

༡༡། །ཐོག་མཐའ་བར་དགའི་གཏམ་གྱི་བྲིད་ཡིག་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་གསལ་སྒོན།

བྱབ་བདག་པ་པར་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།
སྤྱལ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཡི་གེར་ཤབ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་།

༄༄། རྩོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དག་བའི་གཏམ་གྱི་
བྲིད་ཡིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སློམ་སྦྱོང་
པའི་གསལ་སློན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

བྱུང་བདག་པཏྲ་སྐལ་བཟང་མཆོག་གིས་གསུངས།

ཞལ་སློབ་རྩེ་བྱུང་བྲིམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྟུས།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སློན་ཁང་།

ཐེང་གཞི།	1
ཉིན་དང་པོའི་ཆོས་ཁྲིད།	2
ལྷན་གྱི་དོན།	30
དང་པོ་མཆོན་སྒྲོལ་པ།	30
གཉིས་པ་ཕྱག་འཆོལ་བ།	32
གསུམ་པ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།	36
དང་པོ་རྒྱལ་སྤངས་པའི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཁེངས་སྐྱུང་མཛད་པ།	37
གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་པའི་དོན་བཞིན་བཅུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	38
དང་པོ་དུས་ངན་གྱི་བསམ་སྦྱོང་དམ་པའི་མཆོང་བགྲང་བ།	39
དང་པོ་སྒྲིགས་སྦྱོང་དམ་པའི་མཆོང་ནས་འདོན་པར་དགོངས་ཏེ་དྲུང་པོའི་ལམ་བཟང་གི་ཚུལ་ བསྟན་པ།	39
གཉིས་པ་དྲུང་པོ་ལས་ལྷོག་པའི་འཁྱོག་སྦྱོང་གཡོ་སྦྱོ་ཟོལ་ཟོག་གི་སྤང་ཤེས་ཅན་གྱི་མཆོང་འདོན་ མཛད་པ།	41
གསུམ་པ་སྒྲིགས་སྦྱོང་དཔོན་སྦྱོངས་སུ་ཐུད་དེ་མཆོང་ནས་འདོན་པ།	42
བཞི་བ་མི་ཆེ་ཡུད་ཅམ་ཡིན་པས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	46
ལྷ་བ་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ནས་དམ་ཆོས་མ་འགྲུབ་ན་རང་སྲིད་རང་གིས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ བསྟན་པ།	47
དང་པོ་འདྲུ་འཛིན་འབྲེལ་ཐག་བཅད་དེ་དབེན་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པ།	48
གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་སྒྲོལ་གཏོང་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ནི།	49

དཀར་ཆག

གསུམ་པ་ལྷག་པར་དུས་འདིར་གཞན་དོན་ཡང་འབྲུབ་དཀར་བ་བསྟན་པ།	50
གསུམ་པ་འཁྱོག་པོས་དང་པོ་ཡིན་ཡང་འཁྱོག་པོར་མཐོང་པའི་སྒྲོ་བའི་རབས་ཀྱི་མཐའ་བསྟུ་བ།	52
གཉིས་པ་བར་དུ་དགེ་བ་ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏམ།	53
དང་པོ་དབེན་པར་བསྐྱལ་བའི་གཏམ།	53
དང་པོ་སྟིགས་སྒྲིབ་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱར་འཛིགས་པར་སྐྱལ་བར་བསྟན་པ།	53
གཉིས་པ་གང་ཐོས་གང་སྒྲུས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་གཏམ་བྲག་ཅལ་ལྷ་ལ་སྟན་པར་བསྟན་པ།	54
གསུམ་པ་མཐོང་ཐོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་མཐོང་བས་གཅིག་བྱར་གནས་པ་བསྟན་པ།	55
བཞི་བ་སྒྲོ་གསུམ་ཆོས་དང་མཐུན་ཡང་རང་ཚུལ་སྟེན་པར་བསྟན་པ།	56
ལྷ་བ་རང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	57
གཉིས་པ་རེ་དོགས་གཅོད་པའི་གཏམ།	58
དང་པོ་སྒྲོ་གསུམ་སྒྲུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེན་ལོག་དང་སྒྲོ་ཤས་རེ་དོགས་གཅོད་པའི་གོགས་	
གསུམ་མི་འབྲལ་པར་བསྟན་དགོས་པ་གདམས་པ་ནི།	58
གཉིས་པ་སྒྲར་ཡང་རེ་དོགས་གཏིང་ནས་ཆོད་པར་ནན་གྱིས་གདམས་པ།	59
གསུམ་པ་རེ་དོགས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་འབྱུང་རྩ་ཡིན་པ་བསྟན་པ།	61
བཞི་བ་སྒྲོ་སྒྲུ་ནང་དུ་སྐྱུང་བའི་དོན་བསྟུ་བ།	62
ཉིན་གཉིས་པའི་ཆོས་ཁྲིད།	83
གསུམ་པ་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་རྩྭ་མར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ།	89
དང་པོར་རེས་ཁྱེད་ལས་མེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	89
གཉིས་པ་མན་རེས་ཡིག་རྩྭ་བསྐྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ་ཚུལ་བསྟན་པ།	95
གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	102

དཀར་ཆག

དང་པོ་ཐུན་མིན་སྒྲོན་འགྲོའི་སྒྲོམ།	102
དང་པོ་ལམ་གྱི་ཕྱང་གཞི་སྐྱབས་འགྲོ་བསྟན་པ།	102
གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ།	106
གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཤགས་པར་བསྟན་པ།	110
བཞི་པ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོགས་བསལ་པར་བསྟན་པ།	112
ལྔ་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲ་མའི་རྣལ་ འབྱོར་བསྟན་པ།	114
རྒྱལ་པ་རྒྱ་དོན་མེད་འཛིན་སྐྱབ་པའི་དབང་བཞི་བསྟན་པ།	117
དང་པོ་རང་དོན་དུ་ལམ་དབང་ལེན་པར་བསྟན་པ།	117
གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱིན་རྒྱབས་ཐུགས་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་བར་བསྟན་པ།	118
བདུན་པ་སྤངས་སྤོང་སྤྱོད་སྐྱེད་བསྐྱེད་ཅིམ་བསྟན་པ།	119
བརྒྱུད་པ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱུགས་དང་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ།	124
དགུ་པ་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་སྤྱུག་འབྱུང་པར་བསྟན་པ།	126
བཅུ་པ་ཆོས་སྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རང་ནས་ཡིག་རྒྱུག་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ།	127
བཅུ་གཅིག་པ་ཆོ་འདིའི་ལས་རྫོགས་རང་ནས་ཡིག་རྒྱུག་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ།	131
བཅུ་གཉིས་པ་གཤེན་པོའི་དགོ་རྫོགས་ཀྱི་རང་ནས་ཡིག་རྒྱུག་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ།	133
བཅུ་གསུམ་པ་གསོན་པོའི་ཆོས་རྫོགས་ཀྱི་རང་ནས་ཡིག་རྒྱུག་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ།	135
གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་གནད་བསྟན་པ།	137
དང་པོ་གྲོལ་ལུགས་གནད་ཀྱི་རང་ནས་ཡིག་རྒྱུག་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ།	138
གཉིས་པ་རིག་སྤྱོད་རྒྱུན་པར་བཞག་པའི་གནད་བསྟན་པ།	139

དཀར་ཆག

གསུམ་པ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྐད་དང་བསྟན་པའི་རྣམ་འབྲོར།	140
དང་པོ་ཅེ་གཅིག་ཉམས་ཀྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བབྲང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	141
ཉིན་གསུམ་བའི་ཆོས་ཁྲིད།	152
གཉིས་པ་སྒྲིམ་བྲལ་ལྟ་བུ་བའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	176
གསུམ་པ་རོ་གཅིག་རྟོགས་པའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	178
བཞི་པ་བསྒྲོམ་མེད་ཆོས་སྐྱུར་རྟོགས་པའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	179
བཞི་པ་ཆོགས་རྒྱག་དང་སར་བྲོལ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ།	180
དང་པོ་མཐོང་སྒྲུང་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	180
གཉིས་པ་ཐོས་སྒྲུང་དང་བྲོལ་གྱི་ནང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	181
གསུམ་པ་དྲི་སྒྲུང་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	182
བཞི་པ་རོ་སྒྲུང་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	183
ལྔ་པ་རེག་སྒྲུང་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	185
རྒྱག་པ་རྟོག་ཆོགས་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	187
ལྔ་པ་ཉིན་མོངས་རྒྱག་ལྟ་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་བྲོལ་བ་ཀྱན་འབྱུང་ལམ་དུ་སྒྲོང་བའི་མན་ ངག་བསྟན་པ།	188
དང་པོ་ཞེ་སྒྲུང་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	188
གཉིས་པ་ད་རྒྱལ་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	189
གསུམ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། .	190
བཞི་པ་སྒྲག་དོག་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	191
ལྔ་པ་གཏི་མུག་དང་བྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲུབ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།	193

དཀར་ཆག

རྒྱལ་པ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དག་འཁོར་འདས་རྩོམ་གྱི་གནད་བསྟན་པ།	194
དང་པོ་གཞུགས་སྤང་ཡེ་གོལ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	194
གཉིས་པ་ཚོར་བ་རང་གོལ་རོ་མཉམ་དག་བའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	195
གསུམ་པ་འདྲ་ཤེས་རང་གོལ་དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེས་དང་ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	196
བཞི་པ་འདྲ་བྱེད་རང་གོལ་གཞན་མན་རོ་གཅིག་གི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	197
ལྔ་པ་རྣམ་ཤེས་རང་སེམས་སངས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཤེས་པའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	198
བདུན་པ་སྒོ་གསུམ་ལྟ་སྤྲུགས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	199
དང་པོ་སྤྲང་སྟོང་ལྟ་སྤྲུལ་པའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱལ་ལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	199
གཉིས་པ་སྤྲུག་གསུལ་སྤྲུལ་ཤེས་ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	200
གསུམ་པ་སེམས་ཉིད་ཚོས་སྤྲུལ་པའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	201
བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱལ་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་རབ་འབྱུངས་སྤྲུལ་བའི་དང་	
ནས་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	202
གསུམ་པ་གཅིག་ཤེས་ཀྱིན་གོལ་གྱི་གདམས་པར་འགག་སྒྲིམ་པ།	203
ཉིན་བཞི་བའི་ཆོས་ཁྲིད།	206
གསུམ་པ་ཐ་མར་ངེས་འབྱུང་ཆོས་ལ་སྤྲུལ་བའི་གཏམ།	215
དང་པོ་བྱ་བྱེད་ཅམས་སེ་བཞག་ལ་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	215
གཉིས་པ་སྤྲུལ་བཟོད་ཅད་ཀྱིས་ཆོད་ལ་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།	216
གསུམ་པ་འགོ་འདྲུག་རྒྱལ་འདྲུལ་མི་མང་བར་བག་སེབས་སྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ལ་ཡིག་རྒྱལ་བསྐྱེད་བར་	

དཀར་ཆག

བསྟན་པ།	217
བཞི་པ་ལོག་འཛིན་སྒྲིག་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཡིག་བྲུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ།	219
ལྷ་པ་སློབ་ཐག་བད་ཀྱིས་ཚད་ལ་ཡིག་བྲུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ།	222
བྲུག་པ་ནོར་ཟས་གསོག་འཛིག་གི་རྩོམ་སྒྲིབ་བོར་ལ་ཡིག་བྲུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ། .	224
བདུན་པ་ཉིན་མཚན་རྣམ་གཡང་སྤངས་ནས་ཡིག་བྲུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ།	226
བརྒྱད་པ་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་བསྟན་ཏེ་ལ་ཁུར་ཡིག་བྲུག་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པ། . .	233
དབྱུ་པ་ལོ་སྒྲིའི་འགྲོས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགྲོ་བར་བསམས་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཡིག་བྲུག་བསྐྱབ་བར་ བསྟན་པ།	235
བརྒྱུ་པ་དཔེ་དོན་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་སྡོད་པའི་ལོང་མེད་པས་ཡིག་བྲུག་བསྐྱབ་སྒྲུལ་པ།	237
བརྒྱ་གཅིག་པ་མ་ཡངས་ཅེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲུག་པ་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ། . .	238
བརྒྱ་གཉིས་པ་ནན་གྱིས་བསྐྱར་ཏེ་སེམས་ལ་ལྟ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ།	240
བརྒྱ་གསུམ་པ་གདམས་པའི་མཛུག་བསྟུ་བ།	242
གསུམ་པ་མཛུག་གི་དོན།	246
དང་པོ་གདམས་པ་གང་ཞིག་གནས་གང་ནས་རྩོམ་པ་པོ་སྤྱོད་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་རྩོམ་ བསྟན་པ།	247
གཉིས་པ་དགེ་ཚོགས་བསྡེ་བ་དང་སྡོན་ལམ་མཛད་པས་མཐའ་བརྒྱན་པ།	248

སྒྲེང་གཞི།

ཁྱ་མ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།

མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་དཔལ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་འགོངས།

འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་ལས་གྱིས་སྒྲིགས་སྤྱད་འཛོམས།

མཁྱེན་བཟེ་རུས་པའི་མཐུ་ཡིས་སྐལ་ལྷན་སྦྱོང་།

བྲབ་བདག་ཁྱ་མས་སྒྲིང་ལ་བྱིན་རྒྱབས་སྦྱེལ།

སྒྲིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཕྱག་ན་པརྫོ་ཡི།

སྦྱུ་འཕུལ་གར་སྦྱར་དཔལ་སྦྱུལ་སེམས་དཔའ་ཆེའི།

ལེགས་བཤད་མད་བྱུང་ཐོག་མཐའ་བར་དག་བ།

བྲབ་བདག་ཁྱ་མས་བཀལ་དེའི་ཟིན་ཐུན་སྒྲེབ།

ཅེས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཉུང་དུས་མདུན་བསུས་ཏེ་མཚུངས་མེད་འཁོར་ལའི་མགོན་པོ་

སྐུབས་རྗེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོན་བཞེད་པ་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྒྲོས་

བྱུང་བ་དག་པ་སྒྲ་སྒྲུལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ན་ཡ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་གང་གིས་ཚུ་མོ་སྒྲུལ་
གྱི་ལོར་གངས་རྒྱན་གསེར་གྱི་པ་རྒྱའི་ལྷ་ཁང་ནས། བདག་ཙག་སྒྲུལ་ལྷན་མཆོད་ལུ་
བྲི་སྤྲལ་དུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཞལ་བསྟན། བཙུང་བའི་སྒྲུན་གྱིས་གཟིགས་བཞིན་རྟོ་རྟོའི་
ཆོས་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་བསྒྲོགས་པ་ནི་འདི་ལྟར།

ཉིན་དང་པོའི་ཆོས་བྲིད།

ད་རེས་གྱི་ཆོས་ལུ་བ་མང་ཆེ་བ་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱིས་གྱི་འཆོ་ཆོས་གྱི་བྱ་བས་བྲེལ་པའི་འཛིག་
རྟོན་མི་ནག་གི་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་རེད་ལ། འདིར་ཐོན་ཏེ་ཆོས་ར་རྟོག་པས་མནན་ནས་ཆོས་
གྲལ་དུ་བསྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་པ་ཟེར་དགོས་ཤིང་། འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་ཞིག་འཆོལ་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ལུ་རུ་འོངས་པས། ཆོས་རའི་ནང་ནས་ཆོས་
དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ལུ་ལུགས་གྱི་བསམ་པ་དང་། སྦྱོང་ལམ་དག་ཐོག་མར་སྦྱངས་
ནས་ཤེས་དགོས། འདི་ན་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་མང་ཆེ་བ་འབྲོག་ཙུ་ཐང་གི་སྟེང་།
ས་མཐོ་སྒྲང་གི་སྒྲང་སྟོངས་རི་སྒྲང་། རང་བྱུང་ཁམས་ཆེན་པོའི་པང་སྟེང་། ས་རྒྱ་
ཆེ་ཞིང་། མི་གངས་ཉུང་ས། མིས་མིར་སྐད་ལུགས་ཆེན་པོས་མ་བོས་ན་མི་གོ་ས་
ནས་འོངས་པས་སྐད་འགོ་མཐོ་བའང་ཁག་ཡོད་པ་མིན་ལ། ཡང་མི་མང་འདུས་སྟོང་
གྱི་གོང་ནས་ཡོང་བ་ཆོ་ཡང་། དུས་རྒྱུན་པར་ལུར་སྒྲ་བྱིང་ཆའི་ནང་ནས། བཤད་
རེས། འབོད་རེས་ཁོ་ནར་བྱས་པ་ལ་གོ་མས་སོང་བའི་དབང་གིས་མི་ཞིག་དང་ཐུག་
དུས། ལུར་བརྒྱབ་སྟེ་བཤད་དགོས་རྒྱ་ཞིག་ལོས་ཡིན་སྟེ་མ་ཞིང་། ལར་སུ་ཡིན་
རུང་འདི་ལྟར་མང་པོ་ལྷན་དུ་འཛོམས་དུས། རོ་ཤེས་རྣམས་ལ་བདེ་འདྲི་འཆོམ་འདྲི།

མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བྱོད་གང་ནས་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཞིག་གྲག་དར་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས།
དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱིན་བཤད་ཀྱིན་ཆོང་ཡང་བཤད་རྒྱུ་འོང་བ་དང་། མང་ཆེ་བ་ས་ཆ་
གཅིག་གི་མི་ཡིན་པས་ཁ་རེ་གྲག་ཅིང་སྐད་ཆ་རེ་བཤད་བསམ་ས་དང་ཐུག་ཡོང་དུས་
བཤད་རྒྱུ་མང་བ་སྟེ། གྲགས་ཆོལ་མཆོན་ན་ཤང་པ་ན་རབས། དུས་མགོ་གཟེར་
རབས། མར་བསྐྱད་དུས་ཡར་ལང་དཀའ་རབས་སོགས་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོང་གི་ལོ་རྒྱུས། ས་ག་གོ་མོར་སོང་ཚུལ་གྱི་སྐད་ཆ། བྱོད་དང་ཁ་མཆུའི་
དོན་དག དོམ་བུ་ལོན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་། འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩ་ས་དང་།
ཐུགས་ཟོག་གི་ལོ་རབས་དང་། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། སྒ་
གསེར་མདོག་གི་སྐད་ཆ་དང་། ད་རུང་ལོ་རྒྱུད་ཕོ་གསར་མོ་གསར་སྤང་བ་མ་ཁྲག་པ་
རྣམས་ཀྱིས། བྱོད་ཀྱི་ཁ། དའི་སྒྲ་ཞེས། འཕྱ་ཁྲལ། དགོད་ཁྲལ་ལ་
སོགས་པ་བཤད་རྒྱུ་མང་བ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཐོན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
སྒོ་ཐེམ་བརྒྱལ་ཟིན་ཆོ། སྐད་འགོད་མའ་དགོས་པར་མ་ཟད་དག་བཅད་བྱ་དགོས་ལ།
དག་བཅད་བྱས་ན་བཟང་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། འུ་ཆོ་སོང་སོང་ནས་བསྐྱད་ན་དལ་
སོས་པ་ལྟར་དུ། བཤད་བཤད་ད་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་བཤད་པས་དཀི་མ་བཤད་པར་
སྤྱོད་དང་དལ་སོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་སྔོན་ཡང་ཡང་བྲན་ཞིང་དལ་བ་དག་གིས་
བྲན་བྱ་བྲན་བྱེད་མེད་པའི་ཐོག་ཏུ་བཞག་ན་སེམས་ཀྱི་དལ་སོས་པ་ཡིན་པས། བྱོད་
ཅག་གཡུ་འབྲུག་ཟམ་ཁ་ནས་ཡར་ཡོང་སའི་སྒོ་ཆེན་ཞིག་གི་དོས་སུ། ཡུན་རིང་དལ་
ཞིང་དུ་བ་པའི་སེམས་བྱོད་ཀྱིས་དལ་གསོས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི། ས་ཆ་འདི་སྒོམ་རྒྱག་ས་
ཡིན་པས་མང་པོ་བྲན་པའི་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་རྒྱུ་ལ་འཁོར་བའི་
སྒྲག་བསྐྱལ་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དག་བཅད་བྱས་ཆོ་མ་ལོ་བས་པ་

ཁྱུང་བདག་པམ་སྐུ་པམ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དག་གིས་དང་པོར་དག་ཤོར་སྤྱོད་རུང་། དག་ཤོར་ཆོ་མཁོ་བཟོ་ས་ཏུ་རྩྱུ་ཞེས་བྱོས་ལ་
དེའི་མཚམས་ནས་ཁ་ཚུམས་དང་ནམ་ཞིག་ལོབས་འགོ་བཤོ། །ཆོས་བྲིད་ལྷ་སྐབས་
འཁོར་ལོ་དང་། བྲེང་བ། ཁ་འདོན། དག་སྦྱོར་གཞན་དག་ཀྱང་བསྐྱུར་ནས།
སློལ་སྤྱོད་དག་ཡིད་གསུམ་ཚུན་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་ཉན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་
ན་བས་གོ་བ་རྒྱུད་བས་མི་ཆོག་པར་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བསམ་པ་དང་། ཉན་བསམ་
གཉིས་ཀའང་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཆོས་སེམས་སུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་
ཕྱིར་བྱིམ་དུ་སློབས་དུས་སུ་འང་ཆོས་དང་བསམ་སྦྱོད་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་བའི་བེད་སྦྱོད་
གཏོང་ཤེས་དགོས་པས། དེས་ན་ཡག་པོར་བྱས་ནས་མ་ཉན་དུས་མི་གོ་ལ། མ་གོ་
དུས་མི་ཤེས་པས། ཆོས་ལྷ་ཆོ་བྱ་བ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་ཏེ། ཁབ་མིག་ཏུ་
སྦྱང་བ་འཛུཊ་བ་ལྟར་དུ། སེམས་དེ་ལ་གཏོད་ཅིང་ནམ་ཤེས་རིག་པ་བསྒྲིམས་ཏེ་ཉན་
དགོས། ད་རེས་ཀྱི་ཆོས་བྲིད་འདིའི་སྤྱད་མཚམས་ནས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སློམ་
པས་མ་ཆད་པར་སྤྱགས་སློམ་རྒྱར་སྦྱོང་དགོས། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་དང་སྤྱགས་
བསྒྲིམས་ནས་བྱང་ཞིང་གོམས་ན། སློལ་སྤྱོད་དག་ཡིད་གསུམ་སྤྱར་དང་མི་འབྲ་བར་
རྒྱར་བའི་བྱིན་ལྷ་སྐབས་ལྷགས་ཏེ་ཆོ་འདིར་སྦྱོང་བ་དང་། ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་དུ་པ་བྱིམ་དུ་
བྱུ་འགོ་འགོ་བྱེད་ཆོག་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་དོ། །འདིར་བཞུགས་ཀྱི་དག་འདུན་པ་ནམ་
པ་དང་ཡུན་རིང་པོར་ཆོས་བྲིད་མང་པོའི་ནང་དུ་མཉམ་དུ་ལྷགས་ནས་ཞོར་འཕྲོས་ཀྱི་
བཀའ་མོལ་ངས་དག་བཅད་བྱེད་ཞོར་དུ། ཆོས་བྲིད་ལ་ཁག་བཞག་སྟེད་ལེའི་དབྱར་
སྟོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཞལ་བརྟེན་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པས་མ་ཆད། ཆོས་དད་མང་ཆོགས་ཀྱི་
བྱིམ་པ་པོ་མེ་རྣམས་དང་ལེ་རེའི་ནང་དུ་ལན་རེར་ངོ་འཕྲད་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་ལོ་ཁ་ཤས་
སུ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ད་ལོ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དགོན་མཚོག་གི་སྤྱགས་རྩེའི་

སྐྱབས་འོག་ནས་རང་རོགས་མ་གྱི་གསོན་པོའི་མི་རྣམས་ཆོས་གཅིག་གིས་བསྐྱས་ཏེ།
ཆོས་ར་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཉམ་འཛུམས་བྱུང་ཞིང་། ཐེངས་འདིའི་ཆེད་དུ་བའི་
གདུལ་བྱའམ། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློང་མོལ་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་སྡེ་བའི་བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་ཡིན་
པས། ལོ་གཅིག་ལ་མ་ཐུག་ནས་དེ་རིང་ཐུག་ཆོ། བདེ་འདྲི་འཆོམ་འདྲི་ཞིག་གི་
ཆབ་ཏུ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་ཆོས་སྐད་ཀྱི་འགྲོས་བྱས་ན། བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་དང་།
དང་པོར་ཐུག་དུས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་དག་འོངས་པ་ལེགས་སོ། །བསྐྱོད་པ་ཡང་
ངམ། ཞེས་འདྲི་བ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དོན་འུ་ཆོའི་ཁ་སྐད་བྱས་ན་བྱེད་ཅག་ཐོན་ནམ།
དགའ་ཨོ་ཐལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འདིའི་ནང་དུ་ངོ་ཤེས་ཆ་ཆས་རྟོག་མ་ཁ་ཤས་
ལས་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ནང་དུ་མིང་ཟིན་བཅུ་ཙམ་ཡང་ཡོད་མེད་ཡིན་ཡང་། ངོ་ཤེས་དང་
མི་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་ཆེ་བར་གནའ་མི་དེ་ཆོའི་མི་རྒྱུད་དམ། དེ་དག་དང་པན་ཚུན་
འབྲེལ་བའི་མི་སྡེ་ཡིན་འདུག་པས། ས་འདིའི་ཕོ་མོ་རྣམས་དར་གཞོན་གསུམ་ཆང་མ་ནི།
ལས་སྐྱོད་སྐྱུག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོས་པའི་མི། ཡུལ་དགོན་གད་པ་ལྟག་འོག་ མཛོ་
རྣམས་ཅི་བ་མ་གཡས་གཡོན་ཡིན་པའོ། །འདིའི་ནང་ན་འགའ་རེ་དགོན་ཡུལ་གཅིག་
དང་། འགའ་རེ་ཆོས་བརྒྱད་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། མང་ཆེ་བ་ནི་
རིགས་རུས་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་བོད་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕུ་
ལུ་སྐྱེན་ཁྱེ་མིང་སྲིང་། ལྷ་ཡུལ་གྱི་དམ་ཆོག་གཅིག་པ། མི་ཡུལ་གྱི་འདུན་མ་
གཅིག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་རིང་མཉམ་འཛུམས་ཀྱི་ངོ་འཕྲད་ཡོང་བའི་སྟོན་མར།
བྱེད་ཆོ་ཆང་མ་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་འཆོམ་འདྲི་བརྒྱད་ནས། ཆོས་མཐུན་
གཏམ་གྱི་སློང་མོལ་ཕྱོགས་རྒྱ་ཡིན། རྟོགས་ཆེན་པོ་ཐང་ལུང་རྟོགས་པོ་འདི་དགའ་
ཆོལ་གྱི་གནས་འདི་ནས། ངས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བཟོས་ཀྱི་རང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་

ཁྱེད་པོ་ལ་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་གི་ཞུ་བ་ལྟ་བུ་།

པའི་ཆོས་རྒྱུ་སྤྱོད་པའི་དབྱ་བཅུགས་ཏེ་ཆོས་དུང་ཐོག་མ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་
ལོ་ངོ་བཅུ་གཅིག་སོང་ཞིང་། མི་ལོ་བཅུ་གཅིག་དེའི་རིང་ལ་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོའི་
གདན་སའི་ཉེ་འདབ་ཏུ་གནས་པའི་རང་སྤེལ་རང་སའི་མིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་
རྣམས་ལ་འད་དེ་མཆུངས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་རེ་ཐོབ་པའི་ཐོག་ཏུ། བྱིས་པ་ཕོ་མོ་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་ཡུལ་བྱས་ཏེ། བདེ་ཆེན་ཞིང་བྲིད་བཤད་པ་དང་། ཞིང་མཆོད་ཆེན་མོ་ལུལ་
བར་བྱས་ནས་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོག་པ་པོ་དངོས་སུ་གཞི་བྱོན་ཆེན་པོའི་སློན་ནས་སྤྱོད་པའི་ད་
ལོའི་འདི་ཐེངས་བདུན་པ་རེད་ལ། འདི་དང་པོ་འགོ་འཇུགས་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཆོ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་
ཞིང་། མི་ཡི་རྣམས་པས་མི་འགྲུབ་པའི་ཆོས་དང་དགོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཐུབ་
རྒྱུའི་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་གྱི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པས། འཛམ་གླིང་ན་མི་
བྲངས་དུང་ཕུར་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་ནང་གི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་ཅུ་ཡན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས།
ཆོས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་དོན་གནད་ཅིག་ཡོད་པ་རིག་ནས། རང་རང་གི་དད་མོས་བྱ་
ཡུལ་གང་ཡིན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཆོས་རེ་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ན་འཛིག་
རྟེན་འདིར་སྤང་གི་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་རིག་ལྷག་པར་བཀྲ་ཞིང་། སྤྱིའི་འབྲུལ་བའི་
ཡང་ཅེར་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དཔོག་པར་དཀའ་བའི་
གསང་དོན། མིས་ཐད་ཀར་ཤེས་དཀའ་བའི་གསང་བ་ལྷོག་གྱུར་གྱི་དོན་དག་ངོ་
མཆར་ཅན་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་ནང་
དུ་ལེན་རྒྱུ་འདུག་བསམ་པའི་ཆོར་སྤང་སྤྱོད་ནས་ཆོས་ལ་འཇུག་བཞིན་ཡོད། རང་རེ་
བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལ་སྤར་ནས་ཆོས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར། མཁས་
བླ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་དམ་པའི་སྤྱོད་ཐུ་མང་པོ་བྱོན། དེ་རྣམས་ལུལ་བཞག་མཛོད་

པའི་ཆོས་རིག་གཞུང་གི་པོ་ཏི་བྲག་རི་ལྟར་རྩིག་ཆོག་པའི་རིན་ཐང་བྲལ་བ་མཛེས་དུ་ཡོད་
པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། དེའང་བཅད་མེད་རང་བཞིན་གྱི་ཅ་ལག་མིན་པར་དབང་བྲིད་ལུང་གི་
བརྒྱུད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་སྤར་གྱི་མེས་པོ་རྣམ་པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
མཛེད་རྩིས་མཆོན་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་
སུ་མུན་པའི་བསྐྱལ་པ་ཆོས་ཏེ། མི་ཤི་ཤི་ཟེར་བ་བྲི་ཤི་ཤི་རུ་གྱུར་ནས། རང་ཅག་
གི་མི་ཐོག་སྔོན་མའི་ནང་གི་མང་པོ་ཞིག་གི་ཤི་མིན་རུང་ལྷག་ཤི་ཆོས་མེད་གྱིས་
ཤི་བ་མང་བ་ནི་ལོ་ལོ་ན་རྣམས་གྱིས་སྤོང་བ་མངོན་སུམ་དང་། ལོ་རྒྱུད་རྣམས་གྱིས་
རང་ཉིད་གྱི་མི་ཐོག་སྔོན་མའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་སུ་གྱུར་ཡོད། ཉེ་བའི་ལོ་གྲངས་བཅུ་ཕྲག་
གཉིས་གསུམ་ཚུན་ཆོད་ནས། དུས་རྗེ་ཡག་བསྐྱལ་པ་རྗེ་བཟང་གྱུར་ནས།
སྔོན་བྱོན་དམ་པ་གོང་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། ས་ཆ་རེ་རེ་ནས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་
བུ་རྣམ་པ་རེ་རེ་གཉིས་གཉིས་དཀའ་སྤྱད་ཅན་གྱི་འཕྲང་ལས་སྤྱོད་གཟུགས་ཐར་ཏེ། བསོད་
ནམས་གྱི་ཞིང་སར་འཛོལ་ཞུགས་གནང་བའི་བཀའ་ངོན་གྱིས། བསྟན་པའི་མེ་རྩོམ་
གསོ་གནང་ཞིང་། ཆོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་སྐབས་སུ་
རང་ས་རང་སློན་སྤྱོད་གསོ་མཛེད་དེ། མེ་ཏོག་གང་ལ་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐྱལ། རང་
རང་གི་སྔོན་ལས་ཐོད་པའི་བསྐྱོས་ཐང་གིས་འབྲེལ་པའི་མཆོད་གནས་ཀྱི་དགོན་པ་རེ་ཡི་
སྤར་ཡོད་ཀྱི་མཆོན་ཡར་གསོ་མཛེད་བའི་གནས་སྐབས་ཆོས་ནས། དགོན་པའི་བྲ་
བཅུན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྐྱལ་ཞིག་ཡོད་སོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེའི་འབྲིས་སུ་ཡོད་པའི་
སྟེ་བ་མང་ཆོགས་ལ་ཆོས་སྐྱལ་མེད་པར། ཐོས་བསམ་འཆད་ཉན་དང་། ཆོས་
སྤྱད་རྒྱ་དེ་བྲ་བ་བྲ་མ་རྒྱུད་བའི་སྐྱལ་བར་གྱུར་ནས། མི་ལུས་སྤངས་པ་འབྲ་བ་དང་།
ཁ་ལག་སྦྱོང་གསུམ་མཚུངས་པ་དང་། ཤི་དགོས་ལུགས་གཅིག་པ་དང་། ཐར་བ་

ཁྱེད་བདག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འདྲི་ལུགས་མཐུན་པ་ཡིན་ཡང་། ལས་དབང་བསྐྱོས་ཐང་མི་གཅིག་པར་མི་སྐྱེ་ཕོ་མོ་
རྒྱུ་མཐུན་ཐོག་ལྟར་དུ་ཆོས་མེད་ཐུན་ནག་གི་ནང་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་འདི་སྤར་སྤོལ་དག་ནས་
གང་ཡིན་ཡང་ཡག་པ་ཞིག་ཏུ་མ་མཐོང་ལ། ཁྱེད་པར་དུ་ས་ཆ་འདིའི་རྒྱན་རབས་པ་
རྒྱུ་མཐུན་དང་ང་ཆོས་ས་རྩོག་ཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱོད་སྤྱུག་མཉམ་སྤྱོད་གི་འགྲོ་ལམ་བརྟུན་དེ་
ཡོང་བས། སྤེ་བ་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྤྱོད་སྤྱུག་ཆང་མ་ཤེས་པ་ཡིན།
བོད་བསྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་མགོ་ཆོས་ཚུན་ཆད་ནས་བསྟན་པ་དགོན་པ་སྤར་གསེའི་ཆེད་དུ་
ས་རྩོག་ལ་འཐམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རུས་གང་ཡོད་ཀྱིས།
པ་ཁུ་བོའི་ཐོད་རུས་གཞག་ས་དང་། མ་སྤྱི་མོའི་ལྷོ་ཐག་གཅན་སའི་རང་ས་རང་ཡུལ་
ཀྱི་ཕ་དགོན་དཀར་པོ་འདི། མི་ཐོག་མི་རབས་ཀྱི་གི་བོའི་རྒྱུ་ཤེས་བཅོལ་ས།
གསོན་པོའི་སྐྱབས་འཇུག་ཁུ་ས་ཡིན་བསམས་ཏེ། སྤེ་འདིར་གཏོགས་པའི་ཕོ་མོ་རྒྱན་
གཞོན་མེད་པས་མི་ཤུགས་དང་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རུས་པ་ལྟར་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་རིང་ཁ་
རྩང་དགོན་པའི་ནང་ནས་ངེད་ཅག་གིས་ཉལ་ས་གྲུ་བཞི་རེ་འགྲུབ་སོང་བས། ཁྱོད་ཆོ་
ཅི་རེད་ན་རེད་ཅེས་སྤར་གྱི་མི་དེ་མིན་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྟན་ན། མི་ཞིག་ཡིན་པའི་
ངོས་ནས་མི་ཆོས་ལ་རབས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་
ངོས་ནས་ཀྱང་མ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་ཁས་བཟོད་རུང་།
དོན་རང་འཁྲིས་ཀྱི་མི་ལ་ཆོས་ཆོག་བཞི་གཅིག་ཅུ་ཀྱིས་ཆོ་འདི་ཕྱི་གང་རུང་ལ་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་ཞིག་མེད་ཆོ། ཆོས་འཛིན་རྟེན་གཉིས་ཀའི་ལུགས་དང་
མཐུན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་སྐྱུ་མ་པ་དང་། དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྟུན་ན་ཡང་།
ཆོས་ཀྱི་ནང་དོན་ཤེས་མིན་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྟུན་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྤོག་ཅ་ཆགས་འཛིན་
གི་གནད་འགག་ཏུ་སྤྱུག་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྐྱབ་

འཛོགས་པ་ཡིན་པས། གོ་སྐབས་འདི་དང་བསྐྱེད་ནས། ཤི་བོའི་རྒྱབ་ཏུ་གསོན་པོ་
ལུས་པའི་དོན་པོ་ཡིན་པས་སྤར་གྱི་ཤི་བོ་མང་ཆེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ར་མདའ་ཞིག་
མངག་དགོས་པ་དང་། ཤི་གསོན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་ཆོགས་གསོག་མཆོད་འབུལ་
དགེ་སྦྱབ་སྒྲིག་སྟོང་རང་རུས་གང་ཡོད་ཀྱིས་བྱ་རྒྱའི་མང་གཞིའི་ཐོག་ནས། གཙོ་བོ་
ཆོས་སྦྱབ་པའི་སྦྱབ་ལུགས་སྟོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སེམས་ཀྱིས་བསྦྱབ་
རྒྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ཆོད་ཆེ་བས། ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཅུང་ཙམ་རེ་ཡིན་ཡང་མི་སྦྱ་ཕོ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཨེ་མི་འགོ། དེ་བཞིན་ཆོང་མས་ཡིག་རེ་རེ་ཡང་ཤེས་སོང་ན་ཆོས་
འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀའི་མིག་གསལ་བ་སྤྲེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་བསམས་ནས། གན་
གཞིན་ཆོང་མས་ཡི་གེ་སྦྱངས་ཏེ་ཡིག་མྱོངས་སེལ་ཐབས་ཀྱང་བྱས་པ་ཡིན། མདོར་
ན་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྦྱབ་འདི་འཛོགས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཚུར་བསྐྱུས་ན། རང་ཅི་འདྲ་
རོགས་ཡིན་པས་ཆོ་འདི་ཕྱི་རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་དམ་ཆོས་རྣམ་དག་བསྟན་དང་མ་
འདྲེས་པའི་སྦྱབ་ལུགས་དེ་སྦྱ་སེར་ཆོང་མས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བྱུང་པར་དུ་ལོ་འཁོར་
མོ་གཅིག་གི་དུས་ཚོད་དེ་ཁ་གསོ་རྒྱབ་འགོབས་ཆོགས་ལས་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ཟད་བཞིན་
པའི་ཉམ་ཚུང་བྱིས་པ་ཕོ་མོས་ཤེས་དགོས་འདུག་བསམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་
བའོ། །དེས་ན་སྒྲ་མས་གྲ་པ་གྲ་རྒྱུད་གི་འཛོ་བར་སྦྱད་དེ་གྲ་པ་དཀྱུས་མ་ཞིག་དང་འདྲ་
བར་བྱེད་རྒྱའི་མིག་དཔེ་བསྐྱེད་ནས། ཆོགས་བསགས་མཆོད་འབུལ་གྱི་ཐེབས་རྩ་
ཞིག་དགོས་དུས། དེ་ཟུར་དུ་བཅད་པའི་སྦྱི་གཞུང་ཞིག་བཙུགས་ན་ལེགས་སྒྲམ་པའི་
བསམ་མཁོ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ། ཞིང་སྦྱབ་འདི་པར་ཐང་གཞུང་གི་གྲོན་དདུལ་ཕུད་དེ་གཞུང་
གིས་འཛོགས་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཟུར་ནས་རྒྱ་འགོ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ལ་འཛོགས་འཛིག་
འཆར་དང་པོ་ནས་མིན་པས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ལག་བཙུག་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་རུང་འཛོགས་སུ་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མ་བརྩལ་པའོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྡེ་ཤོག་གི་དཔོན་པོ་ལྷག་བསམ་ཅན་འགའ་རེས་
གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། རེ་བ་ཐེངས་མང་བརྒྱབ་པས། མི་མང་སྤྱི་ཁྱབ་གི་རེ་འདུན་དེ་
ཐང་དུ་འཕེན་མ་ཐུབ་སྟེ། འབྲོག་རུའི་སྡེ་ཤོག་ལྷ་ཡིས་མི་ལོ་ལྷ་ལ་འཛོགས་ཤིང་།
ཡང་སྒོས་ད་ལའི་སྤྱིན་བདག་མཆོ་བྱི་ལྷ་ལྷག་སྡེ་བར་མཆོན་ན། ཤོག་ཁག་གཞན་དང་
བསྐྱར་ན་དུང་གངས་ཉུང་པའི་སྡེ་བ་རྒྱང་རྒྱང་ཡིན་པས། བགོས་ཁུར་དེ་ཆོད་གིས་
ལྷག་ཏུ་ལྷི་ཡང་། ལྷག་བསམ་སེམས་པ་རྣམ་དག་གིས་སྒོ་བས་པ་བསྐྱེད་དེ་འཛོགས་
པ་ལ། ངས་ན་ནིང་ནས་དང་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། ས་ཆ་ཡུལ་སྡེ་གང་ནས་ཡིན་
ཡང་། སྡེ་ཤོག་ཁག་ཅས་པ་དུད་ཆང་མང་པོའི་འཛོགས་པ་ཡིན་པས་བྱིས་ཆང་རེ་རེའི་
ནང་ན་གི་བོ་ཆོས་མེད་ཅི་འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་མི་ཐོག་སྡོན་ནས་ད་བར་ལ་ཡོད་མུངས་མེད།
གི་བོ་ཆོས་མེད་དེ་རྣམས་གིས་ཁ་གསོ་རྒྱབ་འགོ་བས། ཁྱད་པར་དུ་མི་རབས་རྗེས་མའི་
པང་བུ་རྒྱུད་གི་དོན་དུ་ཅི་འདྲའི་སྤྲིག་པ་བསམགས་མེད། འུ་ཆོ་བོད་ནས་ཀྱང་སྤར་
མཉམ་ལས་བརྩལ་ཆུན་ཆད་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བྱིས་མི་ནག་གི་འཛོ་བ་ཞིག་
སྤྱུལ་དགོས་དུས། སྤྲིག་དང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་གང་ན་ཡོད། སྤྱིར་རྒྱ་ཁོར་སྤྲིག་
དང་མ་འདྲེས་པ་དགོན་པ་ཡིན། བྱིས་པ་པོ་མོ་རྣམས་གིས་རྒྱ་རྒྱུན་གཡོ་བྱས་ལ་
སོགས་པས་རྒྱ་འབྲས་མ་བསྐྱོགས་པར་ལག་པ་གཉིས་གིས་ལས་ཀ་ལས་ནས་ཡོད་སྒོ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གཙང་མ་ངོ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷ་མ་ལྷ་པའི་མིང་དང་འབྲེལ་བའི་ལོག་པའི་
འཛོ་བ་དགོན་མཆོག་གི་ཕག་གི་དགོར་ནག་སྤོར་གིས་སྤྱད་ན་རྣམ་སྤྲིན་ལྷག་ཏུ་ལྷི་
བའོ། །འཛོ་བྱི་ལྷ་ལྷག་སྡེ་བས་ད་རེས་གི་འཛོགས་འགོ་འདི་སྤུལ་ནས། ཆོས་ར་
རྟོག་པས་བརྗེས་མཁན་ཆང་མར་དངོས་ལྷགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དགོ་བསྐྱུལ་བྱས་པར་
ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་བྲིད་མ་བཤད་པའི་སྡོན་དུ་ས་ཆ་འདིར་གཉོགས་

དང་མ་གཏོགས་པའི་བྲིམ་པ་པོ་མོ་ཚོ་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ཏེ། གསལ་བཤད་ཁ་
བརྒའི་ཚུལ་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་རེ་བྱས་ན་བསམས་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་
བཏང་ན། རང་རེ་ཆགས་སའི་འཛམ་གླིང་གི་ས་གཞི་རིལ་མོ་འདྲིའི་ཐོག་ཏུ་མིའི་འགོ་
བས་གཙོར་བྱས་པའི་སློག་ལྡན་གྱི་སེམས་ཅན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་དུ་འཛོལ་ནས་
བྱས་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ནང་གི་འགོ་བ་མི་ཞེས་པ་འདི་མཐོ་རིམ་གྱི་སློག་ཆགས།
མཐོ་རིམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཡ་གྲུལ། འབྲངས་ཏེ་འགོ་བའི་རྒྱུ་གཉིས། སྤྲ་ཤེས་
དོན་གོ་ཅན། མགོ་གནམ་ལ་བསྟན། རྒྱུ་བ་སར་བརྩུགས། སྒྲིང་རགས་ཐང་
དུ་བཅིངས། གཏམ་བཤད་ནས་གོ་བརྒྱུད་པའི་མི་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས། རང་
རེ་གསོན་པོར་འཛོལ་བཞིན་པའི་འཛོལ་བའི་ནང་ན་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་དགོས་མཁོ་བྱུང་པར་
ཅན་ནི། དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་རྣམ་དག་སྐྱབ་
རྒྱུའི་འཛོལ་བའི་ཆ་རྒྱུ་བཟང་པོ་ཞིག་མེད་ན། མཁའ་དང་ས་ལ་རྒྱུ་བའི་སློག་ཆགས་ཆེ་
སྤྲ་དང་། གཞན་བོད་འབྲོག་སློགས་ཀྱི་སྒོ་ཁར་ཡོད་པའི་སྒོ་ཐུགས་ཏུ་བོག་སྒོ་བྱི་
སོགས་དང་བྱུང་པར་འབྱེད་བྱེད་མ་ཡོད་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་འཕྲོ་མི་ཡིན་པའི་དོན་
པོ་ཆོས་ཤིག་མ་ཤེས་ཅོ། ཟ་ཉལ་ལངས་འདུག་ཙམ་ཞིག་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཤེས་པས་དུད་འགོའི་འཛོལ་བ་ཙམ་ལས་བྱུང་པར་མ་ཡོད་པ་ཡིན། ད་རུང་དུད་འགོའི་
ནང་ན་འདྲིས་བཟང་ཕྱི་ཐག་རིང་པོ་ཅན་སྟོབས་དང་རུས་པ་ལྡན་པ་དང་། འགའ་རེས་
གཞན་གཞོད་མི་བྱེད་པ་སྤྲིག་མེད་རྩ་གཙང་རྩ་གཙང་གིས་འཛོལ་བཞིན་པ་ཡང་མང་བ་ཡོད།
མིའི་ནང་ན་ཡང་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་འདི་ཕྱི་རང་གཞན་གཉིས་པན་གྱི་དོན་ཨེ་གོ་ལྟ་བར་མི་
མོས་པ་དང་། དེར་སྒོ་ཁ་ཙམ་ཡང་མི་སློགས་ཤིང་ཆོས་མ་དགོས་ཡ་རབས་བསམ་
སྦྱོང་གྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་དུད་འགོ་བཟང་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཞན་པའི་ཐ་གཤམ་དུ་གྱུར་པ།

ཁྱད་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཆོ་ཕྱི་མ་པར་ཟད་ཞོག། ཆོ་འདིའི་རང་དོན་རྒྱུད་དུ་ཙམ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པ་དང་།
ཕྱི་མ་མ་ཟད་ཆོ་སྒྲུབ་ལ་འདང་མི་ཤོག་པ་དང་། ད་དུང་སང་མེད་ཀྱི་འདང་རྒྱག་དུ་ལོ་
མེད་པའི་མི་ཆོའི་འདུན་ལམ་ཙམ་ཡང་མི་རིག་པ་ཡོད། སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་
ལ་གོ་དོན་མང་ཡང་། འདིར་དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་དུས་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་བཙུགས་
ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། བཙུགས་བསྐྱར་གཏོང་བེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་དེ་དང་བེད་དང་གོ་དོན་འབྲེལ་
ཡིན། བཙུགས། ཆོས། འཆོས་རྣམས་ཡིག་འབྲུ་བྱི་ལུགས་དང་། བོད་སྐད་
ཀྱི་འདས་མ་དག་གསུམ་དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞིག་ལས་དོན་གྱིས་གོ་དོན་
གཅིག་པ་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་བསྐྱབས་ཏེ་གང་ལ་བཙུགས་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་ཤི་ན།
བསམ་སྦྱོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ། རང་གཞན་འཕྲུལ་ཡུན་ལ་སྤྱད་ཏུ་སྦྱོར་བྱེད་དེ་ཉིད།
བསམ་སྦྱོར་བཟང་པོ་རང་གཞན་བདེ་བའི་ལམ་དུ་སྦྱོར་བྱེད་དུ་རྒྱུར་འཆོས་དགོས་པས།
འཆོས་བྱེད་དམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གཡང་ལས་སྦྱོབ་བྱེད་ཡིན་པས། ཆོས་ཞེས་པ་འཆོས་
སྦྱོབ་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། བྱིས་པ་པོ་མོའང་
ཆོས་དད་མང་ཆོགས་ཡིན་པས། དུས་རྒྱུན་དུ་བྱིས་བཟང་བའི་ནང་གི་གོ་ཁ་པན་རྒྱུན་
ནས། རྒྱུངས་འཁོར་འཕྲུལ་ཏེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཉམ་དུ་འགྲོ་སྐབས་སམ། གཞན་
བྱིས་ཆང་པན་རྒྱུན་ལ་འབྲུལ་པ་འགྲོ་རིས་བྱ་བའི་དུས་ཚོད་ཡིན་རུང་། མི་དང་མིར་
སྤྱད་ཆོ་བདེ་འདྲི་འཆོས་འདྲི་རེ་བྱས་པའི་གཞུག་ཏུ་སྐད་ཆ་དོན་ལྡན་འདིག་རྟེན་ལ་རབས་
ཀྱི་ལུགས་སྒོལ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་བསྐྱེད་བྱས་ན་བཟང་བ་ཡིན།
འུ་ཆོས་ལྷས་པའི་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་སྦྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན། འུ་
ཙག་གིས་སྐྱབས་དམ་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཏེ་སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་པ་
ལྷས་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་གོ་དོན་དང་། རྣམ་དབྱེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བཤད་

ན་གོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། གོ་བ་གཏིང་ཟབ་པ། རང་གི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་དང་།
ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ལེགས་པའི་ལམ་སྒྲེ་ཟིན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་མིན་
ཁྱོད་གྱི་ཁ། ངའི་སྒྲ། ཡས་ཚང་ལ་སྒྲ་བཅས། མས་ཚང་ལ་སྤྲུག་དོག་
གཡོ་སྦྱུའི་ངན་མཚང་ཏག་ཏག་བཤད་ནས་ཅི་བྱེད། སྔོན་ནས་ད་བར་དུ་དེ་བཤད་ནས་
གོ་མ་ཆོད་པ་འདྲིའོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དེ་འཆོས་སྦྱོབ་གཉིས་ཏེ་བསམ་སྦྱོང་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཅོས་ཏེ། སྤྲུག་བསྐལ་ལས་སྦྱོབ་པའི་དོན་ཅན་ཞིག་ཡིན།
ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མ་ཤེས་གོང་ནས་མྱོངས་དད་རེད་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཞེས་
པ་ཅི་ཡིན་གང་ཡིན་མ་ཤེས་པར་སྤྲུགས་མེ་མ་རྒྱུང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིང་པོ་དེ་ཙམ་མེད་
ལ། བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་མ་བརྟགས་བབ་ཅོལ་སྤྲུས་པའི་བྱི་
རྩེས་སྦྱང་འདྲོགས་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་མྱོངས་དད་ཡིན། ཆོས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་།
ཆོས་དད་མི་བྱེད་མཁན་ཡིན་ཡང་རུང་། ནང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་
མཁན་ཡིན་ཡང་རུང་། གང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་མ་དགོས་དུང་འགྲོའི་རིགས་སྦྱར་
གྱི་སློག་ཆགས་ཆེ་ཕྲ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཉིན་མི་དལ་མཚན་མི་ཁོམ་གྲེལ་ཏེ་རྒྱུག་བཞིན་པ་འདི་
ཐམས་ཅད་ལུས་གྱི་ཆགས་དབྱིབས། སྦྱང་བའི་བག་ཆགས། འཆོ་བའི་སྦྱོང་ཡུལ་
མི་འདྲ་རུང་། ཐམས་ཅད་གྱིས་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆེད་
དུ་རྒྱུག་བཞིན་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་སོ་སོ་རང་ཉིད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུག་པ་མ་
གཏོགས་གཞན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུག་པ་ཉུང་ཞིང་། ཁག་ཀྱང་མེད་དེ་རང་ལྟོགས་པ་
དང་། གཞན་ལྟོགས་པ་མི་འདྲ་ཞིང་། རང་འབྲུག་པ་དང་། གཞན་འབྲུག་པ་
མ་འདྲ་བས་ཡིན། དེས་ན་ང་ཞེས་པའི་འདང་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་འདི་ཅུད་གཅོད་དགོས་
ཤིང་། ལར་མ་གཞི་ང་ཞེས་པ་གང་ནས་འོངས། གང་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡིན།

ཁྱུང་བདག་པམ་སྐུ་ལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དང་པོ་ཁ་དུ་སྐྱད་ཅིག་དང་ལྷན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྤང་གི་སྤང་བ་སྐྱུ་རིབ་འདི་ཤར།
ངོ་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཤས་མཉམ་དུ་ཐོན། བྱིས་བཟའ་ཚང་དུ་ལོག་ནས་ངོ་ཤེས་སུ་གྱུར།
ཆགས་ཞེན་འབྲུལ་བ་ཡིས་སྒྲེལ་ཏེ་ཉིན་ཁ་ཤས་ཀྱི་བདེ་སྤྱག་བར་མའི་འབྲུལ་སྤང་གཉིད་
མ་བདེ་བའི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་འདི་བརྒྱད་ནས། བཅ་ཡིན་རང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཉིན་
གཅིག་ལ་མིག་མཆི་མ་ཙ་རེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ། སྤར་དང་པོ་འོངས་པ་ལྟར་དུ་འཇིག་
རྟེན་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དུ་མར་གྱི་དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་ཏོན་པ་ལྟར་དུ་བྱིས་བཟའ་བའི་དཀྱིལ་ནས་
ཁེ་རུར་འགོ་དགོས་པས། དེས་ན་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཡུགས་དེ་ཆོད་
དགོས། དེས་ན་ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་ང་ཞེས་མཛུ་བུ་འཛུགས་ས་དེ་ལུས་སེམས་གཉིས་
ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཚོགས་ཤིང་གསོན་པོ་དབྱགས་ཡོད་ཆོ་འདིར་ང་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན། ལུས་འདི་མི་འབྲུག་སྤྱད་ཀྱི་གོས་སྟོན། མི་ལྟོགས་སྤྱད་ཀྱི་བས་སྟོན།
ཡག་སྤྱད་ཀྱི་བརྒྱན་བཏགས། ལུས་དང་བྱི་དོར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་དུ། སེམས་
འདི་ལ་དེ་ལྟར་དུ་གཙང་སྤྱོད་དོར་མི་བྱེད་པ་འདི་སྟོན་པ་སྟེ། ལུས་ལ་གཙང་སྤྱོད་
དོར་དགོས་དུས་སེམས་ལ་གཙང་སྤྱོད་དོར་མི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལུས་ལ་སྤྲན་
བཅོས་དགོས་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ལ་སྤྲན་བཅོས་དེ་བས་ཀྱང་དགོས་པ་སྟེ་གནད་ཆེ་བ་
སེམས་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ལུས་ནི་ཉི་མ་ཁ་ཤས་དང་། ལོ་རྒྱུ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་
ནས་དོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་སྟེ་ཡུན་རིང་སོང་ཆོ་རྟེན་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་ལོ་བ་ཅ་ལག་རྟེན་པ་དང་གཅིག་
མཚུངས་ཡིན། སེམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་འདི་ཆོ་རབས་ཆོ་བརྒྱད་ལ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་།
ལས་དཀར་ནག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱིད་སྤྱུག་འདིས་མྱོང་དགོས་ཤིང་། ལས་བསགས་
མཁན་གཙོ་བོ་ཡང་སེམས་ཡིན་ལ་མྱོང་མཁན་གཙོ་བོ་འང་སེམས་ཡིན། སེམས་འདི་
དཔོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་ངག་གཉིས་ཀ་གཡོག་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་སེམས་དགའ་ན་ལུས་

དགོད་ཅིང་། སེམས་སྤྱག་ན་ལུས་དུ་དགོས་སྤྱག་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱིས་སྦྱོང་བཞིན་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བཀོད་འདོམས་ཉེས་པའི་ལན་ཆགས་ལུས་ཐོག་
ཏུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཀྱིས་ངན་སྒྲོལ་ཉེས་ཏེ་རང་སྒོ་ག་རང་གིས་བཅད་དགོས་
སྤྱག་པའང་མང་བ་ཡིན། མི་བརྒྱ་ཡི་དཔོན་བྱ་དགོས་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་དཔོན་པོ་བྱུང་
ཤེས་པའི་ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་བརྟུན་སྤྱག་དགོས་ཀྱི། ལྷ་རང་མགོ་མི་ཐོན་དུས་འདྲེ་ཤ་ཐག་
མི་སྤྱབ་པ་ཡིན། ང་ཞེས་གཅེས་འཛིན་བྱ་སའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་
ཡིན་པའི་སེམས་འདི་ཉིད་བཟང་པོའི་ལམ་ལ་འཛོག་པའི་སྦྱོང་བརྟུན་བྱ་མ་སྦྱངས་དུས།
སེམས་ངན་པ་ལང་ཤོར་གྱུར་ནས། མགོ་བཅའ་མེད་པའི་བཟའ་ངན་གྱི་བུ་རྒྱུད་བཞིན་
དུ། ངན་ཆུ་རྒྱུན་སྤྱར་དུ་རྒྱགས་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་ནས་ཅི་སྤྱག་གང་སྤྱག་དག་ལོབས་པར་
སླ་ལ། བཟང་མེ་ལྷེ་གྲེན་དུ་འབར་བ་ལྟ་བུ་དེ་མ་བསྐྱབས་པར་ཤེས་དགའ་ཞིང་།
བསྐྱབས་ཀྱང་བཟང་པོ་ཞིག་མིན་ན་མི་ཤེས་པ་ཡིན། བཟང་པོའི་ལམ་ལ་འཛོག་མ་
སྦྱངས་པའི་སེམས། ཡོན་ཏན་མེད་པར་སྒྲོན་ཀྱིས་གང་སྟེ། འདད་རྒྱག་ཉེས།
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཉེས་བྱས་ཏེ། ཁ་རྩ་གི་བྲན་ཉེས་ཀྱིས་དེ་རིང་མི་བདེ་བར་བྱས་པས་
མ་ཆད། ཆོ་སྦྱོང་གི་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཉེས་ཀྱིས་ཆོ་སྦྱང་གི་མི་ཆོ་དང་། རང་ཉིད་
ཁོར་ཡུག་ཉེ་འབྲེལ་མཐུན་གསུམ་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྟུན་པའི་ཐོག་ཏུ། ཆོ་འདིའི་བྲན་
ཉེས་ལས་ཉེས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་བརྟུན་ནས་ཆོ་རབས་ཆོ་བརྒྱད་དུ་སྤྱག་གི་ལུན་པ་མགོ་ནས་
དྲངས་མེད་གྱི་འཁོར་གནས་བཙན་ཁང་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཡང་ཡང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་རང་ཉིད་
ལ་སྤྱག་ཡོད། དེ་ཡང་མ་ཤེས་མ་མཁས་པའི་རྗེ་ངས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་དུ་
སོང་བ་ལ་སྤྱག་པའོ། །ལུས་ལ་ནད་ན་ཆ་ཡོང་ཆོ་སྒྲན་བཙོས་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་སྒྲོན་ཞིག་ནས་ནད་མི་ཡོང་བའི་སྒྲོན་འགོག་སྤྱབ་ན་ལུས་ཁམས་བདེ་ཐང་གི་མི་ཆོ་

ཁྱུང་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྤྱིད་ཀྱིས་འཛོལ་བ་ལ་སྤྱིད་པོ་ཡིན། གལ་སྲིད་ན་རུང་སྤྱིད་
 བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་འབད་པ་བྱས་ན་ནད་ལ་དཔག་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། ལུས་ན་རྒྱུ་
 ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཀྱང་ན་རྒྱུ་ཡོད་ཅིང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ནད་ཉོན་མོངས་
 དུག་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དེ་
 རྒྱུ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡིན། སེམས་ཀྱི་ནད་དེས་ལུས་ལ་ཡང་ན་ཆ་བསྐྱེད་ཅིང་།
 བོད་ཀྱི་གསེང་འགྲེལ་མཁས་ཆེན་ཆོར་དྲིས་དང་ནད་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ཉོན་
 མོངས་དུག་གསུམ་ཀྱི་ཁུངས་ནས་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན། ལུས་འདིའི་མགོ་ཚམ་ན་
 ཡང་སྤྱོད་འཕྱང་བ་དང་། མཚུ་གུར་མ་རྒྱུ་དུ་ཚམ་བྱས་ན་མ་དགྲིས་ཤིག་རྒྱག་པ་བྱེད་
 ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་ནད་ལ་སྤྱོད་བཅོས་ཤིག་གཏན་ནས་མ་ཁུངས་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས།
 རྒྱུ་ཀྱི་གཞི། གཞོན་ཀྱི་ཆོང་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བཅས་ནས། མི་བདེ་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ཆོང་མ་དེ་ནས་ཡོང་བས། གཏོ་སྤྱོད་རིམ། ཞབས་བརྟན་རིམ་གྱི་
 གང་བྱས་ཀྱང་། གཞོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཇི་མང་དང་། ཇི་ཆེ་ཡིན་པ་ནི་གནད་
 ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མེ་བཅོམ་མ་ཁེལ་པར་འབྲེལ་དུ་བཞག་ནས། གཏོར་མ་རུབ་ཏུ་འཕངས་པ་
 ལྟ་བུ་ཤིས་སྤྱག་བྱས་པས་ཡིན། དེས་ན་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྤྱོད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡིན་
 པས། སྤྱོད་དངོས་མས་ནད་འཛོལ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ལྟར་དུ། ཆོས་ངོ་མ་
 ཉམས་ལ་རན་པའི་སྤྱོད་དེ་བསྟེན་དགོས། སྤྱོད་ཀྱི་ནད་དུ་འང་ནད་འབྲེལ་མིན་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་ལ་སྤྱོད་འབྲེལ་མིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུ་པ་ལོ་རྒྱས་གཞིན། རྒྱུ་རིགས་འབྲེལ་མིན་
 མོགས་ཀྱི་ཉམས་དང་གནས་རྒྱུ་ལ་དཔགས་ཏེ། སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ཀྱིས་ནད་བཅོས་པ་
 ལྟར་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡང་དེ་བཞིན་དགོས་པས། སྤྱོད་པ་བཅོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་
 སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེ་གསུམ་ཀྱི་ཁམས་དང་། དབང་པོ། མོས་པ་ལྟར་དུ་ཐོག་པ་

རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པའོ། །ང་ཚོ་བོད་ཡུལ་འདི་ནས་ཀྱང་སྤར་བྱོན་
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱ་དམ་པ་གོང་མ་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྲེད་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམ་པས།
ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་བཤའ་རྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་དང་། སྒྲུབ་རྒྱུད་འབྲེན་པའི་
ཤིང་རྩ་མང་པོའི་སྲོལ་གཏོད་མཛད་པ་དེའང་། གདུལ་བྱའི་གང་ཟག་སོ་སོལ་མཁོ་
དགོས་གཅིག་ཆེ་གཉིས་ཆེར་གཟིགས་ནས། གང་ལ་གང་འདུལ། གང་ལ་གང་
པན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་བྱས་པའོ། །འོ་ན་ཆོས་དེ་དག་ལས་གང་ཟབ། གང་
བཟང་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ལས་འབྲེལ་གང་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་ལྷག་པར་ཟབ་པ་དང་
བཟང་བའོ། །མིའི་ནང་ན་ལོ་ན་མ་རྒྱས་གཉའ་ནས་མ་ཞོན། ལུས་འབྱུང་བཞི་ནད་
གྱིས་མ་ཟིན། ནད་ན་ཆའི་ཟུག་གཟེར་ཅི་ཡང་མེད་དུས། ཆོ་འདི་ཤི། ལས་རྒྱ་
འབྲས་སོགས་ལ་བརྩི་སྲུང་མི་བྱེད་པར། སེམས་ཅན་རྒྱ་མ་དུད་ཀྱང་སྤྲིང་རྩེ་
མེད། །སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་འཕྱར་ཡང་དད་པ་མེད། །ཟེར་མཁན་ཉི་མ་ཁ་
ཤས་སུ་ཡོད་སྤྲིད་རུང་། གཟེར་གློད་ཅིག་བརྒྱབ་ནས་དབུགས་པར་འགོ་ཚུར་མི་
འདུས་སར་ཐོན་པའམ། གང་གཅས་གང་དམར་གྱི་མི་ལག་ནས་ཤོར་བ་ལ་སོགས་
རྒྱུ་དན་དག་པོ་ཞིག་སྟོ་བྱར་ཐོག་ཏུ་བབ་ཆོ། ཆོས་དགོན་མཆོག་མིན་པའི་རེ་ས་
སྒྲུབས་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན། གཞན་གས་ཆོ་མཇུག་ལ་ཐོན། འཆི་བདག་
གཤམ་རྩེའི་བསུ་མ་དང་གཉིས་ཀ་གཅིག་ངོ་གཅིག་གིས་པར་ལྟ་རྒྱུར་ལྟ་བྱེད་སར་ཐོན་
དུས། སྒྲུབས་དམ་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་རེ་ས་སྒྲུབས་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་། སྒྲུབས་དང་། སྒྲོབ་པ། འཇུ་ས། འཁེལ་ས། གང་ཡང་
མེད་པའི་སྒྲུབས་སུ་སྒྲེབས་ཆོ། སྤར་ཞིག་ནས་ཆོ་ཕྱི་མའི་འདང་རྒྱག་དང་། འགོ་
རྟེན། འདུག་རྟེན་ཞིག་མ་བསྒྲུབས་བསམས་ནས། བྲང་ལ་སྤར་འབལ་བྱེད།

བྱུང་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མིག་ནས་མཆི་མ་ཡོང་དུས་འཕྱིས་པ་ཤོར་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན། དབང་མེད་གཤིན་མེད་
 ཞགས་པ་སྒྲེལ་ཐེབས། མར་གྱི་དགྱིལ་ནས་སྤྱོད་ཤིང་པ་བཞིན། གཟེར་ཆོན།
 སྤྱག་སྤངས་སྤྱག་གསུམ། ཤི་ཁའི་གནད་གཅོད་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་དུ་སོང་
 རྗེས་སུ། འུ་ཚོ་ལུལ་མི་གསོན་པོས་བཅ་ཤེས་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་བྲལ་བའི་རོ་ཞིས་པ་
 སེམས་མེད་ས་རྩོལ་བའི་བཅ་གོག་འདི། བྱ་བྱིའི་གཟན་ལ་བྱས་རྗེས་ཅི་ཡང་མི་རིག་
 གུང་། ཤི་བོར་དགོས་པ་ལ། འཛིགས་པའི་སྤྱོད་བཞི། ཡང་བའི་གཡང་ས་
 གསུམ་སོགས་སྤྱག་སྤངས་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བ་བརྒྱད་ནས། སེམས་རྣམ་
 ཤེས་ལས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་དགོས། དུས་ཐ་མའི་གནས་སྤྱབས་
 འདིར་སྤྱོད་མས་སྤྱོད་བརྟག་མ་གསུངས་གུང་དཔྱལ་བ་ཡི་དྲགས་སུ་སྤྱོད་པ་མང་བ་ལུང་དང་།
 རིགས་པས་གུང་གྲུབ་པ་སྟེ། ཆོ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཆོ་འདིའི་སྤྱང་བ་
 བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མ་བྱུང་བའི་མི་ཡང་དེང་སང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐོག་ཏུ་མང་བ་
 ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་འདིའི་རྒྱུན་གྱི་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱབས་སུ་བདེ་སྤྱག་རྒྱུ་འབྲས་སུ་
 མཐུང་དགོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མཐོང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་འདིའོ། །ཆོ་སྤྱོད་མ་མ་
 དགོས་ཆོ་འདིའི་དོན་ཆེན་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་ན་ཡང་། ཆོས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་མིས་མི་
 འགྲུབ་པའི་བྱ་བ་དཀོན་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་འགྲུབ་པ་ཡིན། གསོལ་
 འདེབས་སྒྲོན་ལམ་ཡང་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་བསགས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སོང་ཡོད་
 དགོས། ཆོགས་བསགས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡང་ཆོས་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཅན་
 གྱི་མིས་བསམ་པ་འགྲུབ་པ་ལ་ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ཤར་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འགོག་རྒྱེན་མེད་ཅིང་།
 བསོད་ནམས་མ་བསགས་པའི་མིས་འབད་པ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ནི་རྒྱུད་ནང་གི་མར་མེ་ལྟར་
 དུ་འགལ་རྒྱེན་མང་བ་ཡིན། དེས་ན་ཁོག་པའི་ནང་ན་སེམས་ཤིག་ཡོད། སེམས་

གྱིས་བསམ་སྒོ་བཏང་ཤེས་ན། ཆོ་འདི་དང་ཕྱི་མ་རུ་རང་གཞན་ཡུན་གྱིས་སྤྱིད་པའི་
ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་དགོས། དམ་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པས་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བརྒྱད་དགོས་པ་ཡིན། དང་པོར་ཐོས་པ་འཆོལ་
ནས་ཆོས་ཉན་དགོས་གྱི་མ་ཉན་པར་ཅི་ཞིག་ཐོས། དེ་ནས་ཐོས་དོན་ཡང་ཡང་བསམ་
དགོས་གྱི་ཆོག་ཉན་པ་དོན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དོན་ལ་བསམ་སྒོ་མ་བཏང་ན་ཆོག་
བཤད་པ་ན་རྒྱབ་གྱི་རྒྱུད་ཞིག་ཡིན། དོན་ཤེས་པས་ཀྱང་མི་ཆོག་སྟེ། སྤྲོན་ཡོད་
ཀྱང་མ་འཐུང་ན་ནད་དག་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་ལྟར་དུ། བསམ་དོན་སྒོམ་པ་ནི།
ཆོས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་ནས་ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་དུས།
ནད་དང་སྤྲོན་གཉིས་ཀ་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། ཆོ་འདི་ཕྱི་རང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་
བསྐལ་སེལ་ཏེ་སྤྱིད་གྱི་ཉི་མ་ནང་ནས་ཤར་རྒྱ་ཡོད་པས། བསམ་སྒོ་དེ་ལ་བཏང་ནས།
དང་པོ་ཆོས་ཉན་པ་དེ་བྱ་བའི་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས། ཆོས་བཤད་དུས་ཆོ་མི་རྟག་པ།
འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་གང་བཤད་ཀྱང་། སྤྱུག་རབས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ཡིན་འདུག་པས་ཉན་མི་འདོད་ཞེས་ཟེར་མཁན་ཡོད་སྤྱིད་ཀྱང་། ལེགས་པར་ཉོན་
དང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ཐོག་སེམས་ཐོག་ན་ཡོད་པའི་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་དེ་མེད་ཚུལ་བྱ་
བ་ནི། རང་མགོ་རང་གིས་གཡོགས་པ་ཡིན་པས། སྤྱུག་བསྐལ་དེ་ལྟང་ལ་ལུད་
ནས་གདོང་ལེན་གྱི་རུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ་སྒོ་གཏོང་ཤེས་ན་འདང་རྒྱག་མ་ཞོར་བ་
ཡིན། འཆི་བར་མི་སྐྱག་མཁན་མེད་ཀྱང་། འཆི་བར་སྐྱག་སྟེ་ཆོས་སྐྱབ་ན་འཆི་
བར་མི་སྐྱག་པར་འགྱུར་རྒྱ་ཡོད་པར་མ་ཟད་འཆི་མེད་གཉུག་མའི་བཙན་ས་ཟིན་ཏེ།
གི་རྒྱ་མེད་པའི་སར་ཡང་ཐོན་དུ་ཡོད། དེ་དག་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་སྤྱུག་སྤྱུར་བྱེད་ནས་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲིབ་པ་ནི། བཤས་པའི་ནང་གི་གཡག་ཤོན་རྣམས་དང་འབྲེངས་ཏེ་འགོ་བའི་རྒྱུ་
གཉིས་མི་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཤི་རན་ཁར་
ད་གཟེན་སྒྲུག་བསྐྱེད་བྱ་བ་ནི་གཡག་ལུག་འགའ་རེ་སྟེ་གཙང་ཁར་མིག་ནས་མཆི་མ་ཐོན་
འདུག་ཅེས་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། ད་རེས་ཀྱི་བཤད་བྱའི་ཆོས་ནི་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྒྲུགས་
འདྲེས་མའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན། བཅུད་བཟང་པོ་སྒྲུག་སར་སྒྲོད་གཙང་མ་དགོས་པ་ནང་
བཞིན། ཆོས་ཁྲིད་མ་བཤད་ཀྱི་སྒྲོན་ལ་རང་རྒྱུད་དུ་ཐོག་མེད་ནས་བསམས་པའི་སྒྲིག་
སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྒྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་ཉེས་ལྷུང་ཉམས་
ཆགས་སོང་བ་འདག་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲུ་མ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བསྐྱེས་དང་འབྲེལ་ནས་
ཡིག་བརྒྱ་དང་། སུ་བཏོན་ཏེ་བསམས་སྒྲིབ་གིས་མགོ་བཟུང་ནས། ཆོས་ཁྲིད་
དངོས་ལ་འཇུག་དགོས། སྒྲོན་མར་འུ་ཆོས་གཞི་ཐོག་དང་པོའི་སྒོ་ནས་ཡིག་བརྒྱ་དང་
སུ་བསམས་པ་ཡིན་ཡང་། དེང་སང་མང་ཆེ་བས་ཡིག་ངོ་ཟེན་ས་ཡོད། ས་འདི་
རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་ས། ཆོས་མིང་སར་ཐོག་ ས་མིང་མིར་ཐོག་པ་ཡིན།
དེང་སྐབས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་དར་སའི་ཆོས་འཁོར་
ཆེན་པོའི་ཉེ་འབྲེལ་གྱི་མི་ཡིན་ལ། འདིའི་ནང་ན་འབུམ་ལྷ་བསམས་པའི་དགོ་བསྟེན་
ཡང་མི་ཉུང་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ད་རེས་སྒྲིབ་ཐེག་གི་རྩོར་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེས་ལ་
འཇུག་རྒྱ་བྱ། དང་པོ་ཆོས་ཁྲིད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་ཡིག་བརྒྱ་དང་སུ་གསེག་རྒྱ་ཡིན།

ཨུགྷ། བདག་ཉིད་ཐམས་ལྟ་སྒྲིབ་པའི་རྩུ་

པད་དཀར་རྒྱ་བའི་གདན་གྱི་དབུས་ཨུགྷ།

རྩུ་ལས་སྒྲུ་མ་རྩེ་རྩེ་སེམས་ཨུགྷ།

དཀར་གསལ་ལོངས་སྒྲོད་རྩོགས་པའི་སྒྲུ་

དོ་རྩེ་བྲི་ལ་འཛོལ་སྟེ་མས་མ་འབྲི་ལུང་།
བྲོད་ལ་སྐྱབས་གསོལ་སྒྲིག་པ་སྤྱོད་ལུང་།
འབྲོད་སེམས་དྲག་པོས་མཐོལ་ལོ་བཤགས་ལུང་།
ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་སྤྲོམ་ལུང་།
བྲོད་ཐུགས་སྒྲིབ་ཐུགས་པའི་སྤྱོད་ལུང་།
རྩྱུ་ཡིག་མཐའ་མར་སྤྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ལུང་།
བསྐྱས་པ་སྤྲགས་ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱལ་བས་ལུང་།
ཡབ་ཡུམ་བདེ་ལོལ་སྤྱོར་མཚམས་ནས་ལུང་།
བདུད་ཅི་བྱང་རྩབ་སེམས་ཀྱི་སྤྲོན་ལུང་།
ག་བུར་རྩལ་ལྟར་འཛོག་པ་ཡིས་ལུང་།
བདག་དང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུང་།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྲག་བསྐྱལ་རྩུ་ལུང་།
ནད་གདོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྟར་གྱི་བུ་ལུང་།
མ་ལུས་བྱང་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ལུང་།
ཨོ་བཟླ་ས་ཏུ་ས་མ་ཡ། མ་རུ་སྤྲ་ལ་ཡ། བཟླ་ས་ཏུ་ཏེ་ལ། ཏིཏྱ་བྲི་ཏེ་མེ་བླ་ཤ།
སུ་ཏིཏྱ་མེ་བླ་ཤ། སུ་ཏིཏྱ་མེ་བླ་ཤ། ཨ་རུ་རྟེ་མེ་བླ་ཤ། སམ་སིཏྱ་མེ་བླ་ཤ་ཡཱ།
སམ་ཀམ་སུ་ཅ་མེ། ཅིཏྱ་བྲི་ཡི་ཀུ་རུ་རྩྱ། ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏེ་ལྷོ། བླ་ག་ལྷོ། སམ་
ཏ་བླ་ག་ཏ། བཟླ་མ་མེ་སྤྱུ། བཟླ་བླ་ཤ། མ་རུ་ས་མ་ཡ་ས་ཏུ་ཨུ།
མགོན་པོ་ལྷོ།
བདག་ནི་མི་ཤེས་སྤོངས་པ་ཡིས་ལུང་།

བྱུང་བ་དག་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དམ་ཚིག་ལས་ནི་འགལ་ཞིང་ཉམས་ཅུག་པ་ལྟར་།

སྒྲ་མ་མགོན་པོས་སྒྲུབས་མཛོད་ཅིག་ཅུག་པ་ལྟར་།

གཙོ་བོ་དེ་རྩེ་འཛིན་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་།

ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཅུག་པ་ལྟར་།

འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་སྒྲུབས་མཆི་ཅུག་པ་ལྟར་།

སྒྲུབ་གསུང་ཐུགས་རྩེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་

བཤགས་སོ་། སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་ཉམས་ལྷུང་བྱི་མའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་

པར་མཛོད་དུ་གསོལ་། དེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དབྱེས་བཞིན་འཛུམ་པ་དང་བཅས་པས་

རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་ཉམས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གནང་བ་བྱིན་ཞིང་

འོད་དུ་འཁྱུགས་རང་ལ་ཐིམ་པའི་རྒྱུན་ལས་རང་ཉིད་ཀྱང་དེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་སྣང་སྟོང་མེ་

ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྷ་བྱུང་གྱུར་པའི་ཐུགས་སྟོན་གྱི་མཐའ་མར་ཡི་གེ་འབྲུ་

བཞི་བོ་གསལ་བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་། ཁམས་གསུམ་སྟོད་བཅུད་དང་བཅས་པ་དོར་

སེམས་རིགས་ལྡེའི་རྟེན་དང་བཞེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་པར་གྱུར་། ཨོ་འཛུ་

ས་ཏུ་རྩྭ་།

དག་པ་འདི་ཡིས་ལྷུང་དུ་བདག་།

དེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་འབྲུབ་གྱུར་ནས་།

འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་།

དེ་ཡིས་ལ་འགོད་པར་ཤོག་།

དེ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཁྱེད་སྒྲུ་ཅི་འདྲ་དང་།

འཁོར་དང་སྒྲུ་ཆོའི་ཆོད་དང་ཞིང་ཁམས་དང་།

ཁྱེད་གྱི་མཆོན་མཆོག་བཟང་བོ་ཅི་འདྲ་བ།
དེ་འདྲ་ཁོ་ནར་བདག་སོགས་འགྱུར་བར་ཤོག།
སྤྲུལ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ།
གང་གི་སྒོ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིན་བལ་ཉི་ལྟར་ནམ་དག་རབ་གསལ་བས།
ཇི་སྟེད་དོན་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་ཕྱིར་ཉིད་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྒྲེགས་བམ་འཛིན།
གང་དག་སྲིད་པའི་བཅོན་རར་མ་རིག་ལུན་འཐུམས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གཟིར་བའི།
འགྲོ་ཆོགས་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར་བཅེ་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྷན་གསུང་།
འབྲུག་ལྟར་ཆེར་སྒྲོག་ཉོན་མོངས་གཉིད་སྒྲོང་ལས་གྱི་ལྷགས་སྒྲོག་འགོལ་མཛད་ཅིང་།
མ་རིག་ལུན་སེལ་སྤྱག་བསྐྱལ་སྤྱ་བུ་ཇི་སྟེད་གཅོད་མཛད་རལ་གྱི་བསྐྱམས།
གདོད་ནས་དག་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་སོན་ཡོན་ཏན་ལུས་རྫོགས་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལྷ།
བཅུ་སྤྱག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་སྤྲུལ་བདག་སྒྲོའི་ལུན་སེལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་
འདུད།
བཅེ་ལྷན་ཁྱེད་གྱི་མཁའ་རབ་འོད་ཟེར་གྱིས།
བདག་སྒྲོའི་གཏི་ལུག་ལུན་པ་རབ་བསལ་ནས།
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞུང་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡི།
སྒོ་གྲོས་སྒྲོབས་པའི་སྤྲང་བ་སྦྱོང་དུ་གསོལ།
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་
བྱུང་བདག་ བཀའ་དྲིན་མཚུངས་སྤྲུལ་མཆོས་པ། དཔལ་མགོན་སྤྲུལ་དམ་པའི་
ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་བཏུད་དེ་སྒོ་གསུམ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་
འཆའ་ཞིང་སྤྲུབས་སུ་མཆོའོ། །བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

གང་གི་ཞལ་བཟང་ལྟ་བུ་མི་ངོམས་གི་སར་འཛུམ་པའི་མདངས་བཟླ་ཞིང་།།

མཚན་དཔེའི་གཟི་འོད་ཟེའུ་འབྱུགས་ལ་བས་འགོ་ཀུན་མིག་གི་བདུད་ཅིར་གྱུར།།

ཐུགས་རྗེའི་འདབ་མ་ཀུན་ནས་དཀྱུས་རིང་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ཁོངས་བྱུང་པའི།།

ཐུབ་དབང་པ་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཞབས་པད་དེ་རིང་བདག་སྒྲོའི་ཡིད་མཚོར་སྦྱངས།།

བདེ་བ་ཅན་ན་འོད་དཔག་མེད་དེ་རི་བོ་ཏ་ལར་སྦྱན་རས་གཟིགས།།

འཛུམ་བྱུང་གླིང་འདིར་པ་རྒྱ་རྒྱུ་པོ་འགོ་ལ་ཐད་སྒྲུང་གྱུར་གྱུང་།།

སྒྲུ་གསུམ་མཛད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ་དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱུ་པ་རྒྱ་སྦྱེས།།

གངས་རྒྱུངས་འགོ་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་ཐུགས་བཅེའི་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་འདུད།།

འཛུམ་གླིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་དང་།།

ཐུགས་རྗེ་ལུང་རྟོགས་མཉམ་པའི་མཐུམ་ངའ་ཡང་།།

ནགས་ཁྲོད་དམ་པར་སྤྲས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གྱིས།།

འཁོར་འདས་ཆོས་སྐྱར་རྟོགས་པའི་གློང་ཆེན་པ།།

དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་འགོ་ལ་རྗེས་བཅེའི་གཏེར།།

དྲི་མེད་འོད་ཟེར་ཡང་སྒྲུལ་ཐུགས་གཏེར་མཛོད།།

འོད་གསལ་གློང་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་བ།།

འཛིགས་མེད་གླིང་བའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།།

སྦྱི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་ཞི་བ་ལྟ།།

ནང་ལྟར་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་ཤ་མ་རི།།

གསང་བ་འཕགས་མཆོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་གྲོལ་དངོས།
འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་གསོལ་བ་འདེབས།
རྫོང་འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ནས།
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད།
རང་སེམས་ཆོས་སྐྱར་མཛེན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ།
ཙ་བའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
གང་དག་ཕྱིགས་བཅུའི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་ན།
བདེ་གཤེགས་སྟོབ་མར་གྱུར་བ་གང་སུ་དག།
དེང་འདྲིར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་ཀྱིས།
གསན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲིར་གཤེགས་ཤིག།
ལྷ་ཡི་སྐད་དང་ལྷ་དང་གཞི་དུ་སྦྱོར་སྐད།
གྲུལ་བུམ་དག་དང་མི་ཡི་སྐད་རྣམས་དང་།
འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་ཇི་ཅམ་པར།
ཐམས་ཅད་སྐད་དུ་ཆོས་འདི་འགྱུར་བར་ཤོག།
༥ འོ་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གམ་འགོ་བ་
ལམ་རྒྱུད་ལྷས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། འཁོར་
བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལྷ་དང་མཐའ་མེད་པ་འདིའི་ནང་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
འཁོར་ཞིང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་བའི་ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་
ཀྱང་བདག་རང་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ག་
སྤྲུག་ཡིན་ཡང་། བདེ་འདོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས། ཞེ་འདོད་དང་

ཁྱེད་པོ་འདྲི་བ་ལྟོ་སྒྲིལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ལག་ལེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་མྱོང་ས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་
པས་འདི་ནམས་སྤྱིང་རེ་རྒྱུ། སྤྱིང་རྒྱུ་བ་ཙམ་མིན་པར་བདག་གིས་ད་རེས་དམ་པའི་
ཆོས་ཐོབ། ཐར་བའི་ལམ་བཙལ་པའི་གོ་སྐབས་ཆེད་པས། འདི་དང་བསྐྱུན་ཏེ་
སེམས་ཅན་འདི་དག་འཁོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ཐབས་དང་།
གཏན་བདེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐབས་ཤིག་བྱ་སྐྱེས་པའི་བསམ་པ་
བྱང་ཁུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དང་ལྷན་པས་ཆོས་ཉན་དགོས། དེ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་
ཆོས་རྒྱུས། ཁྱེད་པར་ཐེག་ཆེན་དགེ་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ། །སྦྱོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་
དངོས་གཞི་དམིགས་པ་མེད། །རྒྱུ་ལ་བསྐྱོད་བས་ཡོངས་སུ་བློ་བཞིན་པ་ནི། །ཐར་
ལམ་བསྐྱོད་པའི་གཅེས་པ་ནམས་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཐེག་
ཆེན་མཛོད་སྐྱུགས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་སྐྱབ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། དམ་པ་
གསུམ་དང་འབྲལ་མི་རུང་བ་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་དགོས། དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་
སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ་ནི། ཕྱི་པ་ནང་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཁྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་དུ་
སྐྱབས་ཀྱི་མཚོག་གྱུར་སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་རུང་སེམས་བསྐྱེད་ཁྱེད། །ཅེས་པ་བཞིན་མཐའ་
ཡས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་ཐར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེས་པའི་
བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཡིད་སྒྲོན་ཙམ་མིན་པར། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་དྲིན་གྱིས་
བསྐྱུངས་པའི་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། བདག་གཅིག་ཡུའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བྱང་
ཁུབ་ཆེན་པོར་འགོད་པ་བཞི། ད་ལྟ་དེ་ལྟའི་རྒྱུ་པ་བདག་ལ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་པ་དེ་སྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་ལུས་དང་སྒོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བུར་དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིང་རྒྱུ་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་བྱུང་ལ་དམིགས་པའི་ཟུར་

གཉིས་སམ་དོན་གཉིས་དང་ལྷན་པའོ། །དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ་ནི།
འདི་ལྟར་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་ལ་ཡོད་པར་བཟུང་པའི་འབྲུལ་སྒྲ་།
འབྲིས་ནད་ཅན་གྱི་མིག་སྒྲར་དུང་དཀར་སེར་པོར་སྒྲ་བ་ལྟར་དུ་དོན་ལ་མེད་བཞིན་སྒྲ་
བ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་སྒྲ་བ་སྒྲ་
ཚོགས་སུ་ཤར་ཞིང་། སྟོང་རྟེན་འབྲུང་དབྱེར་མེད་ཡིན་སྟབས་གྱིས་སྒྲ་བའི་རོ་བོ་
ཡང་སྟོང་བ། སྒྲ་བཞིན་དོས་བཟུང་མེད་པའི་སྒྲ་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ། སྟོས་
བྲལ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་ནས་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་པའི་བྱམས་སྟིང་རྩེ་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངང་དང་མི་འབྲལ་པར་ཆོས་ཉན་
བསམ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་སྟོར་བསྐྱབས་པའོ། །རྩེས་བསྟོ་བ་དམ་པ་ནི།
དགོ་ཙ་ཆེ་ཆུང་གང་བསྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་དེར་ཞེན་འཛིན་དང་། དངོས་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་
བསམ་མ་བསྐྱད་པར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དང་། ཁམས་གསུམ་སེམས་
ཅན་གྱིས་བསགས་པའི་དགོ་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ལྷན་དུ་བསྟོམས་ཏེ་རང་ཉིད་གྱི་དགོ་ཙ་
ཆུང་དུ་ཆུ་ཐིགས་ལྟ་བུ་དེ་བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་བསྐྱེས་ཏེ། མཐའ་ཡས་སེམས་
ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ། གཏན་བདེ་རྩོགས་བྱང་གི་ས་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ།
སྟོན་ཆད་འཕགས་པ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ངི་
ལྟར་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ་བསྟོ་བའོ། །དེ་ལྟར་སྟོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པ། དངོས་
གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པ། རྩེས་བསྟོ་བ་དམ་པ་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཆོས་ཉན་
དགོས། སྟོར་ཆོས་འཆད་པ་ལ་འཆད་མཁན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
ཆོས་འཆད་རྒྱལ་ཡང་མི་འདྲ་བར་ཡོད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་དང་། སྟོབ་
དཔོན་དབྱུང་བཅོམ་པ། སྟོབ་དཔོན་པཌྱི་ཏ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མིན་པའི་བདག་ལྟ་

ཁྱུང་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

བྱ་སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐུགས་རྒྱུ་ལྡན་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆང་བ་ཞིག་
 གིས་ཇི་ལྟར་འཆང་ཅེན། བརྒྱན་པ་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པས་རང་མཉམ་ལས་དང་པོ་
 བར་ཕན་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འཆང་པ་ཡིན་པས། ཉན་མཁན་གྱིས་ཀྱང་
 ཆོས་རིམ་ནང་དུ་ཡོང་ནས་ཆོས་ཉན་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཆོས་ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་
 བཞིན་བྱས་ཏེ་ཀུན་སྒྲིང་གོང་ནས་བཤད་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་རྩབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་
 སྒྲིང་ཡོད་པའི་ཐོག་ཏུ། ཐབས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ལྡེ་ཆང་པའི་འདུན་པ་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསམ་དགོས་པ་
 མིན་པར་ད་ལྟོ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་ན། སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཞལ་ཕྱེས་ཏེ་བདེ་ཆེན་ཞིང་མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཞིང་སྐྱབ་འཚོགས་བཞིན་ཡོད་པས་
 འཚོགས་སའི་ས་ཆ་འདི་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པའི་གདན་
 ས། གངས་ར་ཉེར་ལྟའི་ནང་གི་ཡ་གྲུལ། ཡོན་ཏན་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་།
 བྱང་པར་པར་ཐང་ཐང་འདིར་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་རྩལ་ཕྱེས་ཀྱིས་བྱོན་ཏེ་བདད་ཅི་སྤོང་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
 མཛད་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་པའོ། །དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་པའི་དེ་མ་ཐག་གམ་དེ་རིང་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་དུས་ཆེན་གནས་གང་
 ལ་ཁེལ་ཡོད་པས་དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའོ། །ཆོས་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པ་ནི་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་རྩབ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིང་ལུ་ཅག་གིས་བཤད་བཞིན་པ་
 འདིའོ། །སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཆོས་བཤད་པ་པོ་དང་མཆོད་ན། མི་རང་
 ཐང་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་བཤད་བྱའི་དམ་ཆོས་དེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་
 པས་སྤྲུགས་གསང་ཕྱིན་ལས་དེའི་བྱེད་པོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་རྩེའི་
 རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་པའམ། དེ་དང་གཉིས་

སུ་མ་མཆིས་པའི་སྟོན་པར་བསྒྲེམས་ན། གདུལ་བྱ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་
དད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་བས་སོ། །འཁོར་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་འདིར་
འདུས་ཐམས་ཅད་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཁམས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
གདུལ་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པ། ཆུང་བྱིས་པའི་དུས་ནས་ཨ་མ་དང་མ་ཁྱེ་མཉམ་དུ་ཤེས།
དགེ་འདུན་པ་མ་ཟད་བྱིས་པ་མོ་མོ་ཡིན་ཡང་། ཕོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་དགེ་
བསྐྱེན། མོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཡིན་པའོ། །ཡང་ན་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ།
སྐྱུ་རུ་གྲག་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོན་དང་ཡི་གེ་དུག་མའི་ཆོས་
སྒྲུ། བླ་རྟོག་ཅི་ཤར་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བར་བསམ་པའི་དག་བླ་
དང་བཅས་ཏེ། བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་སྤྲོན་ཀྱི་འདུ་ཤེས།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྤྲོན་པ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས། ནན་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལ་ནད་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་ཆོས་ཉན་དགོས། ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྦྱོང་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་། ན་བ་མི་གཏད་ཁ་སྤྱབ་ལྷ་བུའི་སྦྱོན། ཁེས་ན་བ་མི་གཏད་ན་
སྦྱོང་ཁ་སྤྱབ་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཆུ་ཕྱར་ཡང་ནད་དུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་དང་། ཡིད་ལ་མི་འཛིན་
ཞབས་རྟོལ་ལྷ་བུའི་སྦྱོན། ཁེས་སྦྱོང་ཞབས་རྟོལ་མཐིལ་བུལ་བའི་ནད་དུ་ཆུ་སྤྲུགས་
ཀྱང་མི་སོག་པ་ལྟར་དང་། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེས་དུག་ཅན་ལྷ་བུའི་སྦྱོན། ཁེས་
ཆགས་སྤང་མྱོངས་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་ཉན་པ་ནི་དུག་དང་འབྲེས་པའི་ཟས་བཟ་
རུང་པ་ལྟར་དུ་ཆོས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་འབྱུང་རོ། །དེའི་ཐོག་ཏུ་བྱི་མ་དུག་ མི་འཛིན་
པ་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྦྱོང་ཀུན་སྦྱོང་མང་ཡང་། ད་སྟོན་ཐེངས་མང་
བཤད་ཐུངས། མདོར་ན་སྤང་བྱ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། སྤང་བར་བྱ་བའི་ཀུན་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྱུད་དགའ་དང་གུས་པའི་སྒྱུད་ལམ་གྱིས་ཉན་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་ཀུན་
སྒྱུད་ནམ་པར་དག་པ་དང་བཅས་པས་སྒྲུབས་འདིར་གང་ཞིག་གསལ་ན་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི།
འཕགས་མཆོག་སྤིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་གཉིས་སྤྱོད་མ་མཆིས་པ།
སྤར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་འཛཱ་སྤིང་མཛཱ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་དང་མཆོག་
གཉིས། མཛད་དུ་བྱུང་བའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་བཅས་བྱོན་པའི་ནང་གི་མཛད་བྱུང་གི་སློབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྷ་བྱི་མའི་དུས་འདིར་བོད་ཡུལ་དུ་མིའི་གཙུགས་གྱིས་བྱོན་
པའི་རྩོགས་ཆེན་དཔལ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་འཇིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་
གསུངས་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བའི་གཏམ་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྱུད་གསུམ་ཉམས་ལེན་
དམ་པའི་སྤིང་ལོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བཤད་པའི་སྒྲོལ་མཚམས་མ་ལོག་པ་ཆིངས་ཆེན་པོ་
གསུམ་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་གྲགས་ཀྱི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན། མཚུགས་གི་
དོན་ནོ།།

ཡུང་གྱི་དོན།

དང་པོ་བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་གྲགས་དོན་ལ། མཚན་སྒྲོས་པ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ།
མཚན་པར་བརྗོད་པ། བརྒྱུ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་མཚན་སྒྲོས་པ།

དང་པོ་མཚན་སྒྲོས་པ་ནི། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བའི་གཏམ་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྱུད་
གསུམ་ཉམས་ལེན་དམ་པའི་སྤིང་ལོར་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པས་དབུའི་ཞལ་

བྱང་གི་མཚན་བསྟན་པའོ། །འདིའི་མཚན་དོན་འགྲེལ་ན། ཐོག་མར་དགེ་བ་
སྒྲིགས་མའི་བསམ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པའི་གཏམ་འཁོར་བའི་གནས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
གནད་བསྟན་པ་དང་། བར་དུ་དགེ་བ་ལྟ་སློམ་སྤྱོད་པའི་ལམ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
གཏམ་དབེན་གསུམ་ནི་བའི་རྒྱལ་སར་སླེག་པའི་ཆོ་འདིར་ཆོས་སྤྱི་བསྟན་སྲིད་ཟིན་ཏེ།
འཁོར་བར་ཕྱི་ཕྱག་འཚལ་དགོས་པའི་གདམས་པ་བསྟན་པ་དང་། མཐའ་མར་དགེ་བ་
ངེས་འབྱུང་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་གཏམ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནད་ཤེས། ལྟ་སློམ་
སྤྱོད་པའི་དོན་གོ་ཡང་། སྤྱབ་པ་ལག་ལེན་ལ་མ་ཞུགས་ན་པན་ཐོགས་མེད་པས།
སྤྱབ་པ་ལག་ལེན་གྱིས་གནད་ལ་ཁེལ་བའི་ཕྱིར་དུ། འཁོར་བར་ངེས་འབྱུང་སྤྱིས་པའི་
གང་ཟག་དེས། ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
པའོ། །ངེས་འབྱུང་ཞེས་པ་ཡང་འཁོར་བར་སྤྱོད་པའི་གྲུ་གྱིས་དཔུས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐར་
འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སློན་སྒྲིགས། ཇི་ལྟར་ཐར་བ་སྤྱབ་པའི་གདམས་ངག་གི་མདོ་འགག་
ཀྱང་བསྟན་པའོ། །ལྟ་སློམ་སྤྱོད་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གོམ་པ་བྲངས་ནས་འགོ་
དགོས་ཆོ་དང་པོ་མིག་གིས་བལྟས་ཏེ་མིག་གིས་བལྟ་སར་རྐང་པས་བཞི་དགོས་པ་བཞིན།
ལྟ་བ་མིག་དང་འདྲ་བས་བལྟས་ཏེ་ལྟ་བས་ཐག་བཅད་པའི་དོན་དེ་སློམ་པ་རྐང་པ་དང་འདྲ་
བས་དེར་བཞིས་ནས་ཉམས་སུ་བྲངས་ནས། སྤྱོད་པས་བོགས་ཐོན་པར་བྱས་པའི་ཐོག་
ནས་འབྲས་བུ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་ཐར་བ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
ཆ་ཆང་འདུས་པས་ན་དམ་པའི་སྤྱིང་ལོར་ཞེས་བྱའོ། །དམ་པ་མིན་པའི་གང་ཟག་གིས་
ལོར་བུའི་ལོར་ངོ་མི་ཤེས་པར་དོན་ཆེན་རིན་ཐང་ཅན་དེ་བསྐྱུར་ནས། དོན་རྒྱུད་ཅན་ཅིག་
ལ་མགོ་འཁོར་བ་ཡིན་ཡང་། འདི་ནི་དམ་པ་ཞིག་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གནད་ཆེན་
དུ་སེམས་ཏེ་རྩ་ཆེན་སྤྱིང་ལས་གཅེས་ཤིང་སྤྱིང་ལ་འཛིན་པའི་སྤྱིང་ལོར་ཡིན་པས་དམ་པའི་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྤྱི་ནོར་ཞེས་བཟོད་བྱུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མཚན་བཏགས་པའོ། །མཚན་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དབུ་ཞབས་གྱི་དོན་ཆ་ཚང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། དབང་འབྲིང་གིས་བཟོད་བྱུང་དོན་སྤྱི་ནོར་དོན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་ཤེས་པ་དང་། དབང་པོ་ཐམས་ཀྱི་གས་བམ་འཛོལ་བདེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་སྟེ་ཁ་བྱང་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་དགའི་གཏམ་ཞེས་བྲིས་པ་རིག་པས་དེ་ཐོག་མཐའ་བར་དགའི་གཏམ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡིས་མཚན་བསྟན་པ་སོང་བའོ།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི།

ན་མོ་ལོ་གེ་ལྷ་ར་ཡ།

ཞེས་པ་འདི་རྒྱ་གར་སྤྱི་ཏེ་སྐད་ཡིན་གྱི་བོད་སྐད་མིན། རང་ཅག་གི་ནང་པའི་ཆོས་འདི། སངས་རྒྱུ་ལྷ་ཀྱང་ཕྱག་པའི་གནས་རྒྱ་གར་དེ་རྗེའི་གདན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་དར་བས་ཆོས་ཁུངས་རྒྱ་གར་ཡིན། སྟོན་པ་བཙམ་ལུན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཙོ་ཆེར་སྤྱི་ཏེ་སྐད་གྱིས་གསུངས་པས་སྤྱི་ཏེ་སྐད་འདི་མགོར་བཞག་པས། བརྒྱད་ལ་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་སོགས་ལུན་པས་རྒྱ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད། སྤྱི་ཏེ་སྐད་དུ་ན་མོ་ལོ་གེ་ལྷ་ར་ཡ་ཞེས་པ་འདི་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་ཡིན། རྒྱ་གཉིས་ཤན་སྐྱར་ན། ན་མོ་ཞེས་པ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལོ་གེ་ལོ་ལྷ་ར་འཇིག་རྟེན་

དབང་ཕྱག་ ཡ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཕྱག་འཛུལ་བའི་ཡུལ་ངེས་པ་བཟུང་བ་སྟེ། རང་གར་ཕྱག་འཛུལ་ཞེས་པས་སྤུལ་འཛུལ་བ་མི་ཤེས་པས་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ་ཞེས་ཕྱག་འཛུལ་བའི་ཡུལ་གནས་གཞི་ངེས་བཟུང་གི་སྒྲས་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མཚན་དང་། གཟུངས་བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་མདོ་རྒྱད་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་གསུངས་པ་ལས། གཟུངས་སྒྲགས། གསང་སྒྲགས། རིག་སྒྲགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་གཟུངས་བཅུ་བཞི། རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མདོ་བདུན་གསུངས་ཏེ། གཟུངས་བཅུ་བཞི་ལ། ཕྱག་སྟོང་རྒྱན་སྟོང་གི་གཟུངས་དང་། པརྒྱའི་སྟོང་པོའི་གཟུངས་དང་། ཞལ་བཅུ་གཅིག་པའི་མདོ་དང་། གདོང་བཅུ་གཅིག་པའི་གཟུངས་དང་། དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་གཟུངས་དང་། པརྒྱ་མཚོ་གི་མདོ་དང་། དབང་ཕྱག་འཁོར་ལོའི་མདོ་དང་། ཆོ་ག་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱད་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་མདོ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། འོད་ཟེར་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། པརྒྱ་ཅོད་པན་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱད་དང་། ཡི་གེ་དྲུག་མའི་མདོ་དང་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་རྒྱམས་ནས་སོ་སོའི་གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་ཐོས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་མདོ་བདུན་ནི། ཟ་མ་རྟོག་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། པརྒྱ་བཀོད་པའི་མདོ་དང་། དུམ་རྩི་ཀའི་མདོ་དང་། རྒྱ་ལྷང་སྒྲ་ཆོགས་པའི་མདོ་དང་། སྤང་བ་རོལ་བའི་མདོ་དང་། མཚན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པའི་མདོ་དང་། མཚན་རབ་བདུན་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་མདོ་བདུན་བཅས་བསྟོམས་པས་མདོ་རྒྱད་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་གསུངས་པའོ། །ཕྱག་སྟོང་རྒྱན་སྟོང་གི་གཟུངས་ནས་གསུངས་པ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་

ཁྱབ་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཁྱེ་གར་གཉན་ཡོད་ཀྱི་ཨ་མའི་ཚལ་དུ་འཁོར་མང་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ།
ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཁོར་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟུན་རས་
གཟིགས་ཀྱིས་རྩུ་འཕྲུལ་སྤྱོད་པ་བཅུར་བཏང་ནས། རིགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་སྤྱངས་ནས་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་
གསུམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ། །བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟུན་རས་གཟིགས་འདི་འདས་པའི་བསྐྱེད་པ་
གངས་མེད་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཡང་བཅོམ་
ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
འོད་ཟེར་ཀུན་ནས་འཕགས་པ་དཔལ་བཅུགས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོག་མར་བྱམས་
པ་དང་སྤྱོད་རྩེ་བསྐྱབས་ཏེ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ཞིག་གིས། ད་དུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་འགོད་པ་ཡིན་
ལོ། །སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་ནས་བརྗོད་ན་ཡང་སྤྱི་པ་གངས་མེད་པ་བྱང་ཞིང་
བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ། འདི་ནས་ཤི་འཕྲོས་ན་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་
སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་པཊ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་
ནི། འཕགས་པ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་བཤམ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
སྤྱོད་ཕྱག་རི་སྟེང་ཅིག་སྟུག་བསྐྱེད་སྤྱངས་ལྟོད་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་སྟུན་ཀྱིས་ཁྱབ་
པར་གཟིགས་ནས། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་མཛོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་གྱི་ངེས་ཚིག་ལ་སོགས་
པའང་མདོ་དེ་ལས་བསྟན་ཅིང་། སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཚན་ཅིམ་བཟུང་པས་གྲང་

འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
པ་དང་བྲལ་ཞིང་། བུ་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་གང་འདོད་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་རས་
གཟིགས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ན་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་གང་གྲུའི་
སྤྱང་དྲུག་ཅུ་ཙམ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ། ན་བཟའ་དང་། བསོད་སྟོམས་དང་།
གཟིམས་ཆ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཡུལ་བ་ལས། སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཡུག་གི་
མཆོན་ནས་བཞེད་ནས་ཡུག་འཆལ་བའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ཡུག་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ། དེ་དང་འཆམས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་རེ་རེ་སྦྱལ་ནས་ཆོས་སྟོན་
ཏོ། །ལ་ལར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན། ལ་ལ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན། ཁ་ཅིག་ལ་ཆངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན། ཁ་
ཅིག་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན། ཁ་ཅིག་ལ་དྲི་ཟའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་
སྟོན། ཁ་ཅིག་ལ་གནོད་སྦྱིན་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་དབང་
ཡུག་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་གྱིས་
སྦྱལ་བ་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པར་མཛོད་པར་གསུངས་
སོ། །འདི་ནས་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ལ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཡུག་ཅས་པ་ཡང་།
སེམས་ཅན་མང་པོ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་དབང་ཡུག་ཅས་པའི་མཆོན་དང་སྐྱ་ཡི་ནམ་པས་
བཏུལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད་པས་སྦྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མཆོན་ལ་འཛིག་རྟེན་དབང་ཡུག་
ལྷ་བ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའོ།

ཁྱབ་བདག་པར་སྐྱེ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གསུམ་པ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ།

གསུམ་པ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ནི།

གང་མཚན་བདུད་ཅི་འཕྲུག་མ་གཅིག་ལྟར་བས།།

ཆོ་རབས་དུ་མར་ན་བར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ།།

འགོངས་པའི་ངོ་མཚར་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ཞེས།།

གསལ་པའི་དཔལ་དེས་ཀུན་ཏུ་ཤིས་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཏེ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་གི་
མཚན་གྱི་སྒྲུབ། འཆི་སོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ། ཐར་པའི་སློབ་སྦྱོར་པར་བྱེད་པའི་
ཐེགས་མའམ་ཐེགས་སྒྲན་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་ཅོམ་ཡང་། སེམས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་
ལྷན་པ་སུ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་ལྟར་བའམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
རྟོག་ལ་རིགས་བཟང་པོར་སྦྱོར་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་དམ་
པའི་ཆོས་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་འགོངས་པར་བྱེད་པའི་ངོ་མཚར་དང་ལྷན་པ་འཁོར་བའི་སྲིད་པ་ལ་
མཐའ་བྱེད་པའི་དགོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རིན་ཆེན་རྣམ་གསུམ་ཞེས། མཐའ་ཡས་
རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཀུན་ཏུ་གསལ་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་དེས། ཀུན་ཏུ་དགེ་བའི་ཤིས་པ་
སྦྱོལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། ཡུལ་དམ་པ་ལ་མཆོད་པ་བརྗོད་པའི་ཤིས་ཆོག་གིས།
གསལ་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྒྲན་གསལ་དགེ། །དབུགས་འབྱིན་ཆེན་པོ་དགའ་སྟོན་
ཆེ། །གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའོ། །བཞི་པ་བརྒྱུ་མ་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ།
ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཁེངས་སྤྱད་མཛོད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་

བསྐྱལ་བའི་དོན་བཞིན་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཁེངས་སྐྱུང་མཛད་པ།

དང་པོ་ང་རྒྱལ་སྤངས་པའི་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཁེངས་སྐྱུང་མཛད་པ་ནི།

གང་ཞིག་སྟོན་གྱི་དུས་ན་ཨ་ལྷའི་འབྲས།།

ཁ་ཅིག་ནང་མ་སློན་ཀྱང་ཕྱི་སློན་འདྲ།།

སྤང་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་བདག།

སེམས་དང་ཆོས་མ་འདྲེས་ཕྱིར་ཆོས་གཏམ་དཀོན།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྤངས་ནི་བ་ལྷས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་གི་དབུ་
ནས། སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བཞེད་མེད། སྤྱེབ་སྤྱོད་མཁས་པ་འང་
བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། འདི་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསམ་པ་འང་བདག་ལ་མེད། རང་
གི་ཡིད་ལ་གོམས་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས། གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྟོན་ཀའི་དུས་སུ་
ཤིང་ཏྲོག་ཨ་ལྷའི་འབྲས་བུ་འགའ་རེ་ཕྱི་སློན་ལ་ནང་མ་སློན་པ་དང་། འགའ་རེ་ནང་
སློན་ཀྱང་ཕྱི་མ་སློན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མ་སློན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུ་བཞིའི་དབྱེ་
བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཕྱི་ཚུལ་ནས་བལྟས་ཆེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུད་སློན་པའི་ཡོན་ཏན་ལོས་ལྡན་བསམ་པ་ལྟ་
བུ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གྱིས་དབྱུང་ཆེ་ཕྱི་ནང་ཆ་མི་མཚུངས་པར་ནང་མ་སློན་པ་སྟེ།
དཔལ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེའི་གསུངས་གཞན་དག་གི་ནང་དུ། ཁ་ཅིག་གཟུགས་ཀྱིས་
བཅོས་པའི་ཆོས་པ། ཡང་དག་ཆོས་དང་རྒྱང་ཐག་རིང་སྟེ། ཡུང་རྟོགས་ཡོན་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐུ་བ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཏན་གང་དུ་སོང་བ། །སྒྲིགས་མའི་ཆོས་པས་ཤེས་ཆོད་མ་རེད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དུ། དེ་ལྟ་བུ་དག་གི་ང་རྒྱལ་བཙུང་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་རང་གཤིས་ང་
རྒྱལ་སྤོང་བ་ཡིན་པས། བདག་ལྟ་བུ་སེམས་དང་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་གོང་གི་དཔེ་དང་
ཆོས་མཚུངས་ཡིན་པས། སྡེ་སྡོད་རྒྱུད་སྡེ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆོས་གཏམ་བཤད་རྒྱ་
དགོན་ཞེས་ཁེངས་སྐྱུང་མཛད་པའི་ཞོར་དུ། ཆོས་པ་ངོ་མ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་མཚུངས་
པ་ནི། ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་འབྲེས་པ་ཞིག་ཡིན་པའང་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་པའི་དོན་བཞིན་བརྩམ་པར་དམ་བཙའ་བ།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱུལ་པའི་དོན་བཞིན་བརྩམ་པར་དམ་བཙའ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་ན་ཡང་དམ་པ་བྱེད་གྱི་པ་ཀམ།

བསྐྱུལ་པའི་ནན་མ་ལྷོག་ཕྱིར་དང་པོའི་ངག།

སྒྲིགས་སྤྱོད་པལ་པའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར།

གཡོ་སྐྱེ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་འདིར་དགོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཆོས་དང་མ་འབྲེས་པས་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འབེལ་
གཏམ་སྐྱབ་དགོན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་། སྐྱུལ་བ་པོ་དམ་པ་བྱེད་གྱིས་ནན་ཏན་གྱིས་
བསྐྱུལ་པའི་གསུང་ངོ་ལྷོག་མ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་དང་པོའི་ངག་གིས། གྲོང་ཆེན་པས་རྒྱུལ་
ཁམས་བསྐྱུས་མེ་ཏོག་ཐེང་ལྡན་གྱི་ནང་དུ། མཐུན་འབྲུག་མཁན་ལ་དགོ་བཤེས་
བཟང་པོར་བརྩི། །གཡོན་ཅན་ཚུལ་འཆོས་མཁན་ལ་བརྩན་པར་སྤྱ། །ཆོག་རྩལ་
སྡོན་ཟོག་མཁན་ལ་བཟང་པོར་བརྩི། །དེ་འདྲའི་སྤྱེ་བོ་མཐོང་ནས་ཁམས་འདི་

འདུས། །ཞེས་པ་ལྟར་དུ། སླིགས་སྦྱོང་པལ་པའི་ངོ་བོ་སྦྱོང་དང་གཙམ་བུའི་ཚུལ་
དང་མི་མཐུན་པར། སྦྱོན་ཡོད་ཀྱང་མེད་པར་བསྐྱར་པའི་གཡོ་དང་། ཡོན་ཏན་
མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཆོས་པའི་སྐྱུ་མེད་པའི་ཕན་སེམས་བསམ་པ་བཟང་པོ་ལྷན་པའི་བྱང་
པོ་འཁྱོག་ལ་མ་འཆང་བའི་དག་གིས་གསོལ་བ་སྟེ་ཁུ་བས་འདིར་དགོངས། །ཞེས་
གསུངས་པའོ། །དེ་ཡན་གྱིས་བཤད་བུའི་ཡན་ལག་བཤད་པ་ཀྱང་གྱི་དོན་སོང་སྟེ།
སྦྱོང་དོན་གྱི་ཆིངས་གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ། ཐོག་མར་དགེ་བ་སླིགས་མའི་སྦྱོང་པ་
ལ་སྦྱོ་བའི་གཏམ། བར་དུ་དགེ་བ་ལྟ་སློམ་སྦྱོང་གསུམ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཏམ།
མཐའ་མར་དགེ་བ་ངེས་འབྱུང་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་གཏམ་དང་ས་བཙད་ནམ་པ་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ཐོག་མར་དགེ་བ་སླིགས་མའི་སྦྱོང་པ་ལ་སྦྱོ་བའི་གཏམ་ལ། དུས་
ངན་གྱི་བསམ་སྦྱོང་ངན་པའི་མཆོང་བབྱང་བ་དང་། དེ་ལ་སྦྱོ་བ་དང་དེ་ལས་ཐར་བར་
བྱ་དགོས་པར་བསྐྱལ་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་གནད་བསྟན་པ། འཁྱོག་པོས་བྱང་པོ་ཡིན་
ཡང་འཁྱོག་པོར་མཐོང་བའི་སྦྱོ་བའི་རབས་གྱིས་མཐའ་བསྐྱབ་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་དུས་ངན་གྱི་བསམ་སྦྱོང་ངན་པའི་མཆོང་བབྱང་བ།

དང་པོ་དུས་ངན་གྱི་བསམ་སྦྱོང་ངན་པའི་མཆོང་བབྱང་བ་ལ་ལྟ་ལས།

དང་པོ་སླིགས་སྦྱོང་ངན་པའི་མཆོང་ནས་འདོན་པར་དགོངས་ཏེ་བྱང་པོའི་
ལམ་བཟང་གི་ཚུལ་བསྟན་པ།

སླིགས་སྦྱོང་ངན་པའི་མཆོང་ནས་འདོན་པར་དགོངས་ཏེ་བྱང་པོའི་ལམ་བཟང་གི་ཚུལ་

བསྟན་པ་ནི།

དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་སྤྱབ་དབང་ལྷུ་འཛིན་ལྟར་།།

དྲང་པོའི་ལམ་ནས་དྲང་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་།།

དྲང་པོའི་ལམ་བཟང་འགྲོ་ལ་དྲང་པོར་སྟོན་།།

དེ་སྤྱད་དྲང་སྤྱོད་ཆེ་ཞེས་གྲགས་མིན་ནམ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིད་ན་ཆེ་བའི་དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཉིས་སྟོན་དང་། ཅ་ཅོ་འབྲུལ་བར་བཅས་པ་མི་མངའ་བའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་སྤྱབ་པས་ན་སྤྱབ་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཏེ། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལྟར་ལྟར་དུ་མི་མཛད། གསུང་སྤྱབ་སྤྱོད་ཅ་ཅོ་དང་ག་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་མཆོག་གི་རབ་རྒྱུ་ལྟར་པ། འཛིག་རྟེན་ན་ཆེ་བའི་ལྷ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རལ་པའི་ཅོད་པན་གྱི་ཕྱོད་མོས་གང་ཞབས་སྤྱོད་པོར་ལེན་པས་ལྷུ་འཛིན་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་མཉམ་མེད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེས། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཤོད་པ་གཅིག་པུར་གྱུར་བའི་དྲང་པོའི་ལམ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲང་པོའི་གོ་འཕང་དམ་པ་བརྟེན་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་དྲང་པོའི་བྱང་ཆུབ་ལམ་བཟང་དེ་ཉིད་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དྲང་པོར་སྟོན་པ་མཛད་པས། སྤྱབ་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་གང་ལ་དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་བསྟོད་བསྐྱེད་བརྟེན་ནས་འབྲེག་པོའི་ལམ་དེ་བོལ་གྱིས་སྤྱད་པའོ།།

གཉིས་པ་དང་པོ་ལས་ལྷོག་པའི་འཁྱོག་སྦྱོང་གཡོ་སྦྱུ་ཟོལ་ཟོག་གི་སྒྲུང་
ཤེས་ཅན་གྱི་མཆོང་འདོན་མཛད་པ།

གཉིས་པ་དང་པོ་ལས་ལྷོག་པའི་འཁྱོག་སྦྱོང་གཡོ་སྦྱུ་ཟོལ་ཟོག་གི་སྒྲུང་ཤེས་ཅན་གྱི་མཆོང་
འདོན་མཛད་པ་ནི།

ཀྱུ་མ་སྒྲིགས་མའི་དུས་འདིར་འགོ་བའི་རྒྱུད།

དང་པོའི་གཞུང་བཟང་ཉམས་ནས་གཡོ་སྦྱུར་སྦྱོང་།

དེ་སྐད་འཁྱོག་པོའི་སྒོ་དང་འཁྱོག་པོའི་དག།

གྲུ་སྒྲུས་གཞན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྤྱིད་གཏོང་།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱུ་མ་ཞེས་སྦྱོ་བའི་དག་གིས་སྒྲུ་དངས་ཏེ་ཆོ་དང་དུས་དང་ལྟ་བ་དང་
ཉོན་མོངས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མ་ལུ་བདེ་ཞིང་སྒྲིན་པའི་དུས་འདིར། འགོ་བའི་
ཤེས་རྒྱུད་དང་པོའི་གཞུང་བཟང་ཡ་རབས་དྲ་མའི་སྟོལ་དང་། སྤྱར་ཡོད་དག་བཅུའི་
ཁྲིམས་ལས་འདས་ཤིང་ཉམས་ནས། ཁྲིང་གི་གསུང་གཞན་ལས། དུས་ངན་སྦྱེ་
བའི་བསམ་སྦྱོང་གྲུ་མ་གྲུ། །སྤྱད་པ་མཐུན་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་དང་
འགལ། །གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་ནས། གཡོ་སྦྱུར་སྦྱོང་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་སྐད་ན།
དུས་ངན་སྦྱེ་བའི་འཁྱོག་པོའི་སྒོ་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་པ་རོལ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་
དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དང་པོའི་གནམ་ཐིག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་འཁྱོག་
པོའི་དག་རྒྱུད་དང་། ཟོལ་ཟོག་ཚུལ་འཆོས་པར་འཁྱོག་ཚུར་འཁྱོག་གྲུ་མ་གྲུའི་དག་
ཆོག་གིས་གཞན་སེམས་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོང་དང་ལྡན་པའི་སྦྱེ་བོ་མ་མོངས་པ་ཤེས་པ་
མནལ་དུ་ཐབ་པ་སྤྱིའི་དེར་ཡོད་གཏོང་པར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

བྱུང་བདག་པམ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

པའོ། །དེས་ནི་དང་དང་འབྲེག་པའི་ལམ་གྱི་བཟང་ངན་གྱི་བྱངས་སྒྲེའི་སློང་གཞི་
མཛད་དོ།

གསུམ་པ་སྒྲིགས་སྟེང་དངོས་སྟོངས་སུ་ཡུད་དེ་མཚང་ནས་འདོན་པ།

གསུམ་པ་སྒྲིགས་སྟེང་དངོས་སྟོངས་སུ་ཡུད་དེ་མཚང་ནས་འདོན་པ་ནི།

ཀྱི་རྟུང་སྒྲིགས་འགོ་མཐོང་ནས་སྟོ་འདི་མྱོངས།

ཀྱི་མ་སུ་ཡི་ངག་ལ་སུ་ཡིད་རྟོན།

མི་སྐྱུ་སྐྱུ་མའི་སྒྲིང་ན་གནས་འབྲེལ་འདི།

དགོངས་ནས་རང་དྲིན་རང་ལ་ཆེ་བར་མཛོད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱི་རྟུང་ཅེས་སྟེང་ག་གི་ཆོག་དང་བཅས་ནས་སྒྲིགས་མ་ལྟ་བུའི་
གནས་སྐབས་ན་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་རྟུང་པ། དུས་ངན་གྱི་འཆོ་བ། བྱུང་པར་སེམས་
ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མར་གྱུར་བས་སྟེང་པོ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འགོ་བ་ཞེས་པའང་སྐྱུ་
བདེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་བཅུད་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྒྲིགས་ལྟའི་
ནང་གི་སྒྲིགས་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་གོ་བས། སེམས་ཅན་དེ་དག་
གིས་ཀྱང་བསམ་པས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྟོར་བས་རང་གཞན་ཡུང་ལ་སྟོར་པའི་བསམ་
སྟོར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཁོ་ནས་ངན་སྟོང་སྒྲ་དགུ་བྱེད་པ་འདི་མཐོང་ནས་སྟོ་འདི་མྱོངས་ཤིང་ཅི་
བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ཏོ། །ཡང་ཀྱི་མ་ཞེས་སྟེང་པའི་སྟེང་ག་ལྟ་བུ་དན་གྱི་ཉམས་བཅས།
སུ་ཡི་ངག་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་སྟོ་ཞེས་གྱིས་སྟོ་གཏོད་བྱ་སྟེང་དེ། དུས་ལ་མཛོད་པར་
སྟོ་བའི་རབས་བི་ཛ་ཏུ་རྩིས་ལས། སྟོན་དུས་ཁོང་ཡངས་སྟོང་ཆ་ཆེན་ཡང་། །ད་

དུས་གྲིམ་པས་རུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར། །ཕ་དང་བུ་འཐབ་དཔོན་སློབ་མཛེས་བཤེས་
འབྲལ། །རང་བཞིན་ཀུན་སྦྱོང་དན་པས་སེམས་འདི་སྦྱོ། །ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་
པོས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་གཏད་དང་ཡིད་ཆེས་ཆོག་ས་སུ་ཡང་མེད་པར་སྲིན་མོའི་སྦྱིང་
དུ་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་རེད་ཅེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྲུགས་ཐེ་ཆེན་པོས་ཆོང་པ་རྣམས་སིངས་ལའི་སྲིན་
མོའི་སྦྱིང་ནས་བཏོན་པའི་ལེན་ལས། གནའ་སྤྱ་མོ་སྤྱ་མོ་ཞིག་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་
ཡུལ་ནས་དེད་དཔོན་རྣམས་ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་གྲུའི་གཟིངས་ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་པ་ཞིག་གིས།
ཆོང་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བྲིད་དེ་རྒྱ་མཆོའི་ནང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་ཕྱིན་པར། དེ་དུས་ཀྱི་གྲུ་
གཟིངས་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ནས་བསྦྱོད་དུས། རས་ཀྱི་དར་ཡོལ་ཆེན་པོ་ཕྱར་
ཏེ་རྒྱུང་ཤུགས་ཀྱིས་འགོ་བས། སྤྲབས་ལེགས་ན་འགོ་དགོས་པའི་སར་ཕྱིན་ཡང་།
སྤྲབས་མ་ལེགས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱུང་གིས་འདེད་པའང་སྲིད་པས། དེད་དཔོན་
ཀྱིས་བྲིད་པའི་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་གྲུ་གཟིངས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུང་གིས་བདས་ཏེ། སིངས་
ལ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོའི་སྦྱིང་ཕྱན་ཞིག་ན་སྲིན་མོའི་སྦྱིང་ཡོད་པ་དེར་ཕྱིན་པར། སྲིན་མོ་
ལྟ་བུ་བརྒྱས་ཆོང་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་མཐའ་མར་གསོད་པར་སེམས་ཏེ།
གཞོན་ལུ་མ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་གཟུགས་དང་ཆ་བྱད་བྱས་ནས། ཆོང་པ་ལྟ་བུ་བརྒྱའི་འདུན་
བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུ་ཐབས་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས་བྲིད་ནས་མགོ་གཡོགས་པས། ཆོང་པ་རྣམས་
སྲིན་མོའི་སྦྱིང་ལ་སོང་སྟེ་སྲིན་མོ་རྣམས་དང་བྲིམ་ཐབ་བྱས། སྲིན་མོའི་གཙོ་མོ་དང་
དེད་དཔོན་གཉིས་བྲིམ་ཐབ་བྱས་ནས་བསྐྱད་དོ། །དུས་ཡུན་གང་འཆོམས་ཤིག་སོང་
ཐེས། དགོང་གཅིག་ལ་སྲིན་མོས་གཉིད་འོག་ནས་ཏེ་བགད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྒྲ་
བརྗོལ་གྱི་ཆོག་གམ་གཉིད་ལབ་ཁ་ཤས་སྒྲས་པས། དེད་དཔོན་དོགས་པ་ཐོས་ཏེ་སྲིན་
མོ་གཉིད་མ་སང་བཞིན་དུ་མོ་རང་གིས་བཤད་པའི་གཏམ་དེར་མཐུད་དེ་སྐྱད་ཆ་བྲིས་པས།

ཁྱེད་པ་ལ་ཐོག་མའི་སྒྲིང་ཡིན།

སྒྲིང་མོས་སྒྲིང་པར་གནས་པའི་སྒྲིང་མོའི་སྒྲིང་ཡིན། མེད་པ་གསར་བ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་
ནས་ཐོན་མ་ཐག་ཏུ་བྱེད་ཅག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། མེད་པ་སྒྲིང་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཐོས་ཐོན།
ཐོས་མ་ཚར་པ་རྣམས་ཡར་ཀའི་ལུང་པའི་ཕུ་རུ་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པའི་ནང་དུ་བཅུད་ཡོད་ཅེས་
བཤད་པས། དེད་དཔོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྒྲིང་མའི་བྱ་བ་ཞེས་པའི་རིགས་སྒྲིང་
ཞིག་སྒྲིང་མོར་བཏབ་ཏེ་གཉིད་སད་དུ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་འཇབ་བྱས་སྒྲིང་བྱད་ནས་སྒྲིང་
མོས་བཤད་པའི་ས་ཁྱོགས་སུ་བདེན་མིན་ལྟ་རུ་ཕྱིན་ནས། ཤིང་སྒྲིང་ཞིག་གི་ཕྱིར་
འཛེགས་ནས་ལྷགས་ཀྱི་ར་བའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆོ། སྒྲིང་མོས་སྒྲིང་པ་ཇི་བཞིན་མེད་པ་
བཟས་མ་ཚར་པ་རྣམས་དེར་བཅུད་ནས་བཞག་ཡོད་པ་རིག་པས། ཡང་སྒྲིང་སྒྲིང་མོའི་
གམ་དུ་འོངས་ནས་འདི་ནས་ཐར་བའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པ་དང་། སྒྲིང་མོས་
གཉིད་མ་སད་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པར་མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་མ་གཏོགས་ཐར་
ཐབས་ཡོད། ཆོས་ཆེན་བཙུན་པའི་དགོང་མོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྐུན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་རྟའི་རྒྱལ་པོ་བ་ལ་ཏུ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྒྲིང་གི་ལྷགས་ཅན་ཞེས་
ཀྱང་བྱ་བ་ཞིག་སིང་ལའི་སྒྲིང་འདིར་བབ་ནས། སྒྲིང་སྒྲིང་ཏའི་རྩ་ཐོས་ནས་གསེར་གྱི་
བྱེ་མའི་ནང་དུ་པར་འགྲེ་ཆུར་འགྲེ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ལུས་སྒྲིང་གསུམ་ནས། མི་སྐྱད་
ཀྱིས་སྒྲིང་མོའི་སྒྲིང་ནས་ཐར་བར་འདོད་པ་ཡོད་ན། ང་ལ་འཇུས་ཤིག་སྐྱེ་ཉག་རེ་
ལ་འཇུས་ཀྱང་ཐར་རོ། །ཆགས་ཞེན་འཁྲི་བས་སྒྲིང་བཞུགས་མ་ཤོར་བ་ཀྱིས་གསུངས་
པས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་རྣམས་ཐར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པས། དེད་དཔོན་གྱིས་དོན་རྣམས་
ཁོང་དུ་ཆུད་ནས། ཕྱི་ཉིན་གློག་ནས་མེད་རོགས་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་ཏེ་འུ་ཅག་ཕྱིན་པའི་
གནས་འདི་སྒྲིང་མོའི་སྒྲིང་དུ་འདུག་གོ། །བཟའ་ཆེན་བྱས་ནས་ཁྱིམ་ཐབས་སུ་སྒྲེལ་ཡོད་
པ་འདི་དག་སྒྲིང་མོར་འདུག་གོ། །འདི་དག་གིས་རང་གཟུགས་དངོས་མ་མ་བསྟན་པ་

ཡིན་འདུག་པས། རྣམ་ཞིག་ཆོང་པ་གསར་བ་ཐོན་དུས་ལུ་ཅག་ཟ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ།
ཐར་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས་སྲིན་མོ་རྣམས་ལ་ཟེར་མི་རུང་བའི་ཆོག་ཁ་བསྐྱམས་
ནས། ཞག་གསུམ་གྱི་རྗེས་ནས་དུས་ཆད་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་འཛོམ་རྒྱུ་བྱས་
སོ། །ཞག་མ་གསུམ་རྗེས་གྱི་ཆོས་ཆེན་བཙེ་ལཱའི་དགོང་མོར་སྒྲ་བ་ཤར་རིའི་ཅེ་ནས་
ཤར་ཆོ། ཏྲ་རྒྱལ་བ་ལ་ཏས་སྒྲན་སྟེད་ཏའི་རྩ་ཐོས་གསེར་གྱི་བྲེ་མའི་ནང་དུ་འབྲེ་ལྷོག་
ལན་གསུམ་བྱས་ནས། མི་སྐྱད་གྱིས་སྲིན་མོའི་སྤྱིང་ནས་བྲོས་ཏེ་འཛོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་
ཐར་འདོད་པ་ཡོད་ན་ང་ལ་འཇུས་གསུངས་ཆོ། དེད་དཔོན་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསམ་
སྒྲེ་ཅི་ཡང་མ་བཏང་བར་ཏྲ་མཆོག་གི་གོང་དུ་བུད་དོ། །ཆོང་པ་གཞན་པ་རྣམས་གྱིས་
ཀྱང་ཅི་ཟིན་གང་ཟིན་གྱིས་ཏྲ་མཆོག་ལ་འཐམས་པས། དེས་རྒྱུན་གྱིས་སིང་ག་ལའི་
སྤྱིང་དེར་གཡོ་འགྲུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་བུང་བས། སྲིན་མོ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་ནས་དེད་ཅག་
མ་སྐྱར་ཞེས་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་བྱས་པས། དེད་དཔོན་དང་། ཆོང་ཕྱག་ཁ་ཤས་ཅམ་
མིན་པས་ཆགས་ཞེན་གྱིས་སྤྱིར་བལྟས་ཤོར་བས་མཆོ་ནང་དུ་ལྷུང་བར་སྲིན་མོ་རྣམས་
གྱིས་འཇིགས་སུ་རུང་པ་འདྲེ་ཡི་རང་གཟུགས་བསྟན་ཏེ་མཆོ་ནང་ནས་སྤངས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་བྲོས་སོ། །ཆགས་ཞེན་དང་། སྤྱིར་བལྟས་མ་བྱས་པ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཕ་
ཡུལ་དུ་སྤྱིན་ཏོ། །ཏྲ་མཆོག་བ་ལ་ཏྲ་ཡང་ཆོང་པ་རྣམས་འཛོམ་བུ་སྤྱིང་དུ་བསྐྱུལ་རྗེས་
མི་སྐྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་ཉེ་མཛའ་བཤེས་མཐུན་གྲོགས་གང་ཡིན་
ཡང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་ཤེས་མཁན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པ་
དུས་ངན་འདིར་ཡོད་པ་མིན་པས། འཕྲལ་ཕྱག་ཡུན་ལ་ཕན་པའི་དམ་ཆོས་བསྐྱབས་
ཏེ། མི་ཏྲག་སྲིན་མོའི་སྤྱིང་ལྷ་བུའི་འཁོར་བའི་གནས་ནས་བྲོས་ན་རང་རྩན་རང་ལ་ཆེ་
བས་དེ་ལྟར་མཛོད་དང་། རང་གཞན་ཀུན་ལ་ཕན་ཞིང་། གནས་སྐབས་དང་

བྱུང་བ་དག་པ་སྒྲ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མཐའ་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འོ།

བཞི་བ་མི་ཆོ་ཡུད་ཙམ་ཡིན་པས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པ།

བཞི་བ་མི་ཆོ་ཡུད་ཙམ་ཡིན་པས་ནམ་འཆི་ངེས་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

སྔོན་ཡང་རང་སེམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ཞིག།

འབྱམས་ཤིང་ལས་ཀྱིས་བདས་ནས་འདིར་སྐྱེས་ཟིན།།

ད་ཡང་མར་གྱིད་གྱིལ་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟར།།

ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་འགོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་སེམས་རྣམ་ཤེས་
གཅིག་པུ་ཞིག་འབྱམས་ནས་བྱིས་བཟང་ཆོད་གཅིག་གི་མིས་ཀྱང་གང་ནས་འོངས་ངོ་མི་
ཤེས་པའི་ཆ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱམས་པོ་ཆོ་གཅིག ལུས་རྟེན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ལས་
ཀྱིས་བདས་ཤིང་འཕངས་ནས་འདིར་སྐྱེས་ཟིན་ཏེ། མི་ཆོ་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ལྟ་བུ་དུས་ཡུན་
ཐུང་དུ་ཞིག་ལ་མགོན་ཁང་དུ་འབྱུལ་བ་ཞག་སྔོན་བྱས་པ་བཞིན་དུ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནས།
ད་ཡང་དུས་མ་ངེས་པའི་ཉིད་གཅིག་ལ་མར་གྱིད་གྱིལ་ནས་སྤྱོད་པ་ལྟར་དུ། བྱིས་
བཟང་ཆོད་རྒྱ་ལོར་རྒྱས་ཐོན་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་བཞག་པའམ་
བསྐྱུར་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱམས་པོ་དེ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དུ་གཅིག་པུར་གྲོགས་མེད་
ཁེར་རྒྱུད་དུ་དང་པོ་འོངས་པ་ལྟར་དུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འོ།

ལྷ་བ་ལུས་རྟེན་འདྲིའི་ཐོག་ནས་དམ་ཆོས་མ་འབྲུབ་ན་རང་སྲིད་རང་གིས་ བརྒྲག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

ལྷ་བ་ལུས་རྟེན་འདྲིའི་ཐོག་ནས་དམ་ཆོས་མ་འབྲུབ་ན་རང་སྲིད་རང་གིས་བརྒྲག་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པ་ནི།

རང་སེམས་རང་ལ་མི་དཀར་ཐབས་མེད་ཅིང་།།

རང་སྒྲོ་རང་ལ་མི་དྲང་མི་སྲིད་ཀྱིས།།

རང་དོན་སྤྱིང་པོའི་ལྷ་ཆོས་མ་འབྲུབ་ན།།

རང་སྲིད་རང་གིས་བརྒྲག་པ་མ་ཡིན་ནམ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་རང་སེམས་རང་ལ་མི་དཀར་ཐབས་མེད་ཅིང་།
གིས་རང་ལ་བསམ་ནག་བྱ་བ་མི་སྲིད་པས་རང་སེམས་རང་ལ་མི་དཀར་ཐབས་མེད་ཅིང་།
དེ་བཞིན་དུ་རང་སྒྲོ་རང་ལ་མི་དྲང་པར་འབྱོག་དང་གཡོ་སྐྱེ་བྱ་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པས།
རང་དོན་ཡིན་ངེས་ཀྱི་ཆོ་འདྲི་བྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ངེས་པའི་དམ་
པའི་ལྷ་ཆོས་བསྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཆོག་གས་ཤིང་། འཆི་བ་ཤེས་ཤེས་ཁར། མ་ཁི་
འབྱོལ་འབྱོལ་ཁར་ཡོད་དུས་འདྲིར་སྤྱིང་པོའི་ལྷ་ཆོས་མ་བསྐྱབས་ནས་མ་འབྲུབ་ན།
རང་སྲིད་རང་གིས་བརྒྲག་པའམ་རང་རྒྱས་རང་གིས་ཡུང་བ་སྒྲོ་ཆོ་སྒྲེ་བ་རེ་གཉིས་ཙམ་
མིན་པར་ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བཟང་པོའི་རྒྱས་གནད་ཆེན་དེ་དོ་མགོ་དུ་བརྒྱབ་
ནས་བརྒྲག་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདྲེང་ལོག་བརྒྱབ་ནས་ཆོ་འདྲིའི་བྱ་བཞག་ཁབ་ཙམ་ལ་
བལྟ་ས་ནས། ཆོ་རབས་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྟ་རེ་ཙམ་ཞིག་ཆད་འགོ་བ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡན་གྱིས་དུས་ངན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ངན་པའི་མཚང་བབྲངས་

ཁྱེད་བདག་པལ་སྒྲིལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ནས། གཉིས་པ་དེ་ལ་སྐྱོབ་དང་དེ་ལས་ཐར་བ་བྱ་དགོས་པར་བསྐྱེད་ནས་ངེས་འབྱུང་གི་གནད་བསྟན་པ་ལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་འདྲ་འཛིན་འབྲེལ་ཐག་བཅད་དེ་དབེན་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པ།

དང་པོ་འདྲ་འཛིན་འབྲེལ་ཐག་བཅད་དེ་དབེན་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པ་ནི།

སྒྲིགས་མའི་སྐྱེ་བོ་བསམ་སྟོང་དམན་ཆེས་པས།།

སྐྱེས་ཀྱང་རང་ལ་མི་ཕན་གཡོ་སྐྱེས་བསྐྱེ།།

སྐྱེལ་འང་རང་གིས་ཕན་པ་འབྲུབ་དགའ་བས།།

འདྲ་འཛིན་འབྲེལ་ཐག་བཅད་ན་མི་ལེགས་སམ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིགས་མའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པས་བསམ་པ་དམན་པ་རང་འདོད་ལྷན་བཅུག་གཡོ་སྐྱེ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། བསམ་པ་དམན་པ་དེས་བྱངས་པའི་སྟོང་པ་ཡང་ལྷན་ཏུ་ངན་པ་མི་དགའི་སྒྲིག་ལས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆེས་དམན་པའི་བསམ་སྟོང་ཅན་གྱིས་རྒྱལ་ཁམས་གང་བའི་དུས་ཚོད་འདིར། མཚང་འདོན་མན་ངག་དེ་མེད་ཐོབ་སྐྱེལ་ས། དེར་སངས་སྒྲིགས་མའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་དང་གང་ཡིན་ཡང་། །སྟོང་ལམ་བརྟགས་ཤིང་བརྟགས་ན་ཡིད་སྐྱོལ་ས་མི་འདུག །ཅེས་པ་ལྟར་དུ། སྐྱེས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་ཕན་མི་ཐོགས་ཤིང་། ཐོགས་ཀྱང་མི་བརྟགས་པར་གཡོ་སྐྱེས་བསྐྱེ་ཐབས་ལ་འབད་བཞིན་ཡོད་ལ། སྐྱེལ་འང་རང་གིས་ཀྱང་ཕན་པ་འབྲུབ་དགའ་སྟེ། སྐྱེར་འདི་སྐྱེར་ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་ཕན་བརྟགས་དགོས་ཀྱང་། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་གདུལ་དགའི་བསོད་ནམས་མེད་ནས་ལུས་པ་རྣམས། འུ་ཅག་

གིས་ངེ་ལྟར་བྱ་ནས་འདུལ་ཐུབ། སྐྱེ་བོ་མི་ཤོད་ཁ་བྱང་བསྟན་གྱི་བྲག་ཕུག་ལྟ་བུ་ལ་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་འཆར་ཐབས་ཡོད་པ་མིན་པས་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་ཤོར་
དུ་འཇུག་པ་ལས། འདུ་འཇོའི་འབྲེལ་ཐག་བཅད་དེ་མི་མེད་དབེན་པའི་རི་བྲོད་ལ་ཕྱེ་
གཅིག་དམ་ཆོས་སྐྱབ་ཏུ་ཕྱིན་ན་མི་ལེགས་སམ། ཞེས་གྲོས་སུ་གདམས་ཏེ་གསུངས་
པའོ། །རང་དོན་ཞི་བདེར་གཞོལ་ཏེ་རང་གཅིག་ཕུ་བདེ་ཐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སློས་
ཐོངས་ཤོག་ཅེས་པ་མིན་པར་རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་བརྟུལ་ནས་རང་སྤང་དབང་དུ་འདུས་ཆེ་
གཞན་སྤང་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པའི་དུས་ཆོད་ཡིན་པ་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །ཆོས་
བསྐྱབ་པར་འཇིག་རྟེན་སློས་བཏང་ཐུབ་དགོས་པས།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་སློས་གཏོང་ཐུབ་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ནི།

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་སློས་གཏོང་ཐུབ་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ནི།

བཀྲུང་གྲུང་གོང་མ་མཉམ་དུས་མི་འོང་གིས།།

སྦྱོང་ཡང་འོག་མ་མཁྱུ་དུས་མི་འོང་གིས།།

བཅེ་ཡང་ཡར་བསམ་རྩྱུར་ལ་མི་སེམས་པའི།།

རྩལ་འདི་དགོངས་ལ་སྒྲོ་ཐག་ཆོད་པར་མཛོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མང་དག་ཅིག་གོང་མ་བཀྲུང་ལུགས་འོག་མ་
སྦྱོང་ལུགས་མཉམ་པོར་འགྲོགས་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་དག་འབའ་ཞིག་ལ་བརྩོན་ནས་
མགོ་འཁོར་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། གོང་བཀྲུང་འོག་སྦྱོང་མཉམ་འགྲོགས་རྣམས་བསྐྱར་ན་
མ་གཏོགས་ལས་ཟིན་ནས་མཇུག་གྲུབ་པའི་དུས་མེད་དོ། །གོང་མ་ནི་བཀྲུང་གྲུང་

བྱུང་བ་དག་པ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མཉེས་ནས་མགུ་བའི་དུས་མི་འོང་ཞིང་། ཡང་སྒྲོས་དཔོན་དན་པ་བཟུག་གིན་བཟུག་
ལ་ཉིལ་རན་པའི་རི་བོའི་ཁ་ལོག་ཏུ་བསྐྱད་པ་ལྟར་དུ་ཇི་སྒྲུག་ཇི་སྒྲུག་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིང་ཡང་
ལོག་མ་མགུ་དུས་དང་འཆོང་དུས་མི་ཡོང་བར་དེ་བས་ཆེ་ཞིག་ཐོབ་ཏུ་རེ་ནས་ཁ་གདང་བ་
སྲིད་ཅིང་། རྟེན་རྒྱུད་བརྒྱགས་ན་མ་ལ་འཕྲ་ལྷག་ ཁྱེས་པ་ལྟར་དུ་དན་པས་བྲིན་
ལན་ལོག་འཇལ་ཡང་བྱེད་པས། ཇི་སྐྱད་དུ། ད་ལོ་གཅེས་གཅེས་འདྲ་ཡང་སང་
ཐོད་དེ་མེད། རྟེན་རྒྱུད་བྱེད་མདོག་ཁ་ཡང་མཐོ་སྒྲུང་ཆེ་འོང་། ལམ་ལ་བརྟེ་བས་
བསྐྱུངས་ན་ཕར་ཕར་རིང་བའི། ཁྱེས་གསར་ཁ་འཇུག་དོ་དགའི་སྒྲིང་གྲོགས་སྒྲུར་
ཐོང་། ཁྱེས་པ་ལྟར་དང་། རང་དང་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ཡང་མཐུན་པོར་མཉམ་དུ་
འགྲོགས་པ་དགའ་ཞིང་། དང་པོ་ཁྱེས་གསར་གྱི་དུས་ལྟ་བུ་མིན་པར་གཅིག་གི་དན་སྒྲོན་
གཅིག་གིས་རིག་ནས་རང་སྒྲོན་ལ་སྒྲོན་དུ་མི་མཐོང་ཡང་། གཞན་སྒྲོན་ལྷག་ཏུ་སྒྲོན་དུ་
མཐོང་བས། ཕར་ལ་བསམས་པ་ལྟར་དུ་རྩུར་ལ་བསམ་མཁན་མེད་པའི་རྩུལ་འདི་
དགོངས་ཏེ་འདྲུ་འཛིན་འབྲེལ་ཐག་གཅད་རྒྱུའི་སྒྲོ་ཐག་ནང་ནས་ཆོད་པར་མཛོད། ཅེས་
གསུངས་ཏེ་གདམས་དག་གནང་བའོ།

གསུམ་པ་ལྷག་པར་དུས་འདིར་གཞན་དོན་ཡང་འབྲུབ་དགའ་བ་བསྟན་

པ།

གསུམ་པ་ལྷག་པར་དུས་འདིར་གཞན་དོན་ཡང་འབྲུབ་དགའ་བ་བསྟན་པ་ནི།

མཁས་ཀྱང་བསྟན་དོན་མི་འབྲུབ་ཅོད་པ་འཕེལ།

བྱུང་ཀྱང་གཞན་དོན་མི་འབྲུང་སྒྲོ་སྒྲུར་མང་།

མཐོ་ཡང་སྡེ་རྩུམ་མི་ཟིན་ཁེང་ལོག་ཆེ།།

ད་ལྟའི་དུས་འདི་དགོངས་ལ་སྦྱོར་བར་མཛོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཁས་ཀྱང་མཁས་ཆོད་ཅམ་གྱིས་བསྟན་དོན་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཕྱོགས་གཅིག་དགའ་ནས་ཡར་བརྒྱག་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཅིག་མི་དགའ་ནས་མར་ཕབ་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀའི་བར་ནས་ཕྱོགས་ཞེན་གྱི་རྩོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར། གྲུབ་ཀྱང་འགའ་ཤེས་དད་པ་བྱ་སྲིད་ཀྱང་འགའ་ཤེས་དད་ལོག་བྱེད་པས་དུས་འདིར་མཁས་པ་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཡང་གཞན་དོན་མི་འགྱུར་བའི་སྟེང་དུ། སྦྱོན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་མདའ་ལ་སྦྱོར་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་ཡར་སྦྱོར་འདོགས་བྱེད། ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་མེད་པར་དངོས་ཡོད་བསྟོན་འཛུགས་བྱེད་ནས་མར་སྐྱར་བ་འདེབས་མཁན་མང་། ཐོབ་མངའ་ཐང་མཐོན་སྡེ་རྩུམ་སྦྱོན་ཟིན་ཡང་། ད་ནི་ཟིན་དཀའ་བ་སྟེ། མི་མང་ཁེང་ལོག་བྱེད། དུས་ཟིང་འཕོ་འགྱུར་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་ཐོན་ཡོད་པས། སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་རྩལ་ལ་བསམས་ཏེ་སྦྱོར་སྦྱིང་ནས་སྦྱོར་བར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པའོ། །དཔལ་སྦྱུལ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གཞན་ལས་ཀྱང་། དེ་རིང་དགའ་དགའ་འདྲ་ཡང་སང་ཉིན་ཁྱོས་ཡོད། །མི་ངོ་དཀར་ནག་འཆོས་འཆོས་དགའ་དུས་མི་འོང་། །དགའ་ཡང་དགོས་དུས་མི་ཕན་ཡི་ཆད་སྦྱོན་པ། །ངོ་དགའ་ངོ་བསྟོད་དགོས་པའི་ངོ་འཛིན་སྐྱར་ཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་གོ་བའི་གནད་དང་གདམས་པའི་རྩལ་འདྲ་བའོ།།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གསུམ་པ་འཁྱོག་པོས་དྲང་པོ་ཡིན་ཡང་འཁྱོག་པོར་མཐོང་པའི་སྐྱོ་བའི་
རབས་ཀྱི་མཐའ་བསྟུ་བ།

གསུམ་པ་འཁྱོག་པོས་དྲང་པོ་ཡིན་ཡང་འཁྱོག་པོར་མཐོང་པའི་སྐྱོ་བའི་རབས་ཀྱི་མཐའ་
བསྟུ་བ་ནི།

བཤད་ཀྱང་བདེན་དུ་མི་འཛིན་གཞན་དུ་གོ།
ཕན་སེམས་གཏིང་ནས་དག་ཀྱང་ལོག་པར་འཛིན།
འཁྱོག་པོས་དྲང་པོ་འཁྱོག་པོར་མཐོང་དུས་འདིར།
སྤྲུལ་ཡང་ཕན་པ་མི་འགྲུབ་རེ་ཐག་ཆོད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲང་ཞིང་སྤྱོད་པོར་སྐྱོ་བའི་ངག་གིས་བདེན་པར་བཤད་ཀྱང་།
བདེན་པར་བདེན་དུ་མི་འཛིན་པར་རང་གཡོ་སྐྱེ་ཅན་གྱིས་གཞན་གྱིས་བཤད་ཆོད་གཡོ་
སྐྱེའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པའི་ལོག་པར་གོ་ཞིང་། ཕན་སེམས་
བསམ་པས་ཞེ་གཏིང་ནས་བསམ་དཀར་བྱས་ཀྱང་། བསམ་དཀར་བསམ་དཀར་དུ་
མི་གོ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཛིན་ཞིང་། མདོར་ན་འཁྱོག་པོའི་བསམ་སྐྱོད་ཅན་གྱི་ལྟ་
སྒྲུང་དང་མཐོང་རྩལ་ལ། དྲང་པོ་ཡིན་ཡང་འཁྱོག་པོར་མཐོང་བའི་དུས་འདིར།
སྤྲུལ་ཡང་ཕན་པ་མི་འགྲུབ་པས། འགྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་བྱ་བ་ལ་འགྲུབ་ཏུ་རེ་ནས་མགོ་
མི་འཁོར་པར་རེ་ཐག་གཤེད་ནས་ཆོད། རང་ཐག་རང་གིས་ཆོད། ལྷ་ཐག་མགོར་
ཇེས་དང་། སེམས་ཐག་ནམ་ཆོད་ན་དེ་དུས་རང་ཐག་ཆོད་ཀྱི། རང་གིས་ཐག་མ་
ཆོད་པར་གཞན་ཇེས་སྟེགས་ནས་ཐག་ཆོད་པའི་ཉི་མ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །དེ་ཡན་གྱིས་ཐོག་མར་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་ངེས་འབྱུང་ཆོས་ལ་

བསྐྱལ་བའི་གནད་བསྟན་པ་སོང་བའོ།

གཉིས་པ་བར་དུ་དག་བ་ལྟ་སློམ་སྦྱོང་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
གཏམ།

གཉིས་པ་བར་དུ་དག་བ་ལྟ་སློམ་སྦྱོང་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཏམ་ལ།
དབེན་པར་བསྐྱལ་བའི་གཏམ། རེ་དོགས་གཅོད་པའི་གཏམ། ལྟ་སློམ་གྱི་གནད་
མཐའ་དག་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དུག་མར་བསྐྱལ་ཏེ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ།

དང་པོ་དབེན་པར་བསྐྱལ་བའི་གཏམ།

དང་པོ་དབེན་པར་བསྐྱལ་བའི་གཏམ་ལའང་ལྔ་ལས།

དང་པོ་སྒྲིགས་སྦྱོང་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིགས་པར་
སྐྱལ་བར་བསྟན་པ།

དང་པོ་སྒྲིགས་སྦྱོང་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིགས་པར་སྐྱལ་བར་བསྟན་པ་
ནི།

ཆོས་ཀུན་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་བས་གསུངས།

དེ་ནི་སྦྱུ་མ་ལས་ཀྱང་སྦྱུ་ཆེན་ཏེ།

གཡོ་སྦྱུའི་སྦྱུ་མ་ཤོམ་པའི་མིག་འཕྲལ་མཁན།

སྒྲིགས་སྤྱོད་སྒྱུ་མ་འདི་ལ་འཛིགས་པར་མཛོད།།

གཉིས་པ་གང་ཐོས་གང་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་གཏམ་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་ལ་སྟུན་
པར་བསྟན་པ།

གཏམ་རྒྱུ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པས་གསུངས།

ད་ནི་བྲག་ཅ་ལས་ཀྱང་ཡང་ཅ་སྟེ།

ཁ་དང་དོན་དུ་མི་མཆུང་ས་བྲག་ཅའི་གཏམ།།

ལྷ་ཚོག་བྲག་ཅ་འདི་ལ་སྤྱན་པ་སྒྲེད།།

54

རྩོན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྩོན། སྤྲོད་མེད་ལས་ཀྱང་སྤྲོད་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྤྲོགས་
དུས་གྱི་མིས་བཤད་ཆོད་ཁ་དང་དོན་དུ་མི་མཆུངས་པར། རྩོན་ངེས་མེད་ལས་བྱུང་
བའི་འབྲེལ་མེད་བྲག་ཅའི་སྐྱ་དང་འབྲ་བའི་བསྐྱ་བྱེད་གཏམ་ལ་སུན་པ་བསྐྱེད་རན་པའམ་
རྩུས་རན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའོ།།

གསུམ་པ་མཐོང་ཐོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་བྱེད་དུ་མཐོང་བས་གཅིག་པུར་
གནས་པ་བརྟན་པ།

གསུམ་པ་མཐོང་ཐོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་བྱེད་དུ་མཐོང་བས་གཅིག་པུར་གནས་པ་བརྟན་པ་ནི།

སུ་མཐོང་མི་མ་ལགས་ཏེ་སྐྱ་བྱེད་མཁན།།

སུས་བཤད་གཏམ་མ་ལགས་ཏེ་བསྐྱ་བྱེད་ཆོག།

ད་ནི་སུ་ལའང་སྒོ་གཏད་མི་འདུག་གིས།།

རང་ཉིད་གཅིག་པུར་དགར་གནས་པར་མཛོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མིའི་བྱ་རུ་སྟོན་པའི་སྐྱབས་འདིར་རིགས་མཐུན་ངོ་འཕྲད་བྱུང་ན་
མཐུན་པའི་གཏམ་དང་པན་པའི་གོས་ཤིག་དགོས་ཀྱང་། སྤྲོགས་མའི་དུས་འདིར་
ཐམས་ཅད་རྩོན་པར་གྱུར་ནས་སུ་མཐོང་ཐམས་ཅད་མི་མ་ལགས་ཏེ་མི་རྩོན། མིའི་
འབྲ། བསྐྱ་བྱེད་མཁན་དུ་འདུག་གོ། །སུ་ཞིག་གིས་གང་ཅི་ཞིག་བཤད་ཀྱང་གཏམ་
དངོས་མ་མ་ལགས་ཏེ་བསྐྱ་བྱེད་གཞན་མགོ་སྒྲོར་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གིས་སྟག་རྩུ་མཆིས་
སོ། །མདོར་ན་བསམ་རྒྱུ་མི་མགོ་བསྒྲོར་བ་སེམས་ཀྱང་ཐ་མ་རང་མགོ་རང་གིས་
གཡོགས་པའི་ལས་འབྲས་བྱུང་གསེད་རྫོངས་པའི་ལས་བྱེད་བཞིན་འདུག་པས། ད་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐུ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ནི་སྤྱི་མཐོང་གང་ཐོས་ཅི་ལའང་སློབ་གཏན་མི་འདུག་གིས། སྦྱོན་མེད་བཟང་པོར་བཅི་བ་
དག་ལའང་གདིང་གི་སློབ་གཏན་མི་འདུག་པས་ན་རང་སློབ་རང་ལ་མི་དཀར་མི་སྲིད་པས་
རང་ཉིད་གཅིག་པུར་འབྲེལ་འབྲིས་ཀྱི་འབྲི་བ་བསྐྱེད་སྟེ་གནས་པར་མཛོད་ཅིག ཅེས་
གསུངས་པའོ།

བཞི་བ་སློབ་གསུམ་ཆོས་དང་མཐུན་ཡང་རང་རྩོལ་སྲིད་པར་བསྟན་པ།

བཞི་བ་སློབ་གསུམ་ཆོས་དང་མཐུན་ཡང་རང་རྩོལ་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་སྦྱོད་ཆོས་བཞིན་སྦྱོད་ན་ཀུན་དང་འགལ།

ངག་གཏམ་བྱང་པོར་བཤད་ན་ཕལ་ཆེར་ཁྱོ།

བསམ་བཟང་གཏིང་ནས་དཀར་ཀྱང་སྦྱོན་དུ་ཅི།

དནི་རང་རྩོལ་སྲིད་པའི་དུས་ལ་བབ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན། བྱ་རོག་དཀར་པོ་
མེད་པའི་ས་ནས་བྱ་རོག་དཀར་པོ་ཐོན་ལྟས་སུ་བཅི་བ་དང་། ཡུལ་སྡེ་ཞིག་ནས་རྒྱལ་
པོ་མ་གཏོགས་པའི་འབངས་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པར་གྱུར་དུས་རྒྱལ་པོ་སྦྱོན་པ་དང་།
འབངས་རྣམས་སྦྱོན་པ་མིན་པར་བཅིས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་དུ་འབྱུང་སྲིད་ཅིང་།
ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཀྱང་། རྩོལ་འཆོས་དང་། ངོམས་ཆོས་
སུ་མེས་ནས་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་དུ་བཅི་བའི་དུས་སྐབས་འདིར་ལུས་སྦྱོད་ཆོས་བཞིན་བྱས་
ན་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ཞིང་། མ་བྱས་ན་ཆོས་དང་འགལ་ལ། ངག་གཏམ་བྱང་
པོར་བཤད་ན་སྟོགས་མའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་མཛོད་ཡིན་པས་སྦྱོན་མཛོད་ཐད་ཀར་

བཏོན་ཏེ་མཆོང་ཐོག་ཏུ་གྲོལ་ན་ཕལ་ཆེར་ཁྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་པ་གཏིང་ནས་
དཀར་ཏེ་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཁ་ཏ་བྱས་ན་འང་དོན་མེད་ཁ་མཆུ་སྒྲིང་མཁན་གྱི་སྒྲིན་ཅན་
དུ་བཅི་བའི་དུས་ངན་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས། ད་ནི་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་རང་ཚུལ་
བསྐྱེད་ཏེ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཡིན་པ་ལས་ངོམ་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་མ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པའོ། །ས་སྐྱ་པཎྌི་ཏས། ལེགས་པར་སྦྲས་ན་ཐམས་ཅད་
ཁོ། །ལོག་པར་སྦྲས་ན་བསྟན་པ་འཇིག །སྦྲ་བ་སྤངས་ན་དོན་མི་
ཏྲོགས། །དེས་ན་དམ་པའི་སྒྲོལ་པ་དཀའ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་
པའོ།

ལྷ་བ་རང་ཚུལ་ངི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

ལྷ་བ་རང་ཚུལ་ངི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་སྦྲས་དབེན་པའི་རིལ་གཅིག་ཕུར་སྡོད།།

ངག་སྦྲས་སྦྲ་བ་མ་མང་འབྲེལ་ཐག་ཆོད།།

སེམས་སྦྲས་རང་སྒྲོན་ཁོན་རཅར་རེ་ལྟོས།།

སྦྲས་པའི་ནལ་འཕྱོར་ཟེར་ན་དེ་ལ་ཟེར།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔལ་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དབེན་པའི་གཏམ་ལྟའི་རྩ་སྒྲ་
ལས། ཐུབ་པས་བསྟགས་པའི་དབེན་པའི་རིལ་ཁོད་དུ། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྦས་བྱང་
སྤོང་ཆེ་རྣམས་བསྟེན། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས་རིན་པོ་ཆེ། །གནས་འདི་
བསྟེན་ལ་ཐར་ལམ་ཉེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཕྱི་ཡི་དབེན་པར་ལུས་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྤྲུལ་པ་མི་མེད་དཔེ་པའི་རི་ཁྲོད་དམ་པས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་སར་གཅིག་པུར་སྤྲོད་ལ།
ནང་གི་དཔེ་པར་དག་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་བ་མ་མང་བར་ཕྱིའི་མི་དང་གཏམ་གྱི་འབྲེལ་ཐག་ཆོད།
གསང་བའི་དཔེ་པར་སེམས་སྤྲུལ་པ་རང་སྦྱོན་ཁོ་ན་ཐེར་ལ་བཏོན་ཏེ་སེམས་ཉིད་མ་
བཅོས་རྣལ་མར་ཅེ་རེ་ལྟོས་དང་། སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མིང་དོན་མཚུངས་པ་དེ་ལ་
ཟེར། ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་གི་སློབ་གསུམ་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་དག་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་ལ།

གཉིས་པ་རེ་དོགས་གཅོད་པའི་གཏམ།

གཉིས་པ་རེ་དོགས་གཅོད་པའི་གཏམ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་སློབ་གསུམ་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེན་ལོག་དང་སྦྱོལ་ས་རེ་
དོགས་གཅོད་པའི་གྲོགས་གསུམ་མི་འབྲེལ་པར་བསྟེན་དགོས་པ་
གདམས་པ་ནི།

དང་པོ་སློབ་གསུམ་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེན་ལོག་དང་། སྦྱོལ་ས། རེ་དོགས་
གཅོད་པའི་གྲོགས་གསུམ་མི་འབྲེལ་པར་བསྟེན་དགོས་པ་གདམས་པ་ནི།

སུལ་འདྲ་སློབ་གཏད་མི་འདུག་ཞེ་ལོག་གོ།

གང་ལ་འདྲ་སློབ་པོ་མི་འདུག་སྦྱོར་ཆད་དེ།

གང་བསམ་འབྲུག་དུས་མི་འདུག་ཐད་ཐག་ཆོད།

འདི་གསུམ་གཏན་དུ་འགྲོགས་ན་ཕན་པར་མཆིས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ན་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་གྱིས་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཡིད་ཉོན་མ་མཆིས་
ཤིང་། བྱེད་པར་དུ་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་སྤྲིགས་མའི་སེམས་ཅན་ལ་སློབ་གཏན་
མེད་པས། རང་གཞན་དག་གཉིས་བར་མའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་སུ་ལ་ཡང་སློབ་
གཏན་མེད་པར་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱིས་སྦྱུམ་ཟན་མཐོང་བ་ལྟར་ཞེ་ལོག་གོ་བ་དང་།
འཛིག་ཏེན་སྦྱུ་མའི་ཁོར་མཆོས་འདོད་ཡོན་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་འབྱོར་བ་མངའ་ཐང་སྟན་གྲགས་
ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་ལའང་སྤྲིང་པོ་མེད་པའི་མཆོང་རིག་པ་ནི། དུག་དང་
འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་ཟོས་པའི་ངན་སྦྱོན་རིག་ནས་དེ་ལ་ཞེ་ལོག་པ་ལྟར་དུ་ཡིད་སེམས་དེ་
ཕྱོགས་སུ་མི་འཁོར་པ་སྦྱོང་ཆད་དེ་བ་དང་། གང་བསམ་གྱི་སློབ་རྒྱ་རིང་པོ་བཅད་མེད་སློབ་
རྒྱའི་རི་མོ་ལྟ་བུ་འབྲུག་དུས་ཤིག་ཆོའདིར་མ་དགོས་ཆོའདིར་བས་གཉིས་གསུམ་ཞིག་སྤྱེལ་
མཐུད་ཆོག་ནས་བསྐྱབས་ཀྱང་ལས་མཁུག་འབྲུག་དུས་མི་འདུག་པའི་སློབ་ཐག་ཐད་གྱིས་
ཆོད་དང་། བྱས་ན་མི་བེན་བསྐྱར་ན་བེན། །ཟེར་བ་བཞིན་འཛིག་ཏེན་གྱི་བྱ་བ་དེ།
ནམ་བཞག་ཅོན་དེ་དུས་ཆར་གྱི། ཆར་སྐྱག་བྱེད་ནས་ཆར་རྒྱ་མེད་པས། ཞེན་
ལོག་དང་གཅིག་སྦྱོལ་ཤས་དང་གཉིས། རེ་དོགས་ཆད་པའི་གྲོགས་འདི་གསུམ་
དང་། དུས་གཏན་དུ་མི་འབྲལ་པར་འགྲོགས་ཤེས་པར་གྱིས་དང་། རང་ལ་ཕན་
པར་མཆིས་པ་སྟེ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་གྲོགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའོ།།

གཉིས་པ་སྤྱར་ཡང་རེ་དོགས་གཏིང་ནས་ཆོད་པར་ནན་གྱིས་གདམས་པ།

གཉིས་པ་སྤྱར་ཡང་རེ་དོགས་གཏིང་ནས་ཆོད་པར་ནན་གྱིས་གདམས་པ་ནི།

སྒྱིད་དུས་མི་འདུག་སྒྱིད་པོ་དེ་ནི་ཟད།།

སྒྱུག་པོ་མི་འདོད་ན་སྒྱུག་མཐའ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོད།།

སྒྱིད་སྒྱུག་ཅི་ཡོང་སྒྲོན་ལས་བཅོན་པོས་ཤེས།།

དེ་ནི་སྒྲུབ་ལའང་མི་རེ་མི་དོགས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྱིར་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྒྱིད་དུས་མི་འདུག་སྒྱེ་
སྒྱུག་བསྐྱེད་རགས་པའི་ཆོར་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་ཆུང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྱིད་ཅེས་གྲོས་
བཟགས་པ་དེ་ཡང་། དོན་གྱིས་བཤད་ན་ཁྱབ་པ་འདུག་ཀྱི་སྒྱུག་བསྐྱེད་ལས་མ་
འདས་ཀྱང་། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྒྱུག་བསྐྱེད་སྒྱིད་ལོ་བས་མ་དག་གིས་སྒྲུབ་ཤིང་ག་
མ་གཅིག་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་མི་ཆོར་བ་ལྟར་དུ་སྒྱུག་བསྐྱེད་རགས་པའི་ཆོར་སྒྲུང་
དང་བྲལ་དུས་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མིག་ཏུ་བཞག་
ན་ཆོར་བ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བར་བསྐྱོམ་རྒྱ་དེ་ཡང་
འཕགས་པ་སྒྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་སྒྱུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་གཟིགས་
སྒྲུང་ཡོད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་སྒྲིགས་མའི་སྐབས་སུ་སྒྱིད་པོ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་དགེ་བ་
བསྐྱབས་ནས་བསོད་ནམས་མ་བསལས་དུས། འབྲས་བུ་བདེ་སྒྱིད་གང་ནས་འབྱུང་ཏེ་
རྒྱ་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་མིན་པ་དེས་ན་སྒྱིད་པོ་དེ་ནི་ཟད་ཆོར་སོང་། འོན་ཀྱང་སྒྱུག་
པོ་མི་འདོད་ན་སྒྱུག་མཐའ་ཆོས་ཀྱིས་ཆོད་དང་སྒྱིད་པའི་ཉི་མ་རྗེས་ནས་མེད་པ་མིན་པས་
སྒྱིད་སྒྱུག་གང་ཡིན་རུང་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོག་ཏུ་མི་འགོ་བ་སྒྱིད་སྒྱུག་ཅི་ཡོང་
སྒྲོན་ལས་བཅོན་པོས་ཤེས་པ་སྒྲེ་ལས་དགེ་བ་བསལས་ན་འབྲས་བུ་བདེ་བ་དང་། མི་
དགེ་བ་བསལས་ན་འབྲས་བུ་སྒྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ལྡོག་མེད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་
གིས་བསལས་པ་རང་ལ་སྒྲིན་པས། སྒྱིད་སྒྱུག་ཅི་ཡོང་སྒྲོན་ལས་བཅོན་པོ་བསྐྱུག་རྒྱ་

ཡིན་པས། ད་ནི་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སློབ་ཅོལ་ཏེ་དག་གཉིན་བར་
བའི་རེ་དོགས་བསྐྱར་ནས། སུ་ལ་འད་སྐྱབས་ཨེ་ཡོང་། སྐྱོར་ཨེ་ཡོང་བསམས་
ནས་མི་རེ། གནོད་སྐྱེལ་ཨེ་ཡོང་། འཁོན་བཟུང་ཨེ་ཡོང་བསམས་ནས་མི་དོགས་
པར་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ཆོ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གདམས་པ་བྲན་པ་བྱས་ཏེ། རེ་དོགས་གཉིས་ཀ་སྐྱབས་
བསྐྱེལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པས་རེ་དོགས་གཉིས་ཀ་ཆོད་དང་རེ་དོགས་གཉིས་
ཆོད་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ཡི་ཡང་ཅེ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་རེ་དོགས་སྐྱབས་བསྐྱེལ་གྱི་འབྱུང་ཅ་ཡིན་པ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་རེ་དོགས་སྐྱབས་བསྐྱེལ་གྱི་འབྱུང་ཅ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་ནི།

མི་ལ་རེ་ཆེ་རེ་ཁ་འཇུག་སྐྱེལ་སྐྱེལ།

རང་ལ་དགོས་མང་དགོས་དགོས་སྐྱབས་པའི་ཤོམས།

འདི་བྱ་འདི་བྱེད་ཕྱི་ཆོས་རེ་དོགས་སློ།

ད་ནི་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རེ་དོགས་གཉིས་ཀའི་ཅ་བ་མ་ཆོད་ཆོ་མི་ལ་རེ་བ་བྱེད་ནས་ཕན་
ཞིག་བཏགས་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་བཅངས་ཏེ། རེ་ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ལ་དགོས་དུས་
འཇུག་སྐྱེལ་སྐྱེལ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན་པས། དགོད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་དགོད་ཁ།
འཇུག་རྒྱ་མེད་ཀྱང་འཇུག་ཁ། རོ་བསྟོད་གཡོ་སྐྱེའི་ཆོག་པ་རོལ་པོས་བདེན་དུ་བཟུང་
རུང་མ་བཟུང་རུང་བཤད་དགོས་སྐྱབས་ཅིང་། ཆོག་ཤེས་དང་དགོས་མེད་གྱི་བསམ་སློ་

ཁྱེད་པདག་པར་སྐུ་ལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ནང་དུ་མེད་དུས་རང་ལ་དགོས་སྒྲིལ་མང་བས་དགོས་དགོས་མང་པོ་དེ་ཨི་འགྲུབ་གྱི་རེ་བས་
སྒྲིལ་པའི་ཤོམས་ར་དང་གྲ་སྒྲིག་ཁོ་ནས་མི་ཆེན་མ་ལྷན་པོ་གས་འགོ་བ་དེས་ན། འདིའི་
རྗེས་སུ་འདི་དང་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བྱེད་བསམ་པའི་འདི་བྱ་འདི་བྱེད་གྱིས་ཕྱི་ཆོས་སམ་ཕྱི་
འདེང་ཡུན་རིང་གི་རེ་དོགས་སློབ་སྦྱོར་ནི་ལས་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ་བསམ་པའི་སློབ་གྲྭ་
ནང་ནས་ཆོད་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

བཞི་བ་སློབ་སྒྲིལ་ནང་དུ་སྤྱད་བའི་དོན་བསྟུ་བ།

བཞི་བ་སློབ་སྒྲིལ་ནང་དུ་སྤྱད་བའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།
དེ་རིང་གི་ཡང་མི་འགྱུར་འཁོར་བའི་ཆོས།
ལོ་བརྒྱུད་བསྟན་ཀྱང་མི་དགའ་ལང་ཆོས་ངོ་།
ད་ནི་གི་ཡང་གསོན་ཡང་ཆོ་འདིའི་ཅི།
ཕྱི་མའི་ཆོས་ཙམ་འགྲུབ་ན་དེ་ག་རང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རིང་མ་གཏོགས་ཆོ་མེད་ནས་ད་གི་ཡང་མི་འགྱུར་དེ།
འཁོར་བའི་གནས་ན་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྟུལ་གྱི་ཡོ་ལང་
ཡིན་པར་ཤེས་པས་སོ། །གཞན་ད་རུང་ལོ་བརྒྱུད་ཐམས་པར་མི་གི་ནས་བསྟན་ཀྱང་དགའ་
སྒྲིལ་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་དགའ། ལུས་ལང་ཆོ་དར་བའི་ན་ཆོད་སྤྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དེ་སོང་
ཆར་བས། འདུག་ཡུན་རིང་ནས་རྒྱས་པའི་སྤྱུག་བསྟུལ་གྱིས་གཉའ་ནས་གཞོན་དུས་
མགྱོགས་པོར་གི་བར་ཤོག་ཅེས་སློན་ལམ་འདེབས་པའི་རྒྱས་པ་མང་བ་ཡིན་པ་དེས་ན།
ད་ནི་གི་ཡང་གསོན་ཡང་ཆོ་འདིའི་ཅི་བྱ། དལ་འབྱོར་ཆར་བའི་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་

ནས་ཕྱི་མ་ཕན་པའི་ཆོས་ཙམ་འབྲུག་ན། དེ་ག་རང་སྟེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་ཕན་པ་ཡོད་
ཤག་ཤག་ཡིན་གྱི། ཟིན་མེད་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་དགོས་དོན་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་
དོན་བསྟུས་པའོ། །དེ་རིང་འདིའི་མཆོམས་ནས་བཞག་སྟེ། གསུམ་པ་ལྟ་སྒོམ་གྱི་
གནད་བསྟུས་ཏེ་ཆོས་ཡུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་འགག་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དུ་ག་མར་
བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒྲོམ་ནས་སང་ཉིན་བཤད་རྒྱ་བྱ།

༥ རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྡན་འདས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་འོད་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་དེས། སེམས་ཅན་གྱི་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཐུགས་རྗེས་
གཟིགས་ནས། ལྷ་མོ་རིགས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་
དགོངས། ལྷ་མོའི་ཆ་བྱད་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མས་འདུལ་བ་དགོངས་ནས།
སངས་རྒྱུས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་འགོ་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཕྱག་གཡས་པ་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་ཞིག་སྒྲོས་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་སྦྲུལ་བ་དང་། ཕྱག་གཡོན་
པ་ནས་འོད་ཟེར་སྒྲོན་པོ་ཞིག་སྒྲོས་ནས་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་སྦྲུལ་རྟོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས་སངས་
རྒྱུས་འོད་དཔག་མེད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་བྱེ་བ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་གི་བྱང་དུ་འགོ་བའི་
དོན་བྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བདག་གི་བ་སྦྱུང་ཁྲུང་བུ་རེ་ནས། དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་པ་དང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་གང་
ལ་གང་འདུལ་དུ་སྦྲུལ་ནས། སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་བཞེད་པར་རང་ཞི་བདེ་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འདོད་པའི་སྒོ་བྱུང་ན། ངའི་མགོ་བོ་ཨ་ཇ་ཀའི་དོག་པ་བཞིན་དུ་ཚལ་བ་བརྩུར་གས་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་བོ། །འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་
གིས་ཐུགས་བསྐྱེད་གྱིད་མ་བཅའ་དེ་མཛད་ཆོ། དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་
གྱིས་བཀའ་སྒྱུལ་བ། ལེགས་སོ། ལེགས་སོ། འཛིགས་གྱི་བུ། བདག་ལ་
སོགས་པ་སྤྱོད་པ་བརྩུ་བ་ལྟ་བུ་གསུམ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་
ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པས།
ཁྱེད་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་གྲོགས་ངས་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་བཀའ་བསྒྱུལ་
ཏོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གིས་སྒྲུབ་ལས་འོད་ཟེར་དུག་
སྒྲོས་ཏེ། འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་གནས་སུ་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་སོ། །འོད་
ཟེར་ལ་ལ་ལྟའི་གནས་སུ་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས། ལྟ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ལྟའི་ཐུབ་པ་བརྒྱ་
ཐུན་དུ་སྒྲུབ་ནས་ལྟ་འཛི་འཕོ་ལྟར་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་མཛད་དོ། །འོད་ཟེར་ལ་
ལ་ལྟ་མིན་གྱི་གནས་སུ་འཕྲོས་ནས། ལྟ་མིན་གྱི་ཐུབ་པ་ཐག་བཟང་རིས་སུ་སྒྲུབ་ཏེ་ལྟ་
མ་ཡིན་གྱི་འཐབ་ཚོད་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་དོ། །འོད་ཟེར་ལ་ལ་
མིའི་གནས་སུ་ཁྱབ་པར་སྒྲོས་ནས་མིའི་ཐུབ་པ་ལྷན་ཐུབ་པར་སྒྲུབ་ཏེ་མིའི་སྐྱེ་ཤ་ན་འཛིའི་
སྒྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་མཛད་དོ། །འོད་ཟེར་ལ་ལ་བྱོལ་སོང་དུང་འགོའི་གནས་སུ་སྒྲོས་
ནས་བྱོལ་སོང་གི་ཐུབ་པ་སེལ་རབ་བརྟན་སྒྲུབ་ཏེ་བྱོལ་སོང་གཏི་ལུག་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
ཐམས་ཅད་ཞི་བར་མཛད་དོ། །འོད་ཟེར་ལ་ལ་ཡི་དྲགས་གྱི་གནས་སུ་སྒྲོས་ཏེ་ཡི་
དྲགས་གྱི་ཐུབ་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཅེས་པ་གང་འདོད་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་
སྒྲུབ་ནས་ཡི་དྲགས་བཀའ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བར་མཛད་དོ། །འོད་ཟེར་ལ་ལ་
དཔྱུལ་བའི་གནས་སུ་སྒྲོས་ཏེ་དཔྱུལ་བའི་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྒྲུབ་ནས་དཔྱུལ་བ་ཆོ་

གང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཞི་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་གནས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་བདེ་བར་བཀོད་དེ་སྟོང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེ་མོར་ཐེབས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྤར་བཞིན་ཁ་མ་དམའ། གངས་མ་
ཉུང་བར་སྟོན་ལས་མང་བ་ལྟར་གནས་སོ། །ཡང་སྤར་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་
གི་གནས་སུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ལྷག་ཏུ་མེད་པར་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་བྲངས་ནས་དེ་
ལྟར་འཁོར་བ་ལན་གསུམ་དོང་ནས་སྤྱགས་པར་མཛད་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེ་ནས་གཟིགས་
དུས་སྤར་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྐྱེ་བྱི་ཅི་ཡང་མེད་པར་གང་འདུག་པས་ཐུགས་
ལྷག་ ཡིད་ཆད་ནས། གྲུ་བདེ་བར་བཞུགས་པའི་དགོངས་པས་འདུལ་བའི་ཞིང་
ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ། སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བྱ་བ་བདེན་པར་འདུག ངས་སེམས་ཅན་
གངས་མང་བ་འདི་ཙམ་འཁོར་བའི་གནས་ནས་བྲངས་ཀྱང་། འཁོར་བ་སྟོང་མ་དགོས་
ཇི་ཉུང་ཙམ་ཡང་མ་སོང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པར་འདུག་པས། རང་ཞི་
བདེ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་
པ་དང་། སྤར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དམ་བཙའ་ཉམས་ནས། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དབུ་དང་སྐྱ་
ལུས་ཚལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཕྱག་ཏུ་གས་སོ། །དེའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་
མེད་གྱིས་དབུ་ཚལ་བར་གས་པ་བཙུག་ཅིག་ཞལ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། འཁོར་
བ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཕྱག་
སྟོང་དང་སྤྱན་སྟོང་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས། ཕྱག་སྟོང་འཁོར་ལོས་སྤར་བའི་རྒྱལ་པོ་

བྱུང་བ་དག་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་གསུང་།

སྟོང་དང་། སྐྱེ་སྟོང་བསྐྱེ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱུ་སྟོང་དུ་གྱུར་ཏེ་གང་ལ་གང་
འདུལ་གྱིས་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་ཡང་འདེབས་དང་། དམ་
བཅའ་ཡང་བཞེས་མཛད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱག་སྟོང་གི་མཐིལ་དུ་སྐྱེ་སྟོང་དང་།
དབུ་ཚེལ་བ་བརྩ་གཅིག་ཏུ་གས་པ་བརྩ་གཅིག་ཞེས་དུ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་
སྐྱེ་བ་མཐའ་ཡས་གྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་འཕགས་པ་
སྐྱེ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་འགོ་བ་རིགས་དུག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་སྟོང་གཅོད་
པའི་གསུང་མཆོག་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡི་གེ་དུག་མ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞུ་མ་ཆི་བརྟེ་རྩྱ་ཞེས་
པ་འདིས་ཞུ་གྱིས་ལྟའི་སྐྱེ་སྟོང་གཅོད། མས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་སྟོང་གཅོད། ཆི་ཡིས་
མིའི་སྐྱེ་སྟོང་གཅོད། པད་གྱིས་བྱུང་སྟོང་གི་སྐྱེ་སྟོང་གཅོད། མེ་ཡིས་ཡི་དུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
སྟོང་གཅོད། རྩྱ་གིས་དམུལ་བའི་སྐྱེ་སྟོང་གཅོད་ནས། ཡི་གེ་དུག་མ་འདིས་འགོ་བ་
རིགས་དུག་གི་གནས་སྟོང་པར་བྱེད་པས་འདི་ཟུངས་ཤིག་ ཆོངས་ཤིག་ གྲོགས་
ཤིག་ ཀུན་རྒྱུ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེ་ནས་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་སྐྱེ་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གིས། གང་ལ་ཅི་
འདོད་དེ་ལ་དེར་སྟོན་གྱི་ཐོན་ལས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་
མཛད་དེ། སྐྱེ་ལས་འདྲ་བའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་དཔག་གིས་མི་ལང་བ་ཞིག་སྟོས་
ནས། ལོངས་སྐྱུ་ཞིང་ཁམས་མང་པོར་སྐྱུལ་ཏེ། གཞི་སྟོང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་
པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་བཀོད་པ་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཞིང་ཁམས་
མང་པོ་བཀོད་ནས། ཕྱག་སྟོང་ལས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟོང་དང་།
སྐྱེ་སྟོང་ལས་བསྐྱེ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱུ་སྟོང་སྐྱུལ་ཏེ་འགོ་བའི་དོན་མཛད་དང་
མཛད་བཞིན་པ་དང་ཇི་སྟེན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལྟར་ཡོད་

དོ། །དེ་ནས་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་རྒྱུ་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་
ཀྱི་ཞལ་ནས། འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ལ། རིགས་ཀྱི་བུ། འདི་ནས་
ཤར་ཕྱོགས་ན་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱ་བ་ཡོད། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱུ་སྣང་བུ་ཐུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་དེ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་སྣང་བ་མཐའ་ཅད་
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས། ཐོ་བྱང་རི་བོ་ཏ་ལའི་ཅེ་མོ། ས་ཕྱོགས་
ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་པ། མེ་ཏོག་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ།
དཔག་བསམ་ཤིང་དང་། ཤིང་སྣ་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་མས་གང་བ། བྱའི་ཆོགས་མང་
པོས་སྐད་སྒྲན་པ་སྒྲིག་པ། རི་དྲགས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་མང་པོ་ཡོད་པ།
རི་བོ་དེ་ལྟ་བུ་བྱ་གིས་པ། བྱིན་ཆེ་བ། ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། རི་དེའི་
ཅེ་མོ་ན་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕུག་གི་ཐོ་བྱང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་
ལས་གྲུབ་པ། ལྷ་ན་སྐུག་པ། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། རྒྱ་ཆེ་བ།
དཔངས་མཐོ་བ། དབུས་སུ་སེར་ཁྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་ལྷ་བའི་གདན་བཤམ་པ། ལྷ་སྐུ་མི་མ་
ཡིན་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་མང་འདུས་པ་མང་པོ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྐུན་རས་གཟིགས་
ཁྱོད་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱས་པས་གནས་སོ། །ཁང་བ་བཙུགས་པ་དེ་ནི་དུས་
གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བུ་སྐུན་རས་གཟིགས་
ཁྱོད་བཞུགས་པའི་གནས་སུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱིས། དེར་སོང་ལ་སངས་རྒྱུ་སྣང་གི་ཕྱིན་
ལས་སྐྱབས་ཤིག འགྲོ་བའི་དོན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །དེ་
ནས་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཐོ་བྱང་རི་བོ་ཏ་
ལའི་ཁང་པར་བྱོན་པའི་སྤྲ་ལྷས་སུ། སྤྲ་ལས་འོད་ཟེར་མང་པོ་བཀྲེས། འོད་དེས་
མི་མཐེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་དེ། ཉི་མ་དང་ལྷ་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

བའི་འོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མཚན་ཏེ་མོག་མོག་པོར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་འཁོར་འདུས་པའི་ནང་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་སྐྱབ་པ་རྣམ་
སེལ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས། འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་གདའ་
བ་ཅིའི་རྒྱ་ལགས། ཅིའི་རྒྱུན་ལགས་ཞེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་བཀའ་བསྩལ་བ། འདི་ནས་རྩབ་ཕྱོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་ལྷན་གྱི་
བྱེ་མ་སྟེད་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་པ་རྫོང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད།
དེ་ན་སངས་རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་བྱ་བ་བཞུགས། དེའི་དྲུང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་བྱ་བ་ཡོད། དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་
འོངས་ནས། ཐོ་བྱང་རི་བོ་ཏ་ལའི་ཕྱེ་མོར་བཞུགས་ནས། སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་
དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་མཛད་པར་འགྱུར་ཏེ། འོད་ཟེར་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པ་དེའི་
མཐུ་ཡིན་ཏེ་དེ་འབྲེལ། འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་ལས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་པ། འོད་
ཟེར་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་མང་པོར་སྦྱལ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དུག་གི་ཆོས་སྟོན་ཏེ་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་
མཛད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་སྟུན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་དུ་མ་
ལས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ལྷན་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་སྟུན་རས་
གཟིགས་དབང་ལྷུག་ཅས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱའི་
ལྷན་གྱི་བྱེ་མའི་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ། སངས་རྒྱས་
སྟོང་ཕ་གཉིས་སུ་སྦྱལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དུ་ཤ་རི་

ཀའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་མང་
ཞིང་། སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྷན་འདས་མཉན་ཡོད་ན་འཁོར་མང་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་
བཞུགས་པའི་ཆོ་བཀའ་སྤུལ་བ། སྤོན་འདས་པའི་དུས་སུ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་
ཅད་སྦྱོབ་ཅེས་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་ང་བཅས་ཟེའི་བྱེད་རྒྱུ་
ལྟར་ཏོ། །སངས་རྒྱུས་དེ་ལས་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་
ཐོས་སོ། །འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་དེ་གསེར་གྱི་ས་གནི་ལ་སོང་
ནས། སྤྱི་ཚུགས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ལ་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་
མོ། ཞེ་མ་ཁི་བརྟེ་རྩྭ་བའི་ཡི་གེ་དུག་མ་བརྗོད་ནས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་བྱས་
སོ། །དེ་ནས་དཔྱལ་གྱི་ས་གནི་ལ་སོང་ནས་རྟེན་བཞེས་དུད་འགྲོའི་སེམས་ཅན་གྱི་
རྣ་བའི་བྱ་གར། ཡི་གེ་དུག་མའི་སྤྱི་ཕུང་ནས་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཐོབ་པ་
དང་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྦྱེས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་སོ། །དེ་ནས་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེས་
གསོལ་བ། བཙུམ་ལྷན་འདས་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་དེ་ད་ལྟ་
གང་ན་མཆིས། བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤུལ་བ། དེ་ནི་ད་ལྟར་ལུབ་ཕྱོགས་
བདེ་བ་ཅན། སངས་རྒྱུས་སྐྱུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ན་བཞུགས་ཏེ། གང་
ཟག་སུ་ཞིག་གིས་འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མིང་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བདེ་བ་
དང་ལྷན་པ་ལགས་སོ། །སྦྱོབ་དང་། རྟོག་དང་། ལྟ་དང་། འཆི་བའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྦྱེས་
ནས་སངས་རྒྱུས་སྐྱུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་མདུན་ནས་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
དང་། འཕགས་པ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ལ་ཡི་དམ་བརྟན་པོར་འཛད་པའི་

ཁྱབ་བདག་པཊྌ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གང་ཟག་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་རྟག་རྟ་འཛིན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་
སངས་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གཞན་གྱིས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཡང་དེ་ལྟར་
བཀའ་སྤྱུལ་དོ། །དེ་ལྟར་བའི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱང་
བའི་སྒྲིང་གདམས་པའི་སྒྲིང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་དགའི་གཏམ་འདི་ཐོབ་
པའི་རྗེས་སུ་ཚང་མས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡི་གེ་དུག་མ་བཟླ་བར་
བཙོན་དགོས། ཁྱད་པར་དུ་གངས་ཚན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་གདུལ་ཞིང་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱིས་འཛམ་གླིང་གྱེ་བ་
ཕྱག་བརྒྱ་ན་རྗེ་རྗེའི་གདན་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ། དེའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་བོད་ཁ་བ་ཚན་གྱི་རྒྱལ་
ཁམས་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ། རྒྱལ་པོ་སྤོང་བཙན་སྐམ་པོ་དང་། ལྷ་གཅིག་ཀོང་ཇོ།
བྲི་བཙན་གྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་རྣམས་སུ་སྤྱུལ་ནས་འགོ་བའི་དོན་མཛད་པར་སྒྲིང་རྗེ་རྣམ་པར་
རོལ་པའི་མདོ་ལས་བཀའ་སྤྱུལ་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་མཁས་བཙན་གྲུབ་
པའི་དབང་ཕྱུག་མང་དག་ཅིག་སྤྱན་རས་གཟིགས་གྱི་རྣམ་སྤྱུལ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱན་རས་
གཟིགས་ནི་སྤར་བྱོན། ཕྱིས་མི་འབྱོན་པ་མིན་པར་གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་
གྱིས་སྤྱུལ་བ་མང་པོས་བྱོན་པ་བསྐྱངས་གྱིས་ལང་བ་མིན་ནོ། །འུ་ཙག་ད་ལྟའི་སྐབས་
སུ་མི་ལུས་ཐོབ། ཆོས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱེས། འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡི་
དམ་གྱི་ལྟར་བསྟེན། ཡི་གེ་དུག་མ་ངག་འདོན་བཟླ་ཆོག་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་འདི་
ལྟར་ཡོད་པ་ནི། སྟོན་བསགས་བསོད་ནམས་གྱི་སྟོབས་དང་། འཕགས་པ་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོར་ལས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་
སྟོས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལས་འབྲེལ་བཟང་པོ་དེའི་འཕྲོ་མཐུད་ནས་ལས་རྒྱ་
འབྲས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་། སྟོན་པ་བཤགས། བསོད་ནམས་བསགས་ན།

ཆོག་གས་གཉིས་མཉམ་དུ་རྫོགས་ཏེ། ཕྱི་མ་གར་སྐྱེ་ད་ལྟའི་ལས་ལ་
སྒྲོམ། །གསུངས་པ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་འཕགས་པ་སྐྱེན་
རས་གཟིགས་དང་། སངས་རྒྱལ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཞལ་མངལ། འབྲེལ་ཆོད་
འགྲོ་བའི་ལམ་སྒྲུ་འབྲེན་ལུས་པར་འོང་ཞིང་། ཆོ་འདིར་ཡང་དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་
གྱི་ངོ་པོ་རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་དང་མགོན་པོ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབྱེར་མེད་པ་ལ་གསོལ་འདེབས་
དང་ཆོག་སྐྱེན་བསགས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་ན། ཆོ་འདིར་ནད་གདོན་བར་
ཆད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་ངང་གིས་འགྲུབ་ནས་སྐྱིད་ཅིང་།
ཕྱི་མར་བདེ་ནས་བདེ་བར་བགོད་ཐུབ་པའོ། །དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཆོ་འདིར་སྤྲིག་པ་ཁོ་ན་
བསགས་ན་སྤྲིག་པའི་འབྲས་བུས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེའོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་པ་
ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་སའི་དཔྱལ་བ་ཞེས་པ་ཨོ་ཡོད་ཅི་ཤེས། མིག་གིས་ནི་མི་རིག་གོ་
བསམ་མཁན་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་ལ་མི་བཙྱི་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་ཟེར་ཞིང་། ལོག་
ལྟ་འང་དེའི་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བས་མ་རིག་ཙན་མེད་པ་མིན་ཏེ།
ལ་པར་རྒྱབ་གྱི་མེ་ཨོ་ཡོད་མི་རིག་ཀྱང་མེད་ཐག་ཆོད་པ་མིན་པར་ཡོད་ཅིང་། སང་
ཉིན་མི་རིག་ཀྱང་སང་ཉིན་ཤར་རྒྱ་ཡོད་ངེས་ཤིང་། ཁོ་རང་ཤིའང་གཞན་གྱི་སང་ཉིན་
ཡོད་པ་གཏན་ཁེལ་ཞིང་། ཁར་རྩང་གི་རྣམ་རྟོག་འདས་པའི་ཕྱོགས་སུ་སོང་བས་མ་
ཆོད། ད་ཆ་ཡར་ཡོང་དུས་གྱི་རྣམ་རྟོག་འགགས་ནས་རྗེས་མི་འདུག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་
སྐད་ཅིག་གིས་རྣམ་རྟོག་གསར་བ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྲེན་ནས། ལས་དགེ་སྤྲིག་གང་བུས་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་
གི་རྣམ་སྒྲིན་སྤྱོད་བ་སྟེ། ཆོ་འདིར་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་བསགས་ནས་བཤགས་སྤྱོད་མ་བུས་
ན་གཤིམ་ཐག་རྩ་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱང་བའི་དཔྱལ་བའི་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གནས་སུ་ལྷགས་ཀྱི་ཁང་པ་གྲུ་བཞི་པ་ངོས་རེ་རེར་དཔག་ཚད་བཙུག་ཉིས་ལངས་པ་ཡོད་
ཅིང་། དེའི་དབུས་སུ་སེང་གའི་བྲི་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་གཤམ་ན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་པ་དཔྱལ་བའི་གཤེད་མ། གཤམ་ན་རྩེའི་ལས་མཁན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔོན་པོ་
ལག་ཏུ་སྤྲོད་པ་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་དང་། བྲམ་ཤིང་དཀར་ནག་ ཕྱིས་ཀྱི་རྟེན་དཀར་
ནག་སོགས་བསྐྱམས་པ་བཞུགས་སོ། །དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་ཐོག་མར་ཐོན་པའི་ཉམ་
ཐག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་སྒྲུངས་འབྲེད་པ་དང་། དཀར་ནག་གི་
བྲིམས་ཀྱི་དྲང་ཐིག་རྒྱག་པ་བྱེད་དོ། །དེའང་འཇིག་རྟེན་མི་ཡུལ་ནས་ཤི་བའི་མི་པལ་
ཆེར་དཔྱལ་བའི་གཤེད་མས་བྲིད་ནས་ལྷན་གཅིག་སྦྲེས་པའི་ལྷ་ལས་ཀྱི་བུ་རྒྱུད་དཀར་
པོས་མདུན་ནས་འཐེན། ལྷན་གཅིག་སྦྲེས་པའི་འདྲེ་ལས་ཀྱི་བུ་ནག་པོས་རྒྱབ་ནས་
ལུལ། གཤམ་ན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་དུ་དགོ་སྤྲིག་ཕྱིས་བཤེར་བྱ་རུ་འབྲིད་
དོ། །གཤམ་ན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདུན་ནས་ལྷན་གཅིག་སྦྲེས་པའི་ལྷས་ཆོ་འདས་
ཀྱིས་གསོན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནས་ལས་དགོ་བ་བསགས་པའི་རྟེན་དཀར་པོ་གང་ཡོད་
བཞག ལྷན་གཅིག་སྦྲེས་པའི་འདྲེས་ལས་མི་དགོ་བ་བསགས་པའི་རྟེན་ནག་པོ་ཡོད་
ཚད་བཞག འོན་ཀྱང་དེང་སང་སྤྲིགས་མའི་དུས་སུ་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁ་
གངས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། ལྷན་གཅིག་སྦྲེས་པའི་ལྷས་རྟེན་
དཀར་པོ་བཞག་སྟེ་ངོ་འཛུམ་བྱེད་པ་ཉུང་བའི་དུས་ཡིན། ལས་དགོ་བ་བྱས་པའི་རྟེན་
དཀར་པོ་མང་ན་བྲམ་ཤིང་དཀར་པོ་ལ་བཏབ་ནས་མཐོ་ངོས་ཀྱི་འཇའ་ལམ་དཀར་པོའི་
ནང་དུ་གཏོང་། སྤྲིག་པ་བྱས་པའི་རྟེན་ནག་པོ་མང་ན་བྲམ་ཤིང་ནག་པོ་ལ་བཏབ་ནས་
དཔྱལ་བའི་གཤེད་མའམ་དཔྱལ་བའི་ལས་མཁན་ཀྱི་ལག་ཏུ་གཏོང་དོ། །དེའི་དུས་
སུ་གཤམ་ན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་དགོ་སྤྲིག་ཕྱིས་ཐམས་ཅད་གཅིག་མ་ཆད་གཉིས་མ་ལུས་

པར་བཀྲ་གསལ་ལེར་ཤར་བའི་སྲིད་པ་ལས་ཀྱི་མེ་ལོང་བསྟན་པས། ཆོ་སྤྲུལ་ལ་དགེ་
 སྤྱི་གཅི་བྱས་མཐོང་ནས། རང་བྱས་ཀྱི་སྤྱི་གཅི་པའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྱོད་ཅིང་དུ་འབོད་
 ཀྱིས་ལུ་བ་བྱས། མཐེ་བོང་བཙོང་ཡང་། ཕན་ཐོགས་དང་། ལུ་ས་མེད་
 འོ། །དུམ་པའི་ཡུལ་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཁང་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བཞི་ན་
 དུམ་པའི་གཤེད་མའམ་དུམ་པ་སྤང་ལས་མཁན་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཤར་ན་
 འཛོམས་བྱེད་སེང་གའི་མགོ་ཅན། ལྷོ་ན་དཔའ་གཏུམ་སྟག་གི་མགོ་ཅན། ལུ་བ་ན་
 སྟོབས་ལྡན་ཕག་གི་མགོ་ཅན། བྱང་ན་རག་ཤ་སྤང་གི་མགོ་ཅན། མཚམས་གཞི་
 རུ་རམ་བྱེད་དེད་ཀྱི་མགོ་ཅན། གཏུམ་པོ་དོམ་གྱི་མགོ་ཅན། ལ་བ་སྤང་གི་མགོ་
 ཅན། ལུགས་གདོང་བྱང་གི་མགོ་ཅན་རྣམས་ལ་མགོ་བརྒྱན་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་འཁོར་
 རང་འབྲུ་མང་པོས་བསྐྱོར་ནས་ཡོད་དོ། །ཆོ་དུམ་པ་བརྒྱད་དང་གང་དུམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
 གནས་རྣམས་གཞུང་གི་ལུགས་དང་། མན་ངག་གི་ལུགས་ལ་བསྒྲེལ་ལུགས་དང་།
 གངས་ཀྱི་འབྲེན་ལུགས་སོགས་དགོས་དབང་གིས་བྱེད་པར་རུང་བཤད་ཡོད་ཀྱང་།
 མདོར་ན་དུམ་པའི་སྟག་བསྐྲུལ་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་ངག་གིས་ངེ་བཞིན་བཟོད་
 མི་ཐུབ་པར་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་དུམ་པ་གནས་རྣམས་ཀྱི་སྟག་བསྐྲུལ་སྟེ་ཟིན་ཅུ་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་ནས་གསུངས་པ་རུ་གཞི་བཟུང་སྟེ་རེ་གཉིས་ལུས་ན།
 ཤར་སྟོད་ན་དུམ་པ་བ་བསྐྱུས་འཛོམས་ཞེས་པ་བྲག་རི་ནག་པོ་ལུག་ལྷ་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
 དུམ་པའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་བརྩུར་ནས་ཁྲག་དམར་ཆིལ་ཆིལ་དུ་འབབ་པ་ཡོད་
 འོ། །གཞན་ཡང་གཙན་གཟན་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་མགོ་ཅན་མང་པོས་དུམ་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་འཐར་ནས། སྟག་བསྐྲུལ་པའི་མཐོང་སྤང་གིས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་
 སྟོན་སྦྱོང་བ་ཡོད་དོ། །དུམ་པ་བ་དེའི་འཁོར་ན་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་དན་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་དུམ་པ་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

བའི་སེམས་ཅན་བཞག་སྟེ་ཤྲད་པ་ནས་ཐོབས་རྒྱུ་བ་ཡོད་དོ། །ཤར་དབུས་ནས་དུག་
སྤང་ནག་པོ་བྱེའུ་ཙམ་པས་ཤ་ཐོས་ནས་རུས་པ་ལའང་བ་བ་ཡོད་དོ། །དེའི་འཁོར་ན་
དཔའ་གཏུམ་སྟག་གི་མགོ་ཅན་གྱིས་ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེས་ལུས་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །ཤར་
སྤང་ནས་ཚུ་ཚོ་ཁོ་ལ་མའི་ནང་དུ་འཛོད་པ་དང་། ཅུལ་ཆེན་སེང་གའི་མགོ་ཅན་གྱིས་
དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཤ་རུས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡོད་དོ། །ལྷོ་
སྟོད་ན་དཔུལ་བ་རབ་རྩ་ཚ་བ་བྱ་བ་སྤར་ཆོས་མེད་སྟོག་ལས་འབའ་ཞིག་གིས་དུས་འདས་
ནས། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས་སྐྱེས་པའི་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་
སྐབས་མེད་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ལག་བཞིར་ལྷགས་སྤར་བཞི་རེ་བཏབ་སྟེ་སྤྱོད་
བརྒྱབ་ནས་སྟོགས་བཞི་ནས་མེ་བཏང་སྟེ། ཤ་རུས་ཐམས་ཅད་སྟག་པ་ཡོད་
དོ། །གཞན་ཡང་མུན་པའི་སྤྱིང་ནག་རོང་རེ། འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ། རིག་ཅ་
ན་ཤ་སྤྱིང་པའི་སྐྱི་གཡའ་བ་ཡོད་པས་གཤེད་མ་མང་པོས་ལག་པ་བཀྱིགས། ཤྲད་པ་
བརྟེན་ནས་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་བ་མང་པོས་ཤྲད་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་འབྱུ་བ་ཡོད་
དོ། །དེའི་འཁོར་ན་གཏུམ་པོ་དོམ་གྱི་མགོ་ཅན་གྱིས་ལྷགས་ཀྱི་ཆོར་མའི་གསེབ་རྩ་
ལྷགས་ཀྱི་ཐོབས་རྒྱུ་བ་མདུང་གིས་སྤྱག་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་འཁོར་ན་དཔུལ་བ་
ཐིག་ནག་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ལུས་བྱེད་ཆོལ་དུ་ཐིག་བཏབ་ནས་ཤིང་བཟོས་ཤིང་དུས་པ་
ལྟར་དུ་གཤེད་མས་ལྷགས་ཀྱི་སོག་ལེས་དྲ་བ་དང་། སྤྱ་རེས་གཤོག་པ་ཡོད་
དོ། །དེ་དག་ནི་སྤར་སེམས་ཅན་གསེན་པོར་བཤས་པ་དང་། མི་བསལ་པའི་རྣམ་
སྟོན་སྤྱོད་བ་ཡིན་པའོ། །དཔུལ་བ་ཡང་སོས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ལྷགས་ཀྱི་གཏན་པ་
ལ་མགོ་བོ་བཞག་ནས་ལྷགས་ཀྱི་པ་བོང་གིས་ཐོག་ནས་མནན་ནས་ཡང་གི་ཡང་སོས་ཀྱི་
སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གསེན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་རྟོ་དང་

མཆོན་ཆས་མི་བསད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་སྦྱེས་པའོ། །བྱང་དབུས་ན་ལྷགས་ཀྱི་ཟངས་
ཆེན་པོའི་ནང་དུ་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་འབྲས་བཞིན་འཆོད་པ་བྱེད་
དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སྤྲོད་ན་གང་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་ཡོད་ཚུལ་སོགས་མ་ཉི་བཀའ་
འབུམ་ལ་ལྟོས་དང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ། ཡང་སོས་ཐིག་
ནག་བསྐྱས་འཛེམས་དང་། །དུ་འབོད་དུ་འབོད་ཆེ་ཆ་བ། །རབ་ཚུལ་མནར་མེད་ཆ་
དཔྱལ་བརྒྱད། །ཅེས་དཔྱལ་གནས་གོང་མའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འོག་མ་ལ་
ཆང་བ་དང་། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་
ཉམས་པ་རྣམས་དེ་ལས་མནར་དུ་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་དུ་
སྦྱེ་བ་དང་། མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བར་དོ་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ།
སྤྲིད་པ་བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་པར་མར་གྱི་ཟང་ཐལ་ཞེས་པ་མིག་བརྩམ་པ་དང་ལྷན་དུ་
མགོ་ཐུར་དུ་གཏད་ནས་དེར་སྦྱེ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བའི་ལས་ཀྱང་
ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པ་དང་། འཛམ་གླིང་ལས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པས། ལས་དཀར་ནག་གང་བྱས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འཕེལ་ནས་སྦྱོང་དགོས་པ་ནི་ལས་འབྲས་བསྐྱེད་མེད་ཡིན་
ནོ། །དེའང་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་ན་ཕྱི་བྱེད་ཐུང་འབབ་དགོས་པ་ལྟར་དུ། ཆོ་སྤྲོད་མའི་
རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅུང་ཙམ་ལུས་པའི་མཐོ་རིས་མི་ཡི་བདེ་འབྲས་
མུངས་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ། ལས་ནག་པོ་སྤྲིག་པའི་བསལ་གས་པ་ཆེ་བས་དཔྱལ་བ།
འབྲིང་གིས་ཡི་དྲགས། ཅུང་དུས་དུད་འགོར་སྦྱེས་ནས། སྤྲུག་བསྐྱེད་མུངས་ནས་
བུ་ལོན་འཇལ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་དཔྱལ་བ་ལ་ཆ་དཔྱལ། གང་དཔྱལ། ཉི་
ཆོ་ཉེར་འཁོར་བཅས་ཡོད་དོ། །ཡི་དྲགས་ལ་ཡང་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། །ཁ་

ཁྱུང་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འཕྱོད་དུ་གནས་པ་གཉིས། ཁྱིའ་གནས་ལ་ཡང་ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་དང་། ཉན་གྱི་
 སྒྲིབ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གངས་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིའི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་བགེས་ཤིང་
 སྒྲོམ་ཡང་བཟའ་བརྟུང་ཡོངས་སྟོད་མི་རྟེན་པའམ་མིང་ཙམ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པ། ཟས་
 ཤིག་རྟེན་གྲང་རྣལ་ཁྲག་དང་དན་རྒྱལ་ས་སུ་གྱུར་པའམ་སྲུང་མ་གོ་མཚོན་ཅན་གྱིས་
 བསྐྱེད་ནས་བཟའ་དབང་དང་འཕྲུང་དབང་མེད་པའོ། ཉན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ནི་ཁ་
 ཁབ་མིག་ཙམ། མགོ་རིམ་པ་ཙམ། མགྲིན་པ་རྟེན་ཙམ། ལྟོ་བ་ཡུལ་ལྟོངས་
 ཙམ། ཀླུ་ལག་རྩ་འཇག་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅིང་། ཀླུ་ལག་རྩ་འཇག་ལྟ་བུས་ལུས་མི་
 ཐེག་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད། ལོ་བརྒྱ་ཚེ་མང་པོ་སོང་བའི་མཚམས་ནས་ཟས་སྐབས་ལུང་
 དང་། དན་རྒྱལ་ས་ཙམ་རེ་རྟེན་གྲང་། ཁ་ཁབ་མིག་ལྟ་བུའི་ཉན་དུ་མི་རྒྱུད།
 རྒྱུད་གྲང་མིད་པ་རྟེན་ལྟ་བུ་ལས་མི་ཐར། ཐར་ཡང་ལྟོ་བ་ཡུལ་ལྟོངས་ཙམ་པ་མི་གང་
 ཉན་སྐྱུག་བསྐྱེད་པོ། གཤམ་ཏེ་སོག་ཏུ་རྩུང་ཙམ་སོང་ཡང་ཟས་སྒྲོམ་མེ་དུ་འབར་ནས་
 ལྟག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའོ། ཇི་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་མ་ཉི་
 བཀའ་འབུམ་ལས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་ཡི་དྲགས་གྱེད་སྐྱེས་བྱ་བ། རྒྱུང་
 མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་བྱ་བ་སོགས་འདྲ་མི་འདྲའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་སྐྱེད་སྐྱ་
 ཚོགས་པའི་ཡི་དྲགས་གྱི་རིགས་མང་པའོ། ཤེམས་ཅན་གྱིས་སྐྱིག་པའི་ལས་
 བསགས་པའི་སྐྱ་གངས་མང་བ་ལྟར་དུ། དཔྱུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་བ་ཡང་མང་
 ཞིང་། ཡི་དྲགས་དང་། དུད་འགོ་ཡང་དེ་ལྟར་པོ། དཔྱུལ་བ། ཡི་དྲགས་
 གྱི་འགོ་བ་དེ་དག་གི་ཚེའི་ཚད་མི་ལོ་བྱེ་བ་དུང་ལྷུང་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མྱོང་ལ། ལུ་ཙག་
 གིས་བགངས་བར་དཀའ་བའི་ལོ་གངས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་ཡིན་ནོ། ཇི་བཞིན་དུ་དུད་འགོ་
 ལ་བསམ་སྒྲོ་བརྟུང་ན། ལྷན་རྫོངས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བྱིངས་གནས་

རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁ་འཐོར་མིའི་གནས་ན་ཡོད་པ་རྣམས།
རང་རེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤ་བ། དགས་གྱོན། འོ་མ་བཞོ། ཁལ་འགལ། ལྷ་
ལུག་སྒྲ་གཏོང། སྤུང་སྒྲོན། ལྷག་གིས་བྲབ། རང་དབང་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ཡང་མེད་པའི་དཔྱལ་བ་མིན་ཡང་དཔྱལ་འདྲ། རང་ཅག་གིས་དཔྱལ་བའི་ལས་
མཁན་བྱས་ཏེ་སྤྱག་ཏུ་བཀོལ་བ་རིག་བཞིན་ཡོད་པ་འདྲིའོ། །མཐོང་རིས་རྣམ་གསུམ་ལྷ་
དང་། མི། ལྷ་མ་ཡིན་གསུམ་ལའང་སྤྱག་བསྐལ་མེད་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། ལྷ་
འཕྲོ་ལྷུང་གིས་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་ཤི་རན་པའི་ལྷའི་ཞག་མ་བདུན་ནམ་མའི་ལོ་གངས་བརྒྱ་ཆོ་
དུ་མར་ལྷ་ཡུལ་ནས་ཤི་འཕྲོ་སྤྱག་དང་། འོག་མའི་ངན་སོང་གནས་སུ་ལྷུང་སྤྱག་གིས་
འཕྲོ་ལྷུང་གི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་སྤྱག་དོག་དབང་གིས་འཐབ་ཅོད་
འབའ་ཞིག་བྱེད་ནས་དཔྱལ་བ་ཡང་སོས་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལྷ་བུ་སྤྱིང་དགོས་སོ། །མིའི་
སྤྱག་བསྐལ་ལ་མཚོན་ན་འུ་ཅག་གི་རང་སྤྱོད་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ན་འཆི་བདུད་གྱི་ཆུ་བོ་བཞི་
སྟེ་སྤྱོད་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་འགོ་བཟུང་ནས་རྒྱ་ན་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སོགས་སྤྱིང་
དགོས་ཤིང་། ལས་ལས་བཅས་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའ་མའི་མཛུག་བསྐྱོམས་
སམ་མི་ཆོ་གཅིག་གི་སྤྱོད་སམ་བསྐྱོམས་འཆི་བས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་དང་འཆི་
བ་བཞི་བོ་བར་མེད་དུ་སྤྱིད་པའི་ཁ་བརྒྱད་ནས་འཁོར་བས། འདི་དག་གི་མིང་ལའང་
བར་མེད་བདུད་གྱི་ཆུ་བོ་ཞེས་ཆུའི་བཞུར་རྒྱུན་ལྟར་ཆད་དུ་མེད་ཅེས་གསུངས་
པའོ། །དེའི་བར་དུ་འདོད་པ་སྤྱོད་ཏུ་མི་ཁེལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ། མི་འདོད་པ་བཙན་
གྱིས་བབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱགས་བསྐལ་སོགས་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་གངས་མཐའ་
ཡས་པ་སྤྱིང་བའོ། །དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་སྦྱབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་།
དེའང་སྤྱོད་པ་དམན་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ད་གཅིག་སུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་

ཁྱད་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཐར་ན་བསམ་པ་དེས་མི་ཆོག་པར་ང་ཐར་རུང་། ལུལ་དུ་ཕ་དང་། མ། འུ་
ཆ་བོ། ཆ་མོ། གོགས་དགའ་མཛེལ། ཉེ་བ་མཐུན་གསུམ། ཡུལ་སྡེ་བུ་
ཡུག་རྣམས་ལུས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་སྐྱེ་བ་རེ་རེ་དེའི་གངས་ཀྱི་དེ་དག་ཡོད་
པས། སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སའི་ཕ།
དེའི་ཕ། དེའི་ཨ་སྲེ། དེའི་ཡང་སྲེ། མ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
བགངས་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་གངས་བརྩིས་མཐའ་མེད་པས། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་མཐའ་
ལ་ཐུག་རྒྱ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱུག་
བསྐྱེལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པའང་རང་ཅི་འདྲ་རོགས་ཡིན་བསམས་ནས། ཐོག་
ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྡོམ་པ་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་
ལ་སྐྱེས་ན་སྒྲིག་པ་དེ་ཡིས་འདག བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་ཡིས་སོག་ཅིང་།
འཇུག་སེམས་སྐྱེས་ལ་མ་ཉམས་ན། དབུགས་ཀྱི་རྒྱ་འགྲུལ་ཙམ་ཡང་གཞན་དོན་དུ་
འགྱུར་ནས། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་
པོ་བཞི། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་སོགས་ས་ལམ་ཀྱི་བགོད་པ་མཐར་ཕྱིན་
ཏེ་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་འབྱུང་བར་ཁ་སང་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྡོམ་ལེན་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེའང་དུས་བསྐྱེལ་ཆེན་གངས་མེད་མང་པོའི་མཐའ་དང་། མི་ཆོའི་
སྐྱེ་བ་མང་པོ་རུ་སྐྱུག་མི་དགོས་པར། ཆོ་ལུས་འདིའི་ཐོག་ནས། རང་ཉིད་ལ་སྦྱིང་
རུས་ཡོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ། རང་གཞན་དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཐུབ་
པས། སྦྱིར་ན་ཐོག་ཆེན་མདོ་སྡགས་གཉིས། དེ་ལས་གསང་སྡགས་སྦྱར་ལམ་
ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱབ་རྒྱུའི་བགོ་སྐལ་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ། དུས་སྐར་ཆ་ཙམ་
ཡང་འཕྲོ་བསྐྱུག་མི་གཏོང་པར་རང་གཞན་འདི་ཕྱིའི་དོན་ཆེན་སྐྱབ་རྒྱ་འགྲུལ་མི་རུང་ཞེས།

མདུན་ན་ཡོད་པའི་བྱ་བ་གནད་ཆེན་གཅིག་པུར་ཡིན་པའི་དྲན་བསྐྱལ་གསལ་འདེབས་
བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

༥ འདིའི་མཚམས་ནས་པར་ཐང་གི་སྒྲ་མ་ཐུབ་བསྟན་གོ་ཆས་མགྱར་ཞིག་འཐེན་
མཛོད། ཐམས་ཅད་ཆོས་པའི་ནང་དུ་བསྐྱད་ནས་ཆོས་ཉན་ཚུལ་དཔེ་མ་སྲིད་པར་ཡག་
ཐལ། ཟུ་ཨེ་རུང་ན་ཡང་དགོན་པ་སྤྲ་གོ་སྤྲུག་གའི་སྤྲ་ཆང་འཛོགས་པ་ལས་ཀྱང་
བཟང་རེད། རེ་བ་བརྒྱབ་ཆོད་ལས་བརྒྱལ་ཐལ། འབྲོག་རུ་བསོད་ནམས་ལྷ་སྤྲེའི་
མི་རབས་རྗེས་མར་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་དགོ་ཡོང་རྒྱུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆང་འདུག་བསམ་བཞིན་
ཡོད། ད་དུང་ཡང་མ་འཕྲུག་ ཁ་སང་ཡང་བཤད་ཀྱང་། གལ་ཆེན་དོན་དང་
ལྷན་པ་ལ། །ཆོག་གཅིག་ལན་གཉིས་གདབ་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ཡིན་པས།
ཞིང་སྤྱོད་འདིའི་ཆོ་ཆང་མས་པར་འགོ་རྩུར་འོང་གི་ལམ་ནས། འགྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཐང་
ནས་མི་ལུས་བདེ་འཇག་ལ་གཟབ་གཟབ་བྱོས། འཕྲུལ་རྟ་རྒྱངས་འཁོར་ཅི་ཞིག་
བཀོལ་ནས་འགོ་མཁན་ཡིན་ཡང་། ལམ་ནས་དལ་མོ་གྱིས། དུས་ཆོད་སྐར་མ་
ཁ་ཤས་དང་། རྒྱ་ཆོད་གཅིག་གཉིས་ཀྱིས་ཐོན་སྤྲེའི་བྲེལ་བ་མ་བྱེད། འཕྲུལ་རྟར་
སུམ་འཕང་བཞི་འཕང་མ་བྱེད། རྒྱངས་འཁོར་ཡིན་ཡང་ཤོད་ཆད་དང་། འགྲིམ་
འགྲུལ་གྱི་ཆོད་གཞིའི་ཆ་ཆོད་ལྟར་དུ་བྱེད་དགོས། བདེ་འཇག་གི་ཆེད་དུ་དང་པོ་ལས་
མཁན་གྱིས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་བཞག་པ་རེད། ཞིང་སྤྱོད་འཛོགས་ནས་ཆོས་བྲིད་
རེའི་ནང་དུ་ཞུགས་རྒྱུ་ནི། བརྒྱ་སྐྱོར་གཅིག་ ལོ་རེའི་ནང་གི་ལན་རེ་ཡིན་པས།
ཆོས་པའི་ནང་ནས་སྒོ་གསུམ་དགོ་བའི་ལམ་ལ་ཞོག བདེ་སྦྱོར་ཆར་གཅིག་འདོན་ས་
མིན་པར་མ་ཐོན་རུང་། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་ཀྱི་དམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་ཡིས་ཨེ་ཟེན་ལྟོས་
དང་། དགོ་ཅ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡིན་པ་རེད། དགོང་མའི་གཅོད་

ཁྱུང་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཐུན་གྱི་སྐབས་སུ་གཅོད་འོག་ཏུ་སྡོད་དང་། ཐུན་སྐབས་འཇུག་བར་ཆད་སེལ་བ་
 རེད། དག་འདུན་པ་བརྒྱ་ཚེ་མང་པོ་སྡོད་ཚེ་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་གིས་ད་ལའི་དབྱར་སྡོན་
 གཉིས་སུ་གཅོད་ཐུན་འཚོགས་ཤིང་། བསྡོམས་པས་ཐངས་བརྒྱད་ཅུ་ཁ་གྲངས་ཤིག་
 གསུངས་པ་རེད། མི་འགའ་རེ་གཅོད་འོག་འདུག་རྒྱ་ཆག་མ་ཐུངས་པ་ཡང་ཡོད་ཐལ།
 གཏན་ནས་ཞུགས་མ་ཐུངས་པ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་རྒྱུ་རེད། འདི་རྣམ་པ་ནི་གཅོད་གྱིད་བང་
 བྱིན་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཐོབ་མཁན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་མ་ཆད། བསྡོན་ཆོད་
 ཡོད་མཁན་མང་ཆེ་བ་རེད། རོ་དགོང་ནས་བརྩིས་པའི་དགོང་མོ་དྲུག་ལ་མ་གཏོགས་
 གཅོད་ཐུན་ད་ལོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ལོ་གིག་དང་། སྤྱི་ཐོག་ལ་ཡོད་མཁན། བྱ་
 བའི་ལམ་འགོ་ཞན་མཁན། ཐུས་པ་ཡ་མ། བུད་མེད་སྐྱམ་མ་དེ་ཚོ་བྱུང་པར་དུ་
 གཅོད་འོག་ཏུ་སྡོད་དང་བཟང་། ལས་བྱ་བ་ལམ་ལ་འགོ། ན་ཚ་རྒྱུན་ཆགས་མེད་
 དུས་རིམ་གྱི་སྐབས་དགོས་ཀྱི། ད་ཁ་ད་ཐུག་ལ་འཇུབ་པོག་ནས་གཟོད་བརྒྱབ་ཆོག་བྱས་
 ན་པན་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ལོག་བརྒྱགས་ནས་འཕྱར་ལ་ཉེ་སྐབས་སུ་བཀག་པ་ལས།
 རྒྱ་རགས་སྤྱི་ཚེ་ནས་བརྒྱབ་ན་ཁོག་ཆེ་བ་རེད། དུས་རྒྱུན་པར་སློག་ཏད་ས་བླ་མ་དགོན་
 མཆོག་ལ་ཡིད་བྱེད་ཤེས་ཀྱིས་སློག་ཏད་ཡིང་བསྐྱར་གྱིས་དང་། འཕྲལ་རྒྱུན་ཉིར་
 འཚོའི་བར་ཆད་སེལ་བ་རེད། གལ་ཏེ་སློག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་ཐུག་རུང་འགྱོད་པ་རྩེས་ན་
 མེད་པའི་སློ་སེམས་བདེ་རྒྱུ་ཡོད། ད་ལོ་དབང་གི་ཉིན་མོར་རྟེན་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་ཡོད།
 དུས་རྒྱུན་སེམས་བསྐྱེད་འབྲམ་མཆོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐུབ་པ་གྲོང་བྱིར་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་ནས་
 རྟེན་གསུམ་མཇལ་ཁ་ཐངས་རེ་བསྟན་རུང་། ད་ལོ་སེམས་བསྐྱེད་འབྲམ་མཆོད་བྱི་ལྷ་
 མ་འཚོགས་པས་མཇལ་ཁ་མ་ཐོབ་པ་རེད། བསྐྱེད་ཐང་གི་རྟེན་གསུམ་རབ་ཀྱི་ཡང་
 རབ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་རྫོགས་ཆེན་ཆོད་གི་རྟེན་སློམ་ཨ་མའི་ནང་དུ་ཡར་འབྲལ་བྱེད་འཆར་

རེད། སྟོན་མའི་འཆར་གཞི་རུ་ད་སྟོན་གྱི་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ནས་གདན་འདྲན་ཞུ་འཆར་ཡིན་ཡང་། ད་བར་དུ་གདན་འདྲན་མ་ཞུས་པར་སྤྱིར་འཐེན་བྱེད་དོན་སྡེ་བའི་ཆོས་དད་མང་ཆོག་ལ་རྟེན་དབང་ཞིག་བསྐྱར་ནས་ཡར་འབུལ་བྱེད་འཆར་ཡིན། རྟེན་རེ་རེ་ཡང་དགོན་པ་རེ་རེའི་ཆགས་རྟེན་བྱེད་ཆོག་པའི་ཙུ་ཆེན་དོན་ཆེན་ཏག་ཏག་ཡིན། དུས་བཟང་ངན་གཉིས་ཀའི་སྐབས། མི་ལོ་དྲུག་ཅུའི་རིང་ལ་ཉར་ཆོག་སྤྱད། ཆོས་ཆེ་བའི་སྐབས་སུ་མི་འགའ་རེས་སློག་བསྟོམས་བྱས་པའི་རྟེན་གསུམ་འགངས་ཆེན་ཁོ་ན་རེད། འདི་དག་སྤྱིར་འགྱུར་མཛད་ཁམས་རྒྱལ་བ་རྫོགས་ཆེན་པའི་གདན་ས་ཨ་མའི་ཕོ་བྲང་ཆེན་མོའི་གཞི་མ་སྤྱི་ལ་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་དགའ་ཚལ་དུ་བཞུགས་ན། རྟེན་འགྲོ་སྤྱོད་བྱེད་བྱུག་གི་རྒྱུད་པ་སེལ་ཆེད་དང་། མ་འོངས་སེལ་ས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱིས་བསོད་ནམས་གསལ་བའི་ཞིང་ས། མཛད་ཁམས་སྤྱད་ཀྱི་རྟེན་སྐལ་ཙུ་ཆེན་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་དམིགས་འདུན་བྱས་པ་ཡིན། འདི་དག་གདན་འདྲན་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འདྲ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཐང་ལུང་རྟོགས་པའི་དགའ་ཚལ་དུ། དུས་འདིར་ཆེད་དུ་བསྐྱོས་ཐང་ཡོད་པའི་དུས་བབ་ཀྱི་རྟེན་རྫས་མང་པོ་བཞུགས་པ་རེད། དེ་དག་རྗེས་མའི་སྐབས་སུ་ལོ་རེའི་ནང་ནས་ཐང་ས་རེ་མངལ་སྤིད། གཞན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སྐྱོར་བ་ཐང་ས་རེ་རྒྱབ་དང་། འབྲེལ་ཆོད་དོན་ལྡན་གྱི་རྟེན་རྫས་ཙུ་ཆེན་བཞུགས་པས། ཆོག་ས་རྫོགས་རྒྱ་སྤྱིག་སྤྱོད་དག་རྒྱ་གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་བརྟན་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ཀ་ན། མཛད་མཁུན་བཙུམས་མི་ཉག་བཞག་ར་ལྟ་ཅེ་ནས། གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་གཞི་ཡི་སྟོམ་བུ་བཞུགས་པ་རེད། འབྲི་རྫ་གཉིས་ཀྱི་ཁ་བར་གྱི་ས་ཆ་ལིང་ལིང་འདིར། ཆོས་ལོར་གཉིས་ཀྱི་གཡང་རྟེན་དེ་ལས་དགོས་རྒྱུ་མིན། དེ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བུ་ཞེས་པའང་དེ་ལས་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ལྷག་ཅིག་རྟེན་རྒྱ་ཅི་ཡོད། རྒྱུ་བར་ཆད་བྱུང་ན་གསེལ་བ་ཐོབ་དང་རྒྱུ་ཐུབ།
ཞོར་ལ་གོད་ཁ་བྱུང་། རྒྱུ་ལག་རྩ་མ་འཁོར་ན་འདོད་དོན་གསེལ་དང་། ཡོ་རྒྱུན་
མཁའ་འགོ་ཞོར་ལྷའི་གཏེར་བུ་མ་གྱི་གཡང་གཏའ་འདིའི་ནང་དུ་བསྐྱམས་ཡོད།
སེམས་ཀྱིས་མ་ཐུབ་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དངོས་སུ་ཐོན་ནས་ཞོར་བུ་ཞིག་ལག་རྩ་བཞག་ཀྱང་
བཅད་ཆོད་པ་མིན། སྤྱིར་ཞོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུན་སྤུམ་ཚོགས་པར་བསོད་ནམས་དགོས་
ཀྱང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་དད་པས་གསེལ་བ་བཏབ་ན།
ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ཅེ་གཅིག་དད་དང་འདུན་པའི་དམིགས་གནད་གཉིས་
འཛོམས་ན་བསོད་ནམས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་སོག་ནས་འདོད་དོན་འབྲུབ་བོ། །དེ་ནས་
སང་ཉིན་སྐྱབ་ཡོང་།

༥ དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་མཚོན་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་
དུས་གསུམ་བསམས་ཡོད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་གཅིག་རྩ་བ་སྤྱི་ཤིང་བརྒྱུམས་ཏེ་
བསྐྱེམས་པའི་མཐུས། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་
བདག་ཉིད་བཞད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་།
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་བུ་དམ་པ་སྤྱི་རབས་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོལ་བས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན། དགེ་
འདུན་འདུས་པའི་སྤེ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་མཐུན། བྲིམས་གཙང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་
གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རྩ་ཆར་རྒྱས་སུ་
འབེབས། ལོ་སྐྱབས་རྟག་རྩ་ལེགས། མི་ནད་དང་སྐྱབས་ནད་འབྲུག་ཅོད་ཐམས་
ཅད་རྒྱུན་ཆད། བདེ་སྤྱིད་རྟོགས་ལྷན་གྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་དང་།

བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་དང་། དགྲ་བགོགས་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་རྒྱུ་པའི་བཟང་འབྲེལ་ངན་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་ན་ཡང་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྡན་པའི་ལུས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་རྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྩེལ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་བསྡུས་པ་བཞིན་དུ་བསྡོམས་པའི་སྤྱགས་འདུན་གནང་བར་ལུ།

བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད།

ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དགྲ་རྣམས་པམ་བྱེད་ཅིང་།

སྦྱེན་ན་འཆིའི་བླ་བས་འབྱུགས་པ་ཡི།

སྤྲིད་པའི་མཆོ་ལས་འགོ་བ་སྟོལ་བར་ཤོག།

ཉིན་གཉིས་པའི་ཆོས་བྲིད།

ད་ཡང་རང་རེ་མཉམ་འཇོམས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱ་བ་འདི་ཡང་། དབང་མེད་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ཁ་ཤས་ཐངས་གཅིག་ལ་རིགས་མཐུན་མཉམ་དུ་འཇོམས་ནས། ཐུན་མོང་གིས་སྦྱིད་སྤྱག་གི་གྲོས་འགོ་ཞིག་བཤམས་པ་ཡིན། སྤྲིད་པ་བར་དོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་མིང་གཞི་འདུས་པའི་ཡིད་ལུས་ཅན་ཡིན་པས། སྤྲ་མའི་ལུས་

ཁྱུང་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

རྟོན་པོར། བཅ་གོག་བྱ་བྱིའི་གཟན་ལ་སྟོར་ནས། སྤྱི་མའི་ལུས་རྟོན་མ་རྟོན་པར།
 བྱ་སྟོར་རྒྱུ་གིས་ཁྱེར་བ་ལྟར་དུ་རྣམ་ཤེས་རང་དབང་མི་འདུས་པར་སྐྱབ་སྤངས་སྤྱག་
 གསུམ་གྱི་ངང་ནས། ཡི་ཆད་དང་། སྦྱོང་དང་། ཉམ་ངའི་སྤང་བ་རྣམས་
 འཆར། བར་མཚམས་རེ་ལ་ངོ་ཤེས་རེ་དང་སྤྱག་ཙམ་བྱེད་ཀྱང་། ལས་གྱི་རྒྱུ་
 གིས་བདས་ཏེ་གར་སོང་མེད་པར་ཁ་འཐོར་དུ་འགོ། ལས་རྩུང་ཟད་དག་པ་ཆོས་གྱི་
 བག་ཆགས་ཙམ་རེ་སྟོན་ལ་ཡོད་པ་ཆོས། དེའི་སྟོར་གྱི་སྤང་མེ་ངོ་ཤེས་རྣམས་དང་
 སྤྱག་ཆོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། འགའ་རེ་དེ་མ་སྤྱག་ཏུ་རང་དབང་མེད་པར་དཔྱལ་བའི་
 སྤང་བ་ཤར་ཏེ། ལམ་དམར་ནག་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མིག་སྤར་ཤར་བ་དེ་བརྒྱད་
 ནས་དཔྱལ་བའི་དོང་མོ་ཆེའི་ནང་དུ་བྲངས་ཚུལ་ཡོད། རིགས་དྲུག་གི་སྦྱེ་གནས་སོ་
 སོར་སྦྱེ་བ་ལེན་རན་དུས། མག་མོག་གི་འོད་འབྲུ་མིན་དྲུག་ལམ་གྱི་སྤང་བར་འཆར་
 ཏེ། ལམ་དཀར་པོའི་ནང་དུ་ཕྱིན་ན་ལྟའི་སྤང་བ་འཆར། ལྟང་གུ་ལ་ཕྱིན་ན་ལྟ་མ་
 ཡིན་གྱི་སྤང་བ་ཤར། ལམ་སེར་པོ་མག་མོག་གི་སྤང་བ་འཆར་ན་མིའི་སྦྱེ་བ་ལེན།
 ལམ་ནག་པོ་ལ་ཕྱིན་ན་དུད་འགོའི་ནང་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན། ལམ་ཐལ་སྦྱུ་ལ་ཕྱིན་ན་ཡི་
 དྲགས་གྱི་སྤང་བ་འཆར། ལམ་དམར་ནག་ལ་ཕྱིན་ན་དཔྱལ་བའི་སྤང་བ་འཆར་བ་
 ཡིན། དེས་ན་རགས་པའི་ལུས་རྟོན་ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་ཙག་
 གི་ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདི་ཡང་། ལས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལུགས། སྤྱག་བསྐྱལ་ཁོ་
 ནས་དུས་འདའ་ལུགས། སྤྱི་མ་གར་འགོས་ངེས་པ་མེད་ལུགས་སོགས་ཕྱོགས་མང་
 པོ་ནས་བར་དོའི་སྤང་བ་དང་འབྲུ་བའོ། །དེ་འབྲུ་བ་ཡང་ཡིན་དགོས་ཏེ་བར་དོ་བཞི་
 དང་། བར་དོ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པའི་ནང་ནས། རང་ཙག་གི་ད་
 ལྟའི་སྤང་བ་འདི་རང་བཞིན་སྦྱེ་གནས་བར་དོ་ཡིན་པས་སོ། །བར་དོ་ཞེས་པའང་གཞི་

མ་འབྲུལ་ཀ་དག་ཆོས་ཉིད་ལས་གཡོས་ཏེ་འབྲུལ་བ་ནས། ཕར་ཀ་དག་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
དང་དུ་མ་ཐིམ་གྱི་བར། གཞི་སྒྲིབ་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་བ་དེ་བར་དོ་ཡིན་པ་སྟེ་བར་དོ་མིན་
པ་མེད་པས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་འཆི་ཁའི་ཆོས་བཞིའི་གདམས་ངག་ལས་ཀྱང་།
ད་ལྟའི་སྒྲིབ་བ་འདི་ལ་སྐྱེ་གི་བར་དོ་ཞེས་འགོ་སྐྱེ་བས་བཟུང་བ་ནས་མཐུག་གི་བས་བསྐྱས་
པའི་བར་ལ་བྱུང་ཆེ་བའི་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །སྐྱེ་གི་བར་དོ་འདི་ལ་ཁྱོད་ཕྱག་
མ་ཡིས་གསེས་པ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་ཅེས་པ་ཞིག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ལས་
གསུངས་ཤིང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱ་གུ་སྒྲོང་རྒྱ་རལ་མ་ཐག་ཏུ་ཉམ་རྒྱུང་ཡང་། མ་ཡིས་
གསེས་ནས་ལུས་སྟོབས་བསྐྱེད། གཤོག་རྩལ་བསྐྱབ་ནས་གཤོག་རྩལ་འབྱོངས་དུས།
ས་གཞིའི་གཡང་ས་ལ་ཉམ་ང་དང་། ལྷུང་དོགས་མེད་པར་མ་མཉམ་བུ་མཉམ་གྱིས་
གཤོག་རྩལ་ཆེན་པོས་མཐོན་མ་ཁའི་བྱ་ལམ་གོང་མར་སྤྱོད་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ།
རང་བཞིན་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་བར་དོ་འམ་སྐྱེ་གིའི་བར་དོའི་སྐྱབས་འདིར། ཁྱོད་ཕྱག་མ་ལ་
བརྟེན་པ་ལྟར་དུ་དམ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་འགྲུབ་ན།
དབང་མེད་འབྲུལ་བའི་དབང་དང་ཤུགས་ལ་མི་ཤོར་བར་རང་དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲིབ་ལས་འདའ་ཐུབ་པ་ཡིན། རང་རེ་འཁོར་བའི་སེམས་
ཅན་སེ་སེའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་མ་འཕགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། སྤར་
གྱི་ལས་དང་སྟོན་ལམ་མཐུན་པ་ཞིག་སྟོབས་སུ་བདོ། དུས་ལ་བབ་ནས། ཡུད་
ཙམ་ཡུད་ཙམ་ལྟ་བུའི་ཞག་མ་གསུམ་བཞིའི་ཆོ་རུ་རང་རེ་མཉམ་པོར་འཆོགས་ཏེ་ཆོས་བྲིད་
བཤད་ཅིང་ཕྱི་མའི་བདེ་སྤྱུག་གི་གྲོས་སྒྲོང་རེ་བྱེད་རྒྱུ་འདི། ཆོས་དུང་བོས་པའི་
དམིགས་ཡུལ་ཡིན། འོད་དཔག་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེས་ནས། བདེ་
ཆེན་ཞིང་སྐྱབ་འཆོགས་རྒྱུ་འདི་ཡང་། རང་གཞན་འཁོར་བར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་

ཁྱབ་བདག་པཊླ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་
ནས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་ཏེ། གཏན་བདེའི་
རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འཚོགས་པ་ཡིན། ཁ་སང་བཤད་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཀྱི་
བདེ་བ་ནི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེད་དགོས་ན་
དམ་པའི་ཆོས་ལས་མ་གཏོགས་ཕྱིའི་དངོས་པོའི་འབྱོར་བས་ཆེད་མི་ཐུབ་པ་ནི། རང་རེ་
བོད་ཀྱིས་ཆ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། བྱ་ཡངས་སྒྲར་ཁ་དམ་ལྟོད་ཐོབ་ནས་མི་ལོ་ཉི་ལུ་
སྐུ་ཅུ་ཙམ་ཡིན་མོད། དེ་ཚུན་ཆད་ལ་བརྒྱགས་ནས་ཕྱིའི་མཐུན་སྦྲེན་བསྐྱབས་ཚུལ་
བྱས་པས་མ་ཆད། འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱ་འགའ་རེས་མི་ལོ་བརྒྱ་ཚོ་མང་པོའི་རིང་
དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་འབད་པ་བྱས་ནས་ཡང་ཕྱིའི་མཐོ་སར་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། རང་
སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་ཐོག་ཏུ་མི་བདེ་བ་ཇེ་སྒྱར་གྱུར་ནས།
སེམས་ཁམས་མི་བདེ་བའི་ནད་ཀྱིས་མནར་མཁན་ཇེ་མང་ཡིན་པ་སོགས་མཐོང་ཆོས་
མངོན་གྱུར་ལ་རིག་ཏུ་ཡོད། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱ་སོ་སོའི་ལོ་རྒྱུད་གཞིན་རྒྱུའི་རིགས།
དེང་རབ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོས་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ནི།
བདེ་བ་ཕྱིན་མི་ཆེད་པར་བོད་ཀྱིས་ཆ་འདི་ནས་སྐུ་མ་ཐིག་ཅིག་ཆེད་རྒྱུའི་ཁྱེད་སྐྱེ་རིག་
ནས། མགོ་སེར་ནག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་
བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་བཙལ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་གྱི། མཐའ་མི་འདི་དག་མཐོ་
སྒྲིང་གི་གདོད་མའི་རང་གཤིས་མངའ་བའི་རྒྱད་དང་ཅན་གྱི་བོད་མི་ལས། ལོ་ཤ་པའི་
རྒྱུ་རིག་དགུ་འགྱུར་གྱིས་བཀྲ་བས། ཁོང་ཅག་གཅེས་བཞིན་མེད་ན་ང་རང་ཚོ་གཅེས་
ནས། ང་ཚོའི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་འོང་དཀའ་བ་ནི་བྱ་བྱ་ཏས་ཤ་ལ་ལྟའམ་
སྒྲོ་ལ་ལྟ་བེར་བའི་དཔེ་ལས་མ་འདས། ཁོང་ཚོས་རང་གི་ཁོ་ཕན་ཞིག་རིག་གིན་ཡོད་

པས་ཡིན། དེས་ན་དཀར་ཆོག་མ་ཅན་གྱི་ཆོ་འདིའི་དོན་རྒྱུད་། སྤྱུག་སྤྱིག་པ་གཉིས་
དང་མ་སྤྲུགས་ན་མི་འགྲུབ་རྒྱུ་དེ་དག་བསྐྱར་ནས། དོན་ཆེན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཆེ་བའི་དམ་ཆོས། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་བརྒྱུད་ནས།
ཨེ་ལོན་ཨེ་ཤེས་ལྷ་མི་དགོས་པར་རང་མི་རིགས་ཀྱི་མེས་པོ་གོང་མ་བཀའ་བྲིན་ཅན་ཆོས།
སྐྱེ་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་མ་ཆད་སྐྱེ་སྟོག་དང་བསྐྱེས་ནས། གསེག་ཉར་བྱས་ནས་
བཞག་མཛད་པའི་ཞོར་བུའི་ནང་གི་ཞོར་མཆོག་ རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ།
བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་བརྒྱུད་ནས། ཕ་ཞོར་བུ་སྐལ་དུ་བཞག་པ་འདི་
ཉམས་སུ་མ་བྱེད་ན། སྟོན་པའི་ནང་གི་སྟོན་པ། གཟའ་རེའི་ནང་གི་གཟའ་གོག་
སྟོན་པའི་ནང་གི་སྟོན་པ། ཤེས་ཚུངས་སྟུན་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་སྟོན་བཞིན་ཡོད་
པའོ། །འདི་ལྟར་འདད་བརྒྱབ། བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། རང་རེ་མི་འདི་མ་ཆགས་
གོང་ནས་ས་འདི་ཆགས། ས་འདི་ཆགས་ནས་ས་སྟངས་མི་རྗེས་ཀྱིས་བཀའ་། མི་
སྐྱེས་ཆད་གཅིག་ཀྱང་ཤི་མེད་ན། ས་ཐོག་རྩ་ཤོང་བ་མིན་རྒྱུའི་མི་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་
མུངས་ཡོད། དེའི་ནང་ན་ཆོ་འདིའི་འདུག་ཆོས་སྐྱབ་མཁས་པ། མངའ་ཐང་འབྱོར་
བ་ཡོད་པ། སྟོབས་དང་གཟི་བུ་ཆུས་པ། རང་རེ་དུས་བསྐལ་པ་ངན་པའི་མི་
ལས་ཆེས་ལྷག་པ་མང་པོ་ཞིག་ ཆོ་གཅིག་བསགས་པའི་ཞོར་རྩལ་བྱེད་དབང་མ་
གཏད། གཅིས་པའི་ཕ་མ་སྐྱུན་སྤོང་དང་འགྲོགས་ལོང་མ་བྱུང་ནས། ཆོ་འདིའི་
འདོད་ཡོན་གྱིས་མ་འཆོངས་བཞིན་དུ། དབང་མེད་གཤིན་རྗེའི་ཞགས་ཁ་ནས་གཟུར་
རྒྱུ་མ་ལོན་ནས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཤི་མིག་གསོན་ལ་བལྟས། མི་བོར་བསམ་མ་
ཆད། མིང་ཡང་བོར་ནས། ལས་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་ཁུར་བོ་གཞན་དང་མ་
མཚུངས་པ་ཞིག་ཁུར་ནས་སོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། རང་ཅག་ད་ལྟའི་མི་ཡིས་ཀྱང་དེ་དང་

ཁྱེད་བདག་པམ་སྐུ་ལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་གཏན་ནས་མ་གོ་བ་མིན་པར་ཅུང་ཟད་གོ་ཡང་། གནད་ངེ་
བཞིན་མ་རིག་ རྒྱ་ལྟམ་གྱི་འགོ་སྤངས་ངོ་མ་དེ་ངོས་མ་ཟིན་པས་དགོ་སྒྲིག་འཆོལ་
ཉོག་ཏུ་སྦྱང། མི་རྟག་པའི་ངོས་ཤེས་གདེང་ནས་མེད་པས་གི་སྤང་ཞེ་ལ་མ་ཤར།
འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་སྤྱག་བསྐུལ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ནས་བདེ་སྤྱག་གོ་ནིར། དེར་
ཞེན་ཅིང་ཆགས་ནས་དལ་འབྱོར་སྤྱོད་ལོག་བྱེད་པར་ཉེ་རུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཆོས་སྐྱུ་བ་
དགོས་ཀྱང་ད་རུང་མིན། དང་པོ་གནད་འདི་དང་དེ་ཡིས་ཆེ་འདུག་ སྤོན་དུ་འདི་
དག་ལས་ནས་བྱུང་ཆེས་དེ་ནས་ཡིན་བསམ་ནས། ལོ་རྒྱུ་རྟོག་མ་ཁ་ཤས་དེ། ཉིན་
ཡར་ལངས་ནས་མི་ཁོམ་པས་གཅིག་ཟད། མཚན་མར་ཉལ་ཏེ་གཏོ་སྤྱག་གཉིད་
ཞབས་ནས་གཅིག་ཟད། ཉིན་མཚན་ལྟེན་བསྐྱེད་གྱིས་མི་ཆོ་འདོམ་ལ་གཞལ་དུས།
ཆོས་སྐྱུ་བ་པའི་དུས་ཚོད་ལྟག་མ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་དེ། ལས་མཁུག་མ་རྩོགས་གོང་
ནས་ཕྱི་ལྟས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རང་ལྷགས་གྱིས་འགོ་བར་བྱེད་ནས་མི་འགོ་ཐབས་
མེད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་རང་རེའི་སྤྱན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལམ་ཡིན། དཔལ་སྤྱུལ་
རིན་པོ་ཆེས། སྤྱིད་པའི་བདེ་འབྱོར་གཡོ་བའི་རྒྱུས་གར་མཁུག། །འདི་གཅིག་ཁོ་
ནས་སྤར་ཡང་འགོ་རྣམས་བསྐྱུས། །ཆོ་གང་འགོགས་གིང་འཆི་བའི་ཕྱི་ལམ་
དུ། །ཞུགས་པའི་ཆོ་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་དུར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
ལུང་བསྟན་ཞིག་སྟེ་ལུང་བསྟན་འདི་ང་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ་མ་པའི་ཐོག་ཏུ་
བརྒྱབ་སྟེ། ད་གཟོད་མི་ཆོའི་འགོ་ལམ་རིང་མོའི་སྤོན་སོང་གི་རྒྱུ་རྩེས་ལག་རྩེས་ལ་
གཅིག་བཞུགས་ཆོ། འགྱོད་པ་རང་གིས་ཉོས་པ་ལྟ་བུའི་འགྱོད་གདུང་གིས་མནར་རུང་།
དེ་དུས་ཐབས་མེད་ལས་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ལ་ཁོག་བརྩིས་ད་ནས་ཕོག་དགོས་པ་ནི།
སྐྱེས་པོ་རབ་པོ་འབྱིང་པོ་མཐའ་གསུམ། །འཛུ་སྤྱི་མ་གཏོགས་འབྲ་འབྲ་

ཡིན། །ཟེར་བས། སྒོ་ཡག་པ་སྡོན་ནས་དྲན་ན་མཁས་པ་ཡིན། ལས་འགྲོད་
པ་རྗེས་ནས་སྒྲིམ་ན་སྒྲུན་པོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་ཉམས་དང་བསྐྱུན་པའི་ལག་ལེན་
དངོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་སྡོན་དུ་བཏང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རུ། གང་འཆད་ཉན་བྱ་བ་རྗེ་
དཔལ་སྤྱལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་གསུང་ཐོག་མཐའ་བར་དགའི་གཏམ་གྱི་
ཆོས་ཆོན་འདི་ཉིད་སྒོ་སྦྱོང་སྡོན་འགོ་ལྟར་དུ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཀའ་བ། ཟུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་སྒྲོར་དང་སྤེལ་བ། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་སྦྱིང་པོ་གསུང་མཆོག་
ཡི་གེ་དུག་མ་བཞུས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྦྱི་ཆིངས་གསུམ་གྱིས་བཤད་པ་
ལས། དང་པོ་ཁྲི་དྲུག་གྱི་དོན་སོང་ཞིང་། གཞུང་དོན་ལས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ལུ་སྒོམ་
གྱི་སྒྲོར་ནས་འགའ་ཞིག་སོང་ནས།

གསུམ་པ་ལུ་སྒོམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དུག་མར་ བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པ།

གསུམ་པ་ལུ་སྒོམ་གྱི་གནད་མཐའ་དག་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དུག་མར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུན་པ་
ལ། སྦྱིར་མདོར་བསྐྱུན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རེ་ས་བྱེད་ལས་མེད་པའི་ཚུལ་བསྐྱུན་པ། ཕན་དེས་ཡིག་དུག་
བབྱང་བའི་དུས་ལ་བབ་ཚུལ་བསྐྱུན་པའོ།

དང་པོར་རེ་ས་བྱེད་ལས་མེད་པའི་ཚུལ་བསྐྱུན་པ།

དང་པོར་རེ་ས་བྱེད་ལས་མེད་པའི་ཚུལ་བསྐྱུན་པ་ནི།

ཁྱེད་བདག་པ་སྒྲ་སྒྲུ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཀྱེ་མ་བདག་གི་མགོན་གཅིག་ལྷགས་མཛེད་གཏེར།།

ཙ་བའི་བླ་མ་མགོན་པོ་སྦྱར་རས་གཟིགས།།

གསུང་གི་སྒྲིང་པོ་དམ་ཚེས་ཡི་གོ་བྱུག།

དནི་རེ་ས་བྱིད་ལས་མི་འདུག་གོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀྱེ་མ་ཞེས་ཉམ་ཐག་ང་རེའི་འབོད་པའི་ཚིག་གིས་སྦྲ་བྲངས་ཏེ།
བདག་ལས་ངན་ཉམ་ཐག་གི་འགྲོ་བ། སྦྲར་བསགས་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བོན་མེད་
པས། ད་ལྟར་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅན་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཚུད། ད་ལྟར་ནམ་དགའ་
ཀྱི་དགེ་ལས་མ་བསྐྱབས་པས། སྦྱི་མ་ངན་སོང་གི་གནས་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་པ།
སྦྲར་འབྱུལ་འབྱུལ་བའི་ཡ་མཐའ་རིག་རྒྱ་མེད་པའི་ཐོག་ཏུ། ད་འབྱུལ་འབྱུལ་བའི་སྦྱི་
མཐའ་མངོན་ཐབས་མེད་པའི་འདི་ལྟར་བཙན་ཁང་ལྷགས་མཁའ་སྒྲི་མེད་ཀྱི་ནང་དུ་བཙུད་
པའམ། བྱང་བ་བུམ་ནང་དུ་བཙུག་པ་ལྟ་བུའི་འཁོར་གནས་འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག དེ་
ལས་ཀྱང་མང་ཆེ་ས། ཡུན་རིང་ས་རུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་གནས། ལྷ་མཐའ་
མེད་པར་འབྱུམས་དང་འབྱུམ་འབྱུར་གྱི་ལས་ངན་གྱི་སེམས་ཅན་བདག་གིས། འབོད་
སའི་མགོན་ནམ་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་ཉག་གཅིག་བྱིད་ལས་མེད་པས། རྒྱལ་ཀུན་སྒྲིང་
མཛེད་རང་གཟུགས། ལྷག་པའི་ལྷ་མཚོ་གཏུ་ཤར་པའི་ལྷགས་མཛེད་གཏེར་ཆེན། ཙ་
བའི་བླ་མ་སྟེ། སྦྱིར་བླ་མ་ལ་དབྱེ་བ་མང་ཞིང་། བླ་མ་ཟེར་ཚད་བླ་མ་མིན་པར་
གོང་དུ་ཤིང་ཏོག་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གྱི་ལུ་བཞིར་བྱེས་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་དུ། མིང་གི་བླ་མ། དོན་གྱི་བླ་མ། མིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་བླ་མ། མིང་
དོན་གཉིས་མིན་གྱི་བླ་མ་སྟེ་བཞིར་བྱེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྲང་བླ་མ་གྱི་སྦྱོགས་གཉིས་སུ་
བྱེས་ནས་བཤད་ན། སྦྲང་བྱའི་བླ་མ་ལ་མེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ། བྱི་འབྲིད་པ་ལྟ་བུའི་བླ་

མ། ཆོང་པ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དང་གསུམ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་མེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ཉོན་
 མོངས་པ་དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བ་དང་ཉེན་མེ་ལ་རེག་ཆེ་ཆོག་པ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཉམས་
 ཤིང་རྒྱད་པ་བྱེད། བྱི་འབྲིད་པ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ནི་བས་ལོར་ལ་འདོད་པ་ཆེ་ཞིང་།
 མགུ་ཐབས། འཆོང་ཐབས་དཀའ་བའོ། ཆོང་པ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ནི་རྒྱ་བས་ཡོན་
 འབུལ་གྱི་ཁེ་ཐོབ་ལ་ལྟ་བས་དེ་དག་སྤང་བུའི་བླ་མ་འོ། །དང་དུ་བླང་བུའི་བླ་མ་ལ་པ་
 ལྟ་བུའི་བླ་མ། མ་ལྟ་བུའི་བླ་མ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དང་གསུམ་ལས། པ་
 ལྟ་བུའི་བླ་མ་ནི། གདམས་ཟབ་གནང་རྒྱ་ཡོད་པ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ།
 བཀའ་ཡངས་ཤིང་ཐུགས་དཀྱེལ་ཆེ་བའོ། མ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ནི། བསྟན་ན་ཐུགས་
 ལ་འདོགས་པའམ་རྗེས་སུ་གཟུང་བ། སླིང་རྗེའི་བཙེ་བ་ཅན། བྱམས་པ་དང་ནམ་
 ཡང་མི་འབྲལ་བའོ། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་ནི། བྱིན་ཆབས་ལྡན་པ། འགོ་
 དོན་ཆེ་བ། རྒྱབ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དེ་གསུམ་ནི་དུས་ཐམའི་སྐབས་
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་དཀོན་པ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་ཆེད་ན་དང་དུ་བླངས་ཏེ་བསྟན་དགོས་
 མོ། །དེ་ཡང་དབང་བསྐྱར། གདམས་ངག་གཏད། རྒྱབ་ལུང་ཕྱོག་ བྱུང་
 པར་དུ་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་ངོ་སྟོན་མཁན་ནི། ཡན་ལག་གི་བླ་མ་མིན་པར་རྩ་
 བའི་བླ་མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་བའི་བླ་མ་དང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་
 མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་གསུངས་དུས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་པའི་ཆོག་
 གི་ངས་ཆོག་འབྲེལ་ན། གང་ལ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུག གང་གིས་གཟིགས་
 པའི་སྤྱན་དུག ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་དུག ཐུགས་རྗེ་དུག ཆེ་བ་དུག་
 བཅས་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པས། གང་ལ་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དུག་ནི། འགོ་བ་རིགས་
 དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་གིས་གཟིགས་པའི་སྤྱན་དུག་ནི། ཤེའི་

ཁྱབ་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྱུ་། ལྷ་འི་སྒྱུ་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུ་། ཐུགས་རྗེའི་སྒྱུ་
ལ་སོགས་པའོ། །ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ཚུལ་དུག་ནི། ཐུགས་རྗེ་མཉམ་པ་རིས་
མེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་ལ་ལྷག་པར་
གཟིགས་། སྟོང་དང་སྟིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་ལ་གཟིགས།
གདུལ་བྱ་དག་དང་མ་དག་གི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲ་ཆོགས་ཐབས་ཀྱིས་གཟིགས།
གསོལ་བ་འདེབས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་ཐུར་དུ་གཟིགས། སྟིང་པོ་ཡི་
གོ་དུག་པ་རྫོས་པ་ལ་བྲག་ཅིག་པ་ལ་མས་འབོད་པ་ལྟར་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྲད་ཅིག་
ལ་གཟིགས་སོ། །ཐུགས་རྗེ་དུག་ལ། སྐྱུས་འདུལ་བའི་ལྷ་དུག་གསུང་གིས་
འདུལ་བའི་སྐྱགས་དུག་ ཐུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དགོངས་པ་དུག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་
ཐུགས་རྗེས་གཟིགས་པའོ། །སྐྱུས་འདུལ་བའི་ལྷ་དུག་ལ། སྐྱུན་རས་གཟིགས།
སྤང་བ་མཐའ་ཡས། ཏྲ་མ་གྱིན། སྟོལ་མ། ལྷ་མོ་ཁྲོ་གཉེར་ཅན། དོན་ཡོད་
ཞགས་པ་དང་དུག་གོ། །གསུང་གིས་འདུལ་བའི་སྐྱགས་དུག་ལ། ལྷ་ལྷ་འི་སྐབ་
པས་ལྷ་འདུལ། མ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྐབ་པས་ལྷ་མ་ཡིན་འདུལ། ཁི་མིའི་སྐབ་པས་
མི་འདུལ། བད་བྱོལ་སོང་གི་སྐབ་པས་བྱོལ་སོང་འདུལ། མེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྐབ་
པས་ཡི་དྲགས་འདུལ། རྩྱུ་དམུལ་བའི་སྐབ་པས་དམུལ་བ་འདུལ་བའི་སྐྱགས་དང་
དུག་གོ། །ཐུགས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་དགོངས་པ་དུག་ནི། ཆོས་ཉིད་རང་དོན་དང་
འབྲེལ། ཐུགས་རྗེ་གཞན་དོན་དང་འབྲེལ། ལྷ་བ་སྟོགས་བྲལ་དང་འབྲེལ།
སྟོམ་པ་ཉིང་འཛིན་དང་འབྲེལ། སྟོད་པ་ངེས་མེད་དང་འབྲེལ། འབྲས་བུ་དམིགས་
མེད་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ། །ཆེ་བ་དུག་ནི། དགོངས་པ་མཁའ་ལྟར་ཡེ་གནས་
གྱི་ཆེ་བ། ཐུགས་རྗེ་ཉེ་རིང་དང་སྟོགས་རིས་མེད་པས་སྤང་ལེན་བྲལ་བའི་ཆེ་བ།

སྤྱུལ་བ་སྒྲ་ཆོག་ས་སུ་བསྟན་ནས་ཅིར་ཡང་སྤྲང་དུ་རུང་བས་གར་ཡང་མཐུན་པའི་ཆེ་བ།
མ་བྱམས་བུ་ལ་བཅེ་བ་ལྟ་བུའི་བསྒྲ་བ་མེད་པའི་ཆེ་བ། རིགས་དུག་གང་ལ་གང་
འདོད་དུ་སྤྲང་བས་འདོད་འབྱུང་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་མཐུན་སྤྲང་གྲུབ་པའི་ཆེ་བ། ཐུགས་རྗེ་
རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དུ་ཟབ་པ་ཡིན་པས་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་ཆེ་བ་དང་རྣམ་པ་དུག་གོ། །དེ་
དག་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་མེད་དོ། །སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བཤད་དགོས་ན། རྒྱལ་བའི་ལྷགས་ཀྱང་དུགས། གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཞིང་། རྒྱལ་བའི་ལྷགས་ལ་གསུང་རྒྱ་མེད་པས་མིན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲོས་
དཔོག་པའི་སྒྲ་ཆོག་གིས་སྒྲ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཆོག་
གི་ཐོག་ནས་གསུངས་རྒྱ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱིར་རིགས་དུག་འགོ་བའི་མགོན་པོ།
སྒྲོས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་མགོན་རྣམ་ལྟ་སྤྱུལ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་སྤྲུལ་རས་གཟིགས།
གསུང་གི་སྤྱིང་པོ་དམ་ཆོས་ཡི་གེ་དུག་མ་གོང་ནས་གསུང་གིས་འདུལ་བའི་སྤྱགས་དུག་
གི་སྒྲ་བས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ལུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དེ་གསུང་མཆོག་
ཡི་གེ་དུག་མ་ལྟོ་མ་ཆི་བརྩེ་རྩྱུ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་
ཡིན་པས། མ་ཆི་རྩོལ་རྟོག་བཤམས་ལ་འབྲི་སྒྲ་བས་སུ་ལྟོ་ལ་འཆུང་ངེས་པར་དགོས།
བརྗོད་སྟོང་ཅུང་ཙམ་ཤེས་ཟེར་མཁན་འགའ་ངེས་མི་དགོས་ཟེར་གྲིད་རུང་། ཁོ་རང་ཐོས་
རྒྱ་ཆུང་བས་ཡིན། ལྟོ་ལ་འཆུང་ཅིའི་ཕྱིར་དགོས་ཤིང་། ལྟོ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་
བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པས། ུམ་ཁོག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ལེ་མེ་ལོང་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། ལྷ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ར་རོ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས། རྒྱ་དབྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། ལྟོ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དེ་ལྟར་མཆོན་
པའོ། །མ་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་བྱུང་། འཕགས་པ་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ལ་སྒྲེམས་པས་མ་བཞིན་དུ་བཅེ་བར་མཛད་པའོ། །ཅི་འཁོར་བ་རང་ལོག་ ཅི་ལོག་
གི་ཡི་གེ་འདི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཁོར་བ་ན་གནས་ནས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་ཀྱང་། འཁོར་བའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་
བའི་གནས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འབྲེན་པའོ། །པད་ཐབས་ཤེས་འབྲེལ་བའི་
ཡི་གེ་སྟེ། པ་ཐབས་ཀྱི་ཞགས་པས་འཁོར་བ་ཐུགས་རྗེས་འཛིན་ལ། ད་ཤེས་རབ་
སྟོང་བའི་མཆོན་གྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་བྱ་བ་བཅད་ནས་འཁོར་བའི་གནས་སྟོང་བར་བྱེད་
པའོ། །མེ་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རང་གསལ་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བས།
འཁོར་བའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱུང་ཤིང་
སྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །རྩྱུ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་མི་འགྱུར་པའི་ཡི་གེ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་བྱེད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྗེ་དེ་སྟོང་རྗེའི་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་བར་དབྱེར་མེད་པས་
རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལས་མི་འགྱུར་བར་གནས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
གསུང་གི་སྟིང་པོ་དམ་ཆོས་ཡི་གེ་དུག་མ་སྟེ། ཉམ་ཐག་འགོ་བ་བདག་གི་མགོན་
གཅིག་འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་། གསུང་གི་སྟིང་པོ་དམ་ཆོས་ཡི་གེ་དུག་
མ་ཞེས་གདུང་བའི་ང་རོས་བོས་ཏེ། ད་ནི་རེ་ས་སྦྱབས་གནས་བྱེད་ལས་མི་འདུག་
གོ། །ཞེས་སྦྱབས་སུ་མཆི་བའི་སྦྱང་ག་བཏོན་པའོ། །གསོན་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཁམས་
ན་ཡོད་དུས་པ་མ་གཉིན་བཤེས་བུ་ཆ་སྟེ་ཤོག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉམ་ཆུང་།
འཁོར་བའི་སྦྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་མནར་བཞིན་ཡོད་པ། གཅིག་ལས་གཅིག་གིས་སྦྱག་པ།
གཅིག་ལས་གཅིག་གིས་རང་དབང་མེད་པ། གཅིག་ལས་གཅིག་གིས་ཉམ་ཆུང་བ་ཤ་
སྦྱག་ཡིན་པས། རི་དང་མཆོལ་གནས་པའི་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་

ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་གནས་ལས་མ་ཐར་བས་གཞན་ཇི་ལྟར་
སྐྱོབ་ཐུབ་སྟེ་སྐྱོབ་མི་ནུས་པ་དེས་ན་སྐྱབས་གཅིག་ཙུང་བའི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་མགོན་པོ་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མགོན་སྐྱབས་ཞུས་པའོ། །དེ་ཡིས་རེ་ས་བྱེད་ལས་མེད་པའི་
ཚུལ་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་ཕན་རེས་ཡིག་དྲུག་བབྲང་བའི་དུས་ལ་བབ་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཕན་རེས་ཡིག་དྲུག་བབྲང་བའི་དུས་ལ་བབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཤེས་ཚད་གོ་བར་ལུས་ནས་ད་མ་ཕན།།

བྱས་ཚད་ཆོ་འདྲིར་གོར་ནས་ད་མ་ཕན།།

བསམ་ཚད་འབྲུལ་པར་སོང་ནས་ད་མ་ཕན།།

ཕན་རེས་ཡིག་དྲུག་བབྲང་བའི་དུས་ལ་བབ།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་གངས་ལྗན་བོད་ཀྱི་ས་ཆ། ཆོས་ས་ཆོས་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པས་
ཆོས་མ་གོ་ཞིས་རུང་གོ་ཞིང་། གཞུང་པོ་ཉིད་ཅིག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནམས་བལྟ་ཤེས་
ན་ཐམས་ཅད་གང་མས་ངག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་ཡང་དར་བས་
གང་ལ་གང་མཚམས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་ཉན་བཤད་རེ་བྱས་ཀྱང་། ཐོས་པ་ཆོག་ཐོག་
གོ་བ་དཔེ་ཐོག་ཏུ་ལུས་ནས། བཤད་པ་བྱས་པ་ཆོག་སྐྱམ་ཞིག་ ཚུང་པ་བྱས་པ་
སྟོང་ལུར་ཞིག་ ཚུམ་པ་བྱས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་བཤད་ཡམ། ཡང་ན་རང་
ངོམ་གྱི་ཆེད། ཡང་ན་གཞན་སྟོན་ལ་བྱུང་བ། མདོར་ན་རང་གི་ངན་སྟོན་གཞན་ལ་
བསྟན་པ་ལྟར་དུ་བྱུང་ཅིང་། སྐྱེ་བོ་མི་ནག་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་འད་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ།

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཆོས་གོ་བ་གནའ་སྤྱང་ཐག་རིང་གི་ལྟ་མོར་གྱུར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ལ་རན་པའི་
ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་སྤྱར་མ་ཐུབ་ནས། བཅའ་ཞིག་གཤེན་མཛེས་སྤྱོད་བྱས་བདས་ནས་ཉམ་
ཐག་གི་འཕྲང་ལ་གྱུར་ཆོ། ཤེས་ཚད་གོ་བར་ལུས་ནས་ཕན་ཐོགས་མ་ཡོད། བྱས་
ཚད་དག་འདུལ་ལུགས། གཉེན་སྦྱོར་ལུགས། རང་ཉིད་ལ་ཁེ་གྲགས་ཐོབ་ཐབས།
རྒྱ་མོར་ལོངས་སྤྱོད་གསེག་ཐབས་ཁོ་ན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས། དེ་འབའ་ཞིག་མ་
འགྲུབ་ནས་ཉིན་མཚན་དལ་མེད་དུ་སྤྱད་དཀའ་ལས་ཐམས་ཅད་བརྒྱབ་ནས། ཉིན་
མཚན་ལྟེབ་བསྐྱེལ་གྱིས་ལོ་དང་ཟླ་བ་གར་སོང་མ་ཤེས་ནས། བཅའ་ཞིག་རང་ཉིད་ལོ་
དུ་ཡིན་ཡང་གཞི་བརྩི་བྱེད་དགོས་པར་གྱུར་ནས། བྱིས་པ། གཞོན་པ། དར་
མ་ནས་ཀླས་པའི་བར་དུ་ལས་ལས་བཅས་བཅས། བྱས་ཚད་སྤྱོད་ཚད་ཐམས་ཅད་།
ཆོ་མཁུག་དགོང་ཁའི་གྲིབ་སོ་ལྟ་བུ་ལ་ཉེ་སྐབས་ཕྱོགས་བསྡེམས་ཤིག་བརྒྱབ་ན།
བྱས་ཚད་ཆོ་འདིའི་དོན་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། དྲང་པོར་བྱས་ནས་བཤད་ན་ཆོ་
འདིའི་དོན་ཙམ་ཡང་སྤྱོད་མ་ཤེས་ནས་མ་འགྲུབ་པས། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་དོན་གང་
ཡང་མ་འགྲུབ་ནས་ལུས་ཡོད། དགོ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་རེ་བསྐྱབས་ཀྱང་།
དེ་སྦྱོར་དངོས་མེས་ཀྱི་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་མ་ཟིན་ནས། ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་སྤྱད་པར་ཞོག རང་དོན་ཞི་བདེ་འགྲུབ་སྤྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཙམ་ལ་ཡང་མ་ཉེ་བར། ལེགས་སྒྲོན་ཙམ་དང་། རང་དོན་ཉི་ཆོ་བ་ཞིག་མཛོར་
ན་འཁོར་བ་སྤྱོད་སྤྱད་ཙམ་ལས་མ་འགྲུབ་ནས། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་སོ་མཚམས་ལ་
ཐོན་དུས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡོད་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་ཚད་འབྲུལ་
བར་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའོང་སྐྱམ་ཞེ་ལ་མ་ཤར་ནས་རྟག་འཛིན་གྱིས་
གཅིག་འབྲུལ། རོར་རྩལ་གསེག་གུན་གྱིས་བདེ་སྦྱོང་སྤྱོད་ཏུ་ཡོད་པར་སེམས་ནས་

གཅིག་འབྲུལ། རང་ཕྱོགས་གཉིས་དུ་བཟུང་། གཞན་ཕྱོགས་དག་དུ་བཟུང་ནས་
གཅིག་འབྲུལ། རང་སྦྱོར་རང་གིས་མི་རིག་ནས་གཞན་སྦྱོར་རྗེས་སྒྲོམ་བྱས་ནས་
གཅིག་འབྲུལ། དཀར་ནག་ལས་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་ནས་རྒྱ་འབྲས་འཛོལ་ཉྱེག་
ཏུ་སྦྱང་ནས་གཅིག་འབྲུལ། དམ་པ་སྤྱན་དུ་ཡོད་པ་མ་རིག་ནས་མེད་ས་དད་རྒྱུད་དུ་
འཛོལ་ཚུལ་བྱས་པས་ཐར་བའི་ལམ་སྤྱོད་བྲིད་མཁན་མ་རྟེན་ནས་གཅིག་འབྲུལ།
སངས་རྒྱས་རང་ལས་སྒྲུབ་དགོས་ཚུལ་མ་ཤེས་ནས་འབྲས་བུ་གཞན་ལས་འབྲུད་དུ་རེ་
ནས་གཅིག་འབྲུལ། ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་འབྲས་ཐབས་མ་ཤེས་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་ཅེས་པ་
གཏོ་དང་། མདོས་འཕེན། མོ་འདེབས། ལྷ་ལྷུ་གཞི་བདག་མཆོད་རྒྱ་ཡིན་
སྤང་ཤར་ནས་འབྲུལ་ཆབས་གཅིག་ཆེ། འབྲུལ་བའི་འབྲུལ་ལུགས་བཙོག་
འབྲུལ་ཚུལ་སྤྲ་ཁ་མང་། འབྲུལ་བ་ལམ་དུ་མ་ལོངས་བའི་ཚུལ་བཤད་ཆོད་ཡོད་པ་
མིན། མདོར་བསྐྱུས་ན། ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་གང་གིས་ཀྱང་འགག་ཅུ་ཡག་ཉེས་ཆེ་
སར་སྤྲུག་དུས་ཕན་མི་ཐོགས་པར། ཕན་ངེས་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དུག་མ་འདི་ཡིན་
པར་དག་ཟེང་ཤེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་སྒྲུ་མེད་པར་འཕྱིས་ཡོད་ཀྱང་། ད་ཐེངས་
འདི་ཤེས་པ་ནི་རྩ་བའི་སྒྲུ་མ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཡིན་ཞིང་།
ཡིད་མོས་གུས་དད་པས་ཡིག་དུག་བསྟངས་ན། བྱིན་རྒྱལས་རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་
རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པས། ད་ནི་གཅིག་སྦྱར། གཉིས་སྦྱར། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱར་ནས། འདི་ཕྱིའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་གཅིག་པུ་མ་ཉི་ཡིག་དུག་བསྟངས་བའི་
དུས་ལ་བབ་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའོ། །བར་དོའི་བྲིད་ཡིག་སོགས་ལས།
དཔེར་ན་བྲག་ངོས་གཟར་མོ་ཁང་བཙུགས་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་མཐོན་པོ་
ཞིག་གི་ངོས་ནས། མི་ཞིག་ཐུར་དུ་ལྷུང་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ། རྩ་ཐུང་གཅིག་

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁུ་སྤྲོད་པའི་ཐུགས་རྟེན་གསུང་།

དུ་ཞིག་བྲག་གསེང་ནས་ཚུར་སྐྱེས་ཡོད་པ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཐམ་ས་ལོན་ནས།
དེར་སྤར་མོ་ཁོ་ཞིག་ནས་མ་ལྟོང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་སྐབས། གཡས་ནས་ཙོ་གུ་དཀར་པོ་ཞིག་
བརྒྱགས་ཏེ་ཕྱ་ཐུར་གཅིག་བཅད། གཡོན་ནས་ཙོ་གུ་ནག་པོ་ཞིག་བརྒྱགས་ཏེ་ཡང་ཕྱ་
ཐུང་ལས་ཐུར་མ་གཅིག་བཅད་ནས་ཕྱ་ཐུང་ཇེ་ཉུང་ཇེ་ཤར་གྱུར། མར་བལྟས་ན་འོག་
གི་དུག་མཚོའི་ནང་ན། དུག་གི་ཁ་རྒྱངས་ཙན་གྱི་ཕྱི་མིན་དང་། ཕྱ་སྐྱེལ་མཐོང་
དུས་འཛིགས་ཤིང་ཡང་། ཡར་གནམ་ལ་བལྟས་ན་གནམ་སྒོན་མོ་མ་གཏོགས་རིག་
རྒྱ་མེད་ནས། ལྟོང་ལ་ཁད་པ་ཡོད་པའི་འཛིགས་སྐྱག་ཉམ་ངའི་སྐབས་དེར། བྲག་
གི་ཕྱེ་མོ་ནས་མར་ཐག་པ་ཞིག་དཔྱདས་ནས། ཁྱིའི་འདི་ལ་འཇུས་དང་ངས་ཁྱིའི་སྐྱོབ་
ཟེར་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ། དཔེ་དེ་དང་གཅིག་
མཚུངས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ད་ལྟ་ལ་ཐོན་ཡོད་དོ། །རང་ཉིད་ཐུར་དུ་ལྟོང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་
བསམ་ན་འདུག་དེ་ལྟ་དངོས་སུ་ལྟོང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དོན་གྱི་ཐོག་ནས་བྲག་རྩ་མའི་
ཐོག་ནས་ལྟོང་ན་ཆོ་གཅིག་གི་སྐྱེ་བ་གཅིག་བཟེས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། ད་ལྟོ་འདི་ནས་
ལྟོང་དུས་ཆོ་རབས་སྐྱེ་བ་མང་པོའི་རིང་ལ་ལྟོང་གཅིག་ ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་
འཁྱུང་གཅིག་ཡིན་ལས་ཆེ་བས། བྲག་རྩ་མའི་ཕྱེ་ནས་ལྟོང་བ་ལྟར་དུ་ངན་སོང་གི་
གནས་སུ་ངོ་བཞིན་ལྟོང་བའི་བར་ནས། མི་ཆོ་ཕྱ་ཐུང་ལྟ་བུ་ལ་འཐམས་པའི་ཡུན་ཐུང་
དུ་འདི་ཡང་། ཉིན་དཀར་མའི་འར་ཁུར་གྱི་ངང་ནས་གཅིག་ཟད། མཚན་ནག་པོའི་
གཏི་མུག་གི་གཉིད་ཞབས་ནས་གཅིག་ཟད། དེ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ལྟེན་བསྐྱེལ་གྱིས་མི་
ཆོ་ཕྱ་ཐུང་ལྟ་བུ་དེ་ཟད་ནས་ལྟོང་ལ་ཉེ་སྐབས། ཕ་བའི་བྲ་མ་དང་མགོན་པོ་སྤྲོན་རས་
གཟིགས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིས་ཐུགས་རྟེན་དཔྱད་ཐག་ཅིག་བར་སྤང་ནས་དཔྱདས་པ་དེ་ལ་
མི་འཐམ་ཟེར་ན། སྤྱིང་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་པ་ཡིན་འདུག་སྐྱམ་པའི་རང་ངོ་འདི་ལྟར་བཤད་ན་

འཕྲོད་རྒྱ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐུགས་རྗེའི་དཔྱད་ཐག་ལ་འཐམ་མ་ཤེས་ན།
འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཐུགས་རྗེའི་ལྷགས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རེ་ལས་ངན་
གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དད་པའི་ཨ་ལོང་མེད་ནས། འདྲན་དགོས་ཀྱང་འདྲན་ཐབས་མེད་
པའི་རྩྭ་ལ་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་
སྐབས། འོད་ཟེར་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་སྒྲོས་ཤིང་འཁོར་བ་དོང་ནས་ལན་གསུམ་སྤྱགས་
ནས་གཟིགས་དུས་སྒྲར་ལས་མང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་རང་ཅག་ཡིན་ཞིང་། ཐེངས་
གཅིག་གཉིས་ཙམ་གྱིས་ཅི་ལ་ཆད། ཐུགས་བརྩེ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བས་འདྲན་མ་
ཐུབ་པར་ལུས་པ་ལ། ད་རེས་གྱི་མཐོ་རིས་མིའི་ལུས་རྟེན་རྩ་ཡུང་ལ་འཐམ་བཞིན་ཡོད་
པ་ལྟ་བུ་འདིའི་ཐོག་ནས་ལམ་ཞིག་མ་རྟེན་ན། ལུད་ཐེངས་གཅིག་གིས་མཐའ་མེད་
འཁོར་བའི་དུག་མཆོའི་ནང་དུ་རྩྭ་མོ་སྒྲིལ་བཏགས་ནས། མཆོ་ཞབས་མེད་གྱི་ནང་
དུ་ལྷེབས་པ་ཨ་ན་མ་ན་ལྟར་དུ་འཁྱུར་བ་ནི་ཐོད་པའི་ཐེལ་ཙེ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་རིགས་
དུག་གི་གནས་ཀྱང་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུ། དཔྱལ་བར་སྐྱེས་ན་ཆ་གང་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ། ཡི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་ན་བཀའ་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཆེ། དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ན་སྤྱོད་ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ། མིར་
སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ། ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཐབ་
ཙོད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ། ལྷར་སྐྱེས་ཀྱང་འཕོ་ལྷུང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཆེ་བ་དེས་ན། འཁོར་བའི་གནས་ན་བདེ་བ་མེད། །མི་གཙང་ཁང་བར་རྩི་
ཞིམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་། སྤྱོད་མེད་པས་མ་ཆད་སྤྱག་འབའ་ཞིག་གིས་མནར་བཞིན་
ཡོད་པས། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་སྤྱད་ཀྱི་ཐར་ལམ་ཉག་གཅིག་ནི།

ཁྱབ་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དམ་པའི་ཆོས་བསྐྱབ་པ་འདི་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཐར་ལམ་སྐྱབ་སྒྱུད་ཀྱི་
ལུས་ཏེན་འདི་ཡང་གཅིག་ན་རྒྱན་གྱིས་མི་རྟག་སྟེ་ཉིན་མཚན་ལོ་དང་ཟླ་བ་སྤངས་པའི་མི་
ཆོ་འདི་སྐད་ཅིག་སྐར་མའི་རྒྱན་དུ་མ་མཐུད་དེ་གྲུབ་པས། སྐད་ཅིག་སྐར་མའི་རྒྱན་
བཞིན། སྐྱེས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། འཆི་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཤི་ཉི་ཤི་ཉིར་
གྱུར་པ་ལས་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉི་རུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱན་གྱིས་མི་རྟག་
གནས་སྐབས་ཀྱིས་མི་རྟག་སྟེ། ཕྱི་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དབྱེད་ཆེས་སུ་སྟོན། སྟོན་སྟེ་
རུ་དགུན། དགུན་འཕྲོས་སུ་དབྱིད་ཤར་ནས་འགྱུར། བད་རང་ལུས་ཀྱི་འགྱུར་བ།
དང་པོ་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱད་ཡིན་ཡང་། བཅ་ཞིག་གཞོན་ལྟ། དར་མ། སྐས་པ་
རྒྱུས་སུ་མཐུད་ནས་སོང་ཞིང་། རང་རང་གི་མི་ཆོའི་ལོ་རིམ་ནས་བླངས་པའི་འབྲ་
པར་ཡོད་ན་གཤིབས་ནས་སྟོས་དང་། གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་ཤི་ལྟར་འགྱུར་
འདུག་དེ་ཡིས་ཤེས། གང་ལྟར་འཆི་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་མི་ཆོའི་མཐུག་སྟོམ་
འཆི་བས་རྒྱག་པས། ཤི་ནས་མེ་ཤི་བའམ་ཆུ་སྐམ་པ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ག་རང་ཡིན་
ཡང་། ཤི་ནས་འགྲོ་བ་རིགས་ཀྱི་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པ་དེས་ན་ཡིག་ཀྱི་
མ་བུ་དང་མ་ཕན་མི་འདུག འཆི་བ་ད་ཡོང་དང་། འོ་དགོང་ཡོང་། སང་ཉིན་
ཅོམ་ཡང་མི་ཡོང་བའི་རྒྱུ་ཤེས་པ་མིན་པས། གང་ལྟར་ཡུན་མི་རིང་བར་འཆི་བ་དག་
ཟུར་ལ་ཐོན་ངེས། མི་ཆོའི་ཡུན་དང་སེ་གོ་ལ་གདབ་པའི་ཡུན་གཉིས་ཟད་པའི་ཆ་ནས་
འབྲ་བས། མི་རྟག་འཆི་བ་སེམས་ལ་བྱན་ཏེ་ཆོས་ལ་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དགོས།
བརྩོན་པ་བསྐྱེད་ན་སྤྱིད་པའི་ཉི་མ་རང་མགོར་ཤར་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན། འཛིག་ཏེན་ཆོ་
འདིའི་བྱ་བ་མཐོག་ཆུང་པོ་སྐྱབ་དུས། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་གཞོན་ནས་སྐས་ཀྱི་བར་དུ་
དུས་མོ་སྐྱེད་ཆོག་གཉིས་ཀ་ནད་དུ་མ་ལོག་གི་བར་དུ། སྐྱག་སྐྱིག་པའི་ཁྱུར་བོ་དང་

ལྷན་དུ་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་མཐའ་དེ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྒྲུག་རུས་དེ་ཙམ་བྱས་ན།
 ཆོ་གཅིག་ཡུན་ལ་ཕན་པའི་དམ་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་ལོས་དགོས་ཏེ། གཟར་
 མོའི་བྲག་ལ་མ་འཛོགས་ན། བདེ་མོའི་ཐང་ལ་ཇི་ལྟར་ཐོན། དེས་ན་ཆོས་བསྐྱུབས་
 ན་སྐྱིད་པའི་ཉི་མ་རང་མགོ་ལ་འཆར་བས། ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་
 པོ་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དུག་མ་འདི་བགྲངས་ན། བྱ་སྒྲ། ཆོགས་རྒྱུད་། དོན་
 ཆེ། དང་པོ་བྱ་སྒྲ་སྟེ། དཀའ་ཆོགས་ངལ་དུ་བཅི་ཡང་མི་དགོས་པར་འགོ་འདུག་
 ཉལ་འཆག་སྟོན་ལམ་རྣམ་བཞིའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོའི་གསལ་སྟངས་
 བཞུས་སྒྲོམ་དང་མ་བུལ་བའི་ངང་ནས། ལུས་ཀྱིས་ཅི་བདེ་བདེ་དུ་འདུག་བཞིན་སྒྲོམ་
 སྐབ་ཉམས་ལེན་ཆོག་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོགས་རྒྱུད་སྟེ། མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེ་མང་
 པོའི་དཔེ་སྟོན་གདང་། ཆོག་མང་སྟོ་ལ་ཨེ་ཟེན་གྱི་དཀའ་ལས་རྒྱག་མི་དགོས་པར།
 ཨྲོ་མ་ཉི་ཤར་རྩྱུ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲུལ་ཀྱང་ཤེས་པས། དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་དོན་
 འདུས་པས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་ཆེ་བ་ནི། ཡི་གེ་དུག་མ་འདི་བཞུས་ན། ཕྱི་མ་
 བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་སྟེ། ཆོ་འདིར་ནད་དང་གནོད་པ་ཞི། བསམ་དོན་ཐམས་ཅད་
 ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའོ། །སྟེ་ཤོག་ཁ་དང་། མི་དུང་ཆང་སྐྱེར་གྱིས་ལོ་སྤུང་གི་
 སྐབ་པ་ཅི་ཙམ་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་། མ་ཉི་དུང་སྐབ་དང་། སི་རྩི་དུང་སྐབ་འཆོགས་
 དང་། ཆོད་སྟོ་ཕན་ཡོན་དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་དོ། །རྒྱལ་འདྲེ་འགོང་པོ་མ་རུང་བ་
 རྣམས་དྲག་པོའི་མདོན་སྟོན་གྱིས་འདུལ་བའི་རུས་པ་མེད་ན། ཞི་བ་སྤྱིང་མེད་སྟོན་པས་
 གཟུངས་སྤྲུགས་ཡི་གེ་དུག་མས་སྟུལ་དང་། རྒྱུད་གདུག་རྩུབ་གྱི་ངང་ནས་ལས་ངན་
 བསགས་པས་རྒྱ་བྱས། སྟོན་ལམ་ངན་པས་རྩོན་བྱས་ནས་མཆོམས་སྐྱུར་བའི་འདྲེ་
 གདོན་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྐྱིབ་བྱང་ནས་དེ་དག་ལ་ཕན་པ་དང་། སྤྱིང་མེད་ཆོས་སྤྱིན་ཡང་

བྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་ཟུང་གི་ཞལ་གསུང་།

འགྱུར་བས། རྩོམས་རྩོགས་ཞེས་གཞི་དེ་པ་ཟུང་ཞེས། དོན་གཅིག་གིས་བསམ་པ་
གཉིས་འབྲུག། ཏྲ་རྒྱུག་ཞེས་མེ་ཏོག་འབྲུག་ཞེས། གོ་གཉིས་ཆོད་ཡིན་པའོ། །དེ་
ཡན་གྱིས་སྒྱིར་མཛོད་བསྟན་པ་སོང་ནས།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མིན་སྡོན་འགྲོའི་ཆོས་སྟོར།
དངོས་གཞིའི་ལྷ་སྟོན་གྱི་གནད་བསྟན་པ། གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པར་
འགག་སྟོན་པའོ།

དང་པོ་ཐུན་མིན་སྡོན་འགྲོའི་སྟོར།

དང་པོ་ཐུན་མིན་སྡོན་འགྲོའི་སྟོར་ལ་ས་བཅད་བཅུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་གཞི་སྒྲུབས་འགྲོ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་གཞི་སྒྲུབས་འགྲོ་བསྟན་པ་ནི།

མི་བསྐྱུ་གཏན་གྱི་སྒྲུབས་གཅིག་དགོན་མཆོག་གསུམ།

དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་དེ་པོ་སྒྲུན་རས་གཟིགས།

ཁྱེད་ཤེས་སྟོན་གཏན་གཅིག་ལས་མི་འགྱུར་བའི།

དེས་ཤེས་སྟོན་ཐག་ཆོད་ལ་ཡིག་རྩུག་སྟོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་སྤྱན་མོང་ཕྱིའི་སྤྱོན་འགོ་སྒྲོལ་གྱི་ལྷ་སྐོམ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས།
དལ་འབྱོར་བཙེ་བརྒྱད་ཆང་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་མི་ལུས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལྟ་བུ་བསམ་དོན་
འབྲུག་སྤྱད་དེ་ཆེད་དཀའ་བ་དང་། ཆེད་ཀྱང་དུས་སྤྲིགས་མའི་ཆོ་ལ་ངེས་པར་མེད་པ།
ནམ་འཆི་ཆ་མེད། འཆི་རྒྱུན་ངེས་མེད་ཡིན་པ་དང་། ཤི་ནས་འཁོར་བའི་གནས་
ངེས་བརྒྱད་དགོས་པས་འགོ་བ་རིགས་དུག་གང་དུ་སྦྱེས་ཀྱང་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པ་
དང་། སྦྱིད་སྤྱག་ལས་ལ་རག་ལས་པས། རྒྱ་ཁུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
དབང་གིས། འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ནམས་
ཅི་རིགས་པར་བསྟན་ནས། འཁོར་བའི་གནས་ལ་སྦྱོར་ཤས་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྤིང་ནས་འབྲུངས་ཆོ་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས། སྐབས་སུ་མ་སོང་
ན། ངན་འགོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱག་པ་ཙམ་གྱིས་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལས་མི་
ཐར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པ་ངེས་ན་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས།
སྐབས་འགོ་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ན་ཡང་། སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐོར་ལས་གསུམ་
སྐོར་གྱི་འགོས་དང་སྒོ་བསྟན་ནས་བཤད་ན། སྐབས་སུ་འགོ་བ་ལ་སྐབས་འགོའི་ངོ་བོ་
དང་། ངེས་ཆོག་ དབྱེ་བ་གསུམ་གྱིས་སྐབས་སུ་འགོ་ལུགས་ཤེས་དགོས།
སྐབས་འགོའི་ངོ་བོ་འམ་སྐབས་སུ་འགོ་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་།
དགེ་འདུན་སྟེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མོ། །ངེས་ཆོག་གི་སྤྱོད་ནི། ངན་སོང་གི་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། འཁོར་བའི་གནས་ངན་ལེན་དང་། མི་སྟེགས་ཀྱི་ལྷ་ལོག་ལས་
སྦྱོབ་པས་ན་སྐབས་འགོའོ། །སྐབས་འགོའི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱན་མོང་གི་སྐབས་འགོ་
དང་། རྒྱད་པར་གྱི་སྐབས་འགོ་དང་། རྒྱད་པར་བྲན་མེད་པའི་སྐབས་འགོ་དང་
གསུམ། དང་པོ་སྤྱན་མོང་གི་སྐབས་འགོ་ལ་གསུམ། དད་པ་ཙན་གྱི་སྐབས་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འགྲོའི་དུས་དང་། སྐྱབ་པ་པོའི་སྐྱབས་འགྲོའི་དུས་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་
འགྲོའི་དུས་སོ། །དང་པོ་དད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་དུས་ནི། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་
ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་ནས་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་སྤྱག་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ལས་སྐྱོབ་
སྐྱབ་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སློན་སྐྱབས་གནས་སུ་
མཐོང་བའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་པོའི་སྐྱབས་འགྲོའི་དུས་ལ་གསུམ། བརྗོད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ཉམས་སུ་བྱངས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། བླ་མ་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགྲོའི་དག་འདོན་བཞི་
སྟོར་མ་དག་གིས་ལན་གྲངས་མང་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་
ཀྱི་ངོ་བོ་བླ་མ་ཡིན་པས་རང་རེ་བོད་ཀྱིས་བླ་མ་སྟོན་དུ་བཞག་པ་ཡིན། གཉིས་པ་སྤང་
པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་
སྤངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་མོས་གུས་བྱ། ཆོས་ལ་སྐྱབས་
སུ་སོང་ནས་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆོ་སྤངས་ལ། པོ་ཏི་སྟེགས་བཅའ་ལ་གུས་པར་བྱ།
དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་སྤངས་ལ། དགེ་སྟོང་གི་དགེ་
འདུན་ལ་གུས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཉམས་སུ་བྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ནི།
ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཐུག་པའམ། བྱ་དགའ་དཔའ་དར་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་།
དགོན་མཆོག་མི་སྤང་པར་དང་དུ་བྱང་། བད་གདོན་བར་ཆད་སོགས་ཀྱི་ཉེར་འཆོ་བྲག་
པོ་ཅི་བྱུང་ཡང་དགོན་མཆོག་མིན་པའི་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉིན་གཞན་ཞིག་མི་བཅའ།
དུས་རྟག་ཏུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བྲན་པར་བྱ། དུས་དང་དུས་སུ་དགོན་

མཆོག་གསུམ་པོ་མཆོད་པ་དང་། སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་ནན་ཏན་དུ་བྱ་
 བའོ། །གསུམ་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའི་དུས་ནི། ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་བྱངས་བྱུང་པར་ཅན་ལ། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ནས་
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། རྟེན་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱི་བྱུང་
 པར་རོ། །དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། དུས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྟོན་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རྟེན་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི།
 སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་གསུམ་སྐྱེ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད། ཆོས་དོན་དམ་སྟོས་པ་དང་
 བྲལ་བ། དགོ་འདུན་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་གསུམ་ལ། རང་དང་ཆོས་གཉིས་
 མེད། སེམས་དང་ཆོས་གཉིས་མེད། འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་གཉིས་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་གྱི་ཆེ་བ་དང་། མཛོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དྲན་ཏེ་སྐྱབས་སུ་
 འགྲོ་བའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་པར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་གསུམ། ལུས་ལྗ་
 ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། དག་སྤགས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཡིད་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འགྲོ་བའོ། །ལུས་ལྗ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་མི་དགོ་བ་སོག་གཅོད་
 དང་། མ་བྱིན་ལེན་དང་། ལོག་གཡེམ་གསུམ་ལས་ལོག་ནས། ལུས་ལྗ་དང་
 མི་འབྲལ་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱར་བསྐྱོམས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། དག་སྤགས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། དག་གི་མི་དགོ་བ་རྩུན། སྤམ། ཆོག་རྩུབ། དག་
 འཆལ་བཞི་ལས་ལོག་ནས། སྒྲིང་པོ་ཡི་གེ་དུག་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཡིད་ཆོས་
 ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མི་དགོ་བ་བརྒྱབ་སེམས། གནོད་སེམས།

ཁྱེད་བདག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ལོག་ལྟ་གསུམ་སྤངས་ནས། སེམས་རང་གསལ་རང་གྲོལ་དུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་
ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཅོ། །འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་
ཡིན། །དེས་ན་སྐྱབས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་རུས་པ་མེད་པས་
བསྐྱེད། དུས་གཏན་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབས་གཅིག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དགོན་མཆོག་
གསུམ་པོ་ཡིན་ལ། དགོན་མཆོག་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། སྒྲ་མ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྟན་པས་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་
དེར་འདུས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྒྲ་མ་ཆོས། །དེ་བཞིན་སྒྲ་མ་
དགེ་འདུན་ཏེ། །ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་སྒྲ་མ་ཡིན། །སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་རྩི་རྩེ་
འཆང་། །གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཡིད་ཁྱེད་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཆེ་གཅིག་ལས་མི་
འགྱུར་པར་སྐྱབས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན། སྐྱབས་འགོ་དང་སྐྱར་ན། ཞྱོ་སངས་
རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། མ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། ཁི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་
འགོ། པད་སྒྲ་མ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། མེ་ཡི་དམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། རྩྱུ་མཁའ་
འགོ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ། དེ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་ལས་
སྐྱོབ་པ་ཡང་ཡི་གེ་དུག་མ་བརྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པ་ནི།

ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱུང་ཆུབ་སེམས།།

སེམས་མཆོག་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཤོད་གཅིག་ལམ།།

ལམ་བཟང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་།།

འགྲོ་ལ་སླིང་རྗེའི་དང་ནས་ཡིག་རྒྱུག་སྒྲོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་ས་སུ་སོང་ཡང་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་བློན་
ན། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སུ་མི་འགྲོ་བས། བྱང་ཚུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས། རྒྱལ་ས་འདིའི་བཤད་སྟོལ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཤད་ན།
སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངོ་བོ་དང་། དེས་ཆོག་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི་
སླིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སླིང་རྗེ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བཙུ་བའི་སླིང་རྗེ་དང་། ཆོས་
ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སླིང་རྗེ་གསུམ་མོ། །བཙུ་
བའི་སླིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སླིང་ཐག་པ་ནས་རང་གི་ལུས་ནས་ཆད་པའི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་བཙུ་བར་བྱེད་པའོ། །ཆོས་
ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་
པར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སླིང་རྗེ་ནི་མི་སྐྱེ་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་
བདག་དང་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མི་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དེས་
ཆོག་ལ་སློམ་ཐབས་དང་སྟེལ་ནས་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་
དཔགས་ཏེ་བསློམ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དཔགས་ཏེ་བསློམ་པ་དང་།
རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དཔགས་ཏེ་བསློམ་པའོ། །དང་པོ་རང་གི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ལ་དཔགས་ཏེ་བསློམ་པ་ནི། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
བའི་ང་བདག་གི་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་སྒྲུལ་དུ་བསློམ། གཉིས་པ་གཞན་གྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ལ་དཔགས་ཏེ་བསློམ་པ་ནི། གཞན་འཁོར་བར་སྤྱོད་པ་འདི་རྣམས་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་དུ་བསློམ། གསུམ་པ་རང་གཞན་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གཉིས་ཀའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དཔགས་ཏེ་བསྐྱོམ་པ་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཁོར་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུབ་དུ་བསྐྱོམ་པ་སྟེ། རང་ཅག་གིས་རྒྱན་དུ་
བཤད་རྒྱུའི་ཚད་མེད་རྣམ་བཞི་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་འབྲེལ་བ་བཞི་ལྷན་གྱི་བཤད་རྒྱུ་དང་
ཁོག་གིས་གཅིག་པའོ། །དེས་ཚིག་དངོས་ནི་སྤྱར་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་གཅིག་བསྐྱེད་
པས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཀུན་
རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། འོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བྱང་
རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ། སྟོན་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། འཇུག་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་། འགོ་བར་འདོད་དང་འགོ་བ་ཡི། །བྱེ་བྲག་རི་
ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །བྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་
ཤེས་པར་བྱ། །གསུངས་པ་ལྟར་དུའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་ཤུས་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཏེ་
ལས་དང་པོ་པ་ནས་སོ་སྐྱེའི་ས་ན་ཡོད་པའོ། །འོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཐེག་ཆེན་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་ཡོད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀ་
ཡང་སྤྱིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱིང་རྗེ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་ཡོད་མི་སྟིད་པ་སྟེ། བྱང་
མེད་པའི་རི་མོ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་སྤྱིང་རྗེ་ལ་གློ་སྐྱོང་བ་ནི་
གནད་གལ་བོ་ཆེ་ཡིན་ལ། དེར་མ་བཟང་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་
དང་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་བས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྲུགས་ཞེས་
གྲུབ་བྱའོ། །སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་བྱུང་པར་རྒྱལ་པོའི་ལུགས་ལྟར་དུ་བཤད་
སྐབས་གོང་ནས་སྟོན་པ་ལྟར་དུ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་
གསུངས་པ་ནི་དགོངས་པ་བཟང་པའོ། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་

རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་མཆོག་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་
ཡིན་པ་ནི། དབུ་མ་འདུག་པ་ལས། སྤིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟེ་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
ལམ་བཟང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་རྒྱན་དུ་བསྒྲེལ་དགོས། སྒོམ་
ཐབས་ཀྱང་ཐུགས་ཆེན་ལམ་རིམ་སྒྲོར་གསུམ་ལས། སྐྱེ་གསུམ་དང་སྐྱུར་ནས།
སྐྱེ་གསུམ་རང་ཡིན་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྒྲེལ་པ་དང་། རང་ལ་སྐྱེ་གསུམ་གནས་པའི་
རྩལ་གྱིས་བསྒྲེལ་པ་དང་། བསྒྲེལ་ས་ཤིང་འབད་པ་ལས་སྐྱེ་གསུམ་འོང་པའི་རྩལ་
གྱིས་བསྒྲེལ་པ་དང་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དང་པོ་སྐྱེ་གསུམ་རང་ཡིན་པའི་རྩལ་
གྱིས་བསྒྲེལ་པ་ནི། སེམས་ཉིད་སྟོང་པ་ཆོས་སྐྱེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་ཉིད་ལ་
ཉིད་ལོངས་སྟོང་པ་ལོངས་སྐྱེ། ལྷ་ཆོགས་ཤར་བ་མ་འགག་པར་སྟོང་པ་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཡིན་
ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་གནས་པའི་རྩལ་གྱིས་བསྒྲེལ་པ་ནི། ལུས་ལོངས་སྐྱེ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། དག་སྐྱེལ་སྐྱེ་ཡི་གོ་དུག་པ། ཡིད་ཆོས་སྐྱེ་རང་བྱུང་དུ་བསྒྲེལ་
པའོ། །གསུམ་པ་བསྒྲེལ་ས་ཤིང་བསྐྱབས་པ་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འོང་པའི་རྩལ་
གྱིས་བསྒྲེལ་པ་ནི། ལུས་ལོངས་སྐྱེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་བསམས་ལ། སྤྱང་ལ་རང་
བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་གི་གཟགས་བརྟན་ལྟར་དུ་སྐྱེལ། དག་སྤིང་པོ་ཡི་གོ་དུག་པ་
སྐྱེལ་པའི་སྐྱའི་གསུང་བརྒྱས་ལ་བྲག་སྟོང་བྲག་ཅ་ལྟ་བུར་སྐྱེལ། ཡིད་ཆོས་སྐྱེ་ན་མ་
མཁའ་ལྟ་བུར་བསྒྲེལ་ལ། རང་གསལ་རྟོག་མེད་སྟོས་མཐའ་དང་བྲལ་བར་སྐྱེལ་
པོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྲལ་ནས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་འགོ་ལ་སྤིང་རྗེའི་རང་ནས་ཡིག་དུག་སྟོངས། ཞེས་
གསུངས་ཏེ་ཡིག་དུག་སྤིང་རྗེའི་རང་ནས་བསྐྱབས་པར་བསྐྱེལ་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་

བྱུང་བདག་པ་སྒྲ་སྒྲ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲུང་ན། ཡོ་གྲིས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ། མས་འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་སྒྲེ། རིས་གཉིས་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ། པད་གྲིས་ཆོས་ཉིད་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ། མེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ། རྩྱུ་གིས་དོན་དམ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སེམས་སྒྲེ་བ་ཡང་། ཡི་གེ་དྲུག་པ་
བསྒྲས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་སྒྲིབ་བཤགས་པར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འགལ་རྒྱུན་སྒྲིག་སྒྲིབ་བཤགས་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཐོག་མེད་འཁོར་བར་འབྱམས་ནས་ད་ཡན་ཆད་།

ཅི་བྱེད་སྒྲིག་རྩྱུ་སོང་ནས་སྒྲིད་པར་འབྱམས་།

སྒྲིག་ལྟར་སྒྲིང་ནས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་སེམས་ཀྱིས་།

སྒྲོབས་བཞི་ཆོང་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རེ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་པོ་འདི་
ནས་འབྱུལ་བས། དེ་ཡན་ཆད་ལ་འཁོར་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་དུ་མེད་པར། འཁོར་
བའི་ཡ་མཐའི་ཐོག་མ་ལ་ཐུག་རྩྱུ་མེད་པས་ཐོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་ནས་ད་ལ་
མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཅི་བསམ་ཅི་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ད་ཡན་ཆད་ཀྱི་
ལས་བྱ་བ་ཅི་བྱས་སྒྲིག་པ་འབའ་ཞིག་པའམ་སྒྲིག་དང་འདྲེས་པ་གང་ལྟར་རུང་འཁོར་བའི་
རྒྱ་སྒྲིད་པ་སྒྲིབ་པའི་ལས་ཤིག་སོང་ནས་སྒྲིད་པར་འབྱམས་པ་ཡིན་པས། ད་ནི་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ལས་ཐར་དགོས་པས། དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་

སྒྲིག་སྒྲིབ་ཉེས་ལྟར། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་རིའི་རྒྱལ་པོའི་རི་རབ་
ལས་མཐོ་བ། མཐོའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་ཟབ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་ཤག་ཤག་ཡིན་
པས། སྒྲིག་ལྟར་ཉེས་སྒྲིབ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤིང་ཐག་པ་ནས། མི་འཆབ། མི་
སྤྲེད། མཐོལ་ཞིང་། འབྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་བཅས་ནས་བཤགས་པ་ཡིན་ཞེས།
བཤགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་པའི་སྟོ་ནས་བཤགས་དགོས།
སྟོབས་བཞི་མ་ཆང་ན་ཁ་ཅམ་གྱིས་བཤགས་པ་ཡིན་ཞེས་རུང་བཤགས་ཐུབ་པ་མིན་ལ།
བྱུང་པར་དུ་སྒྲིག་པ་བྱེད་དགོས་རུང་བཤགས་ཆོག་སྐྱམ་ནས་སྒྲིག་པ་ལ་འཇུག་ན་ནི་སྒྲིག་
པ་ལྟག་པར་ལྷུ་བ་བཤགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་པར་འགྱུར་བའོ། །སྟོབས་བཞི་ནི། རྟེན་
ཀྱི་སྟོབས། སུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས། གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས། སོར་
རྒྱུད་པའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་རྟེན་ཀྱི་སྟོབས་ནི། རྒྱབས་ཡུལ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་
འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་གསལ་འདེབས་པའོ། །སུན་འབྲིན་
པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་ཆད་སྒྲིག་ལྟར་བསགས་པའི་ཉེས་སྒྲིབ་ལ་ཁོང་དུ་དྲུག་སོང་བ་ལྟ་
བུའི་འབྱོད་པ་དྲག་པོ་བྱ་བའོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་པའི་སྟོབས་ནི། སྦྱིར་མདོ་
འདོན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་ཡིན་ཡང་།
སྐབས་འདིར་མཚོན་ན་མདུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་གུས་གདུང་བ་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་
འབྱོད་པ་དྲག་པོས་ཉེས་ལྟར་བཤགས་སེམས་ཀྱི་སྟོ་ནས་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་
བསྐྱུས་ནས་གཟུངས་སྒྲགས་ཡི་གོ་དྲུག་མ་བསྐྱུས་པས་བྱེ་མ་ལ་རྩ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་དུ་ཉ་ར་
ར་སོང་ནས་ཟད་པར་བསམ་པའོ། །སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ནི། སྟོན་ཆད་སྟོག་ལ་
བབས་ཀྱང་ཉེས་ལྟར་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་བསམ་པའི་སྟོམ་སེམས་བཟན་པོ་བྱེད་
པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུལ་བ་རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅོན་སྐྱམ་པོས། སྟོན་པོ་མགར་

ཁྱེད་བདག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྟོང་བཙན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོ་སྟོད་དུ་སྦྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་དགོས་ཆེད་མང་པོ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྡིག་ལྗང་མང་པོ་བསགས་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ཀྱིས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་ལྗང་
ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡིན་ཞེས་གདམས་པ་དེ་བསྟན་པའོ། །སོར་ཆུད་
པའི་རྟགས་ནི། མི་ལམ་དུ་ལུས་ལས་ནག་ཁྱག་ཟག་པ་དང་། གོས་དྲི་མ་མེད་པ་
ཁྱོན་པ་མིས་ན་སྡིག་སྡིག་དག་ནས་སོར་ཆུད་པ་ཡིན་འོ། །སྡིག་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་
ཀྱང་། བཤགས་པས་འདག་པ་སྡིག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས། གཉེན་པོ་སྟོབས་
བཞི་ཆོད་པའི་ངང་ནས་གསུང་མཆོག་རྒྱལ་པོ་ཡི་གེ་དུག་མ་སྟོངས། ཞེས་གསུངས་
པའོ། །འདི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གི་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་ཉེས་ལྗང་འཛུམས་
པ་དང་སྦྱར་ན། ལྷོ་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་འཛུམས།
མ་ཡིས་ཕྱག་དོག་གི་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་འཛུམས། ཅི་ཡིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྟོ་
ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་འཛུམས། བད་ཀྱིས་གཏི་མུག་གི་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་
སྡིག་སྦྱིབ་འཛུམས། མེས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་འཛུམས།
རྩྭ་གིས་ཞེ་སྤང་གི་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་ཉེས་ལྗང་ཐམས་ཅད་འཛུམས་པར་
བྱེད། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གི་སྟོན་ནས་བསགས་པའི་སྡིག་སྦྱིབ་འཛུམས་པར་བྱེད་པ་
ཡང་། ཡི་གེ་དུག་པ་བསྐྱས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

བཞི་བ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོག་མཆོག་གསུངས་པར་བསྟན་པ།

བཞི་བ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོག་མཆོག་གསུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།

བདག་འཛིན་ཞེན་པའི་སྟོ་འདི་སྤྲིད་པའི་རྒྱ།

དེ་སྤྲད་ལུས་དང་ཡོངས་སྦྱོང་དག་བའི་ཆོགས།།

ཡར་མཆོད་མར་སྦྱོན་འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་བསྟོ།།

གཅེས་འཛིན་རྒྱུད་ས་ཀྱིས་སྦྱར་ལ་ཡིག་དུག་སྦྱོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་འཛིག་ལྷ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་
ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་སྦྱར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྦྱོང་
པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་སྒྲུབ་
འཛིན་པ་དང་ཞེན་པ་དེ་ཆོད་པའི་སྤྲད་དུ་བདག་གིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལུས་དང་
གཅིག་ ཡོངས་སྦྱོང་དང་གཉིས། དག་ཆོགས་དག་བའི་དངོས་པོ་དང་གསུམ་པོ་
ཡར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་དང་། མར་སྦྱོང་རྗེའི་ཞིང་ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་བ་
ཡིན་བསམས་ཏེ། གཅེས་འཛིན་དང་ཞེན་འཛིན་རྒྱུད་ས་ཀྱིས་སམ་ཁད་ཀྱིས་སྦྱར་བ་སྟེ་
བོར་ལ་ཡིག་དུག་སྦྱོངས་ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཅེས་འཛིན་རྒྱུད་ས་ཀྱིས་བོར་བས་
བདག་འཛིན་ཅུང་ནས་ཆོད་པའི་དོན་འདི་ཆོས་ཉིད་དང་སྦྱར་ན། ལྷོ་ཆོས་ཉིད་སྟོས་
བྲལ། མ་ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་། ཁྱི་ཆོས་ཉིད་རང་གསལ། བད་ཆོས་ཉིད་
གསལ་དག་ མེ་ཆོས་ཉིད་སྟོང་གསལ། རྩྱ་ཆོས་ཉིད་ཀ་དག་གོ། །གང་ལྟར་
བཤད་རུང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
རྟོགས་པས་ཆོགས་གཉིས་རང་ལུགས་སུ་རྟོགས་པའོ།

ལྷ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དམ་པ་གྱིན་
 སྐབས་ཀྱི་ཚ་བ་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པ།

མངས་རྒྱལ་གཞི་གྱི་དོ་བླ་མ་ཟེ།

ལྷ་མ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ།

དད་པའི་གཏུང་ལྷགས་སྒྲེད་ལ་ཡིག་ཏུ་གསྒྲོང་ས།།

114

སྒྲུ་མ་དང་གསུམ་མོ། །དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་ལ་སྦྱེ་མེད་དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་དང་། འགག་མེད་
དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་དང་། རིས་མེད་དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་དང་། སྦྱོས་བྲལ་དོན་གྱི་སྒྲུ་མ་དང་།
གསལ་སྦྱོང་ཉམས་གྱི་སྒྲུ་མ་དང་། རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་སྒྲུ་མ་དང་ནང་གསེས་རྣམ་པ་
དུག་ལས། དོན་ཆོས་ཉིད་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་
པས་སྦྱེ་མེད་དོན་གྱི་སྒྲུ་མའོ། །དོན་ཆོས་ཉིད་འགག་པ་མེད་པ་རང་བྱུང་རང་ཤར་རང་
གིས་ངོ་ཤེས་པས་འགག་མེད་དོན་གྱི་སྒྲུ་མའོ། །དོན་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་རིས་མེད་དུ་
འདུག་པ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པས་རིས་མེད་དོན་གྱི་སྒྲུ་མའོ། །དོན་ཆོས་ཉིད་སྦྱོས་བྲལ་
དུ་འདུག་པ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པས་སྦྱོས་བྲལ་དོན་གྱི་སྒྲུ་མའོ། །དོན་ཆོས་ཉིད་གསལ་
སྦྱོང་དུ་འཆར་བ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པས་གསལ་སྦྱོང་ཉམས་གྱི་སྒྲུ་མའོ། །དོན་ཆོས་
ཉིད་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པས་གསལ་སྦྱོང་ཉམས་གྱི་སྒྲུ་མའོ། །དོན་
ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་དུ་ཤར་བ་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པས་རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་སྒྲུ་མའོ། །དེ་
ལྟར་རྣམ་པ་དུག་གསུངས་པའོ། །ཉུགས་གྱི་སྒྲུ་མ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དུག་
སྒྲུང་བ་རང་ཤར་གྱི་སྒྲུ་མས་སྒྲུང་སྲིད་རང་གྲོལ་དུ་སྟོན། རྣམ་རྟོག་རང་གྲོལ་ལམ་
སྦྱོང་གི་སྒྲུ་མས་འགྲུ་བྲན་རང་སར་གྲོལ་བར་སྟོན། དུག་ལྷ་རྟོག་བྲལ་གྱི་སྒྲུ་མས་ཉེན་
མོངས་པ་རང་གྲོལ་དུ་སྟོན། རྒྱུན་སྒྲུང་ཐོག་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུ་མས་འགལ་རྒྱུན་རང་གྲོལ་
དུ་སྟོན། རང་སྒྲུང་རིས་མེད་གྱི་སྒྲུ་མས་སྒྲུང་བ་ལ་དགག་སྦྱབ་རང་གྲོལ་དུ་སྟོན།
འཁོར་བ་རྒྱས་འདེབས་གྱི་སྒྲུ་མས་རིགས་དུག་གི་སྦྱེ་གནས་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་སྟོན་
ནོ། །མཚན་པའི་སྒྲུ་མ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དུག་སྟེ། ཕ་བའི་སྒྲུ་མ་དང་། དབང་
བསྐྱར་བའི་སྒྲུ་མ་དང་། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྒྲུ་མ་དང་། ལུང་འཕྲོགས་པའི་སྒྲུ་མ་
དང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲུ་མ་དང་། འབྲེན་པའི་སྒྲུ་མ་དང་དུག་གོ། །ཕ་བའི་སྒྲུ་མ་

ཁྱེད་པོ་དབང་བསྐྱུང་པ་ལྟར་གྱི་ཞལ་གསུང་།

གང་ལ་བྱ་ན། དང་པོ་དབང་བསྐྱུང་། བར་དུ་རྒྱུད་བཤད། ཐམ་གདམས་དག་
བཏབ་པ་སྟེ་གསུམ་ལྟར་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་སྒྲིང་དམ་སྟོན་ལྟ་བུར་བཀུར་
རོ། །གཉིས་པ་དབང་གི་སྒྲིང་མ་ནི། དབང་བཞི་ཚོ་གས་པར་བསྐྱུར་བའམ་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་བསྐྱུར་ནས། ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིན་པར་བྱས་པས་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་
རང་གི་མའམ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྟ་བུར་བཀུར་རོ། །གསུམ་པ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྒྲིང་
མ་ནི། རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་སྒྲིང་མའི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱབས་ནས་ནད་གདོན་བར་ཆད་ནི་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པས་རང་གི་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལུས་ཀྱི་
ཉིང་ལག་བཞིན་དུ་བཀུར་རོ། །བཞི་བ་ལུང་འཕོགས་པའི་སྒྲིང་མ་ནི། བཤད་སྐྱུབ་
ལ་སོགས་པའི་ལུང་ཕོག་པ་དེ་ཡིན་ཏེ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་ཕོགས་ལྟ་བུར་བཅེ་གདུང་
འབྲེལ་བས་མགོ་བོའི་ཐོད་བཞིན་དུ་བཀུར་རོ། །ལྔ་པ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིང་མ་བྱ་བ།
གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་སྒྲིང་ལྟ་བུ་ཐབས་
མེད་པར་གྱིན་ཏུ་གཅེས་པར་བཀུར་རོ། །དུག་པ་འཕྲོད་པའི་སྒྲིང་མ་བྱ་བ། ཆོས་གང་
ཡིན་པ་དེ་མཛད་པའི་མཁན་པོ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཕྲོད་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ།
དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་བཀུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་མ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་རྩ་བའི་སྒྲིང་མ་འཕགས་མཆོག་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དང་
དབྱེར་མེད་དུ་གསལ་བ་ལ། དད་པའི་གདུང་ལུགས་དག་པོས་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་བྱིང་།
མིག་ནས་མཆི་མ་ཐོན་པར་བསྐྱེད་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་
པའོ། །འདི་བྱིན་རྒྱབས་དང་སྐྱུར་ན། རྩོད་གྱིས་སྐྱེད་བྱིན་རྒྱབས་ལུས་ལ་འབྱུང་།
མས་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་དག་ལ་འབྱུང་། ཁྱིམ་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སེམས་ལ་
འབྱུང་། བད་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་ལ་འབྱུང་། མེས་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་

བྱིན་རྒྱབས་གང་འདོད་པར་འབྱུང་། རྩྱི་གིས་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པ་མེད་
པར་འབྱུང་། གསུང་སྤྲུགས་ཡོན་ཏན་མིན་ལས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བརྒྱས་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དུག་པ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་བཞིའི་རོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་དབང་བཞི་བསྟན་པ།

དུག་པ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་བཞིའི་རོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་དབང་བཞི་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རང་དོན་དུ་ལམ་དབང་ལེན་པར་བསྟན་པ།

དང་པོ་རང་དོན་དུ་ལམ་དབང་ལེན་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲིབ་བྱང་ལམ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད།

དབང་བཞིའི་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་རས་གཟིགས།

རང་སེམས་སྒྲིབ་མར་ཤེས་ན་དབང་བཞི་རྩེགས།

རང་དབང་རང་ཐོབ་རང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་དང་སྒྲོ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་བཞི་
བྱང་བ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྒྱུད་དང་གཏུམ་མོ་དང་རྩེགས་ཆེན་བཞི་སྒྲོམ་པ་
ལ་དབང་བ་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་ལོངས་སྒྲིབ་དང་ཆོས་སྒྲིབ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིག་པས། དབང་བཞིའི་བདག་
ཉིད་དེ་དབང་བཞིའི་འབྱུང་གནས་ནི་རྩ་བའི་སྒྲིབ་མ་འཕགས་མཆོག་སྒྲིབ་རས་གཟིགས་
ཡིན་ལ། གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པར་ངོ་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཤེས་ན། བུམ་དབང་དང་གསང་དབང་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་ཚིག་
དབང་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་དབང་བཞི་རང་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། རང་ལ་ཡོད་པའི་དབང་
རང་གིས་ཐོབ་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲིངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་དབང་
དང་སྦྱར་ན། ལྷོ་གྲིས་ལྟ་དབང་ལུས་ལ་བསྐྱར་བར་བྱེད། མས་སྒྲགས་དབང་
ངག་ལ་བསྐྱར་བར་བྱེད། རིས་ཚེས་དབང་སེམས་ལ་བསྐྱར་བར་བྱེད། བད་གྲིས་
བུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་སྒྲིན་པར་བྱེད། མེས་གསང་བའི་དབང་གིས་ངག་སྒྲིན་པར་
བྱེད། རྩྱ་གིས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་། ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེས་སེམས་
སྒྲིན་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་དབང་གིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིན་པ་དང་། སྦྱ་བཞིའི་
ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲགས་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་བར་བསྟན་
པ།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱིན་རྒྱབས་སྒྲགས་རྗེའི་དབང་བསྐྱར་བར་བསྟན་པ་ནི།

འཁོར་བ་རང་སྤང་ཙམ་སྟེ་ལོགས་ན་མེད།།

སྤང་སྟིང་ལྟ་བུ་ཤེས་ན་གཞན་དོན་རྫོགས།།

དག་སྤང་དབང་བཞི་འགོ་ལ་དུས་གཅིག་བསྐྱར།།

འཁོར་བ་དོང་སྒྲགས་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲིངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་ལྟ་ཡིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲོད་བཅུད་ཀྱི་འཁོར་བ་འདི། རང་
སྤང་འབྲུལ་བའི་སྤང་བ་ཙམ་སྟེ་དོན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ལོགས་ན་མེད་ཅིང་།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དག་པ་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
རྣམ་པར་ཡེ་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། བདག་གཞན་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
དག་ནས་གཞན་དོན་ངང་གིས་རྫོགས་པས། དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་རུ་
གོམས་དུས། མ་དག་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཟུར་ན་ཡོད་པ་མིན་པས། མ་དག་
པ་མེད་པའི་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་བཞི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཡིན་
པའི་དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱར་ནས། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་མིང་ཡང་མི་གྲག་པའི་
འཁོར་བ་དོང་སྒྲུགས་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྟོངས། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་འགྲོ་
དོན་དུག་དང་སྐྱར་ན། ཡོད་ཀྱིས་འགྲོ་དུག་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བར་བྱེད། མས་
འགྲོ་དུག་བྱ་བཞིན་དུ་སྟོང་བར་བྱེད། ཁིས་འགྲོ་དུག་འཁོར་བའི་གནས་ནས་འབྲེན་
པར་བྱེད། བད་ཀྱིས་འགྲོ་དུག་བདེ་བའི་གནས་སུ་འགོད་པར་བྱེད། མེས་འགྲོ་
དུག་གི་ལས་དང་སྒྲིབ་པ་སྟོང་ཞིང་སྟེག་པར་བྱེད། རྩྱི་གིས་འགྲོ་དུག་གི་དུག་ལྟ་
གནས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །འགྲོ་དུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་ཞིང་དོན་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་
དུག་པ་བརྒྱས་པ་ལས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་སྒྲིབ་སྟོང་ལྟ་སྟོན་པ་སྟོང་དེའི་རིམ་བསྐྱར་པ།

བདུན་པ་སྒྲིབ་སྟོང་ལྟ་སྟོན་པ་སྟོང་དེའི་རིམ་བསྐྱར་པ་ནི།

བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གངས་མང་མང་སྟོར་མི་འབྱུང་།

བདེ་གཤེགས་གཅིག་བསྐྱོམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ངང་།

གང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བ་སྐྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུ།

120

བྱེད་ཀྱི་རིལ་བ་སྤྱི་སྒྲུགས་ཐོགས་པ། གསུམ་པ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 མདའ་གཞུ་བསྐྱམས་པའོ། ཉིད་ལག་སྤྱལ་སྤྱུའི་ཕུག་གསུམ་གྱི་དང་པོས་འཁོར་བའི་
 སེམས་ཅན་འདྲན་པའི་ཤེལ་དཀར་གྱི་བགྲངས་ཤིང་འཛིན་པ། གཉིས་པས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
 བཀའ་སློམ་སེལ་བའི་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་མཛད་པ། གསུམ་པས་འཕྲོ་ཞིང་གཅོད་
 བའི་དོན་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་འགྲོ་ལ་ཆོས་འཁོར་སློར་བའི་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསློར་
 བར་མཛད་པ། འགྲོ་དོན་རིངས་པའི་བདར་ཞབས་གཉིས་པསྤྱུའི་གདན་ལ་མཉམ་པར་
 བཞུགས་པའོ། །སྤྱལ་སྤྱུ་ཕུག་སྤྱོད་སྤྱན་སྤྱོད་ནི། སྤྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཆོས་སྤྱི་ཞི་
 བའི་ཞལ་གསུམ། ལོངས་སྤྱུ་བཞད་པའི་ཞལ་གསུམ། དམར་སྤྱུ་གཙོགས་པའི་
 ཞལ་གཉིས། སྤྱལ་སྤྱུ་ཁྱོས་པའི་ཞལ་གཉིས། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དབུ་དང་བཙུ་
 གཙོག་ཡིན་པའོ། །རྩ་བ་ཆོས་སྤྱུའི་ཕུག་བཙུ་ཡོད་པ་ལས། རྩ་བའི་ཕུག་གཉིས་ཀ་
 ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོར་སྤྱར་བ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཤིང་བ་དང་པར་འཛིན་པ།
 དེའི་འོག་མ་གཉིས་ན་འཁོར་ལོ་དང་རིལ་བ་སྤྱི་སྒྲུགས་འཛིན་པ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་
 ན་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆེ། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ན་སྤྱལ་སྤྱུ་དང་མདའ་
 གཞུ་འཛིན་པའོ། །ཡན་ལག་ལོངས་སྤྱུའི་ཕུག་སུམ་ཙུ་མོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས།
 གཡས་ཀྱི་བཙུ་དགུ་ན། རིན་པོ་ཆེ། ཞགས་པ། ལྷུང་བཟེད། རལ་གྱི།
 རོ་རྩེ། རོ་རྩེ་རྒྱ་གམ། རུ་ཤེལ། མེ་ཤེལ། མདའ་གཞུ། ཐུག་མ།
 ར་གཡལ། ཐུག། ཐུམ་པ། དབྲ་སྒྲ། ཤིང་བ། པར་སྤྱོད་པོ། ཉིམ།
 རྩ་བ། པར་དཀར་པོ་འཛིན་པའོ། །གཡོན་གྱི་བཙུ་དགུ་ན། སྤྱི་ན། སྤྱི་
 ཐུགས། པར་སེར་པོ། རལ་གྱི། དུང་དཀར། ཐོད་དབུག ཤིང་བ།
 རིལ་བུ། རོ་རྩེ། ཐུགས་ཀྱ། གསེལ་བྱེད། སྤྱལ་སྤྱུ། གཞལ་མེད་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཁང་། སྒྲེགས་བཅ། འཁོར་ལོ། སྒྲུལ་བའི་གཟུགས། རྒྱུ་འབྲུམ།
པལ་དམར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་བྱུང་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའོ། ཉིང་ལག་སྒྲུལ་སྒྱུའི་ཕྱག་
སྟོང་ནི། མཆོག་སྒྱུན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པའི་ཕྱག་མཐིལ་ན་སྒྱུན་རེ་རེ་གསལ་བས་འགོ་
དྲུག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྟེན་སྤྲེགས་རིས་མེད་པར་མཉམ་པར་གཟིགས་པ།
ཞབས་གཉིས་འགོ་བའི་དོན་ལ་སྒྱུར་སྒྲབས་ཀྱིས་བཞེངས་པར་མཛད་པའོ། །ཐང་སྒྱུ་
གྲིས་ཆ་དག་མ་དང་། སྒྱུ་གཟུགས་ཆོད་ལྷན་དག་ལ་བལྟས་ན་ཤེས། ལྷ་གང་
སྟོམ་ན་ཡང་ལྷགས་ཀྱིས་མགར་བའི་འབར་འབྱར་དང་། ཤིང་གིས་བྱས་པའི་གཤོང་
མོ། ཐང་ཀའི་ངོས་སུ་གྲིས་པའི་རྒྱབ་མེད་ལེབ་མོ་ལྷ་བྱ་མིན་པར་ནམ་མཁའི་འཇའ་
ཆོན་ལྟར། སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ། འོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་
བསྟོམ་དགོས། སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོམ་ན་རྒྱལ་བ་
རིགས་ལྷ། ཡུམ་ཆེན་ཤེར་སྤྱོན་རིགས་དྲུག་ རིགས་དྲུག་གི་ཐུབ་པ་དྲུག་
བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཅུ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བསྐྱེད་ཆོག་རྒྱས་
པ་ལྟར་དུ་སྟོམ་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་བསྒྲུས་ཏེ་སྟོམ་སྒྲུབ་བར་བཤད་ན། ཐུགས་
རྟེན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ། མདུན་དུ་ཡུམ་ཡི་གོ་དྲུག་མ་སྒྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་ཡབ་དང་
འབྲ་བ། གཡས་སུ་སྒྲས་ནོར་བུ་འཛིན་པ་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོང་བུ་འཛིན་པ།
གཡོན་དུ་སྒྲས་མེ་རིགས་སྒྲགས་འཛིན་མ་དཀར་མོ་ཤེལ་ཤེང་འཛིན་པ། འགོ་བ་
རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྟེན་པོའི་སྒྱུ་ཤ་སྒྲག་ཡིན་པར་བསྟོམ་
དགོས། སྟོང་ཐིག་གི་ཅུ་བའི་གདན་ས་འདི་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་ཆེན་སྟོང་ཐིག་
གི་འཕགས་མཆོག་སྒྲུག་བསྐྱལ་རང་གྲོལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉན་པོ་ཞལ་ཐུས་ནས།
དབང་ཡང་ལན་གངས་དུ་མར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས། འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གསལ་

སྤང་དང་བསྐྱུན་ནས་བསྒྲུམ་ན། རང་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་རི་བོ་པོ་
ཏ་ལའི་ཞིང་ཁམས་བདུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་
སུ། སྤྲོ་ཆོགས་པར་དང་ཉི་མ་ལྷ་བའི་གདན་སྤེང་ན་ཡི་གེ་རྩི་ལྷ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
ལས། རང་ཉིད་འཕགས་མཚོག་སྤྲིང་རྗེའི་ལྷ་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གྲོལ་སྤྱོད་མདོག་དཀར་
པོ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི། ཞབས་གཉིས་མཉམ་པའི་སྤབས་ཀྱིས་བཞེངས་
པ། ཅུ་བའི་ཕྱག་གཉིས་ཐུགས་ཀར་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ། ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱིས་བགང་
སྤང་དང་པར་དཀར་པོ་བསྐྱུམས་པ། ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་སྤྱི་དར་དང་རིན་ཆེན་གྱི་
རྒྱན་གྱིས་མཛུས་པ། ཞི་ཚུལ་དགུ་དང་། རྒྱན་ཆས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ།
དབུ་གཙུག་ན་རིགས་བདག་འོད་དཔག་མེད་པས་མཚན་པ། ཕྱོགས་བཞིར་པར་འདབ་
བཞིའི་གདན་སྤེང་དུ་མཁའ་འགྲོ་རིགས་བཞི་སྟེ། ཤར་དུ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་སྤྱོད་མདོག་
དཀར་མོ། སྤྱོད་འོད་ཟེར་ཅན་མ་སྤྱོད་མདོག་མེར་མོ། ལུབ་ཏུ་ཀུ་ཏུ་ལེ་དམར་མོ།
བྱང་དུ་ལོར་རྒྱན་ལྷ་མོ་ལྷང་མོ་དག་གིས་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་ག་གི་ལས་བཞི་འབྲུབ་པ།
སྤྱོད་བཞིར་དབང་ཆེན་སྤེ་བཞི་ལས་རང་མདོག་ཅན། མཐའ་སྒྲོར་བར་མཚམས་སུ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་གྱིས་སྒྲོར་བ། སྤང་སྤྱོད་སྤྱིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་
བའི་དབྱིངས་ན་གསལ་བར་བསྒྲོམ་དགོས་པའོ། །འདི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཐབས་
སྤྱིའི་ཁོག་དབུབ་གོང་ནས་ཞུས་པ་ལྟར་དུ། ཆོས་སྤྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
བཞི་པ། ལོངས་སྤྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཅུ་གཅིག་ཕྱག་བརྒྱད་པ། སྤྱོད་སྤྱོད་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཕྱག་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ། རིག་པ་ཉུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། མཚན་པ་དཔའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
སྤྱར་ན། ལྷོ་གྱིས་སྤྱོད་དུ་ག་བདེ་བར་ཆེན་པོར་ཤར། མས་ཉོན་མོངས་དུ་ག་རང་སར་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ནི། རིས་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱི་རྒྱུན་གཙོད། བད་ཀྱིས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲུག་
ཤར། མེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེ་བར་ཤར། རྩྱི་གིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བཞེས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

བརྒྱུད་པ་བཞེས་བརྩོན་སྤྲུགས་དང་བསྟེན་པར་བསྟན་པ།

བརྒྱུད་པ་བཞེས་བརྩོན་སྤྲུགས་དང་བསྟེན་པར་བསྟན་པ་ནི།

བཞེས་བརྩོན་སྤྲུག་ལས་སྤྲུགས་སྟོས་པ་ཙམ།

ཆིག་ཚོད་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི།

སྤྲུགས་འཕགས་པའི་གསུང་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད།

གསུང་སྟོང་སྤྲུགས་སུ་ཤེས་པས་ཡིག་དྲུག་སྟོང་སྤྱོད་ཀྱི།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩྱི་རྒྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱུག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྱེས་པའི་
སྤྲུགས་སུ། དག་དག་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྟོན་སྤྱུག་སྟོར་
ལས། སྤྱི་མདོ་སྤྱི་ལྟར་གཞན་དོན་དུ་བཞེས་པ་དང་། བད་གསང་སྤྲུགས་ལྟར་
བསྟེན་སྤྱུག་དུ་བཞེས་པ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་བ་བདེ་ཆུལ་དུ་བཞེས་པ་
དང་། སྤྱི་མ་དང་ལྟ་ལ་གསེལ་བ་བཏབ་པ་མ་ལ་བུ་འབོད་ཀྱི་ཆུལ་དུ་བཞེས་པ་དང་།
སྤྱི་བ་སྟོང་ཆོས་སྟོང་ཀྱི་ཆུལ་དུ་བཞེས་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་བཞེས་པ་མཉམ་བཞག་བསམ་
གཏན་ཀྱི་ཆུལ་དུ་བཞེས་པ་དང་དྲུག་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་བསྟེན་སྤྱུག་ལ་བསྟེན་པ་
ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དམ་ཆིག་སེམས་དཔའ་གཉིས་ལས་ཡེ་ཤེས་པ་
བསྟེན་པ་ལ་བྱ་ལ། སྤྱུག་པ་ནི། དམ་ཆིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་

བསྐྱབ་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་འོད་ཟེར་སྒོ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱས་
དམིགས་ཀྱི་སྒོས་པ་མང་བ་ཡིན་ཡང་། སྐྱ་གྲག་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཆོད་ཡི་གོ་དུག་པ་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་འཕགས་པའི་གསུང་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་ཤེས་ན། བསྐྱས་སྒྲགས་
བསྐྱེན་པ་ཆོང་མ་དེའི་ནང་དུ་འཇུག་ཤིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་ནང་གསེས་གྲག་
པ་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི། སྐྱེ་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱད།
ས་སྐྱ་ཅུ་སྐྱ་མེ་སྐྱ་རྒྱུད་སྐྱ། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཡི་གོ་དུག་པའི་སྐྱ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དུ་
དིར་གྱིས་གྲག་ཅིང་བསྐྱས་པར་བསམས་ནས་ཡི་གོ་དུག་མ་བསྐྱ་དགོས། དག་སྒྲགས་
ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལ་འགག་པ་དང་། རྒྱན་ཆད་པ་
མི་མང་འཇུ། སྒྲགས་དང་སྟིང་པོ་རྒྱན་མི་ཆད་པའོ། །གྲག་སྟིང་སྒྲགས་སུ་ཤེས་
པ་ནི་འཁྱེར་སོ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དག་སྒྲགས་སུ་འཁྱེར་བ་ཡིན་པས་གྲག་པ་གསུང་ཡི་
གོ་དུག་མའི་གདམས་དག་འཁྱེར་ཤེས་ན་དག་སྒྲགས་སུ་སྟོན་པས། དག་སྒྲགས་ཀྱི་
བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དབང་དུ་འདུས། གྲག་སྟིང་རྒྱུད་དུ་འཇུག་ ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་གསུང་དུ་གྲོལ་བའོ། །འདི་གསོལ་འདེབས་དང་སྦྱར་ན། ཡོ་སྐྱ་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས། མ་གསུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རི་ཐུགས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། པད་ཡོན་ཏན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མེ་ཐིན་ལས་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། རྩྱ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཐིན་ལས་ལྷ་ཆར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཐིན་ལས་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་ཕར་བཏབ་
པས། རྟེན་རྒྱལ་རྒྱུང་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་གོ་དུག་པ་བསྐྱས་པས་འབྱུང་ངོ་།

དགུ་བ་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ།

དགུ་བ་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་རྟོག་ཞིན་ཉམས་རྟོགས་རྒྱས།།

རང་སྣང་དབང་དུ་འདུས་ན་དག་བགེགས་སྟུག་།།

མཆོག་ཐུན་ཆོ་འདིར་སྟོལ་མཛད་ཐུན་རས་གཟིགས།།

ལས་བཞི་ཐུན་གྲུབ་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྟོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ཞིན། བདེ་དང་། གསལ་བ། སྟོང་པ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་དང་། རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ནང་ནས་རྒྱས་ཤིང་། རང་སྣང་དབང་དུ་འདུས་ན། གཞན་སྣང་བྱིས་ཀྱིས་རང་སྟགས་ཀྱིས་ལོན་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སྒྲིབ་དག་བགེགས་སོགས་སྒྲུབ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་འཆོ་བ་སྟུག་བས་མ་ཆད། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་འགྲུབ་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ། རིམ་བུ་དང་། མིག་སྒྲན་དང་། ས་ལོག་དང་། རལ་གྱི་དང་། བམ་མཁར་འཕྱར་བ་དང་། མི་སྣང་དང་། འཆི་བ་མེད་པ་དང་། བདེ་འཛོམས་ཏེ་བརྒྱད་སོགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ལུས་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྟོམ་སྟེ། སྣང་བ་སྒྲིབ་ཏིང་འཛིན་དང་མི་འབྲལ་བས་ལྷ་སྣང་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་འགྲུབ། དག་གསལ་པ་སྒྲུབ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་སྟགས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དང་མི་འབྲལ་བས་དག་སྟགས་སྟགྱོལ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གསུང་སྒྲུབ་པས་གསུང་འགྲུབ།

ཡིད་བློ་རྟོག་ཐུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་མི་འབྲལ་བས་
སེམས་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་འབྲལ་བོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་གསུམ་པོ་འབྲལ་སྟེ་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཆེ་འདིར་འབྲལ་ཅིང་། ཞི་བ་
དང་། རྒྱས་པ་དང་། དབང་དང་། དྲག་པོའི་ལས་བཞི་ཐོགས་མེད་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྟོང་ས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྷའི་བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་དང་སྦྲུང་ན། ལྷོ་
གྱིས་སྐྱེ་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། མ་ཡིས་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་དང་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། སི་ཡིས་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། པད་གྱིས་
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། མེ་ཡིས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་དང་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། རྩྱུ་གིས་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ལྷའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བསྒྲས་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

བརྩ་བ་ཆོས་སྟོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྒྲེ་ཚུལ་བསྟན་

པ།

བརྩ་བ་ཆོས་སྟོན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྒྲེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གང་གར་གཏོར་མ་གར་གྲོལ་མགོན་ལ་བསྟོས།།

སྒྲུང་སྟོང་སྒྲུལ་གང་སྒྲུང་ས་ལ་འདེབས།།

གཉིས་མེད་ལྷ་ཡུག་སེམས་ཉིད་མགོན་ལ་འཛུལ།།

128

གྲོལ་ནས་རང་ས་རང་དག་པས་མ་ཞེས་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་གསུམ་པོ་ལ་སྒྱུར་ཆོག་
སྟེ། གང་ཞིག་བསྟོ་བྱའི་གང་ཤར་གྱི་གཏོར་མ། གང་ལ་བསྟོ་ཡུལ་ཤར་གྲོལ་གྱི་
མགོན་ལ་བསྟོ་བའི་སྐབས་སུ། ཤར་གྲོལ་རིས་མེད་མཉམ་པར་གདལ་ཆོགཏོར་མ་
བསྟོ་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་ལས་སྒྲུ་འདི་ཡང་ཕྱི་ནང་
གསང་བ་གསུམ། དོན་རྟགས་མཆོན་པ་གསུམ་སྟེ་དུག་གི་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་
ལས། ཕྱི་སྒྲུ་ནི། འདག་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྒྲན་སྒྲ་བཏབ་ལ་འཇིམ་པ་རིན་པོ་
ཆེའི་ཡུང་པོར་བསམ། ལྷོ་མ་ནི་པདྨེ་རྩྱུ་ཞེས་བཞགས། འབི་འབི་བྱས་ལ་ཆོས་སྒྱུ་
བསམ། སྒྱུ་པར་དུ་བཅུག་པས་ལོངས་སྒྱུར་བསམ། ཕྱི་ལ་བཏོན་པས་མཆོད་རྟེན་
དུ་བྱུབ་པ་སྒྱུ་ལ་སྒྱུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་བསམ་པའོ། །ནང་གི་སྒྲུ་ནི། རྣལ་འབྱོར་
པས་ཟས་ཟ་བ་རིན་ཆེན་གྱི་ཡུང་པོར་བསམ་མས་ལ། །ཁམ་དུ་བཅད་པས་ཆོས་སྒྱུར་
བསམ། ཟས་ཁོང་དུ་མིད་པས་ལོངས་སྒྱུར་བསམ། ཇི་མ་ཕྱིར་བྱུང་བས་སྒྱུ་ལ་
སྒྱུར་བསམ། སེམས་ཅན་གྱིས་དྲི་ཆོར་བས་སྒྲིབ་པ་བྱུང་བར་བསམ་མོ། །གསང་
བའི་སྒྲུ་ནི། རང་ལུས་ཤའི་འདག་པ་ལ། ཡི་དམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོ་ཆ་
གདབ། གསལ་བར་འདུག་ན་ཐེབས་པ་ཡིན། གདབ་སྒྱུ་མེད་ན་བསྟེན་པ་ཡིན་
ནོ། །དོན་གྱི་སྒྲུ་ནི། གཞི་དངོས་པོ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒྱུ་པར་དུ། རིག་པ་མ་
འགག་པའི་འདག་པ་བཅུག་ནས། རང་ཤར་རང་གྲོལ་གྱི་སྒྲུ་གདབ་པས།
འདེབས་མཁན་མེད་ན་ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ། །རྟགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི། སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་
ཀྱི་སྒྱུ་པར་དུ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འདག་པ་བཅུག་ནས། འཁོར་འདས་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་སྒྲུ་གདབ། སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་སྒྱུན་གྱིས་བྱུབ་པ་ནི་ཆོ་ཆ་ཐེབས་
པའོ། །མཆོན་པའི་སྒྲུ་ནི། ལག་པ་གཡས་པ་སྒྱུ་ལ། གཡོན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟར་

ཁྱབ་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གསལ་བཏབ་ནས། སྐུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་འི་བར་ནས་ལས་དང་བྱ་བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད།
ཆོས་སྐུ། ཡོངས་སྐུ། སྐུལ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསམ། ཅི་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་སྦྱོང་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐེབས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་
སྒྲུང་སྦྱོང་གི་སྒྲུལ་གད་སྒྲུང་གི་ས་ལ་འདེབས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་རིགས་ཀྱིས་
གང་ལ་སྦྱར་ན་ཆོག་ཀྱང་། གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་སྦྱོང་གིས་བྲལ་གྱི་གཞི་ལ་
འདེབས་པ་ཞེས་བཀའ་ན་འབྲེལ་ཆགས་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཆོས་སྦྱོང་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོར་མ་
བསྡོམ་། སྒྲུལ་གད་བ་པ། ཕྱག་འཆོལ་བ་སོགས་ཡོད་པས་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལ་ཡང་
སྦྱི་ནང་གསང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་འཆོལ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་ན་ཡང་།
གསང་བ་དོན་གྱི་ཕྱག་འཆོལ་བྱ་དང་། འཆོལ་བྱེད། འཆོལ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་
སོ་སོར་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་མེད་ལྟ་བུ་རང་ཞལ་མཛལ་བའི་དོན་ཕྱག་གིས་ཕྱག་
འཆོལ་བ་དང་བཅས་ཏེ་ཆོས་སྦྱོང་ཡོངས་རྫོགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་ངང་ནས་
ཡིག་དུག་སྦྱོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་སྒྲིབ་སྦྱོང་དང་སྦྱར་ན། ལྷོ་
ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། མས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། རིས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
སྦྱོང་། པད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། མེས་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་།
རྩྭ་གིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། སྒྲིབ་པ་དུག་སྦྱོང་བ་ཡང་ཡི་གེ་དུག་པ་བརྒྱས་པས་
འབྱུང་ངོ་།

བཅུ་གཅིག་པ་ཆོ་འདིའི་ལས་རྫོགས་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེད་ཆུ་བསྟན་

པ།

བཅུ་གཅིག་པ་ཆོ་འདིའི་ལས་རྫོགས་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེད་ཆུ་བསྟན་པ་ནི།

ཞེས་དག་པོ་བྱམས་པའི་མཆོན་གྱིས་སྟུག་།

རིགས་དྲུག་གཉིས་འཁོར་སྤོང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྟེ།

དད་པའི་ཞིང་ལ་ཉམས་རྟོགས་ལོ་རྟོག་རྩོམ་།

ཆོ་འདིའི་ལས་རྫོགས་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྤྱོད་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པས་གོ་སྐྱེ་ཐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་དཔེ་
མཛད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི། དག་འདུལ་བ་དང་། གཉིས་
སྤྱོད་བ། སོ་ནམ་གྱི་བྱ་བ། རྒྱ་ལོར་སྤྱོད་འཕེལ་གཏོང་བ་རྣམས་ཡིན་པས། དེ་
དག་དང་སྦྱར་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་ལྷན་འདོད་
གྱི་བྱམས་པའི་མཆོན་ཆ་བཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཞེས་དག་པོ་དག་པོའི་གཡུལ་ལས་
རྒྱལ་བས། གཞོད་ཅིང་སྤང་བའི་ཞེས་དག་པོ་དག་པོ་དེ། སུན་ཞིང་བྱམས་པའི་
མཆོན་གྱིས་སྟུག་ཞིག་ རིགས་དྲུག་སེམས་ཅན་ཐོག་མེད་ནས་པ་མ་བྱས་པའི་གཉིས་
འཁོར་དེ་དག་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤོང་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱོད་སྟེ། འགྲོ་
པའི་ཞིང་ས་གཤིན་པོ་ལ་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་ལོ་རྟོག་རྩོམ་ནས་འབྲས་བུ་གཡུར་དུ་བ་
བ་ལོན་དགོས་པས། དད་པ་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་གསུམ་ལས།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་ལས་གསུམ་སྐྱོར་གྱི་ནང་དུ། འདོད་པའི་དད་པ་ནི།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲོམ་པས་ཁྱུ་འདོད་པ་ལྟར་དུ་འཁོར་བ་སྤོང་འདོད་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
པར་འདོད་པས་ཡིད་གདུང་བ་དང་བཅས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་སྐྱབ་པ་བྱེད་
པའོ། །དང་བའི་དད་པ་ནི། སྤྱོད་སྤྱེས་པ་མི་འདོད་ཆེན་གྱིས་གསེར་གྱི་གཏེར་ཁ་
ཆེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་པ་ལ་ཡིད་སྤྱོད་པའི་དགའ་བོད་དང་བཅས་ཉམས་
སུ་ལེན་པའོ། །ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ནི། མས་བུ་ངོ་ཤེས་པ་ལྟར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། ཐེ་ཚོམ་དང་ཡིད་གཉིས་མེད་པར་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་
པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་གསུམ་གྱི་ཞིང་ས་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་དང་
རྟོགས་པ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པར་གོམས། རྫོགས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོམ་པ་གསལ་འགྲིབ་མེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་
སྤོང་དང་སྤྱིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དུ་གོམས་པ་བརྟན་པས། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་
སྒྲོམ་པ་ཀུན་རྫོབ་རང་སྒྲུང་མ་འགག་སྐྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུ། རོན་དམ་ཅི་ཡང་བདེན་
མེད་སྐྱུ་མ་ཞིག་པའམ་གཉིད་སད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་རྟོགས་གྱི་ལོ་རྟོག་ཚོས་ནས། ཆོ་
འདིའི་ལས་རྫོགས་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྤོངས་ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་འགྲོ་དོན་
ཚད་མེད་པ་དྲུག་དང་སྒྱུར་ན། ལྷོ་འགྲོ་དོན་མཉམ་པ་རིས་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པ།
མ་བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ། ཁི་སྤྱིང་རྗེ་ཚད་མེད་པ། བད་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ།
མེ་བཏང་སྒྲོམས་ཚད་མེད་པ། རྩྱུ་ཚོས་ཉིད་ཚད་མེད་པའོ། །ཚད་མེད་པ་དྲུག་
གིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བརྒྱས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

བཅུ་གཉིས་པ་གཤིན་པོའི་དགོ་ཚོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེ་ཚུལ་ བསྟན་པ།

བཅུ་གཉིས་པ་གཤིན་པོའི་དགོ་ཚོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

བདེན་ཞེན་རོ་རྒྱན་ཞེན་མེད་མེ་ལ་སྟེགས།།

འདིར་སྤྲུང་བདུན་ཚིགས་སྟིང་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་དེད།།

ཆོག་པ་བསགས་རོ་རྒྱགས་ཆོ་རབས་གསུང་དུ་བསྐྱེས།།

གཤིན་པོའི་དགོ་ཚོགས་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྦྱོང་ས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤྲུང་གསུང་གིས་སྦྱེ་རྒྱ་ན་འཆིའི་སྤྲུག་བསྐྱེ་ལ་འཕྱུར།
འདུ་བྱེད་གྱི་ལས་སྤྲུང་ཆོག་པ་གྱིས་བྱི་མའི་བདེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནས་འཁོར་བར་འབྱུང་བས།
འཛིག་རྟེན་འདིར་སྤྲུང་གི་ཞེན་པ་ལྷོག་ཐབས་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱེ་བའི་
མཐའ་མར་གྱི་ལ། ཤི་ནས་རོ་གོག་གཙང་མར་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་ལྟར་དུ།
ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདག་འཛིན་ཨ་འཐས་ཀྱི་རོ་རྒྱན་དེ་ཉིད་ཞེན་
མེད་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མེ་ལ་སྟེགས་ཤིག བར་དོའི་སེམས་ཅན་ལ་གྱི་
ནས་ཉི་མ་བདུན་པའི་མཚམས་ནས་སྤྲུང་ཁྱིལ་གྱི་བའི་སྤྲུང་བ་འཆར་བས་བདུན་ཚིགས་
བཟུང་བ་གནད་དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྦྱིར་བཏང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོ་ལ་ངེས་པ་
མེད་ཀྱང་བདུན་པ་བདུན་རིང་ཆོད་དུ་བཞག་ནས་བདུན་བདུན་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགའི་བདུན་
ཚིགས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ། འདིར་སྤྲུང་སྟོ་བྱུར་གྱི་བདུན་ཚིགས་སྟིང་པོའི་ཉམས་ལེན་
ལ་བརྩོན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དེད་ཅིག བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་གཉིས་
བསགས་པའི་རོ་རྒྱགས་ཞེས་པ་ནི། རོར་གྱུར་པས་ཟས་ཟ་བ་མིན་ཡང་མིང་བཞི་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འདུས་པའི་བར་དོའི་སེམས་ཅན་དེས་བློ་ཅོམ་གྱི་ཟས་ལ་བརྟེན་ཡོད་པས་གསུང་མུས་ལ་རོ་
རྒྱགས་གྱི་མིང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཆོ་རབས་གསུང་དུ་བསྟོས་ཞེས། དེ་ཡང་མུས་
སྒྲགས་ཏིང་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འདོད་ལོངས་སྟོང་གྱི་དངོས་པོར་བསྐྱར་
ནས་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་བྱ་བས་མ་བསྟོས་ན་མི་ཐོབ་པས་བསྟོས་ཤིག །དེ་
ལྟའི་ངང་ནས་གཤིན་པོའམ་གི་པོའི་དགེ་རྒྱལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྟོང་ས། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དྲུག་སྟོར་གྱི་ཆོས་ཆོན་ལས། རོ་བསྟེག་ལ་ཕྱི་
ནང་། གསང་བ། དོན། རྟགས། མཆོན་པ་དྲུག་གིས་བསྟན་པ་ལས།
ཕྱིའི་རོ་བསྟེག་ནི། རོ་བཀྱས་ནས་རས་ཀྱིས་བྲིས། འགོ་དྲུག་སྟེ་སྟོག་ཅོད་པའི་ཡི་
གོ་དྲུག་པ་གདགས་ཤིང་དོང་དུ་བཅུག་ལ་མེ་ལ་སྦྲར་རོ། །ནང་གི་རོ་བསྟེག་ནི།
རོའི་སྒྲིང་གར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟེད་ནས། སྟེག་མུས་ཡམ་ཤིང་རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་དུ་སོང་བར་བསམ་ཞིང་། ཡོ་མ་ཁི་པ་རྗེ་རྩྱུ་ཞེས་དབུལ་ལོ། །གསང་
བའི་རོ་བསྟེག་ནི། བདུད་ཅིར་ཞི་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཆོགས་མཉེས་ཤིང་ཆོམས་
ནས་ཆོ་འདས་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་བསམ་མོ། །དོན་གྱི་རོ་བསྟེག་ནི།
ཆོ་འདས་གཤིན་པོ་དེའི་སྟིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་
གནས་པས་སྟེ་བ་མེད་པར་བསམ་མོ། །རྟགས་གྱི་རོ་བསྟེག་ནི། རིག་པ་མ་
འགག་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ལས་གཟུགས་གྱི་སྒྲུས་འགོ་དོན་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་བྱེད་པར་བསམ་
མོ། །མཆོན་པའི་རོ་བསྟེག་ནི། རུས་པ་དང་། ཐལ་བ་བསྐྱས་ལ་ཆ་ཆ་བཏབ་
སྟེ། སྒྲུལ་སྒྲུལ་དུ་གྱི་རྟེན་དུ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱི་མཆོན་མ་ལ་ཞེན་
པ་མེད་པར་མ་དག་པའི་ཡུང་པོ་བསྟེགས་ནས། ཞེན་བྲལ་བདེན་མེད་ཆོས་དབྱིངས་སྟེ་
འགག་དང་བྲལ་བར་སྦྱང་རྒྱ་ཡིན་པའོ། །འདི་འགོ་དྲུག་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་འཛོམས་པའི་

ཡིག་དུག་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་དང་སྤྱར་ན། ལྟོ་ཁྱིམ་ལྟ་འཕོ་ལྟ་དགེ་སྤྱག་བསུལ་སྤྱོད་།
མས་ལྟ་མིན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་སྤྱོད་། ཅིས་མི་སྤྱོད་ཀྱི་འཆིའི་སྤྱག་བསུལ་
སྤྱོད་། བད་ཀྱིས་བྱོལ་སོང་སྤྱོད་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་སྤྱོད་། མེས་ཡི་དྲགས་
བཀའ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱག་བསུལ་སྤྱོད་། རྩོམ་གསུལ་བ་ཆ་གང་གི་སྤྱག་བསུལ་སྤྱོད་།
འགོ་དུག་གི་སྤྱག་བསུལ་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་བ་ཡང་ཡི་གེ་དུག་པ་བསྐྱས་པས་འབྱུང་ངོ་།

བཅུ་གསུམ་པ་གསེན་པའི་ཆོས་རྫོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་བ་
བསྟན་པ།

བཅུ་གསུམ་པ་གསེན་པའི་ཆོས་རྫོགས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་བ་བསྟན་པ་ནི།

དད་པའི་བྱ་ཆ་ཉམས་ལེན་ཆོས་སྤྱོད་རྩྱུང་།

འདིར་སྤྱང་བྱིས་དུ་ཞེན་ལོག་བྱ་ཐང་ཞོག།

སྤྱོད་རྩྱུང་བྱ་མོ་ཁམས་གསུམ་མཁུ་པར་བྱིན།

གསེན་པའི་ཆོས་རྫོགས་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྤྱོད་ས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་རེ་བོད་ཀྱི་བྱིས་ཆང་ཞིག་ལ་དཔེ་མཚོན་ན། གསེན་པའི་
འདུག་ཆུས་ལ་བྱ་ཞིག་མཆིས་ཆོ་འདད་ཆེན་བཅི་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་རྒྱ་རེ་བའི་ནང་གི་ཆེ་
ཤོས་བྱེད་ནས་ཆོས་སྤྱོད་བཅུད་པའམ་རིག་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། བྱ་
ཐང་བྱིས་ལ་བཞག། བྱ་མོ་བག་མར་བཏང་ནས་བྱིས་ཀྱི་ཆུས་དོན་བསྐྱབས་ཡོད་ཅེས་
པ་ལྟར་དུ། ཐར་བ་སྤྱོད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་དད་པ་ནོར་དང་གཏེར་དང་ལག་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་བྱ་གཅེས་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཉམས་ལེན་རྩྱུང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲོར་ཚུད་ཅིག འདིར་སྒྲུང་བྱིས་འདྲ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཞེན་ལོག་བྱ་མཐར་ལྟ་བུ་དེ་
བསུས་ནས་ཞོག་ཅིག སླིང་རྗེའི་བུ་མོ་ཁ་ཕྱིར་ལྟས་གྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སེམས་ཅན་མག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བག་མར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
སྒྲོར་ལས་སླིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་ཆོས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཕྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སླིང་རྗེ། རང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ། དམིགས་པ་མེད་པའི་སླིང་རྗེ་
གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་ཕྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ནི། བ་
མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རིགས་དྲུག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ཞིང་གཏུང་བ་འདི་དག་
འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱེད་བར་བའོ། །སྒྲོལ་བའི་རྩས་པ་ད་ལྟ་
བདག་ལ་མེད་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་བདག་གིས་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་བླ་མེད་
གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དུས་སྒྲོལ་བར་རྩས་སྒྲམ་ནས་དེར་བཙོན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་
རང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྗེ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་
ཡི་དམ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་གྲག་སྟོང་སྤྱགས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བཙོན་
པའི་སྐབས་སུ། རྣམ་རྟོག་དང་། དུག་ལཱའི་རྟོག་པ་གང་སྐྱེས་ཐམས་ཅད།
རང་ཤར་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་བསྒྲུབ་པས། སླིང་རྗེ་ཡས་བབ་གྱིས་འཁྱུངས་ནས།
ཆོས་ཉིད་ཤར་གྲོལ་གྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་གཟུང་འཛིན་འཁྱུལ་སྒྲུང་ལ་བདེན་པར་བཟུང་
ནས། རིགས་དྲུག་ཏུ་འཁོར་བ་འདི་རྣམས་སླིང་རྗེ་རྗེ་བསམ་པའི་སླིང་རྗེ་ལྷགས་འབྱུང་
གིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་གྱིས་བྱུང་བ་དེའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་མེད་
པའི་སླིང་རྗེ་ནི། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་སླིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དུས་
མཉམ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་མི་དམིགས་འཁོར་བ་རང་གྲོལ། སངས་རྒྱས་མི་
དམིགས་མུང་འདས་ཡེ་དག གང་དུ་འང་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཆེན་པོའི་

ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེས་
འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སྐྱར་འཆར་བ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེས་འབྲས་བུ་ལོངས་
སྐྱར་འཆར་བ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒྲིང་རྗེས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱར་འཆར་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་རྗེས་གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་འབྱེད་ས་མ་འབྱེད་ས་ལས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བའང་འབྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡབ་གྱི་
ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ཡུམ་ཡི་གོ་དྲུག་མ་ཡུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། སྲས་ནོར་
བུ་འཛིན་པ་སྲས་གྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། སྲས་མེ་རིགས་སྲགས་འཛིན་པ་སྲས་མེའི་
ཚུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་པ་མ་བུ་གསུམ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དང་སྒྲོ་བ་སྒྲུན་ནས་
མཚན་བྱེད་རྟགས་གྱི་ལྷ་རྒྱུང་བ་ཡིན་གྱི། མཚན་མ་རིས་ཅན་གྱི་ཞལ་ཕྱག་ཅན་དུ་
ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསལ་ན་པོའི་ཆོས་རྗེས་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས།
ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་སྒྲུར་ན། ལྷ་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན། མ་སྒྲིང་པོ་རང་བྱུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན། ཁི་འཁོར་བ་རང་ལོག་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན། བད་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན། མེ་
རྣམ་རྟོག་བག་ཆགས་དབྱིངས་སུ་སྒྲེག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན། རྩྭ་འབྱུར་མེད་ཐུགས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཡི་གོ་དྲུག་པ་བསྐྱས་པས་
རྟོགས་པར་འབྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ལྷ་སྒོམ་གྱི་གནད་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ལྷ་སྒོམ་གྱི་གནད་བསྟན་པ་ལ་བརྒྱུད་ལས།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དང་པོ་གྲོལ་ལུགས་གནད་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བབྲང་བའི་ཚུལ་
བསྟན་པ།

དང་པོ་གྲོལ་ལུགས་གནད་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་བབྲང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

སྤང་ཚད་འབྲུལ་བ་ལགས་ཏེ་བདེན་པར་མེད།།

འཁོར་འདས་རྣམ་རྟོག་ཙམ་སྟེ་ལོགས་ན་མེད།།

རྣམ་རྟོག་ཤར་གྲོལ་གཤམ་ན་ས་ལམ་རྫོགས།།

གྲོལ་ལུགས་གནད་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་མེད་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་ལས་ཕྱི་
ནང་གསང་བ་དོན་རྟགས་མཚན་པ་རྒྱག་གིས་བསྟན་པ་ལས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མཛོན་དུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་སྤང་ཚད་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་འབྲུལ་སྤང་ལ་བདེན་པ་མེད།
དོན་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འཁོར་འདས་ཞེས་པའང་རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་བས་བཀྲགས་པའི་
འབྲུལ་སྤང་ཙམ་ལས་ལོགས་གིག་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་ཤར་
དུས་ནས་གཞི་མེད་དུ་ཤར། རྟོན་མེད་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་གནད་གཤམ་ན། ས་དང་
ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩིས་མེད་དུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་གྲོལ་ལུགས་
གྱི་གནད་གཤམ་པའི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདིའི་ཐད་
ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེས་གྲོལ་དུས་མཉམ་ཞེས་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐྱོར་གྱི་ཆོས་
སྐྱོང་དམིགས་བསལ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་སྐྱེས་པ་དང་གྲོལ་བ་དུས་
མཉམ་སྟེ། ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པའི་དུས་སུ་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བས་སྤོང་སྟེ། འདི་ནས་བྱུང་
བྱ་བའི་བྱུངས་ཡོད་པ་མིན། ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གྱིས་སྤོང་སྟེ། འདི་ལས་སྐྱེས་བྱ་

བ་མེད། ཡུལ་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོང་། ཞེ་སྤང་རང་གི་ངོ་བོས་
སྟོང་སྟེ། དངོས་པོ་དང་མཚན་མར་མ་གྲུབ། ཞེ་སྤང་སྤང་དུ་མེད་དེ་རང་བྱུང་རང་
ཤར། ཞེ་སྤང་མི་གནས་ཏེ་རང་སར་གྲོལ་བས་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བའི་རང་ལ་གནས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས། གཏི་མུག་ ང་རྒྱལ། སྤྲུག་དོག་རྣམས་
ཀྱང་མ་སྤངས་ལ་མི་གནས་པར་རང་ཤར་རང་གྲོལ་དུ་བཞེད་དོ། །འདི་ཕྱོགས་མེད་
ལྟ་སློམ་སྦྱོང་འབྲས་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། ཞུ་གོལ་ས་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་རིས་
མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་མཐའ་བལ་ཕྱོགས་མེད་ལ་ངོ་
སྤྲ། མ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སློམ་པ་ལ་གསལ་འགྲིབ་མེད་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ། ཉི་སྤང་
བ་ལ་སྟོན་དུ་མི་ལྟ་བས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟ་བུ། བད་སྤང་དོར་མེད་པས་སྟོད་པ་ལ་བྱ་
མི་བྱ་མེད་པ་ཆོངས་པའི་དྲི་མ་ལ་བཀྲ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ། མེ་མི་སྤུབ་པའི་ཕྱོགས་གང་
ཡང་མེད་པས་དྲོ་མེད་ལྟ་བུ། རྩྱའབྲས་བུ་རང་ལ་གནས་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཉེར་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ནལ་འབྱོར་པས་དེ་ལྟར་འབྱེར་གྲེས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
གང་ཡང་མེད་པས་གཉིན་པོ་བཙལ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་རིག་སྟོང་རྗེན་པར་བཞག་པའི་གནད་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་རིག་སྟོང་རྗེན་པར་བཞག་པའི་གནད་བསྟན་པ་ནི།

རང་སེམས་རིག་སྟོང་གཉིས་མེད་ཆོས་སྒྲིའི་ངང་།

མ་བཙོས་གཉུག་མར་བཞག་ན་རང་གསལ་འཆར།

བྱར་མེད་ཆིག་ཆོད་ངང་དུ་བྱས་ཆོས་ཟིན།

རིག་སྟོང་ཐེན་པར་ཞོག་ལ་ཡིག་དྲུག་སྟོང་ས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་སེམས་ཀྱན་རྩོལ་ཏུ་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན་འདིའི་ཆོས་ཉིད་ནི།
མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་མྱོངས་པའི་ལྷོག་ཁྱར་གྱུར་པའི་གསལ་བ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་རིག་པའི་ཡེ་
ཤེས། སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཡིན་པས།
དེའི་དང་དུ་རེ་དོགས་གཉིས་འཛིན་ཀྱི་འབྲུལ་རྟོག་གིས་མ་བཅོས་པར་གཉུག་མའམ་ཡེ་
ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་ན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་མ་བཅོས་རང་གསལ་དུ་འཆར་བ་ཡིན་པས། བྱར་མེད་ཚོལ་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བ་ས་
ལམ་ཆིག་ཆོད་ཀྱི་དང་དུ་བྱས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པས། རིག་སྟོང་རང་
གི་ངོ་བོ་ལ་བཅོས་སྟངས་མེད་པར་རང་སེམས་ཐེན་པར་ཞོག་ལ་ཡིག་དྲུག་སྟོང་ས། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །འདི་ཆོས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐེན་པར་ཞོག་ལ་ཡིག་དྲུག་སྟོང་སྟེ། རང་སེམས་སྟོང་གསལ་འགག་མེད་
ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པ་ངོ་ཤེས་པར་གདམས་པའི་མན་ངག་གོ། །འདི་ཡེ་ཤེས་དྲུག་
དང་སྒྱུར་ན། ཞུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། མ་མེའོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། ཁི་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། བད་སེམས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། མེ་བྱ་བ་ནན་ཏན་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས། རྩི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་དྲུག་མ་བཅོལ་རང་
ལ་འཆར་བ་ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བསྐྱས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྟངས་དང་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར།

གསུམ་པ་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་སྟངས་དང་བསྟན་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཅེ་གཅིག་ སྟོས་
བྲལ། རོ་གཅིག་ སྟོམ་མེད་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ཕྱི་གཅིག་ཉམས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བབྲང་བའི་ཚུལ་བསྟན་

པ།

དང་པོ་ཕྱི་གཅིག་ཉམས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བབྲང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གནས་པའི་སྟེང་ནས་འགྲུབའི་རྗེས་མཐུན་ཆོད།།

འགྲུབའི་ངང་ནས་གནས་པའི་རང་ངོ་སྟོན།།

གནས་འགྲུག་ཉིས་མེད་ཐམས་ཤེས་པ་སྦྱོངས།།

ཕྱི་གཅིག་ཉམས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྦྱོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མ་ཡེངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གསལ་སྤྱོད་ཏིང་འཛིན་ལ་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བར་གནས་པའི་སྟེང་ནས། སྟོན་ཤར་ནམ་རྟོག་ཕྱ་རགས་འགྲུབའི་རྗེས་མི་མཐུད་པར་ཆོད་ལ། འགྲུབ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་མ་ཡེངས་གནས་པའི་རང་ངོ་ལ་ཅེར་གྱིས་ལྟོས་དང་། གནས་པ་དང་འགྲུབ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་རུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་མ་བཅོས་ཐམས་བཞག་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་རྗེས་སུ་མ་འབྲངས་པར་ས་ལེར་སྦྱོང་བའི་ཕྱི་གཅིག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྦྱོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །འདི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བྲུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་ན། བསྐྱེད་རྫོགས་བྲུང་འཇུག་བདག་ཉིད་ཀྱི་སློ་གསུམ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གསལ་གསུམ་ལ་སློམ་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་གཞན་ན་མེད་པའི་རང་སེམས་རིག་སྟོང་རྗེས་པ་ལས་མི་གཡོ་ཙམ་དུ་གནས་པ་དེ་དང་སྤྱེལ་ན་ཆོག་པ་ཡིན། འདི་གནད་ཀྱི་ཆོས་དྲུག་དང་སྦྱར་ན། ལྷོ་གཞི་མ་བཅོས་པའི་གནད། མ་ལམ་མ་འགག་པའི་གནད། ཅི་ཉེན་མིངས་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྷོག་པའི་གནད། པད་ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནད།

ཁྱེད་པོ་ལ་ཕྱི་ལོ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བྱེད་པའི་གཞུང་།

མེ་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་རྣམས་ཏྲུག་བསྐྱེད་པའི་གནད། རྩི་རིག་པ་དབང་དུ་སྦྱད་པ་ཆོས་
ཉིད་རང་བྱུང་གི་གནད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་
གོ་དུག་པ་བསྐྱེད་པས་འབྱུང་དོ། །དེ་རིང་ཕྱེ་གཅིག་ཉམས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་
སྒྲིངས། །ཞེས་པའི་མཚམས་འདིར་བཞག་ནས་སང་ཉིན། ཀུན་རྫོབ་བརྟགས་
ནས་དོན་དམ་གཏན་ལ་ཤོབ། །ཅེས་པ་ནས་འཆད་རྒྱ་བྱེད།
༥ ད་ལྟོ་ཀྱི་ཞིང་སྐྱུ་འདིར་ཞུགས་པའི་སེར་སྐྱ་ཚང་མ་མི་གངས་དང་། ཐེངས་
གངས་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་བརྩིས་བགྱངས་བྱས་ན། འབྲུམ་ཆོ་མང་པོར་ལངས་ཡོད་
ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་པའི་གངས་ཀྱི་ཡང་ཉིན་གངས་མང་ཉུང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་
འབྲུམ་མཆོད་ལས་ཀྱང་ལྷ་འགྲུལ་གྱིས་མང་བའི་འབྲུམ་མཆོད་ཁ་ཤས་སོང་ཡོད་ཅིང་།
ཆོང་མས་ལྷག་བསམ་རྣམས་པར་དག་པའི་མདུན་པ་གཅིག་ལ་གཏད་པའི་དད་དང་དམ་
ཆོག་གཙང་བའི་མཐུས། མཆོད་གཏོར་ལ་ཉིན་དང་པོའི་སྤྱུ་རྣམས་བདུད་རྩི་བབ་པ་
རང་ཅག་ཆོང་མས་རིག་ཏུ་ཡོད་པ་འདིས་ཀྱང་། ད་ལྟོ་ཆོས་རྣམས་དག་ཅིག་ལ་འབྲེལ་
བཞེས། ཐར་བའི་ས་བོན་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་ཐེབས་ཡོད་པའི་སྒོ་བདེ་བདེ་ནི་རང་རང་གི་
ངོས་ནས་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན། བདུད་རྩི་འདིས་ཐབས་གཏའ་བྱས་ནས། དམ་ཐུས་
ཁྱེད་པོར་ཅན་སེལ་མེད་པ་འགའ་རེ་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་སྐྱུ་འདི་ལ་བྱ་ཆོང་མ་ལ་ཐེམས་ཤག་
ཤག་ཅིག་ལས་ནས། རྩི་རིག་སྤེལ་གྱི་སེལ་པོ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བྱེད་ནས་བསྐྱེད་
ཡོང་། གཞན་ཞིག་གིས་རྩི་རིག་ཡིན་ཞེས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་རང་རིག་མིག་རིག་
ལག་ཟིན་སྒྲིང་བ་མཛོད་སྤྱུང་དུ་མིག་སྤྱུང་ཡོད་པ་འདི་ཡིན། བདུད་རྩི་འབབ་བཞིན་
ཡོད་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་མཛོད་དང་ངོ་མཚར་ཅན་ཡིན་ལ། འདི་གཞན་
སུ་ཡི་སྒྲོབས་དང་རྣམས་པས་མིན་པར་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་རང་རང་གི་དད་པ་དང་མོས་

པས་དངས་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

༥ དེ་རིང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་མེད་ཆོས་གྲའི་བྱང་བཤད་སྐབ་ན་མ་དེས་སྤིང་གི་སྦྱོར་དཔོན་དགོན་རང་རིག་ལགས་ཀྱིས་མགུར་འཐེན་མཛོད།

༥ ཁ་སང་དོན་གཅིག་ལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཤོག་བརྒྱུད་ཀྱི་དཔོན་པོ་དང་། འགན་ཁུར་མི་སྣ་ཉི་ལུ་ལྷག་འདུས་ནས། སྤྱིན་ཆད་ཞིང་སྐབ་འཛོགས་སྦྱུང་གི་སྦྱོར་གྱི་སྤྲད་ཆ་ཞིག་དར་འཕྲོད་བྱུང་། དེ་རིང་ཁ་སང་ལྟར་ན་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཤོག་བརྒྱུད་དང་། གནའ་སྡེ་མའི་སྡེ་བའི་མིང་ད་དུང་མ་བོར་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་བཅིས་ན། འབྲོག་རུ་ཤོག་ཁག་བརྒྱ་གསུམ་ཞེས། རྒྱབ་ཤིས་འབྲུག་ཆད་སྡེ་བའམ། བ་གཞུང་། རྒྱབ་ཤིས་གཉིས། བ་སྐས་གཉིས་སམ། བ་ཁོག་སྐས་ཆ་གཉིས་བཅས་བཞི། རྟ་སྐྱག་གཉིས་སམ། རྟ་མཛེས། སྐྱག་རི་གཉིས་དང་རྒྱག་མཆོ་བྲི་སྐྱ་རྒྱག་སྡེ་བའམ། བཟ་ནང་། གདོང་ནང་གཉིས་བསྐྱར་པས་བརྒྱུད། རྩ་རྒྱག་འབྲུག་རྒྱ་གཉིས་དང་བརྒྱ། དེའི་སྟེང་དུ་གཡང་འབྲིལ་བརྟན་པ་དང་། འབམ་མཐའ་སྡེ་བ་བཅས་བརྒྱ་གཉིས་ཡིན་ལ། འབྲོག་རུའི་གཞུང་སྡེའི་མོ་དུད་སྟོང་རུ་ཕྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ། དེང་སང་དགོན་མདའི་གོང་ནང་རྒྱང་བ་རུ། བ་ནིང་བཅིས་བསྐྱོམས་བྱས་དུས་མི་གངས་ཁྲི་ཞིག་ཡོད་པར་ཟེར་བ་ལྟར་ན། སྡེ་གསར་རུ་གསར་རྒྱང་བ་ཡང་སྟོང་མིས་མ་ཆད་པར་ཡོད་འདུག་པས། དེ་དག་ས་འདིའི་དགོན་ལྷ་སྡེའི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་འོག་དང་། ཡུལ་མི་སྡེའི་སྤྱིད་སྐྱག་གཡེ་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྡེ་གསར་རུ་གསར་གྱི་སྡེ་ཤོག་ཅིག་དང་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་གཞུང་སྡེ་ཆོའི་ནང་དུ་དུད་གངས་འདི་ཙམ་ཞིག་འཕར་ཡོད་ཅེས་པའི་འཕར་ཐོ་ཡོད་རྒྱ་རེད། མཆོམས་རེར་དགོན་པས་རྟེན་དམ་རྩལ་རེ་འབྱེད་དུས་སྐྱ་གངས་ཆད་ཅིག་ལོན་དགོས་པ་

ཁྱབ་བདག་པཊླ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཡིན་ལ། ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས་བགོས་ཤིག་བྱ་ན་ཡང་། ག་ཐེ་འདི་ཐེའི་
གཟུང་སའི་ལུང་ཞིག་དང་། ལྷག་སའི་མཆུ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་རེད། ཡང་
མཚམས་རེ་སྡེ་གསལ་རུ་གསལ་ཤར་མི་ལྟོ་འབྱར་རྣམས་ཀྱིས། བཞོན་མ་བཤའ་འགོ་
ཁི། ཁང་རྒྱབ་ཕེད་འགོ་ཁི། རི་དྲགས་གསེད་འགོ་ཁི། རིན་ཐང་ཅན་གྱི་སྒྲན་
རིགས་ཡོད་ཆད་གྱི་རྩ་བ་བསྟོན་ནས་ས་ནག་སྟོན་བྱེད་འགོ་ཁི། ངན་སྒྲ་དགུ་དེ་དག་
གིས་སྟོབ་ཡོང་འདུག་ཅེས་བཤད་ན། ཤ་ཚ། ཐམས་ཅད་གཅིག་འདྲ་ཏག་ཏག་ཅི་
ལ་ཡིན། དེའི་ནང་དུ་ཡང་དང་མོ་ཁ་ཤས་ཡོད་སྟེད་ཀྱང་། ང་དཀར། ཁོ་ནག་
ཅེས་བཤད་དགོས་ནའང་བཤད་དཀར་རྒྱ་ཡིན་ལས་ཆེ་བས། དེ་རྣམས་ལ་འདུག་སའི་
གདན་ཞིག་ངའི་ཆོ་སྒྲུད་ལས་ཀྱིས་བསྟོས་ཐང་འདི་ན་ཡིན་བསམ་ས་ཞིག་དང་། ཡང་
ན་འགོ་སའི་ལས་ཞིག བྱ་རིག་པ་ཅན་ལ་ནམ་ཆོད་རང་གིས་བཟུང་དུ་བཅུག་རྒྱ་ཨེ་
ཡིན་ན། དེ་ཆོ་རི་བྲོད་གྱི་མཚམས་པ་ངག་བཅད་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བར་གསེང་ནས་
བཤད་རྒྱ་ཞིག་མིན་ན་ཡང་། གཏམ་འདྲ་གཞིའི་སྒྲུབས་ཀྱི་སྟེང་གཞི་ཤོར་བ་རེད།
དོན་མདོ་རྩ་ཅི་ཞིག་བཤད་བཞིན་ཡོད་ཅིན། དོ་ཞག་སྡེ་ཤོག་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་པོ་དང་།
འགན་ཁུར་མི་སྒྲ་ཉི་ལུ་ཅམ་ཞིག་འདུས་ས་ནས། ད་སྤྱིན་ཆད་ཞིང་སྒྲུབ་འདི་ལོ་ལྟར་
ཆད་མི་ཉན་ལུགས་དང་། ད་སྤྱིན་སྤྱིན་བདག་བྱས་ནས་འཆོགས་ཟིན་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
ཀྱང་། འདི་བཞིན་དུ་ལོ་ལྟར་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རེས་བསྟོར་ནས་ཡང་མགོ་གཞི་ནས་
སྤྱིན་བདག་བྱས་ཏེ་འཆོགས་ཞེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཡང་འབྲིལ་སྡེ་བས་ནན་
ཏན་གྱིས་སང་ཕོད་ཁོང་སྡེ་བས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་འཆོགས་དགོས་ཚུལ་བཤད་
འདུག་ཅེས་སྐད་ཆ་གོ་བྱུང་། གདན་ས་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི། ས་
ཆོས་ཡོད། དགོན་པ་སྤྱིག་ཡོད། སྡེ་བ་བྲིམས་ཡོད། དགོན་ལྷ་སྡེ། ཡུལ་

མི་སྡེ་གཉིས་ཀའི་ཐད་སྤྱོད་གསུམ་ནས། གོང་ལ་དཔོན་ཡོད་པ། ལུས་ལ་ལྷ་ཡོད་པ།
བཟང་ཡར་འགྲོའི་རྟ་བརྒྱའི་གོམ་ཁ་གྲུན་ལ་བཏེག་པའི་ཡུལ་ས་ཞིག་ནས། ཞིང་སྤྱབ་
ལོས་འཆོག་ས། དེས་མ་ཆད་ཕྱིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཡར་རྒྱས་དང་ལྷན་དུ།
ནང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཕྱག་པོར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ། འཛོམ་གྲིང་ས་ཆ་
གཞན་ན་མེད་པའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ལ། རང་ཉེར་རང་གིས་ལོངས་སྤྱད་
ནས། བྱིས་པ་རྒན་དར་གཞོན་གསུམ་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་གོམས་སློལ་དང་།
སློབ་སྦྱོང་བྱ་སའི་ལྷོ་གནས་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། སྡོན་ཐོན་གྱིས་ཆ་དང་། རྒྱལ་
ཁབ་འགའ་རེ་ནས་བྱིས་པ་མ་ཁོག་ཏུ་ཡོད་དུས་སུ་སློབ་གསོའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་ཚུལ་འདུག་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡང་ཟེར་ཆོད་ཙམ་ལས་ཡར་ཐོན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོའི་
ནང་ནས། ཕྱིའི་འབྱོར་བ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་ལ། ནང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་མི་
འདང་ནས། དཀའ་ངལ་འཕར་མ་ཅི་ཙམ་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་རིག་བཞིན་འདུག་མོད།
རང་ཅག་བོད་ཀྱི་བྱིས་པ་ལ་མ་ཁོག་ནས་སློབ་གསོ་མེད་པར་མ་ཟད། ཡར་སྤྱེས་ནས་
མར་སྤྱུར་བའི་བར་དུ་སློབ་ཕྲགས་རྣམས་དང་མཉམ་སྤྱོད་མཉམ་རྒྱས་ཀྱིས་དུས་རབས་མང་
པོ་སོང་བ་ཡིན། ཁས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མི་རབས་རྒན་པ་ཆོས་དེ་ལྟའི་རང་བཞིན་
གྱིས་མི་ཆོའི་ནམ་ཐོག་བསྐྱལ་བ་ཡིན། དེ་རིང་ཁ་སང་སློབ་གྲྭ་རུ་མངགས་དགོས་རྒྱུའི་
གཉིད་སང་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་ཡང་། གཉིད་སང་ཡོད་རུང་མིག་གིས་ལྟ་ཡག་དགོས་ཀྱི་
མ་གཏོག་ས། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཤེས་ན་ཁ་གསོ་རྒྱབ་འགོ་བས་ལ་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་མིན་བོད་མིན་ར་མ་ལུག་སྤྱི་མིན་སྤྱིལ་མིན་ར་མ་མེད།
ཡར་གྱི་ཤུ་རྩེས་མ་ཟེན། མར་གྱི་ཤེ་རུ་རྩེས་མ་ཆོད། རྒྱ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྩེས་མ་ཟེན།
བོད་ཡིན་པའི་བོད་གོ་མ་ཆོད་ནས། མཐའ་མར་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གཞུང་མི་ཤེས། འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་གསོ་མེད། མིའི་གཤིས་
སྦྱང་བཟང་པོའི་ཀུན་སྦྱོང་མེད་པར་གྱུར་ནས། རིག་གནས་སྒྲེ་ཁ་རེ་གཉིས་ཤེས་པ་
ལས། མ་ཤེས་ན་གནོད་ཚབས་རྒྱུད་བ་ཡིན་འདུག་སྟེ་མ་པའི་ཚུལ་ལ་འཕྲད་རྒྱ་ཡོད་
པ་ཡིན། དཔེར་ན། གྲུང་གོའི་རྒྱལ་ནང་ནས་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་བར་དུ་སྤྱི་
རྒྱལ་ལ་མིག་དཔེ་བལྟས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རྒྱལ་ནས་རང་ལོ་བཙོ་བརྒྱད་ལོན་དུས་པ་མ་
དང་དུ་རྒྱུད་ཁ་ཁ་ཡིན་ཞིང་། དུ་རྒྱུད་ཀྱིས་པ་མ་ལྟ་དགོས་པ་མིན་ལ། པ་མ་རྒྱས་
དུས་རྒྱུད་གསོ་ཁང་དུ་འཛུལ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་དུས་པ་མས་དུ་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཏོགས་བྱས་
ཆོ་དུ་རྒྱུད་མ་དག་འན་པ་མ་བྲིམས་ལ་གཏུག་ནས། བཙོན་དུ་འཛུག་ཆོག་པ་ཡིན་ལ།
པ་མ་བཙོན་དུ་བཅུག་པའི་དུ་རྒྱུད་ཀྱང་མང་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱོང་དང་
བསམ་གློས་ཅི་ཡང་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས། དེང་སང་སྲིད་འཛིན་གསར་པས་
དུ་རྒྱུད་ཀྱིས་པ་མའི་སྦྱིད་སྤྱུག་མ་བལྟས་ན་མི་ཆོག་པའི་བྲིམས་གསར་འཛུགས་བཞིན་
ཡོད། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ནང་ཆོས་དར་ས་ཡིན་པས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། དེ་དངོས་སུ་
སྦྱོང་དང་མི་སྦྱོངོན་དག་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཆོ་འདིའི་པ་མ་ལ་དུ་རྒྱུད་ཀྱིས་དྲིན་
ལན་མ་སྤྲད་ན། དེ་མིའི་ཐམ་རུ་བཙི་བ་ནི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་
པའི་གོམས་སྒོལ་གྱི་ནང་གི་ཆོས་སྦྱར་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེས་ན་ངས་བཤད་རྒྱུ་
རུ་བོད་ཀྱིས་ཆ་འདི་འཛམ་གླིང་ས་གཞིའི་སྤྱིང་གི་ཞིང་ཁམས་ཉག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་
ལམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན། དེ་སྦྱོ་གཏམ་ཞིག་བཤད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་མ་ན། ལྟ་
གནས་པའི་ཡུལ་ཁམས་ལ་ཞིང་ཁམས་ཟེར་བ་ཡིན་པས། བོད་མི་ལྟ་མི་རུ་གྱུར་དུས་
བོད་ཡུལ་དག་ཞིང་དུ་གྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐད་ཆའོ་སྟེ་མ་ན། བོད་

མིས་མི་རིགས་གཞན་དག་གི་ལད་མོ་བྱ་ཚུལ་གྱིས། སྲིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་གང་
ཐད་ནས་འཛམ་གླིང་སྡོན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱི་སྡོན་དུ་མ་ཟད། དཔུང་པ་མཉམ་གཤིབ་བྱ་
སའི་གྲལ་ཙམ་དུ་ཡང་ཐོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་ཡང་། མི་ལྷ་རུ་
གྱུར་བ་ལ་མིའི་སེམས་ལྷའི་སེམས་སུ་བསྐྱུར་དགོས་ཤིང་། མིའི་སེམས་ལྷའི་སེམས་
སུ་སྐྱུར་སྐྱུད་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲན་བོད་ལ་མ་གཏོགས་སུ་ལའང་ཡོད་པ་མིན་ཅིང་།
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིང་རྗེས་བྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ།
ཁས་ཉིན་རང་རེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྡོམ་བྲངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས་པ་ཡིན།
སེམས་ཁམས་བསྐྱུར་བཀོད་གཏོང་སྐྱུད་ཀྱི་བོད་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གིས། དང་
པོ་མི་སྦྱོར་རང་ཉིད་བསྐྱུར་བཀོད་གཏོང་། དེ་ནས་བྲིམ་ཆང་། དེ་ནས་བྲིམ་མཆོས་
དུད་རོགས། དེ་ནས་ས་ཁུལ་དང་། ཡུལ་གྲུ་རུ་རྒྱ་རྗེ་ཆེ་རྗེ་ཆེར་གྱུར་ན། བོད་
མི་ཐམས་ཅད་ནང་སེམས་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྷན། གཞན་པར་ཀྱི་བསམ་སྦྱོང་
ཀྱིས་འཆོ་བའི་ལ་རབས་སྦྱོང་བཟང་ཅན། དགའ་སྦྱིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
དུས། འཛམ་གླིང་གི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མི་ལྷ་མི་དང་། བོད་ཁམས་ཞིང་ཁམས་
སུ་བཙུ་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་དཀའ་དཀའ་བྱས་ན་མི་ལྷ་རུ་འགྱུར་རྒྱུ་དཀའ་ན་ཡང་།
སྤྲ་སྤྲ་བྱས་ན་བསམ་གླའི་ཁྱེར་སོ་བཟང་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུར་དུས་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་
དེང་སྐབས་ཕུགས་འདུན་ཁོན་གློང་གིན་འདུག་མོད། ངས་བོད་ཀྱི་ཕུགས་འདུན་དེ་ན་
ཡོད་པར་སྒྲུལ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕུགས་འདུན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་ངའི་ཕུགས་འདུན་དེ་
ཡིན་པར་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་མགོ་ན་ལ་རྒྱའི་སྐད་ཆ་ཡང་དེ་རུ་ཆ་ཆང་
འདུས་ཡོད་པར་སེམས། དོན་རང་ལག་ལ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ལམ་སྟེ་བཙལ་མ་ཤེས་
ན། ཁ་སྤྱོད་པའི་བགོ་སྤོང་དང་། མིང་དམངས་གཙོ་བོ་གསལ་པའི་གྲེན་ལོ་ག་ཅིག་

ཁྱབ་བདག་པམ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཅི་ཙམ་འཛོགས། ཅི་ཙམ་བཤད་ཀྱང་། ཁ་སྟོང་ནང་གི་གཏམ་སྟོང་། རང་སྒྲ་
རང་གིས་པབ་སྟུང་། ཆེན་ནང་དགྲུགས་ཤིག་ཐུབ་ན་ཐང་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་
ལམ་ལོག་འདེབས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཞིག་མེད་ན་དགྲུག་རྒྱ་ཡང་
དགའ་མོ་ཡིན། བཤད་དོན་གཏམ་གྱི་སྟིང་པོ་ནི་ས་འདི་རུ་མཆོན་ན། ཞིང་སྐྱབ་ཉི་
མ་ཁ་ཤས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛོགས་ཏེ་འཛོགས་དགོས་པས་མ་ཆད། དེ་ལས་ཀྱང་
བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་པའི་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་།
བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་སྤྱང་བར་བྱ་དགོས། མི་སྐྱུ་པོ་མེ་ཆོས་ཀྱང་ཤེས་མི་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་མེད་ཅིང་། འཆི་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་འདྲ་འདྲ། ཐར་བ་དགོས་
ལུགས་གཅིག་པ། བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་དགོས་ཚུལ་ཡང་འདྲ་འདྲ་ཡིན་པས་ཆོས་
རིག་ལ་སྤྱང་དགོས། ངས་དོ་ཞག་གྲ་པ་རྣམ་པའི་ནང་ནས་ཉུ་རྒྱུ་ལ། བདེ་ཆེན་
ཞིང་སྐྱབ་སྟོན་ཆད་འདི་ནས་ངས་འཛོགས་དགོས་པའི་ངས་པ་མི་འདུག་ཅེས་པ་ཡིན།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གནས་འདི་རི་ཁྲོད་ཡིན་ཞིང་། ང་རི་ཁྲོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།
དེང་སང་གི་བཤད་ལུགས་བྱས་ན། ལས་འཁྱུར་ངལ་གསོ་བྱས་པའི་མི་ཞིག་དང་།
སྤར་གྱི་ལུགས་སྟོལ་ལྟར་ན་རི་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོམས་རྒན་དང་། ཡིན་ངས་པ་ནི་མིའི་བྱ་
ནས་བྱད། གྲོགས་བྱ་དང་རི་དྲགས་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་མི་ཡིན་པས། མི་གཞན་
དང་ཁ་བརྒྱ་མི་བྱེད་དོན་ཡང་དེས་ཡིན། མདོར་ན་མི་ཆོའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ།
འཛོ་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱིས་ཉི་མ་ཁ་ཤས་སུ་འཛོ་བཞིན་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས།
དེའི་ཕན་ཆད་དུ་ཡུན་རིང་གི་རྟག་འཛིན་བྱེད་གྱིན་མེད་པས། ཞིང་སྐྱབ་འདི་ནས་
འཛོགས་པའི་ངས་པ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་འབྱུང་མཆོད་
འཛོགས་རྒྱུའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་བས། འབྲོག་རུ་ཤོག་ཁག་བཅུ་

གསུམ་གྱི་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཁ་ནས་བུད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་མང་པོའི་འཕྲུལ་ཆོབ་ཀྱི་སྐད་ཆར་
བརྩིས་ཏེ། དེ་རིང་ཆོག་ལེན་མང་ཆོགས་རང་ཉིད་ལ་རྒྱག་པ་ཡིན། སེམས་
བསྐྱེད་འབུམ་མཆོད་འཆོགས་རྒྱ་འདི་གཅིག་ན་བསོད་ནམས་ཆེ་བ། གཉིས་ན་དགོ་ཅུ་
ལྷད་མེད། གསུམ་ན་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ། བྱུང་པར་དུ་ས་ཆ་འདིའི་བསོད་ནམས་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་སྔོན་ཐེངས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་འཆོགས་ཤིང་། ན་
ནིང་གི་གྲུའི་ཡན་དུ་བརྒྱལ་ཞིང་། འདི་འཆོགས་དུས་རྒྱུའི་འགོ་སོང་སྒྲོར་མོས་ཡ་ཁ་
ཤས་འགོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཅི་ཡོད་རྒྱུ་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུག་བཞིན་བཏང་བཞིན་ཡོད། འོན་
ཀྱང་སྡེ་མང་ཆོགས་ལ་ཡང་ཁྱེད་པོ་ཅུང་ཙམ་རེ་གྱུར་བ་དང་། པརྒྱའི་ཐང་ཁོར་ཡུག་
དང་བཅས་པས་དེ་དོན་ལ་གྲོམ་བཏང་ཞིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན། ཆོགས་བསགས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་བདམས་པ་ཡིན་པས་གྲོམ་བཏང་བྱ་ས་ཡག་པ་ཡིན་ཡང་།
རི་ཁྲོད་པས་ཉིན་བཞིན་འུར་འུར་ཟིང་ཟིང་ངང་ནམ་རྒྱུན་འདུག་སེས་མི་དལ་བའི་བྲེལ་
འཛུབ་བྱས་དུས། དེ་ཙམ་མི་མཛོལ་བ། འདི་བཏགས་པའི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་
དང་། རྒྱུད་པའི་གདོས་སུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཤེས་པ་མིན་བསམས་ནས་ད་ལོ་མཚམས་བཞག་
བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ཐེངས་སྡེ་ཤོག་གི་དཔོན་པོ་ཆོས། དགའ་ན་སོ་ཅུར་
འཇུག་ཙམ་དང་། སྤྲུག་ན་ངོ་བར་ནག་ཙམ་གྱི་ནམ་འགྱུར་ཞིག་བསྐྱེད་པས། ད་
གཟེད། སྤྲུག་རོག་མོ་ཉལ་སའི་རྫོང་དང་། འབྲོང་བེ་མོ་འགོ་སའི་རྩ། ཁོག་
རྩིས་ཞེ་ཆོད་ཅིག་ཡོད་སོང་བ་ཡིན། སྤྱིར་ན་ཐམས་ཅད་དགའ་ན་དགོ་བ། སེམས་
ཅན་མགུ་བྱེད་མ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་བའི་སྤོན་ལས་ཟུར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ལ། འུ་གུ་
དུས་མཐའ་མའི་སྔོན་པའི་རྗེས་འཇུག་ཤུ་གྱའི་དགོ་སྦྱོང་ཞིག་གིས། ལས་བྱ་བ་བསྐྱེད་
འགོ་སྤྱི་ལ་སྒྲོན་ཐབས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སུ་མགུ་དང་སུ་མི་མགུའི་བྱུང་པར་མི་ཆེ་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཡང་། །ས་དང་ལུང་པའི་དོད་ལན། བྲག་དང་ལྷག་པའི་སྐྱེས་ལན་གྱིས་ལས་
བསྐྱོས་ཐོད་པའི་རི་མོ་འདི་ལ་བབ་པ་ཡིན་ན། ཕྱག་པ་སྐྱུ་རིལ་ཨ་མས་བཟོས་ནས།
མིང་ལ་སྐྱུ་རིལ་ཨ་མས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། བྱ་དན་རུང་པ་འཆོར་སྐྱུང་དགོས་པ་
ནི་འཛིག་རྟེན་མི་ཡི་འགོ་ལུགས་ཡིན་པས། རང་སྡེ་རང་མིའི་སྡེ་བ་མང་ཆོགས་གྱི་
བསམ་པའི་འདུན་མ་ལ། བཙུ་སྒྲིལ་ཐང་སྐྱུང་བྱས་དམིགས་བྱེད་པ་མིན་ཡང་། ད་
དུང་མུ་རིམ་བཞིན་རང་རོགས་གཉིས་ཀས་ཅི་ས་གང་ཐད་ནས་བབས་ལ་ལྷ་ཞོར་བྱ་དགོས་
ཞེས་ལོ་རེའི་ནང་ནས་ཐངས་རེར་ངོ་འཕྲད་ཡོང་བ་སུ། མི་ངོ་རིལ་གསེར་སྐྱུང་རེའི་
ཚུལ་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན། དེའི་འཕྲོས་སྐྱུངས་སྒྲིལ་ཆད་གྱི་ལས་འཕྲོ་མཐུག་སྐྱུང་བྱ་སྐྱུ་
ཞིག་ལ། ད་སྒྲིལ་ཁ་བཤད་བྱས་ནས་བྱ་ལོན་དགོས་སྐྱུ་ལ། མི་ལོ་སུམ་ཅུ་ཐམ་
པའི་ཡར་སྒྲིལ་ནས། ལྷོ་སང་ཆོས་གྲག་གཟོད་གསེར་བཙུགས་བྱས་ནས་ཆོས་དུང་འབྱུང་
པའི་སྐབས་ཤིག་ལ། དཔུལ་སྒྱི་བྱིམ་ཆང་དགྲ་དང་། འབྲུ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་བཞག་
སའི་འབྲུ་སྒྱི་བྱིམ་ཆང་བཅུ་གཅིག་སྒྲིལ་ཆང་ཉི་ལུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་ལ། རྩན་རྟེན་གྱི་
ཏྲགས་མ་རེ་སྒྲིལ་སྐྱུ་ལྷོ་ཁ་ཆད་བྱས་པ་དེ་འཕྲོད་མེད་པས། ད་ཐངས་ཞིང་སྐྱུ་བ་གྱི་
སྐབས་འདིར་ངས་མིང་ཐོག་ཞུང་ལས་ཁང་ལ་སྐྱུང་ཡོང་། ཁྱོད་ཆོས་གཞུང་ལས་ཁང་
ནས་ལོངས། གཞན་འབྲུ་ཉི་ལུ་བཞག་སའི་བྱིམ་ཆང་ཉི་ལུ་དང་། ཆོགས་འཁོར་སྐྱུ་
བ་བཅས་ཡོད། ཆང་མ་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་དུས་སུ་འགན་ཁུར་དང་ལོན་བྱས་པ་
རྣམས་ལ། དེ་དུས་སུ་ངས་དཔའ་དར་བཏགས་སྐྱུ་ཁས་སྒྲུངས་ཡིན་པས། ཁྱོད་
ཆོད་སྐལ་བ་རྗེས་མར་མུ་རིམ་བཞིན་སྒྲིལ་ཡོང་། རྗོགས་ཆེན་ཆང་གི་སྐྱུ་རིགས་སྡེ་
ཆོན་འགན་ཁུར་བྱས་ཆད་ལ་སྒྲིལ་སྐྱུ་ཡོད་ཅེས་པ་མིན། མི་ཆོད་མཐའ་མཐུག་སྐྱུང་
དུས། བྱ་ལོན་དགོས་པའི་ཐད་ནས་གཙང་མར་བྱེད་དགོས་པས་དེས་བཤད་པ་ཡིན།

སང་ཉིན་ཐུག་ཡོང་།

༥ དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་དགོ་བའི་ཕ་བ་འདིས་མཚོན་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་
དུས་གསུམ་བསམས་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ཕ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བསྐྱུམས་ཏེ་
བསྒྲུམས་པའི་མཐུས། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་
བདག་ཉིད་བཤད་སྐྱབ་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་ས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་།
བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱིས་བུ་དམ་པ་སྤྱི་རབས་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་
རྟོགས། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོ་ཆེ་ཞབས་པད་ཡུན་རིང་དུ་བརྟན། དགོ་
འདུན་འདུས་པའི་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་མཐུན། བྲིམས་གཙང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་
འབེབས། ལོ་ཕྱགས་རྟག་ཏུ་ལེགས། མི་ནད་དང་ཕྱགས་ནད་འབྱུག་ཅོད་ཐམས་
ཅད་རྒྱན་ཆད། བདེ་སྦྱིད་རྟོགས་ལྡན་གྱི་དཔལ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར་དང་།
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་པ་མ་གཉིས་དང་། དགྲ་བགལས་གཉིས་ཀྱི་གཙོར་
བྱས་པའི་བཟང་འབྲེལ་ངན་འབྲེལ་ཐོགས་པའི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་ན་ཡང་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་
ལྡན་པའི་ལུས་རྟེན་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་རྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
སྦྱོང་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་འཕགས་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས་འགོ་བའི་དོན་དུ་རྗེ་ལྟར་བསྒྲུམ་པ་བཞིན་དུ་བསྒྲོ་བའི་
ཐུགས་འདུན་གནད་བར་ཞུ། །བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་
ཉིད། །ཐོབ་ནས་ཉེས་པའི་དགྲ་རྣམས་པམ་བྱེད་ཅིང་། །སྐྱེ་ག་ན་འཆིའི་བླ་བས་

འབྲུག་པ་ཡི། །སྲིད་པའི་མཆོ་ལས་འགོ་བ་སྒྲོལ་བར་ཤོག།

ཉིན་གསུམ་བའི་ཆོས་བྲིད།

ད་ཡང་ཆང་མ་ཆོས་ཉན་ས་དང་སྐྱབ་སའི་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཐོན་ཡོད་པས། ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་གང་བྱེད་ཀྱང་སྐྱབ་དག་ཅིང་ཆང་དང་ལྷན་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་
པའི་རང་སྒོ་བདེ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་
མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ཚུན་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས། དཔེར་ན་
ཁབ་མིག་ཏུ་སྐྱད་པ་འཛུགས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་ཅི་རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་གང་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པའི་
ཆོས་ལ་སེམས་གཏོད་དགོས། དེས་ན་དང་པོ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲོན་པ་ནས་ཡར་
འཛུལ་མ་ཐག་ཏུ། ཁ་གྲག་མི་ཉན་བསམས་ནས་དག་བཅད་བྱ་དགོས། དེ་ནས་
ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཀུན་སྒྲོད་དག་པའི་སྒྲོན་པ་ཆོས་ཉན་ནས་ཆོས་བྲིད་གྲོལ་ལ་ཉེ་
སྐབས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་ཆ་ཆང་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡར་ལངས་མི་ཉན། དགོ་འདུན་པ་
བཞེངས་དུས་ད་གཟོད་རང་ཡང་ཡར་ལངས་ནས། ཆོས་སྒྲོན་པའི་བླ་མའི་ཕྱོགས་སུ་
ཁ་འཁོར་ནས་འདུག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཡར་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་ཁ་ལོག་གོ་འཁོར་
ནས་བླ་མ་ལ་རྒྱབ་གཏོད་བཞིན་སྐབ་མཐའ་ཞིག་སྐྱབ་ནས་ཆོགས་འདུག་གོལ་བ་བཞིན་དུ་
འགོ་ཉན་པ་མིན། ལྷ་དང་བླ་མ་དང་། ཆོགས་དང་རྟེན་གསུམ་མངལ་རྗེས་སུ་
གྲུས་ཤིང་དང་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་མཐའ་ཡིན་ཡང་ཁ་ཡར་འཁོར་བཞིན་བྱིར་རུད་ཀྱིས་
གོམ་པ་གསུམ་འོང་ནས་རིམ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲོན་པ་འདུད་དགོས་ཤིང་།
སྐྱབ་ནས་ད་ལ་མ་ཐུག་བར་ཆོ་གཅིག་ལ་བཞད་པ་ཡིན་ཡང་བཞད་ནས་མ་ཆང་བ་ཡིན་

པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་རུ་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་དག་སྒོམ་དགོལ་ན་བཟང་བའོ། །སྒོ་
མ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཁུས་པའི་ཡོང་སྒོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཤི་ན། ཚ་ཚ་བཞོས་པོར་
ལས་སྦྱང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་བྱུང་རུང་སྒྲུམ་བུ་ཆོས་ནང་དུ་བཅོས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲར་དང་མ་འདྲ་
བ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུད་འབྱུར་དགོས་ཀྱང་། རང་རེ་འདི་རུ་འཛོམས་ནས་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱ་
བའི་ཡུན་ནི་ལོ་གཅིག་གི་ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དུག་བཅུའི་ནང་ནས་ཉི་མ་རྟོག་པོ་བཞི་སྟེ།
དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་རྒྱ་ཆོད་རྟོག་མ་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུད་བའི་རིང་ལ་མ་འབྲུལ་
ཡང་དག་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས། མི་ཆེའི་སོ་དཀར་བ་
ནས་བཟུང་མགོ་དཀར་བའི་བར་དུ་འབྲུལ་སྒྲུང་དན་གོམས་ལ་སོང་བ་དེ་མར་བུད་དུས་སུ་
ཡར་འཛུལ་བའི་མི་དེ་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་དགོས་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུར་བ་ཐོན་པ་ཞིག་
ཡུན་རིང་སྒྲུང་དང་གོམས་ཞུགས་ཆེ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། སེམས་
ནང་དུ་བསྒྲོར་ནས་དུས་ཆོད་རྟོག་པོ་བཞིའི་རིང་ལ་ཆོས་ཉན་པ་འདིས་རྗེས་སོར་འབྲུལ་
ཆོབས་ཏུ་ཅང་མི་ཆེ་བའི་དུས་སུ་སྒྲར་ཆོས་ཁུས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་ཞིག་གོ་བྱུངས་སྒྲུམ་
པའི་དྲན་གསེ་ཞིག་ཡོང་བ་ཀྱུར་ན་ཆོས་ཁུས་པའི་དོན་པོ་ཡོད་སོང་བའོ། །ཆོས་རའི་
ནང་ནས་དག་བཅད་བྱས་པ་འདིས་རང་བྱིམ་ནས་ཁ་འདོན་དག་སྦྱོར་བྱེད་པའི་ཆོ་ཡང་
དག་བཅད་བྱ་དགོས་འདུག་སྒྲུམ་པའི་དྲན་གསེ་ཡོང་དགོས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་
རྒྱུས་ནི་འདོད་པ་ཆེ་བ་ཡིན་པས། རང་གི་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན་རུང་ཡག་པ་དང་།
སྒྲུམ་དག་དང་། ཆེན་པོ་དང་། མང་པོ་ལོན་དགོས་སྒྲུམ་ནས་དེ་ཨོ་ལོན་ཁོ་ནས་
རྒྱག་བཞིན་ཡོད་མོད། ད་རེས་ཆོས་རའི་ནང་ནས་ལོན་དགོས་པ་ནི་ལུས་དག་ཡིད་
གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་དེ་ཤེས་དགོས་པའོ། །ཆོས་རའི་
ནང་ནས་གང་སྐྱབ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྒྱན་གཅིག་

ཁྱུང་བདག་པམ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཏུ་བྱིལ་ནས། འཁོར་ལོ་ཐེང་བ་ཡང་བཞག་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མི་བྱ། ངག་གིས་ཅི་ཡང་མི་བཤད། སེམས་མི་དགའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཆོས་ཉན་དགོས། ལར་ལུས་ངག་གཉིས་ཀ་སྒྲིམ་པ་ནི་སེམས་ཆོས་ལམ་དུ་ཞོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་སེམས་དག་བའི་ལམ་དུ་ཞོག་རྒྱ་གལ་ཆེ་བས། སྒྲོན་འགྲའི་ངག་འདོན་ལ་བརྟེན་ནས་འབུམ་ལྔ་གསེག་པའམ། བདེ་སྒྲོན་བཏོན་ནས་འོད་མཚན་དང་མ་ཆིག་སེག་པའམ། ཕྱག་དང་སྒྲོར་བ་ལ་འབད་པའམ། དག་སྒྲུབ་གང་ཞིག་བྱེད་མཁན་ཡིན་རུང་། གཙོ་བོ་སེམས་དག་བའི་ལམ་ལ་འཛོག་རྒྱ་ལས་གལ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་པར་ཤེས་དགོས། མ་ཆིག་མ་གཅིག་ལས་མ་བཏོན་ཀྱང་དག་བ་དེ་རྒྱབས་ཆེན་དུ་འགྱུར་མིན་ནི་དམ་པ་གསུམ་ཆོང་མ་ཆོང་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དམ་པ་གསུམ་ཡང་སེམས་ལ་རག་ལས་པའོ། །ཁས་འདོན་པ་བཏོན་པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་དོན་བྲན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞིང་དོན་བྲན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནད་པས་རང་གི་ནད་ལ་ཕན་པའི་སྒྲན་ཡོད་པ་ཐོས་པ་དང་། སྒྲན་གྱི་མིང་ཤེས་པ་དང་། སྒྲན་དེ་ཉོས་ནས་སྒྲོ་བ་ཁ་ཤས་བྲིམ་དུ་བཙིགས་པས་ཕན་ཐོགས་མི་ཡོང་བར། གཙོ་ཆེ་བ་ཁོག་ཏུ་བརྟུང་ནས་ནད་སྒྲན་འཕྲོད་དགོས་པ་ལྟར་དུ་ཡིན་པ་དེས་ན་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་ནས་ཁ་རྒྱུད་བས་བཏོན་པ་ཙམ་ནི་ཕན་པ་རྒྱུད་ཅོ། །ཆོས་རའི་ནང་ནས་ཇི་ལྟར་དགོས་པ་དེ་ལྟར་དུ་རང་བྲིམ་ནས་འཛོལ་འཛུགས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་དུས་སུ་རང་དགོས་པ་ཡིན་སྟེ་ཕན་པའི་བྲན་གསོ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་སྒྲུབ་པ་འདི་འཛོལ་བའི་ནང་དུ་མེད་མི་རུང་པ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། འཛོལ་བའི་ནང་དུ་ཟ་རྒྱུ་མེད་ན་ལྟོགས་པ་དང་གོན་རྒྱུ་མེད་ན་འབྲུག་པ་ཡིན་པས་ཟ་རྒྱུ་དང་གོན་རྒྱུ་དང་སྒྲིམ་དུས་སུ་འཐུང་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་ལ། མ་གཉིད་ན་ཡུན་རིང་དུ་འཛོལ་བྱེད་པས་གཉིད་ཀྱང་

དགོས་པའོ། །གཞན་ཡང་འཆོ་བའི་ཤ་ཆས་གཤམ་ཆེན་ལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུན་ཆོས་དགོས་པ་སྟེ། ལུས་ལ་སྒྲུན་དགོས་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ལ་འད་དེ་བཞིན་ཆོས་དགོས་ཤིང་། སེམས་གཙུག་པོ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུན་ཆོས་མེད་ན་ལུས་ཀྱང་མི་བདེ་བར་ན་བས་ཆོས་ནི་འཆོ་བའི་ཆ་ཤས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་བའོ། །གཤམ་སྤྱིད་འཆོ་བའི་ཆ་ཤས་སུ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་མེད་དུས་རང་ཅག་གི་སྒྲོ་བྱི་སྒྲོ་བྱོལ་དང་གཅིག་མཚུངས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྒྲོ་ཁའི་བྱི་རྒྱ་རྒྱ་བོ་དང་བྱོད་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་རེད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱས་རུང་ཟེར་ཆེ་དུ་མ་སོང་སྟེ། ཤི་དུས་སུ་ཆོས་མེད་ཡིན་པར་འདྲ་ཞིང་ཟ་ཉལ་ཙམ་ནི་བྱིས་ཀྱང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས་གཞན་པའི་བྱི་ལས་བྱུང་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཤིག་མ་བསྐྱབས་པས་སོ། །གཤམ་སྤྱིད་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཤིག་བསྐྱབས་ཡོད་ཆོ་རྣམ་སྒྲིན་ཕྱི་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱིག་པའི་ལས་ཡིན་ངེས། མདོར་ན་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི་རང་གི་འཆོ་བའི་ཆ་ཤས་སུ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་ཆོས་རའི་ནང་ཙམ་ནས་མིན་པར་རང་བྱིས་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་དགོས་འདུག་སྟེ། སྤྱི་ལོ་འདི་དག་པའི་དྲན་གསོ་ཡོད་དགོས་པའོ། །བསྐྱེད་ཐང་དུ་ཞིང་སྒྲུབ་འཆོགས་ས་ནས་ཉིན་ཁ་ཤས་སུ་ཆོས་བསྐྱབས་པ་དང་། སྒྲོར་བ་བྱས་ནས་སྒྲོ་བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་སོང་དུས་སུ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཁོར་ཡུག་དང་བཙས་ཏེ་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་གཙུག་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་། མཆོད་པ་སྒྲུས་དག་པ་དངོས་གཙུག་པོ་བཤམས་ཡོད་པ་འདིས་དྲན་སྒྲུལ་གྱིས། རང་བྱིས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཁ་ལག་སྤྱོད་གསུམ་གཙུག་མར་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཆོད་རྗེས་མང་ཉུང་དང་འབྱོར་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་དག་པ་རྣམས་གསུམ་ཆོད་པའི་མཆོད་པ་བཤམས་དགོས་པ་སྟེ། དག་པ་གསུམ་གང་ཞེན་ཞིང་དག་པ་ནི་མཆོད་པ་འབུལ་སའི་ཡུལ་དག་པ་དང་། དངོས་པོ་དག་པ་ནི་འབུལ་བྱའི་དངོས་པོ་སྤྱིག་པས་བསགས་པའི་རྒྱ་རྗེས་དང་། ཟ་འཕྲོ་འཕྲུང་འཕྲོ་རུལ་བ་བཅས་པ་སེར་སྒྲུས་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

བཅིངས་པ་སོགས་མིན་པ་དང་། བསམ་པ་དག་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའོ། །མཆོད་
གོང་རྟོག་པོ་གཅིག་དང་ཡོན་ཆབ་བདུན་ཆ་ཅམ་ལས་མ་ཡོད་རུང་གཙང་མར་བཤམ་
དགོས་པ་ཡིན། གཙང་མི་གཙང་ཡང་ཞིབ་ཏུ་རྟོག་དཔྱད་བྱས་ན་དཀའ་ཡང་།
རང་གིས་གཙང་མར་བྱས་ཡོད་སྟམ་པའི་རང་སེམས་དག་པ་བྱུང་ན་གཙང་མ་ཡིན་པའི་
གོ་ཆོད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་སྐྱབ་མའི་བྱི་གཙང་ཁང་དུ་
རྟོན་གཙོ་ཇོ་བོའི་སྐྱབ་བརྟན་བྱེད་ཅག་གིས་མཇལ་ཁ་ལྷས་པ་དང་། གསེར་ཆབ་གསོལ་
བ་དང་། གསོལ་སྟོན་འདེབས་པའི་རྟོན་ཞིག་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད་པ་འདི་ནི་
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤུགས་རྒྱལ་པོའི་སྐྱབ་བརྟན་ཡིན་ཡང་། སྐྱལ་
སྐྱབ་ལོངས་སྐྱབ་རུ་ཞལ་བསྐྱར་ནས་རིགས་ལྷ་གསོལ་ཞིང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཆ་མང་པོས་
བརྒྱན་པ་ནི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཆོད་དུ་ཡིན་པའོ། །རང་རེས་སྟོན་པ་ལ་ཇོ་བོ་
ཞེས་ལུ་སྟོལ་ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་སའི་ཇོ་བོ་ཞེས་དང་། སྟོན་པའི་སྐྱབ་ལ་ཇོ་བོ་ཞེས་ལུ་བཞིན་
ཡོད་ཅིང་། ཇོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་གནའ་བོད་དབུས་གཙང་གི་ཕྱོགས་ནས་འབོད་སྟོལ་ཡོད་
པའི་ཆེ་བཀྲགས་ཀྱིས་བོས་པའི་མཚན་ཏེ། དགའ་ཞིང་དང་བའི་ཉམས་ལྷན་གྱི་ཆོག་
གིས་འབོད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པས། དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་བྱོན་དུས་
བོད་རྒྱལ་གྱིས་ཇོ་བོ་ཇོ་བོ་ཞེས་ཞེས་ལུས་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་ཆ་འདི་ཡས་མས་ནས་ཨ་བུ་
ཞེས་པ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། རྒྱ་དཔལ་སྐྱལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་ཆོང་ལ།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཨ་བུ་ཞེས་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁོང་རྫོགས་ཆེན་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཅམ་
བཞུགས་པས་མཚན་དེ་དང་པོ་རྫོགས་ཆེན་པས་ལུས་པ་ཞིག་ཨོ་ཡིན་ན་སྟམ་བཞིན་ཡོད།
དཔལ་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གི་ནང་དུ་རྒྱ་གྲུ་ལུས་རྣམ་བཤད་ཅེས་པའི་བསྟན་བཅོས་

ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཉིན་གཅིག་ཤར་པོ་ཞིག་རི་བྲོད་དུ་ཕྱིན་པས། དཔལ་སྒྲུལ་རིན་པོ་
ཆེས། ཡ་ཤར་པོ། དེ་རིང་ཅི་ཞིག་གོ་རྒྱུ་འདུག ཅི་ཞིག་རིག་རྒྱུ་འདུག་
གསུངས་པས། ཤར་པོས་ཚུ་བྱུ་ལུས་གོ་རྒྱུ་མི་འདུག་ཞུས་པས་བཅུམས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ཞུ་མཁན་དེའི་སྐད་ལུགས་ལ་བརྟགས་ན། ས་རོང་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྒྲུང་བས་
དེ་དུས་ནས་ཀྱང་རོང་རྒན་འབྱར་པོ་འགའ་རེ་འདིར་ཡོད་པའི་ཆོད་དཔག་ཐུབ་འདུག
དཔལ་སྒྲུལ་ཆང་ནི་གདུལ་བྱར་མཆོང་ནས་སྒོལ་བའི་གདམས་ངག་གཞན་དུས་ཞལ་ཅུང་
ཟད་གྱིང་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་འི་ཆོག་གིས་ཨ་བུ་ཞེས་ཞུས་དུས། ཁོང་ཨ་བུ་རྒྱལ་པོ་
ཡིན། དུག་ལྷ་མོ་འབར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སྟོན་ཡོད། གསུང་ཆོས་ཆོའི་ནང་དུ་
ཡང་དད་པ་མེད་པའི་ཐུག་གིས་ཐལ་འཆུབ་སྤོང་མ་ཡོང་ཞེས་གསུངས་འདུག་པ་ནི་འགའ་
རེའི་རོང་གཟིགས་ནས་གསུངས་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟེ་རྒྱུ་ཡིན་པའོ། །རང་རེས་རྗེ་བོའི་
མཆོན་གྱི་བྱུང་ཁུངས་བཤད་བཞིན་ཡོད་པས། སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆོན་
གཟུང་དུས། ཞེས་དང་བཅས་ཏེ་བརྗོད་དགོས་ཀྱི། སྐྱེ་འབྲུ་ཞིག་ལ་མཚུ་གྲུ་ཁེ་རུ་
མ་ཞིག་བཅུགས་ནས། ཁོ་རེ། ལྷ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་དེ་རྒྱུར་སྤྱོད་དང་ཞེས་དེ་ལྟར་ཟེར་མི་
རུང་ཞིང་། དེ་གོ་དུས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཀྱང་མགུལ་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྱེར་ཡོང་མི་རུང་
བར། གུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡར་བཀྲགས་ནས། མཆོན་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
མཉམ་མེད་ལྷ་ཀྱུ་མེད་གོ་ཞེས་མ་ཡོང་རུང་། སྟོན་པའི་སྐྱེ་འབྲུའམ། ཐུབ་པའི་སྐྱེ།
ཐུབ་དབང་གི་སྐྱེ་ཞེས་ཞུ་དགོས་སོ། །སྤྱིར་ཁམས་པའི་སྐད་ལ་གུས་ཆོག་ཞེས་མེད་པ་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྟོན་ཡོད་ཀྱང་། དབུས་གཙང་པ་ལྟར་དུ། ཁྱི་དང་། ཏ་ལི་ལ་
ཞེས་འཕྲོད་བ་མིན་རུང་། ལྷ་དང་སྤྱུ་མ་ལས་གཞན་ལ་ཞེས་མི་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་བྱུང་
ཆོས་ཡོད་པར་སེམས། དེས་ན་བྲོད་ཅག་གིས་རྗོ་བོ་རྒྱ་ནག་མ་འདི་དང་པོ་བཞེངས་

ཁྱེད་བདག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དུས་སུ། དེད་ཅག་གི་སྒྲ་མས་བསོད་ནམས་བསག་པའི་ཞིང་དུ་དམིགས་ནས་ཁོང་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ལག་དར་ནས་འདྲིའི་དཔེ་གཞི་ལས་སར་ཞུགས་ནས་བཅོས་ཤིང་། འདི་
ལ་ཇོ་བོ་རྒྱ་ནག་མ་ཞེས་མཚན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ནི། རྒྱ་བཟང་ཀོང་ཇོས་ལྷ་
སའི་ཇོ་བོ་དང་ལྷན་དུ་བོད་ཀྱི་རྟེན་སྐལ་དུ་བསྐྱམས་པའི་ཇོ་བོའི་སྐྱབས་ཀྱིས་དུས་རབས་
སྔོན་མར་མེ་ཉག་རབ་སྐྱང་དུ་བཞུགས་པར་དེང་སང་གི་དུས་རབས་འདི་ལ་ས་ཆ་འདྲིའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་བྱོན་པ་དེ་འདྲིའི་ནང་གཟུངས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད་
པས་ཡིན་འདུག་སྐྱེ་མ་པར་བྱས་ཆོ། རང་གྲིམ་དུ་ཡང་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་
མཆོག་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་པར་འདུག་སྐྱེ་མ་པའི་བླ་གསོ་
ཡོང་བར་བྱོས་ལ། ཆ་རྒྱུན་གྱིས་འཛོམས་ན་ལི་བྲ་ལ་སོགས་གསེར་དཔུལ་གྱི་རྒྱ་ཅ་
ཅན་དང་། མ་འཛོམས་ན་ས་སྐྱུས་ཀྱང་ཆོག་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བདེ་གཤེགས་སྐྱབས་
གཟུགས་ཤིང་ལས་ཀྱང་། །བགྱིས་པ་ཅི་འདྲའང་རུང་སྟེ་མཁས་པས་
མཆོད། །ཅེས་གསུངས་པས། རྒྱ་བཟང་དན་མིན་པར་དད་པ་འགྲོ་མིན་ཡིན་པ་
སྟེ། མ་རྒྱན་ཞིག་ལ་བུ་ཚོང་པ་ནམ་རྒྱུན་རྒྱ་གར་དུ་ཚོང་ལ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོད། མ་
རྒྱན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་དད་པའི་རྟེན་ཁྱེད་པར་ཅན་ཞིག་ཁྱེད་ཤོག་ཅེས་ལན་མང་
པོར་སྒྲས་ཀྱང་བྱས་ནམ་རྒྱུན་བརྟེན་པ་ལ། སྒྲོར་ཞིག་ཡང་བུ་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོད་
རེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་རང་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་རྟེན་ཞིག་ཁྱེད་མ་འོང་ན་ང་ཁྱོད་ཀྱི་སྔོན་དུ་
ལྷེབས་ནས་འཆིའོ་བཟེང་བ་ལ། བུ་བརྟེན་ངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ས་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་
སོང་སོང་ནས་སྐར་ལྷོག་པའི་མ་རྒྱན་གྱི་སྐྱེ་མགོ་མཐོང་བའི་བར་དུ་བརྟེན། ཁྱིམ་དུ་
སྟེབ་ཀར་མས་སྐྱེས་པ་བྱན་ནས། དེ་ཕྱི་དང་ས་མ་རྒྱན་མོ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་རྟེན་ནི་
གང་ཡང་མ་ལོན། རྟེན་མེད་པར་ཁྱིམ་དུ་བྱིན་ན་མ་རྒྱན་ལྷེབས་ནས་འཆི་སྐྱེས་སྟེ།

གཡས་གཡོན་དུ་བལྟས་པས་ཟུར་དེ་ན་བྱི་མགོ་ཞིག་འདུག དེའི་སོ་ཞིག་ཕྱངས་པ་
དར་གྱིས་དྲིལ་ཏེ་བྱེར་འོངས་ནས་མ་ལ་བྱིན། འདི་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཆོམས་མཆེ་
བ་ཡིན་པས་བྲོད་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་གྱིས་ཤིག་བྱས་པས། མ་རྒན་
གྱིས་བྱི་སོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོམས་དངོས་སུ་བཟུང་ནས་དད་པ་བསྐྱེད་དེ་དུས་རྒྱུན་དུ་
སྟོས་དང་མཆོད་མེ་ཐུག་དང་མཆོད་པ་ཡུལ་ནས་དད་རྟེན་དུ་བྱས་པས་བྱི་སོ་ལ་རིང་
བསྐལ་མང་པོ་བབས། རྒན་མོ་འཆི་བའི་ཆོ་འཇའ་འོད་ཀྱི་གྲུར་ཁང་ཡུབ་པ་སོགས་
བྱུང་ཞིང་། བྱི་སོ་དེ་ན་རུང་རྒན་མོའི་དད་པའི་སྟོབས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་
འདྲེན་ཐུབ་སོང་བའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་བཟང་དན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྟོན་མཆོག་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་ནི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་དེའི་སྐུ་བརྒྱན་ཞིག་ངེས་པར་བཤམ་དགོས།
གཞན་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྟོལ་
མའི་སྐུ་དང་། ལུ་རུ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་བཤམས་ན་བཟང་བ་སྟེ། དེ་
རྣམ་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་མཛོད་འཕྲིན་ལྷག་པར་རྒྱུར་བར་ཤོག་ཅེས་ཐུགས་བསྐྱེད་
པས་དུས་འདིར་ཐུགས་རྗེ་ལྷག་པར་རྒྱུར་བ་ཡིན། མདོར་ན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
གསུམ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མཆོད་ཁྲིའི་ཐོག་ཏུ་བཤམས་པ་དེ་དག་ལ། འབྱོར་བའི་ཆེ་ཆུང་
ལ་མི་ལྟོས་པར་བདུན་ཆར་ནང་གི་རྒྱ་ཐིགས་ཁ་ཤས་འདི་དང་། མཆོད་ཀོང་རྟོག་པོ་ཁ་
ཤས་འདི་རྣམས་འབུལ་བ་ཡིན་བསམ་དགོས་ཤིང་། འབུལ་དོན་ཡང་རང་ཉིད་པོ་
རྒྱགས་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་རུང་བ་མིན་ཏེ། སྟོན་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་
ཐོག་མ་ཇོ་མཆའ་ཆོག་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ང་ཉི་མ་ལྷ་སར་ཇོ་བོ་མཆའ་དུ་སོང་ལ།
དེའི་སྐབས་སུ་རྒན་མོ་ཞིག་གིས་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་བུ་དུས། ང་ལས་རྒྱགས་
ཤིག་མེད་པར་ཤོག ང་ལས་སྐྱིད་ཅིག་མེད་པར་ཤོག་ཅེས་ལྷ་རེའི་མདུན་ནས་དེ་ལྟར་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒྲོན་ལམ་རྒྱལ་བཞིན་འདུག ངས་ཀྱན་མེད་མཛེས་ལ་བལྟས་པས་ཀྱན་མེད་ཐོ་
མཛེས་བཟང་རྒྱ་མི་འདུག་པས་ཀྱན་མོ་རང་ཉིད་རྒྱགས་དགོས་པར་འདུག་པས་མོ་རང་
རྒྱགས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལོས་འདེབས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡན་དུ་སྤྱུ་ཡང་རྒྱགས་མི་ཉན་
པར་འདུག་པས་དེ་ནི་རྩོམ་གྱིང་འགྲུབ་དགའ་བར་སྒྲུང་། དེས་ན་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་
བཟང་ཆེད་དུ་མི་བསམ་པར། རང་ཉིད་སྒྲོན་མར་པལ་འདྲི་ཐང་ནས་ཞིང་སྤྱོད་འཚོགས་
སྒྲུབས་སུ། ཐོག་མར་ཕྱོགས་བཅུད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལ་དགོངས་གསོལ་ཞུས།
དེ་ནས་སྤྱོད་པས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཏིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་བྱུང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་འདུག་པས། བྱིན་ནས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱུང་དགོས་པ་ཡིན་བསམས་ཏེ། སྤྱོད་པར་ཐང་ག་ཅི་ཞིག་བཤམས་
ཡོད་པ་དེ་དམིགས་ཏེན་དུ་བྱས་ནས། ཕྱོགས་བཅུད་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་དུལ་
སྤྱོད་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱངས་པར་བྱོས་དང་། རང་
སེམས་ཀྱི་རྒྱས་པས་ཐངས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུགས་རྟེན་གཟིགས་ཏེ། །ཞོ་རྒྱན་
ཆེན་པོས། དད་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཐོ་མོལ། །པད་འབྱུང་གང་དུ་འང་མ་བཞུད་སྒོ་
ཉལ་ཡོད། །ང་ཡི་ཆོ་ལ་འདས་གོང་ཡོད་མ་ཡིན། །དད་ལྡན་མི་རེའི་མདུན་ན་
པད་འབྱུང་རེ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕུལ་བའི་མཆོད་རྟེན་
ཉུང་དུ་དེས་དམིགས་ཏེན་བྱས་ནས། ཕྱོགས་བཅུད་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱུམས་ཀྱི་ལྷ་
མིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་འབྱོར་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྤྱུལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་
ནང་གསང་བ་སྤྲེལ་ཏེ་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་བཅས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འབུལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཞེ་སྤྲིང་ནས་བསམ་པར་བྱུང་དགོས།

དེ་ལྟར་ཞེ་སྤྲིང་ནས་བསམས་ན་གྲོང་ཁ་མེད་པའི་ཐོག་ཏུ་ཁེ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན།
དེས་ན་ཆོག་ས་བསགས་མཆོད་འབུལ་ནི་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་མིན་པར་བསམ་པ་དག་མིན་
ཡིན་གྱི། རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཡིན་ན་ཐུག་པོ་ཐམས་ཅད་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱང་།
དཔུལ་བར་ཐུག་པོ་དང་བཙན་པོ་སྐྱེ་བ་མང་ངོ་། །འདྲིར་ཡོད་པ་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་
སྐབས་གསུམ་འཛིན་པའི་སྤྲོམ་པ་སྤངས་སྤངས་མཁན་གྱི་སྤྲུག་ཡིན་ཞིང་། ད་ལོ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་སྤྲོམ་ཡང་སྤངས་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྲོམ་ནི་དང་པོ་སྤྲོབ་
དཔོན་གྱི་མདུན་ནས་སྤངས་རྩེས་སུ། བཅ་རྒྱུན་རྟེན་གྱི་མདུན་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་མི་
ཆམ་པར་ལེན་པའམ། ཉིན་ལན་གསུམ། མཆོན་ལན་གསུམ་སྟེ་དུས་དུག་ཏུ་ལེན་
པར་བྱས་ན་བཟང་ཞིང་། རྟེན་གྱི་མདུན་ནས་ལེན་ས་མེད་རུང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲོམས་
ནས་སྤངས་ནའང་ཆོག་པ་སྟེ་སྤྱོད་ས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་གཟིགས་ཤིང་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནས་ཉི་མ་བཞིའི་
རིང་དུ་མི་ཆོ་གཅིག་གི་སྤྲིག་ལྟར་དང་། ཆོ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་
སྤྲོབ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད། ཤིན་ཏུ་དབང་ཕྱོན་དང་ལས་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཞིག་ཡིན་
ན་མ་གཏོགས་སྤྱོད་ཐུབ་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ར་འདྲིའི་ནང་ནས་ཐར་བའི་ས་
བོན་ཞིག་རང་རྒྱུད་ལ་བཞག་སྐབས་མིང་ན། རྒྱ་བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོ་རང་ལ་ཡེ་གནས་
ཀྱིས་ཡོད་པས། རྟེན་མི་ལུས་རིན་ཆེན་ཐོབ་པའི་སྤྲོད་དུ་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པ་དང་། ཐབས་དེ་ཡི་གདམས་པ་ལག་ཏུ་སྤངས་ཤིང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབད་
པས་སྐབ་ཆོ་རང་གཞན་དོན་གཉིས་ཆོ་འདྲིའི་ཐོག་ནས་འབྲུག་པ་ཞིག་བྱེད་ཆོག་པས་དེ་བྱེད་
དང་མི་བྱེད་རང་ལ་ཐུག་པའོ། །དམ་པའི་ཆོས་འདི་གཞན་ཞིག་གིས་སྐྱབ་ཤོར་ནས་
རང་གིས་སྐྱབ་མི་སྐབ་པའམ། བཙན་པོ་དབང་ཡོད་ཆོས་སྐྱབ་ནས་ཉམ་ཆུང་དབང་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མེད་ཆོས་སྐྱབ་ཏུ་མི་དབང་བར་མིན་པར། ཉི་མ་ཀུན་གྱི་ཉི་མ་སྟེ་འཛམ་གླིང་ལ་ཤར་བ་
ལྟར་དུ། ཆོས་ཀྱང་ཀུན་གྱི་ཆོས་སྟེ་སུས་སྐྱབ་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་པས། རང་
ཉིད་མ་ཞན་དུས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་སྐྱབ་སྐྱུ་མེད་ནས་ཐབས་མི་ཆག་གོ། །ཆོས་རའི་
ནང་དང་རང་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཁབ་རྒྱུད་པ་ནས་ཆོས་སྐྱབ་ཅིང་། སྒོ་ནས་ཕྱིར་བུད་རྗེས་
སྒོན་གྱི་མི་དེ་མིན་པ་ལྟར་དུ་གཏན་ནས་མི་རུང་ལ། མི་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་
དང་མཉམ་དུ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ལོང་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའི་དུས་ཚོད་མང་པོ་ཤར་བ་སྟེ།
འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ནི་ཁ་གསོ་རྒྱབ་འགོབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མ་སྐྱབ་ཐབས་མེད་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཤིག་ཀྱང་སྐྱབ་དགོས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་དུས་ཚོད་མི་འདུག་སྐྱམ་པའི་མི་ཁོམ་པའི་ཐོག་
ཏུ་མི་འགྲུབ་པའི་སྒོན་མ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱུང་བོ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། ལས་ཀའི་ཁྱུང་
བོ་ཆེན་པོ་གཅིག་དང་། འཛོལ་བའི་ཁྱུང་བོ་ཆེན་པོ་གཅིག་བཅས་དེ་ལྟར་ཁྱུང་བོ་སུམ་
བཅུགས་བཞི་བཅུགས་ཀྱིས་མཉན་ནས། སྤྱིར་སེམས་ལ་གྲུ་ཡངས་གཞི་ནས་མེད་
པའི་ཐོག་ཏུ། ཁྱུང་བོ་ཇི་ཕྱིར་སོང་ནས། ཆོས་སྐྱབ་ན་འཛིག་རྟེན་མི་འགྲུབ།
འཛིག་རྟེན་སྐྱབ་ན་ཆོས་མི་འགྲུབ། རུ་བྱས་ན་བྱིས་མི་འགྲིག། བྱིས་བྱས་ན་རུ་མི་
འགྲིག་པར་འདུག་སྐྱམ་ནས་ནམ་ཞིག་སེམས་འཚུབས་ནས་སྒྲན་ཁང་དུ་སོང་ཆོ་སྦྱོང་ལ་
སློང་ནད་འདུག་ཟེར་ས་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པའི་སྤྱུག་
བསྐྱལ་གྱི་ཁྱུང་བོ་ཐམས་ཅད་ཇི་ཡང་དུ་གཏོང་སྤྱད་ཡིན་ཡང་། ཆོས་རང་ཉིད་ཁྱུང་བོ་
རུ་གྱུར་དུས་ཆོས་སྐྱབ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། རྒྱན་གྱི་བསམ་སྦྱོང་དང་ཆོས་འབྲེལ་
ནས་ཡོད་དགོས་པའོ། །གོང་དུ་སྒྲུམ་བུ་ཆོས་ནང་དུ་འཕངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་
ཞེས། སྒྲུམ་བུ་ཆོས་དམར་པའི་ནང་དུ་འཕངས་ན་དམར་པོ་དང་། སྤྱུག་པོ་རྒྱ་སྤྱུག་
རྒྱན་འབྲུམ་མདོག་གི་ནང་དུ་འཕངས་ན་སྤྱུག་པོར་འགྱུར་བ་ལྟར་དུ་བསམ་སྦྱོང་ཐམས་

ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་ན། ཅི་བསམ་ཅི་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྲིག་དང་བྲལ་བས་མ་ཆད།
སྤྱིར་རྗེ་བྱང་སེམས་དང་མ་བྲལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། བསོད་ནམས་སོག་པས་མ་ཆད་
གང་ཟག་དེ་དང་འབྲེལ་ཆད་ཐམས་ཅད་དོན་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའོ། །སྤྲུལ་བུ་ཆོས་སུ་
བཅོས་དུས་རྒྱ་ཆོས་ཀྱིས་བཅོས་ལ་སྤྲུན་མ་བཅོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པོར་བ་ལྟར་དུ་ཅི་བྱས་
ཅི་ལས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བས། ཆོས་སྤྱོད་པའི་མི་ནི་དེ་ལྟར་ཞིག་ཡིན་དགོས་
པའོ། །མདོར་ན་སྤྱིད་ན་དགོན་མཆོག་གི་སྤྲུགས་མེ་དང་། སྤྲུག་ན་ཆོ་སྤོན་གྱི་ལས་
འབྲས་སུ་ཤེས་ན། སེམས་བྲལ་ལྷག་མོ་མི་དགོས་པར་སེམས་པ་གྲུ་ཡངས་སྒོ་བདེ་རུ་
འགྱུར་བས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱུད་གདུག་རྩུབ་ཀྱིས་འབྲུགས་ནས། གཟེར་ཁེངས་སོ།
ཞུམ་ཐུམ་མེར་འདུག་མི་དགོས་པའི་དུས་ཆོད་ཅིག་ཆོས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་སྟངས་གི་
ཆོས་ཤིན་ཏུ་རིན་ཐང་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཉོར་བུ་ཅི་བསམ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་སྦྱང་དེ་ཕྱི་རུ་མེད་པར་
ནང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་རུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཕྱི་རྒྱ་མགོ་སེར་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཞིག་
ནས་གནམ་གྲུ་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་སམ། འཕྱར་མདའ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
ཏེ་སྤངས་ཆར་ལས་ཆེ་ཡང་། རང་རེ་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ལྷ་བུའི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདུད་རྩི་
འདི་མེད་ནས། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་ད་གཟོད་རང་ཅག་གི་སྤྲུགས་སུ་ཁ་
འཁོར་ནས་ཅི་ཞིག་ཨོ་ལོན་ལྷ་བཞིན་ཡོད། ནང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ན་ཅི་བསམ་
ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོར་བུ་རྩ་ཆེན་དེ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡིད་བཞིན་རིན་
ཆེན་སེམས་ཀྱི་གཏེར་སྒྲིང་ཕྱི་ཕྱིས་དང་། མཛོད་ཕྱི་མའི་ནང་དུ་ནང་མ་ཡོད་པ་དང་།
ནང་མའི་ནང་དུ་ནང་མ་སོགས་མང་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་གཏེར་
སྒྲིང་ལྷེ་མིག་གི་གསང་བའི་ཨང་གངས་དང་། སྒྲིང་ལྷར་ཕྱེ་བའི་ཐབས་དང་གདམས་
ངག་ནི་ཆོས་པའི་ནང་ནས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སྒྲིལ་ཕྱེ་སྦྱང་གྱི་ལྷེ་མིག་ནི་དད་པ་

ཁྱབ་བདག་པམ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཡིན་པས་དད་པའི་ལྷེ་མིག་གིས་སྤྲོད་དང་པོ་དེ་བྱེས་དང་། དེའི་ནང་དུ་གསང་པའི་སྒོ་
ཡི་ལྷེ་མིག་གི་ན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ལ། མཛོད་བྱི་མ་དང་པོ་བྱེས་པ་ནི་ལྷེ་མིག་གི་མཛོད་
ཁང་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལྷེ་མིག་གང་འདོད་རང་གིས་སྤངས་ཏེ། གསེར་གྱི་ལྷེ་མིག་
བྱེར་ཏེ་གསེར་སྒོ་དང་། དངུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་གིས་དངུལ་སྒོ་དང་། བེཾ་ལྷེ་ལྷེ་མིག་
གིས་བེཾ་ལྷེ་སྒོ་དང་། དེ་རྩི་པ་ལམ་གྱི་ལྷེ་མིག་གིས་དེ་རྩི་པ་ལམ་གྱི་སྒོ་བྱེས་དང་།
ཁ་གསལ་ནི་གསང་སྒོ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་གསང་སྒོ་ཡི་ནང་དུ་འཇུག་ཐུབ་ནས་གིན་ཏུ་གསང་
བའི་སྒོ་འི་ལྷེ་མིག་ལོན་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འདོད་དགུ་ཀུན་འབྱུང་།
གསོལ་བ་ཅི་བཟབ་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བྱེད་ལྷ་བུ་དེ་སྦྲུང་དུ་ལོན་པ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་གྱི་མཛོད་ཁང་དེ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ནམ་
མཁའི་རྒྱ་ཁྱོན་ནི་རང་རེས་གཞལ་མི་ཐུབ་པར་མིག་གིས་ཡར་བལྟས་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་
དགྱེལ་མཐོ་བ་དང་། མཐའ་སྤེར་སྤེར་ས་སུ་ཐུག་པ་ལྷ་བུར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ང་
ཆོའི་མིག་ཆུང་བ་དང་། ལྷ་སྦྱང་ངན་པས་ཡིན་གྱི། ནམ་མཁའི་པ་རོལ་ཏུ་སོང་
གིན་སོང་ལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་གཏུགས་པ་མེད་དོ། །སེམས་གྱི་སྟོབས་དང་རྒྱ་ཁྱོན་
ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཆེ་བ་སྟེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་འདུས་པ་འདི་ལ་ང་ཞེས་ཟེར་ལ།
དེ་ལས་ངག་ནི་ལུས་སེམས་ལྷན་དུ་ཆོགས་ནས་གསོན་པོ་ཡིན་པའི་དུས་སུ་སྦྲུ་དུ་ཡོད་
ཀྱང་ལུས་སེམས་སོ་སོར་བྲལ་ཆེ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་ནི་ཅི་ཙམ་སྟོབས་ཆེ་རུང་
རྒྱ་མ་བརྒྱ་གཉིས་བརྒྱ་ཡས་མས་ཙམ་ཞིག་ལས་འདེགས་མི་ཐུབ་ཅིང་། ཀྱང་ཐང་དུ་
ལེ་དབར་གཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་ཤི་ཤི་ཆད་ཆད་གྱིས་ཕྱིན་དགོས་པ་དང་། ངག་གིས་ཀྱང་
གི་འདེབས་ཅི་ཙམ་ཆེ་བར་བྱས་སུང་རྒྱ་གསལ་གཅིག་གི་མཚམས་སུ་འང་ཐོས་དཀའ་
བའོ། །ལུས་ངག་གཉིས་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་། སེམས་གྱིས་ནི་

ཁམས་གསུམ་འཛིག་རྟེན་འདི་ཡང་ཡུད་ཙམ་གྱིས་བསྐྱོར་རུས་པ་སྟེ། ད་ལྟ་ཡར་རུ་
ནང་དུ་སོང་ནས་རྟོག་པ་ལུག་གསུམ་གྱི་རྩི་བོས་ཅི་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་བསམས་ནས་མར་འཁོར་
ཆོག་པས། སེམས་དང་ལུས་གཉིས་སྟོབས་ལུགས་ཆེ་ཆུང་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་
པའོ། །དེས་ན་སེམས་སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་སྤྱོད་སུ་གཏོང་མ་ཐུབ་ན།
ལུས་ངག་གཡོག་པོ་ལྟ་བུ་དབང་མེད་རུས་ཆུང་དེ་གཉིས་གྱིས་ཅུང་ཟད་ཙམ་སྦྱབ་ཚུལ་
བྱས་རུང་འགྲུབ་ཏུ་མེད་དོ། །སེམས་སྤྱོད་དེར་མ་འཁོར་ན་ལུས་ངག་གིས་སྐྱོར་བ་
བསྐྱོར། འདོན་པ་བཏོན། འཁོར་ལོ་ཆ་བསྐྱོར་བྱས་རུང་ཕན་ཐོགས་མི་ཆེ་བ་དེས་
ན་དོན་ཆེན་བསྐྱར་ནས་དོན་ཆུང་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་ནས་འཆར་གཞི་ཆེན་པོ་འཕྲུག་
བཞིན་ཡོད་པའི་གནད་འདི་ཤེས་དགོས་པའི་དྲན་སྒྲུལ་བྱས་ནས། ད་ནི་ཆོས་བྲིད་
དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་ལ་དེ་རིང་གི་ཆོས་བྲིད་སྒྲིམ་བཤད་མང་པོ་མི་བྱེད་པར་མཁྱོགས་
ཙམ་གྱིས་འཆད་ནས། སྔོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་གྱི་ལུང་ཞིག་འདོན་ན་སྒྲམ་པ་སྟེ།
ས་འདི་ནི་ཆོས་མིང་ས་རུ་ཐོགས། ས་མིང་མི་རུ་ཐོགས་ནས་བྲོད་གང་ནས་ཡིན་ཞེས་
དྲིས་དུས། རྫོགས་ཆེན་ནས་ཡིན་ཟེར་བས། དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ལས་
འབྲེལ་ཡོད་པའི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྦྱ་སེར་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཉམས་ལེན་བྱ་དགོས་པ་
སྟེ། ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཤི་གསོན་གཉིས་ཀའི་དགེ་ཅུ་སྦྱབ་པ་དང་། རང་
གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆེན་སྦྱབ་དགོས་ལུགས་སྦྱ་སེར་ཆང་མ་འདྲ་བས་སོ། །འདིའི་
ནང་དུ་དགེ་བསྟེན་འབྱུང་ལྔ་བསལ་གསུང་གི་པ་མང་ཞིང་། གཞན་རྣམས་གཞོན་ཆང་མས་
ཡིག་ངོ་ནི་ཤེས་པས། སྔོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་ཁ་ཏོན་བྱས་ནས་སྒོ་རུ་བྱང་ཐུབ་པར་བྱ་
དགོས་ལ། ཁས་བཏོན་པའང་སེམས་གྱིས་དོན་དྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་
པས། སྔོན་འགྲོའི་ངག་འདོན་གྱི་དོན་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བར་གོ་བར་བྱ་བསམ་ན། སྔོན་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྐྱེལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འགོ་ཀུན་བཟང་སྤྱི་མཐོང་ཞལ་ལུང་ལ་ཚར་མང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་ད་
སྟོན་ངས་བཤད་ཐྱོང་བས་མང་ཤས་ཀྱིས་ཐོབ་ཡོད་ལས་ཆེ་ལ། ངས་བཤད་པའི་སྤྱི་
སྟོན་ཡང་ཡོད་པས་དེ་ལ་ཉོན་དང་། ལས་དང་པོ་རྣམས་ལ་དཔྱད་གསུང་འགྱུར་རྒྱུ་
པན་ཐོགས་ཡོད་སྟེན་དོ། །ཀུན་བཟང་ཞལ་ལུང་ལ་རྒྱན་དུ་ཡང་ཡང་ལྟོས་དང་སྟོན་
འགོའི་ངག་འདོན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་མ་ཟད་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་།
རྒྱ་བཟང་ཤོས་ནི་ཡོན་ཏན་རིག་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་མེད་ཆོ་བཟང་བྱིང་འབྱོར་པའི་རྒྱ་
རྒྱས་ཅི་ཅུམ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཛོས་ཤིང་། ཇི་ཅུམ་གྱི་འབྱོར་ཆེན་ཕུག་པོ་ཡིན་ཡང་ཁ་ཞིག་
གྲག་དུས་སྤྱོད་ཏུགས་བསྟན་ནས་ཐོག་བཞིན་དུ་དུར་གྱིན་ཡོད་པ་ནི་རྒྱན་མིན་པར་མཚང་
དུ་ཆེ་བས་སོ། །སྤྱོད་པོ་གསུང་དཔེ་ལ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི་མཚང་དང་། ཡོན་ཏན་
ཅན་གོས་རྩལ་ཐེང་པའི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱན་ཡིན་པ་སྟེ། དཔལ་སྤྱུལ་ཚང་གིས་ཁོང་
ཨ་བུ་རྩལ་པོ་ཡིན། ཤེས་རྒྱ་ནི་ཨ་བུ་རྩལ་པོས་ཤེས། །མཁེ་རྒྱ་ནི་བཅོན་ཕུག་བུ་
ལ་མཁེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡོན་ཏན་ནི་རྒྱན་དུ་མཆིས་སོ། །དེས་ན་སྟོན་
འགོ་ཀུན་བཟང་སྤྱི་མཐོང་ཞལ་ལུང་འདི་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་ཡིན་པས་ཚར་མང་པོར་ལྟོས་
དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མིག་རྒྱུད་དང་། འཛིག་རྟེན་ཡང་
དག་གི་ལྟ་བུ་སོགས་མདོར་ན་མི་ལ་རབས་བྱེད་སྤྱད་རྣམས་དཔེ་ནང་དུ་ཡོད་པས། དེ་
ལ་འཇུག་རྒྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་ལོ། །རང་གིས་རང་ལ་མི་གཅེས་པ་དང་། རང་དོན་
རྒྱུ་ཏུ་བསྐྱར་མཁེས་སུ་ཡང་མེད་ཀྱང་། རང་དོན་སྤྱུལ་མི་ཤེས་ནས་མགོ་འཁོར་ལམ་
ལོག་ཏུ་སོང་བ་དེས་ན་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་དུ་ཐོན་དུས་ལམ་མ་ནོར་བ་གཤམ་ཆེ་ཡི་ལམ་ལོག་
པར་ཞུགས་ཆོ་སོང་གིན་སོང་ལ་ལམ་ལོག་རྗེ་ཐུབ་འགྲོ་བས་དོན་འདི་ལ་བསམ་སྟོན་གཏོང་
རྒྱ་གཤམ་ཆེན་ཡིན་ནོ། །ད་ཆོས་བྲིད་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ།

༥ དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་རྫོང་པལ་སྤྱལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས།
འབྲུལ་པའི་སེམས་འདི་ངེས་པ་མ་བརྟལ་ན། །མཆོ་འདབ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པའི་
བརྒྱུས་བཅོལ་དང་། །ལེགས་སྒྲོན་དུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱང་སྒྲོམ་དེ། །འབྲས་བུ་
ཐར་མཆོག་བརྟུང་དུ་སྒྲིན་པར་དགའ། །ཞེས་གསུངས་པས། རང་རེ་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། འགྲོ་བ་རིགས་དུག་གི་གནས་སུ་སྤྱག་
བསྐྱལ་རྒྱ་འབྲས་འབའ་ཞིག་ལ་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སྦྱོང་ནས་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཏིལ་འབྲུ་
ཅམ་ཡང་མ་རྟེན་པར་གནས་པ་འདི་འབྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་འབྲུལ་སྤྱང་བདེ་
སྤྱག་ཏུ་ཤར་བས་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནི་ཆུ་རང་ཡིན་ཡང་དགུན་ལྷགས་རྒྱུད་གིས་
བསྐྱམས་དུས་རྒྱན་གཤེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་འབྲུག་རོམ་དུ་གྱུར་ནས་མགོ་རུ་
བརྒྱབ་ན་མ་བྱེད་རུས་པའི་འབྲུག་གོང་དུ་འབྱུར་བ་ལྟར་དུ་སོང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་
འབྲུལ་སྤྱང་གཉིད་མ་བདེ་བའི་མི་ལམ་སད་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདིའི་ཡུགས་དེད་ནས་གཞི་
རྩ་ངོས་བབྱང་ན་འབྲུལ་པའི་སེམས་འདི་ལ་ཐུག་པས། མེ་དང་ཉི་མ་གང་རུང་ལ་
འབྲུག་བཞུས་ནས་ཆུ་རུམ་བསྐྱུར་བར་བརྟུང་མི་རུང་བ་ལྟར་དུ། འབྲུལ་པའི་སེམས་
འདི་བརྟལ་ནས་མ་འབྲུལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་མ་བཞག་པ་དེ་སྤིང་དུ་ཐབས་གཞན་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེ་དུས་སྤྱིད་དུས་ཤིག་ཡོང་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །གོང་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་དུ་ལུས་ལ་ནད་རྒྱུད་དུ་ཞིག་ཕོག་ཆོ་སྒྲན་བཅོས་མ་བྱས་ན་མི་བདེ་བས་དེ་བཅོས་
ཐབས་དང་གཟེར་འཛོམས་ཀྱི་སྒྲན་རྩྭ་ཆོད་འཐུང་བ་བྱེད་ཀྱང་། ནད་གདོན་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་བཅས་ཡོད་པའི་འབྲུལ་པའི་སེམས་འདི་སྒྲན་བཅོས་བྱ་བ་ཕར་ཞོག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་འདར་
ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་འབྲུལ་ཚབས་ཆེས་ཆེ་བའོ། །དེས་ན་འབྲུལ་པའི་སེམས་འདི་ཇི་
ལྟར་བརྟལ་དགོས་ཤེ་ན། ནད་ཞིག་ལ་དཔེ་མཆོན་ནས་བཤད་ན་ནད་གང་ཡིན་རུང་

ཁྱེད་པོ་འདྲི་བ་ལྟོ་སྒྲིལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཐོག་མ་ནད་དེ་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཕན་པས་
མེད་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པ་དང་། ནད་མེད་ཐབས་བྱེད་པ་ལའང་བྱ་བའི་བརྟུང་
རིམ་གྱིས། དང་པོ་རྒྱུད་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་རྩ་བ་དྲུང་འབྲིན་བྱ་དགོས་
ཤིང་། དེ་ཡང་ནད་ཐོག་ཏུ་ནད་འཕར་སྤྱད་གྱི་སྒྲན་བསྟན་མི་རུང་པས་ནད་གྱི་ལྷོག་
ཟླའི་གཉེན་པོ་ནད་འཛུམས་གྱི་སྒྲན་བསྟན་དགོས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་
ཤིང་བསྟན་ན་མེ་ཤི་ཐབས་སུ་མི་འགོ་བར་ལྷག་ཏུ་འབར་བའི་རྒྱུར་འཕྱར་བ་དང་མེ་ཐོག་
ཏུ་རྒྱ་བྱས་པའམ་ས་ཡིས་མནན་ན་མེ་ཤི་བ་དང་མཚུངས་པས་རང་རང་གི་དབྱའམ་
འཛུམས་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་དགོས་པས་འབྲུལ་བ་ལྷོག་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་ལྷོག་ཟླ་མ་
འབྲུལ་བའི་ཐབས་ལམ་བསྟན་དགོས་པའོ། །དེས་ན་རང་རེ་འབྲུལ་ནས་སྤྱག་བསྐྱུ་
རྒྱུངས་པར་འདུག་སྟེ་ནས་མ་འབྲུལ་ཡང་དག་གི་ལམ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་བཅོལ་བའི་
རྩལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་བསྟན་དགོས་པའོ། །ང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་སུ་སོང་
བར་དགུན་ཁ་རུ་ནམ་སྤྱི་མཐའ་གཏོང་ཙམ་ལས་ཉི་མ་འཆར་རྒྱུ་མི་འདུག་པས་ཉིན་ལྔ་དྲུག་
རེར་བསྐྱད་པས་སྤྱི་ནས་སྤྱི་དེ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་འདུག་ཅིང་། རང་རེས་ཀྱང་
མཚན་ལ་མཚོན་མེ་སྟོན་པ་ལས་ལམ་མགོ་ཡང་མི་ཚོད་པས་ཉལ་དགོས་པས་མཚན་
མོར་སུན་པར་འཐེབས་ནས་སྤྱི་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་མཚན་
མོའི་སུན་ནག་འཐེབས་པོ་རང་སངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་སེམས་མ་འབྲུལ་པའི་ཐོག་ཏུ་
བཞག་པས་འབྲུལ་བའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་སྟོབས་གྱིས་འབྲུལ་བ་གཞི་མེད་དུ་རང་ཞི་རང་
སངས་ལ་འགོ་བའོ། །དེས་ན་རྩ་བ་འབྲུལ་བའི་སེམས་དེ་འདུལ་མ་ཐུབ་ན། དར་
ཕྱེ་རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པ་ལྟར་དུ་ཁ་ཡ་མཚུ་མ་མཚུ་རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པའི་མ་ཉིད་བཞས་
གངས་གསོག་རྒྱུའི་གངས་ཀ་རྒྱུད་པ་རུ་རེ་བ་བྱས་ནས་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་ནས་

བསྐྱེད་པས་ནི་གོ་ཆོད་པ་མིན་ནོ། །བསྐྱེད་བྱངས་རྒྱུད་པ་ལ་ཞེན་ནས་གཏམ་ཉོག་དང་
བསྐྱེད་ནས་རྩལ་ཅམ་བཏོན་པ་དེ་དང་། ལྷ་ཇོ་སེར་གྱིས་གཞན་གྱི་མིག་ཡོལ་ཅམ་
ལས་དོན་གྱི་སྤྱད་སྤྱོམ་གང་ཡང་སྤྱད་མེད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་ཅམ་འཆང་བ་དང་། ལྷ་པ་ཇོ་
མོ་དང་དགེ་བསྟེན་པོ་མོ་གང་ཡིན་ཡང་བསམ་པ་མ་དག་པའི་དུག་གིས་བསྐྱོད་པའི་སྤྱད་
སྤྱོམ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་སྤྱགས་ཡོང་ཆེད་དང་། ལེགས་སྤྱོད་འཛིགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་
སྤྱད་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་མ་དགོས་ཐེག་དམན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཅམ་དུའང་མི་
འགྱུར་བས་འབྲས་བུ་ཐར་བ་མཆོག་གི་བཅུད་དུ་སྤྱོད་པར་དགའོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་
པར་དག་པ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་ཆོས་སྤྱོགས་སུ་འཁོར་བའི་ངང་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི།
ཁ་ལ་མཆུ་མ་མཆུ་དར་ལྗེ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱད་སྤྱོམ་དོན་གྱིས་མ་
བསྤྱད་པར་སྤྱིའི་ཚུགས་ཀ་གཏོད་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཕན་ལ། ཐེག་ཆེན་ཐར་
བ་ཆ་མཐུན་མ་ཟད་ཐེག་དམན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཅམ་དུའང་དགའ་བས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
བའི་རྒྱ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱད་པོ་ཆེ་དུ་
མའི་ཁལ་རྒྱབ་དུ་ལོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོ་མོ་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་དང་། བཀའ་འཁོར་ལོ་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་བསྐྱོར་བ་དང་། སྤྱལ་བ་སྤྱོ་ཆོགས་པས་ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་
གསུམ་གྱི་བསྟན་པ་ཆོད་གཟུང་རིས་སུ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཅུ་བའི་
ཆོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་ནི། སྤྱིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། །དགེ་བ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་
རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རང་གི་སེམས་འདུལ་ཞེས་པའི་ཆོག་རྟོག་
མ་གཉིས་རང་རེ་སུས་ཀྱང་གོ་སྤྱོད་པ་འདི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཞིང་། །འདི་སྟོང་པོ་ཡིན་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་གསུངས་པས་ཨོ་ཡིན་སྟེ་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་མི་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དགོས་པ་འོ། །རང་སེམས་མ་དུལ་བ་འདུལ་དགོས་ཀྱི། སྤུལ་ཟིན་ཆོ་ཡང་འདུལ་
དགོས་པ་མིན་པ་སྟེ། ཏྲ་ཁ་ལོ་མ་ལོ་བས་པར་སྤབ་བསྐྱོན། སྤྲ་བསྟན་ནས་སྒོ་བ་
དགོས་ཀྱང་། ཁ་ལོ་ལོ་བས་ཟིན་དུས་ཡང་བསྐྱབ་དགོས་པ་མིན་པ་བཞིན་
ནོ། །སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་འགོས་
མཁྱེས་པས་འཕར་ཞིང་སྤྱར་བ་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོག་རྒྱ་མ་དག་པ་གིས་གཅོད་པ་
ལྟར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་དུ་
བསྐྱོད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་སྤང་འདས་སུ་བསྐྱོད་ཅིང་། ས་ནས་ས་འཕར་ཞིང་
འབྲེན་པར་བྱེད་ལ། གང་གཅོད་ན་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་རྒྱུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་
བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་འོ། །དཔལ་སྤུལ་ཚང་གིས་ད་དུང་གོང་གི་ཆོག་བཞི་དེའི་རྗེས་
སུ། དན་དང་ཤེས་བཞིན་སེམས་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ། བག་ཡོད་སེམས་ཀྱི་སྤང་མ་
དཔའ་བོ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་སེམས་ཀྱི་ཞོར་བུ་འདི། ཤེས་ནས་སེམས་
འདི་དབྱིག་དང་ལྡན་པར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་ཏེ། དན་དང་ཤེས་བཞིན་
སེམས་ཀྱི་ཁ་ལོ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བག་ཡོད་པ་སེམས་ཀྱི་སྤང་མ་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ།
དན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་གསུམ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་མེད་པའི་མིས་བྱ་བ་ཆོད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་
བ་མི་འགྲུབ་ལ། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་མཆོག་སེམས་ཀྱི་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ་འདི་དག་དེ་ཤེས་
པར་བྱས་ནས། དན་དང་ཤེས་བཞིན་བག་ཡོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་གི་དབྱིག་
གམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞོར་དང་ལྡན་པར་མཛོད་དང་འབྱོར་ཆེན་ལྷག་པོ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ཞེས་
པ་འོ། །དེས་ན་དན་པ་ནི་མི་བརྗོད་པའི་དན་པ་སྟེ་ངས་འདི་བྱ་རུང་། འདི་བྱ་མི་རུང་
སྐམ་ནས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྗོད་པ་དན་པ་འོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་སེམས་གཞན་དུ་

མི་གཡེང་བར་སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོན་ཡོན་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བློ་ཤེས་གཉིས་
ནི་སེམས་གྱི་ཁ་ལོ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བག་ཡོད་པ་ནི་སེམས་གྱི་སྤྱང་མ་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་སྟེ་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཆོས་བཞིན་སྤྱར་ལེན་པར་བྱེད་ནས་ཉེས་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་གཡང་སར་
ལྟར་བར་གཞུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཤར་ཁ་ན་གཡང་རོང་འདུག་པས་སྦྱོ་
རྒྱག་མཆོང་རྒྱག་མ་བྱེད་མ་གཏོགས་གཡང་དུ་ལྟར་ཡོང་བུ་མཁན་ལྟ་བུའོ། །བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ་གསོལ་བ་ཅི་བཏབ་འབྲུབ་བྱེད་
ཡིན་ཞིང་། གོང་ནས་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒོ་མང་ཕྱེས་ནས་ཨོ་ལོན་བུ་རྒྱ་ནི་བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་འདི་ཡིན་པས་འདིའི་ཡིན་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སེམས་གྱི་དབྱིག་གམ་
ཞོར་བུ་རིན་ཐང་དང་ལྷན་པ་ལོངས་མཛོད་ཅེས་པའོ། །རང་རེའི་ད་ལྟའི་སྦྱོ་ཆོགས་གྱི་
རྒྱ་ཞོར་འགངས་ཆེན་སྦྱེལ་འབྲེན་བྱེད་པའི་རྒྱངས་འཁོར་ཞིག་ལ་དཔེ་མཆོན་ན།
གཏོང་མཁན་གྱི་ཁ་ལོ་པ་དང་། སྤྱང་མཁན་གྱི་སྤྱང་མ་དཔའ་བོ་མེད་ན། བློ་གྲོ་
རྒྱ་ཞོར་ཇི་ལྟར་འགངས་ཆེ་རུང་ས་ཐག་རིང་དུ་བསྦྱོད་པའི་ལམ་བར་ནས་ཇག་པས་འཕྲོག་
ངེས་ཡིན་པ་ལྟར་དུ། བློ་དང་ཤེས་བཞིན་ཁ་ལོ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བག་ཡོད་པ་སྤྱང་
མ་དཔའ་བོ་ལྟ་བུ་འདི་མེད་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ་དེ་འབྲུལ་བའི་སེམས་
ཇག་རྒྱུན་ལྟ་བུ་དེས་འབྲུངས་སུ་མི་འཇུག་གོ། །དེས་ན་འབྲུལ་བའི་སེམས་གྱི་ཇག་རྒྱུན་
སྤྱང་མཁན་གྱི་སྤྱང་མ་དཔའ་བོ་བག་ཡོད་དང་། སེམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་ཁ་ལོ་
སྤྱར་མཁན་གྱི་ཁ་ལོ་པ་བློ་དང་ཤེས་བཞིན་གཉིས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མཆོག་
ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ་འདི་མེད་པས་མ་ཟད་བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་བྱི་མ་ཅོམ་ཡང་མི་བློ་བར་
མཆུ་འདབ་རྒྱང་གིས་བསྐྱེལ་ནས། ཁ་ལ་མཆུ་མ་མཆུ་འཕགས་ནས་ཅི་ཅོམ་བཏོན་
ཀྱང་ཕན་ཐོགས་རྒྱུང་བས། དེ་ལྟ་བུའི་མི་ནི་རང་གིས་ཆོས་པ་ཡིན་བསམས་ཤིང་།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གཞན་གྱིས་ཆོས་པ་རེད་ཅེས་རུང་། དོན་དུ་ཕྱི་ཚུལ་ཆོས་པའི་ཚུགས་ཀ་ཅན་གྱི་ཆོས་པ་
ཁོག་སྟོང་དང་། ལེགས་སྟོན་དུག་གིས་སྤགས་པའི་བསམ་པ་མ་དག་པའི་བཅུན་པའི་
ཆས་ཅན་དང་། འདུལ་འཛིན་རྩུན་མ་དང་། གྲུ་པ་གྲུ་རྩུན་ཡིན་ཞིང་། འབྲུལ་
འཛིན་བདག་རྟོག་དང་རང་གཅེས་འཛིན་ནང་ནས་མ་ཆོད་པའི་སྟོམ་ཆེན་གྱི་མིང་འཛིན་
རྣམས་ཀྱང་། སྟོམ་ཆེན་བཏགས་པ་བ། མིང་གི་ཨོ་ཟོ་བ་འཛིན་པ། དོན་ལ་
སྟིང་པོ་མེད་པའི་དོན་སྟོང་། རང་སྟོང་པ་ཕྱི་བཟིད་ཉམས་ཅན། གནའ་སྟོན་མར་
མགོན་ཁང་ནང་དུ་གཡག་གི་གསོལ་དང་། སེང་གའི་གསོལ། སྤྱག་གཟིག་གི་
གསོལ་མང་པོ་ནང་དུ་རྩ་བ་མངས་ནས་བཏགས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསོག་གསོལ་རྩུན་པ་
བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་མདོ་མང་པོའི་ནང་ནས་གསུངས་
པས། ལྟར་སྒྲུང་མི་མགོ་བསྟོར་ན་བསྟོར་རྒྱུད་ཡིན་རུང་། དོན་དུ་མི་མགོ་བསྟོར་
ས་ནས་རང་མགོ་བསྟོར་བ་ནི་བསྟོར་ཆེན་ཡིན་པ་སྟེ། མི་མགོ་བསྟོར་ན་བསྟོར་རྒྱུད་
ཡིན། །རང་མགོ་བསྟོར་ན་བསྟོར་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་དེས་ན་ད་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྐྱབ་དགོས་བསམ་ནས། རང་རྒྱུད་ཉམས་ལེན་
ལ་སྒྱུར། ཤེས་ཚད་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་ནི་གལ་ཆེན་མང་པོའི་ནང་གི་དོན་ཆེན་
གཅིག་པུ་ཡིན་གྱི། ཤེས་ནས་ལག་ལེན་ལ་མ་བཏབས་ན་ཅི་ཡང་མི་ཕན་ཏེ། སྤྲན་
སྟོ་མང་པོ་བཙིགས་ཡོད་ཀྱང་མ་འཐུང་ན་ནད་ལ་མི་ཕན་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་རེའི་དུས་
རྒྱུན་གྱི་འཆོ་བ་སྟོད་ལམ་ལ་འདང་བརྒྱབ་ན། མི་སུ་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་གོས་གོན་
རྒྱུད་དང་། ཁ་ཟ་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་གི་སྟོད་ཆས་དེ་སྤྱུས་དག་མ་དང་། དངོས་
གཙང་མ་དང་། མིག་ལ་མཛའ་བ་ཞིག་ཨོ་ལོན་བསམ་ཀྱང་། ཆོས་རྣམ་དག་ཅིག་
ཨོ་འགྲུབ་དང་སྐྱབ་ཚུལ་ཨོ་ཤེས་མི་ལྟ་བ་ནི། གནད་མ་ཤེས་ཏེ་མ་གོ་བར་ཉོན་ཅུང་

བད་ལོག་སོང་བའི་རྟགས་སོ། །མདོར་ན་ཆོས་ནི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་དཔྱད་གྱི་ལམ་
ནས་ཐོབ་པའི་ཚད་མཐོའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྲོག་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྐྱེན་སྦྱང་གྱི་
ཐབས་ལམ་ཉག་གཅིག་དང་ཤེས་ཡོན་ཡིན་ལ། ཤེས་ཡོན་གྱི་རིགས་རྣམས་སྦྱངས་
ནས་ཤེས་རྗེས་སུ་བདེ་སྦྱོང་གཏང་བ་ལྟར་དུ། ཆོས་སྐྱབ་དུས་སུའང་དད་པ་བཞག་པ་
རྒྱུད་བས་གོ་མི་ཆོད་པས་ནང་དོན་ཤེས་ནས་བདེ་སྦྱོང་གཏོང་བ་དང་། མ་མཐའ་ཡང་
དད་པ་བྱ་སའི་ཡུལ་དང་། དད་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་དད་པ་བྱེད་
དགོས་པའི་ཚུལ་ཅམ་ནི་ཤེས་དགོས་པའོ། །དད་པ་ཡང་མི་དགོས་པ་མིན་པར་མ་
ཡོད་ཐབས་མེད་ཡིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་གྱིས། ཀུན་དགའ་པོ་
དོན་དམ་པ་ནི་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པ་
རྟོགས་པའི་དད་པ་ནི་ཐོས་བསམ་སྦྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་དབང་ལྡན་
ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་དད་པ་ཡིན་གྱི། རྗེས་དད་ལ་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །དེས་
ན་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཐུགས་རྗེ་མ་རྒྱུད་ཞེས་དད་པ་བྱེད་པ་དེ་དང་། རྒྱ་
མཚན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་དད་པ་བྱ་བ་ལ་སྤྲིང་པོ་མེད་པའི་བདེན་འཛིན་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་
རྗེས་དད་ཡིན་པའོ། །ཐོས་བསམ་བསྟེན་པ་ནི་གྲ་པ་སྒྲ་མའི་ལས་ཀ་ཡིན་གྱི།
མི་སྐྱེ་པོ་མའི་ལས་ཀ་མིན་བསམ་པ་ནི་ནོར་འབྲུལ་ཆེས་མང་བའི་བྲུངས་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་གཞི་རྩ་ཡང་ཡིན། བུད་མེད་གྱིས་སྦྱིལ་ཀྱང་
བཅས་ན་ས་གསེབ་འགྲོ་ཞེས་པ་སུས་བཤད་པར་མི་ཤེས་ཀྱང་དེ་ནི་བདུད་གྱི་གསང་ཆོག་ངོ་
མ་སྟེ། ཆོས་པོ་མོ་སུས་ཀྱང་སྐྱབ་ཆོག་ཅིང་། པོ་མོ་སུ་ཡིན་རུང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
རྒྱུ་དང་། གཞི་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོ་ཡོད་ལ། ཐན་སྤོན་འབུ་པར་ཡན་ཆོད་
ལ་ཉིལ་ལ་མར་གྱིས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་བདེ་གཤེགས་སྤྲིང་པོས་མ་བྱུང་བ་མེད་པར་ཡོད་

ཁྱད་པར་དུ་ལྟའི་དུས་རབས་གསར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་

པས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་ལྟའི་དུས་རབས་གསར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་
ཚད་མཐོ་ཞིང་། མིག་འཕྲུལ་ལས་ཀྱང་མྱུར་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲུང་པ་བདོ་མཁྱེགས་
པའི་སྐབས་སུ། དེའི་ཚོད་དང་བསྟུན་པའི་ཚོས་རིག་གཞུང་གི་ཤེས་ཡོན་ཚོས་བཤད་
མཁན་ཉན་མཁན་ཚང་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་མ་གཏོགས། དཔེ་ཆའི་
སྤྱིང་གི་ཡིག་འབྲུ་སྐམ་པའི་བཤད་པ་ཚད་མཐོ་ཡང་། དེ་སྐབས་པའི་མིའི་བསམ་སྦྱོར་
ཆེས་དམན་པར་གྱུར་ན་ཚོས་བསྐྱབས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མི་འབྲུག་པར་མ་ཟད་ཡ་
རབས་ཀྱི་མིག་ལྟོས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཚོས་བྱེད་ཅག་གིས་བསྐྱབས་པ་བྱས་མེད་
ཀྱང་བྱེད་ཅག་ལ་བཟང་དགེ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་གཞན་གྱིས་སྤང་ར་གཏོང་བའི་རྒྱ་རུ་
འགོ་བཅོམ་། །སྤྱི་མ་སེར་མོ་བ་མ་གཏོགས་བྱིས་པ་ཕོ་མོ་ལ་ཚོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་མི་དགོས་
པའི་འདད་རྒྱུ་ནི་ནང་བའི་བསྟན་པ་དང་འགལ་བ་སྟེ། ཤུ་ཀྱའི་བསྟན་པ་ལ་རིགས་
མི་གཙོ། རུས་མི་གཙོ་གསུངས་ནས། འབྲེག་མཁན་ལས་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཉེ་བ་
འཁོར་གྱི་རྒྱུད་པ་ལ་ཤུ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་བཟང་ལྡན་གྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཚོས་
འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཚོས་བཤད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་
རིགས་རུས་དང་། ཕོ་མོའི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ་མང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཤན་
ལྷགས་ངན་པ་རང་རེ་ལ་ཐེབས་ནས། སྒྲེར་དོན་སྤྱད་པའི་སྤྱིང་དོན་པ་ཐ་ཤལ་འགའ་
རེས། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་བྱེད་སྤྱད་ཀྱིས་བསྐྱད་བཅུད་པའི་ངན་སྟོལ་རྒྱུན་འབྲུམས་
དུ་སོང་བའོ། །དེས་ན་ཚོས་ནི་སྤྱིང་བཞི་བསྐྱོར་པའི་ནམ་མཁའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
གཅིག་ལ་དབང་བ་དང་། གཅིག་ལ་མི་དབང་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་སྐྱབ་རྒྱ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་པའོ། །ཟླ་པ་སྤྱི་མས་ཐར་བ་དོན་གཉེར་དགོས་
ཀྱི། མི་སྤྱི་ཕོ་མོས་མི་དགོས་ཞེས་ཁས་ཁ་བཤད་རུང་། ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་མི་

སྐྱུ་པོ་མོས་ཐར་བ་ཐོབ་ཐབས་མ་བྱས་དུས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་མི་སྐྱུ་པོ་
མོ་མ་ཆང་བས་མ་ཟད་མིའི་གངས་ཆང་མང་ཆེ་བ་མི་སྐྱུ་པོ་མོས་ཟིན་ཡོད་པས་མི་མང་ཆེ་
བ་ལ་ཐར་བ་ཐོབ་ཐབས་མ་བྱས་པའོ། །མདོར་ན་དམ་པའི་ཆོས་འདི་མི་ཉུང་དུ་ཙམ་གྱི་
ཁེ་ཕན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གྱུར་ཆོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་མ་འབྲུག་པ་ཡིན་ལ། རང་རེའི་
གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱུན་ནའང་དབང་ཁུ་ཞེས་ཆང་མས་སྒོ་བསྒྲེགས་ནས་གཤར་བ་ཡིན་
ཡང་། དེ་རིང་ཆོས་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་དུས་གོ་རྒྱུ་མ་རེད་བསྐྱར་ཞོག་ཟེར་བ་ནི་མི་ཉན་
ཏེ། དབང་ཁུ་རྒྱ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་ཡང་། དང་པོ་ཆོས་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཆད་ཉན་
བྱ་བ་ལ་ཞུགས་སྐྱེད་དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བའོ། །དབང་ཐོབ་རྒྱ་གསལ་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་
འཇུག་སྒོ་ཡིན་ཡང་། རྒྱ་ཐོགས་པ་གཅིག་བཏངས་ནས་འདྲུང་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་
དབང་ཐོབ་པ་མིན་པས་དབང་གི་ཆོག་དོན་གོ་ནས་བསྐྱར་ཐབས་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ།
རང་རྒྱུད་དུ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ས་བོན་སྒྲིན་རུང་གི་རྩས་པ་ཡེ་ལྷན་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད།
སྒྲ་མ་རྩེ་རྩེའི་སྒོ་བ་དཔོན་ལྟ་དགོངས་ཏིང་འཛིན་དང་ལྷན་པས། དབང་ཐུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་
དང་། སྤྲུགས་དང་ཏིང་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆང་གི་ནང་དུ་ཕབས་བཏབ་པ་
བཞིན་དུ་དེ་ཡར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟུང་པར་
དུ་དབང་སྒོག་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་ནི་དམ་ཆོག་ཡིན་ཡང་། དམ་ཆོག་གི་རྣམ་བཞག་ཙམ་
དང་། སྤྱང་བྱ་ཅི་ཡིན་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས། ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཙམ་ཡང་མ་རྩོགས།
དམིགས་པ་མ་དགོས་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་ཉན་ནས་མ་གོ་ཆོ་དབང་ཡང་དག་མི་ཐོབ་
པའོ། །དབང་ཁུ་བ་ནི་ལྷག་ཆོ་ཐར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་རྩིས་གངས་སྒྲངས་པ་ལྟ་བུས་མི་
ཆོག་པས། ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཉན་ནས་ཞེ་ལ་བཞག་རྒྱ་ནི་དང་པོ་ཆོས་
སྒོར་ཞུགས་པའི་རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲིན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་དང་པོ་ཡིན་པས། དེ་

བྱུང་བའི་པུ་སྐུ་པུ་བུ་གི་ཞལ་གསུང་།

ལྟར་གཟུགས་པར་བྱ་བ་ལྟུང་ཅེས་གཙོ་བོར་བྱིས་པ་མོ་མོ་རྣམས་ལ་དྲན་བསྐུལ་དང་
བཅས་ཏེ། སྐབས་སུ་བབ་པ་གང་ཞིག་འཆད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་རྩ་དཔལ་སྤུལ་
འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོའི་གསུང་། ཐོག་མཐའ་བར་དགའི་གཏམ་ལྟ་སྟོན་སྟོང་
གསུམ་ཉམས་ལེན་དམ་པའི་སྤྲིང་ཚོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལ། གྲུང་གི་དོན་དང་།
གཞུང་གི་དོན། མཚུགས་གི་དོན་དང་གསུམ་ལས་དང་པོ་སོང་ནས། གཉིས་པ་
གཞུང་དོན་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་དགའི་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་པའི་གཏམ་བཤད་པ་སོང་།
བར་དུ་དགའི་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་གསུམ་གཏམ་ལ་འབབས་པའི་གཏམ་ལས། རྣལ་འབྱོར་
བཞིའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་བ་གཞིག་པའི་སྐབས་ལས། ཅེ་
གཅིག་ཉམས་ཀྱི་དང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་སོང་ནས།

གཉིས་པ་སྤྱོད་བྱལ་ལྟ་བའི་དང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྤྱོད་བྱལ་ལྟ་བའི་དང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཀུན་རྫོབ་བརྟགས་ནས་དོན་དམ་གཏམ་ལ་ཐོབ།
དོན་དམ་དང་ནས་ཀུན་རྫོབ་འཆར་ཚུལ་ལྟོས།
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོང་བྱལ་གཞུག་མའི་གཤིས།
སྤྱོད་བྱལ་ལྟ་བའི་དང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྤྱོད་ས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་དང་། ལམ་དབུ་མ་
ཆོགས་གཉིས་སམ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྤྱོད་གཉིས་བྱུང་
འཇུག་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་།

ཇི་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་
མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་མིན་པས། །མཐའ་བཞི་ལས་གྲོལ་དབུ་མ་
པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། རིགས་པའི་
རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་ཆོག་གསུངས་པ་རྟེན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་
གཏན་ལ་དབབ་ཐབ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པའི་ངོ་བོ་སྟོང་སྟོང་
པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབུས་ཡང་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་
བདེའི་ཆ་ནས་དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ལ་
བརྟགས་ནས་དོན་དམ་སྟོང་བྲལ་གྱི་བཞུགས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཐོབ་ཅིག དོན་དམ་སྟེ་བ་
མེད་པའི་ངང་ནས་སྟེ་མེད་སྟེ་བའི་ཆོའཁྲལ་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་ལ་ལྟོས་
དང་། རྣམ་པ་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀ་དོན་ལ་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་པ་སྟོང་བྲལ་གདོད་མའི་གནས་
ལུགས་སྟོང་བྲལ་ལྟ་བུའི་རང་གནད་དུ་ཤེས་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྟོང་བྲལ་སྟེ་
བསམ་བརྟེན་འདས་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུའི་ངང་མ་ཤོར་བར་ཡིག་དུག་སྟོངས། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །བྱིམ་པ་ཕོ་མོའི་ཉམས་སུ་རན་པར་མི་འདུག་པས་ དེ་རིང་རང་
རེས་སྟོང་བཤད་དེ་ཙམ་བྱེད་མི་ཉན་ཞིང་། བྱེད་པར་གཞི་དབུ་མ་ཆེན་པོ། ལམ་
ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོ། འབྲས་བུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་ལྟ་སློམ་སྦྱོང་པ་
དང་འབྲེལ་ནས་གསུང་བའི་སྐབས་སུ་ཁེལ་འདུག་པ་འདི་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བར་འབྲེལ་བའི་
སྐབས་ཀྱང་མིན་ལ། མང་པོ་བཤད་ན་བྱིམ་པ་ཕོ་མོ་མགོ་ཉོག་སྟེད་ཡིན་པ་དེས་ན་
དད་པས་མོས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པའི་དགོས་ཆད་དུ་ཆོས་ཟབ་མོའི་

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁུ་སྒྲིག་པ་བྱས་པ་ལྟར་གྱི་ཞུས་གསུང་།

འབྲེལ་བ་ཐོགས་པར་བྱས་ནས་བཏོན་ན་ཆོག་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟར་དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་
བའི་ལྟ་བུ་དང་སློབ་སྦྱོར་ནས་བཤད་པ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་རོ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱུ་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་བསྟན་
པ།

གསུམ་པ་རོ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱུ་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་དུ་སེམས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཆོད་།།

སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བའི་རྩོད་ཐུག་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་།།

སྒྲུང་སེམས་གཉིས་མེད་རྒྱ་གྲོལ་ཕྱུལ་བ་ཆེ།།

རོ་གཅིག་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱུ་སྒྲིང་ས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་སྒྲུང་གི་གཟུང་འཛིན་ཆོགས་དུག་ཏུ་སྒྲུང་
པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཞེན་སྒྲུང་སེམས་ཀྱི་ཞེན་པ་ཆོད་།
ནང་སྒྲུང་མཁུ་སྒྲིག་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་དུ་མེད་སྒྲུང་སྒྲོ་ཡིས་ཡོད་པར་བཟོས་པའི་སྒྲུང་བའི་རྩོད་
རིས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུ་རྒྱུ་ སྒྲུང་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་རྒྱ་ཡན་རང་གྲོལ་རང་
བབ་མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་ཕྱུལ་བ་ཆེན་པོ་འཁོར་འདས་གཉིས་མེད་སྲིད་ཞི་རོ་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱུ་སྒྲིང་ས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཕྱག་ཆེན་
དང་སློབ་སྦྱོར་ནས་བཤད་པ་སོང་ནས།

བཞི་པ་བསྐྱོམ་མེད་ཆོས་སྐྱུར་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱོང་བའི་ ཚུལ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་བསྐྱོམ་མེད་ཆོས་སྐྱུར་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་སྟོང་གཉུག་མར་གྲོལ།

རིག་པའི་རང་རྩལ་སེམས་རྟོག་རང་སར་དག།

སེམས་རིག་གཉིས་མེད་ཐིག་ལེ་གཅིག་གི་རང་།

བསྐྱོམ་མེད་ཆོས་སྐྱུར་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱོང་ས།

ནེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཟབ་དོན་ཉམས་རྟོགས་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཡིན་པ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་པ་ཕལ་གྱིས་གོ་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་གྲགས་
སུ་བཤད་རྒྱ་མིན་ནའང་། གཞུང་ཕྱི་མའི་དབུ་མ་དེ་ཐལ་རང་གང་དུ་ཡང་བཀྲལ་ཆོག་
པ་ལྟར་དུ། དུག་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱུང་མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན།
སྟོན་ལམ་རྣམས་ལྟ་བུ་འོན་པ་ལྟར་དུ་ཐུན་མོང་གི་སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་མིན་པས།
ཐུན་མོང་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་འགོའི་དད་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་བཀྲལ་ན། འདི་ལྟར་སྤང་བའི་
འབྲུལ་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་སུ་ཤར་པའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
ལྷགས་ནི། རིག་སྟོང་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་ཡེ་གྲོལ་མ་བཅིངས་འཆིང་མེད་
སུས་ཀྱང་བཀྲོལ་བ་མེད་པའི་རང་གཤིས་སུ་གནས་པ་གང་ལས། སྟོང་དང་རྟོན་
འབྱུང་བསྐྱུ་མེད་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རིག་པའི་རང་རྩལ་སེམས་
རྟོག་འདྲ་དང་མི་འདྲ་གང་ཤར་ཡང་། ཅི་ཤར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དང་རོལ་བ་ཡིན་པས་
སེམས་རྟོག་ཀྱང་རང་སར་རང་སར་དག་པ་མ་གཏོགས་མ་དག་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་གནས་

བྱུང་བའདག་པལ་སྐྱེལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མེད་པས། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་རིག་གི་ངོ་བོ་དང་
རང་རྩལ་ལ་དོན་དུ་ཐ་དད་མེད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རུང་བ་གོང་བུ་གཅིག་ལས་མི་གཡོ་
པའི་གཉིས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ངང་ལས་མ་འདས་པར་ཡིག་ཏུག་
སྟོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ནི་རྩོགས་ཆེན་དང་མཐུན་པར་བཤད་པའོ། །

བཞི་པ་ཚོགས་ཏུག་རང་སར་གྲོལ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ཚོགས་ཏུག་རང་སར་གྲོལ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ལ་ཏུག་ལས།

དང་པོ་མཐོང་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་ཏུག་སྟོང་བའི་རྩལ་བསྟན་
པ།

དང་པོ་མཐོང་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་ཏུག་སྟོང་བའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི།

གཟུགས་སྒྲུང་ལྟ་བུ་ཤེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གནད།

མངོས་དང་མི་མངོས་སྒྲུང་ཞེན་རང་སར་གྲོལ།

ཞེན་མེད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་འཕགས་པའི་སྒྲ།

མཐོང་སྒྲུང་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་ཏུག་སྟོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་ཤེས་ན།

གསལ་བརྟན་གྱི་ཆོད་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་གནད་ཡིན་པས།

མངོས་དང་མི་མངོས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་ཞེན་འཛིན་

ཐམས་ཅད་རང་སར་གྲོལ་ཏེ། ཞེན་མེད་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་

འཕགས་མཆོག་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་རུ་ཤར་ནས། སྤང་བ་སྐྱུ་ཡི་འབྱེར་སོ་དང་མ་
བྲལ་བར་མཐོང་སྤང་རང་སར་གྲོལ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་
པའོ།

གཉིས་པ་ཐོས་སྤང་རང་གྲོལ་གྱི་ནང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་
བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཐོས་སྤང་རང་གྲོལ་གྱི་ནང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

སྐྱ་སྤང་སྤྲུགས་སུ་ཤེས་ན་བསྐྱས་བཟློང་གནད།

སྐྱ་དང་མི་སྐྱ་སྤང་ཞེན་རང་སར་གྲོལ།

ཞེན་མེད་འཁོར་འདས་རང་སྐྱ་ཡིག་དྲུག་གསུང་།

ཐོས་སྤང་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ན་བས་ཐོས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་རུ་སྤང་བ་
ཐམས་ཅད་གྲག་སྒྲོང་སྤྲུགས་སུ་ཤེས་ན། ངག་སྤྲུགས་ཀྱི་འབྱེར་སོ་བསྐྱས་པ་སྤྲུགས་
དང་། བཟློང་པ་ཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན། སྐྱ་ཐོས་
པ་སྐྱ་དང་མི་སྐྱ་བཟང་ངན་དུ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་རྟོག་འབྲུལ་སྤང་གི་ཞེན་པ་འཛིན་མེད་
རང་སར་གྲོལ་ནས། ཞེན་པ་མེད་པའི་ངང་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རང་སྐྱ་གང་དང་གང་
ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་གསུང་མཆོག་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཐོས་
སྤང་རང་སར་གྲོལ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གསུམ་པ་དྲི་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་

པ།

གསུམ་པ་དྲི་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

དྲི་སྒྲུང་སྒྲེ་མེད་ཤེས་ན་རྫོགས་རིམ་གནད།།

ཞིམ་དང་མི་ཞིམ་ཞེན་སྒྲུང་རང་སར་གྲོལ།།

ཞེན་མེད་དྲི་སྒྲུང་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངད།།

དྲི་སྒྲུང་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་ས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཞིམ་དང་མི་ཞིམ་གྱི་བསྒྲུམ་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲི་རུ་སྒྲུང་བ་འདི་
ཡང་། དང་པོ་སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ཤེས་ན། མཚན་མེད་
དམིགས་པ་མེད་པའི་བསྒྲེད་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱས་ཕྱེས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་གནད་ཡིན་པས་ན།
དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གནད་ཟབ་མོ་གྲོང་དུ་གྱུར་བའི་སྐབས་སུ་དྲི་ཞིམ་པ་དང་མི་ཞིམ་པའི་
གཉིས་འཛིན་མཚན་མའི་ཞེན་སྒྲུང་རང་སར་དག་ཅིང་གྲོལ་བ་ཡིན། ཞེན་པ་མེད་པའི་
དྲི་བསྒྲུང་འགག་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་བ་ནི་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་བསྒྲུང་
གི་ངད་པ་ཡིན་པས་ན། དྲི་རུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུང་དུས་ཉིད་ནས་རང་སར་གྲོལ་བའི་ངང་ནས་
ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་ས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ལྷགས་ཀྱི་
སྒྲོང་བུ་ཤིར་ཁ་ལ་ཕྱིང་པས་བལྟད་ན་དེ་ཡང་ཟད་རུས་ཏེ། ཡི་གེ་དྲུག་པ་ལན་ཅིག་
བརྗོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་ཟད་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཡི་གེ་དྲུག་པ་མ་ཁིའི་ཕན་ཡོན་དེ་ལྟར་
གསུངས།

བཞི་པ་རོ་སྤང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

བཞི་པ་རོ་སྤང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

རོ་སྤང་ཚོགས་སུ་ཤེས་ན་མཆོད་པའི་གནད།།

བརྟུང་དང་མི་བརྟུང་ཞེན་སྤང་རང་སར་གྲོལ།།

ཞེན་མེད་བཟའ་བརྟུང་འཕགས་པ་དགེས་པའི་རྩམ།།

རོ་སྤང་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྦྱོང་ས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟའ་བཅའ་བརྟུང་བ་དང་བཅས་པའི་ལྷུས་སྦྱོང་བྱའི་ཡུལ་དུ་སྤྱར་
པའི་རོ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་སུ་ཤེས་ན་མཆོད་པ་གནས་སུ་སྟོབ་པའི་གནད་ཡིན་
པས། རོ་བརྟུང་དང་མི་བརྟུང་དམ་ཞིམ་དང་མི་ཞིམ་གྱི་ཞེན་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་རང་སར་
གྲོལ་ནས་ཞེན་པ་མེད་པའི་བཟའ་བརྟུང་དཔ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འཛོལ་བའི་ཆེད་དམ། རང་
ལུས་ལུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་གདན་གསུམ་ལྷ་རུ་ཤེས་ནས་ནང་གི་སྦྱིན་སྲེག་གམ་མཉེས་
བས་སུ་ཡུལ་ན། བཟའ་བཅའ་བརྟུང་བ་འཕགས་པ་དགེས་པའི་རྩམ་ཡིན་པས་ན།
རོ་སྤང་རང་གྲོལ་ཞེན་མེད་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་རྒྱག་སྦྱོང་ས། ཞེས་གསུངས་
པའོ། །ཚོགས་ཞེས་པ་ནི་དུ་མ་འཛོམས་པ་ལ་བྱ་བས། སྐལ་ལྷན་འདུས་པའི་
ཚོགས་ཀྱིས། འབྱོར་ལྷན་ཡོ་བྱད་གྱི་ཚོགས་འདུ་བར་བྱས་ནས། དངོས་གྲུབ་ལྷ་
ཡི་ཚོགས་ལ་ཡུལ་ནས། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་རྩོགས་པ་ལ་ཚོགས་
ཞེས་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྣམ་བཞག་སྤྲུགས་
གྱི་གཞུང་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མང་བའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དུགས་ཀྱི་བྱ་
འདི་ལྷ་སྦྱེད་པེར་ན་རྒྱ་མཆོའི་མཆོང་རྣམ་ཆེན་པོ་བཟའ་སུ་དཔག་ཆོད་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྦྱོང་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཞེད་དུ་རྟ་གོད་མའི་གདོང་གི་མཐའི་བར་དུ་དཔག་རྟ་མེད་པ་ངས་སྒྲིའི་ཕེ་མའི་བརྒྱ་ཆས་
ཐོགས་པ་རེ་རེ་བཞིན་བགང་རུས་གྱི། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡི་གོ་དུག་པའི་རིགས་སྒྲགས་ཆེན་
མོ་ལན་གཅིག་བརྒྱས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ངས་བགང་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རྒྱ་བ་སྐར་མར་བཅས་པ་
གནས་ལྷུང་ཞིང་། །རི་དང་གྲོང་དང་བཅས་པའི་ས་ཞིག་ལ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་
ནི་རྣམ་པ་གཞན་གྱུར་ཀྱང་། །ཁྱོད་ནི་མི་བདེན་པ་ཡི་ཚིག་མི་གསུང་། །ཞེས་རྒྱ་བ་
ཤར་ནས་འཆར་བ་དང་། ཉི་མའང་ཤར་ནས་འཆར་ཞིང་། སྐར་མ་སྒྲིན་དུག་ལ་
སོགས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ན་རྒྱན་དུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤར་ས་དང་། གནས་སའི་
ཕྱོགས་འགྱུར་བ་དང་། རི་དང་གྲོང་དང་བཅས་པའི་རང་རེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་ས་གནི་
འདི་ཡང་ཞིག་པ་དང་། རམ་མཁའ་ཡང་འདི་ལྟར་མིན་པར་ཀག་སྒྲ་གྲག་བཞིན་དུང་
ཆོག་པ་དང་། རུམ་དུ་བརྩལ་ཆོག་པ། །ཁ་རུ་བ་ཆོག་པ་སོགས་སུ་གྱུར་ན་ཡང་།
ཤིན་རྟ་བདེན་པར་སྒྲ་བའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མི་བདེན་པའི་ཚིག་གསུང་
བར་མི་སྲིད་ཅས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པས།
དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངས་པ་མ་རྟེན་ན་དམ་ཆོས་གང་ཉན་རུང་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ངས་ཤེས་
རྟེན་དུ་ཡོད་པ་མིན། གཞན་ཡང་མ་རྟེན་པན་ཡོན་ལས། སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་བཅས་
པ་ཡང་། །སྤང་ལ་སྒྱུར་ན་གངས་ཀྱིས་ཆོད། །མ་རྟེན་ཡོན་ཏན་གངས་མི་
ཆོད། །སྐལ་ལྷན་ཀུན་མ་རྟེན་པར་བསྐྱོངས། །ཞེས་སྤྱིང་བཞི་རིའི་རྒྱལ་པོའི་རི་རབ་
དང་བཅས་པའི་ཡང་ལྷིད་སྤང་ལ་བཅའ་བའི་ཆོད་གཞལ་ཐུབ་ཀྱང་། གསུང་མཆོག་
ཡི་གོ་དུག་པ་ལན་གཅིག་བརྒྱས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་ཆོད་བཟུང་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་
པའོ། །གཞལ་བྱ་ཤིན་རྟ་རྟོག་གྱུར་འདི་དག་བདེ་བར་བཤེགས་པའི་བཀའ་ལུང་ཆོད་

མས་གྲུབ་ཀྱང་། རིགས་པས་གཞལ་ནའང་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ནི་འཕགས་
པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་དང་། འཕགས་པ་སྦྱན་རས་གཟིགས་ནི་རྒྱལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོད་བཟུང་
རིས་སུ་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཐུགས་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བརྩེ་བས་བྱུང་ཡུལ་
ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་པར་
མེད་པ་ནམ་མཁས་གར་བྱུང་ཡིན་པས། གཟུངས་སྦྱགས་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་ཕན་ཡོན་
ལ་ཆོད་བཟུང་མེད་པ་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་ནའང་གྲུབ་པའོ།

ལུ་པ་རེག་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་བ་སྦྱན་པ།

ལུ་པ་རེག་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་བ་སྦྱན་པ་ནི།

རེག་སྒྲུང་མཉམ་ཉིད་ཤེས་ན་རོ་སྒྲོམས་གནད།

འགྲང་ལྟོགས་ཆོག་སྒྲུང་བ་རང་སར་གྲོལ།

ཞེན་མེད་ཕྱིན་རེག་བྱ་ལྟའི་ཕྱིན་ལས།

རེག་སྒྲུང་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་ས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱར་སྒྲུང་བ་འཇམ་རྩུབ་ལྷི་ཡང་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ལེན་མེད་པར་བཟང་ངན་མཉམ་པར་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་རོ་སྒྲོམས་
བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གནད་དུ་སྒྲོང་བ་ཡིན་པས། དེའི་དུས་སུ་འགྲང་ལྟོགས་
སམ་ཕོ་བ་རྒྱགས་ལྟོགས་དང་། ཆོག་གི་རེག་བྱར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་
སོང་ཞིང་། ཞེན་པ་དང་འཇིན་པ་མེད་པའི་ངང་ནས་ཕྱི་དང་ནང་གི་རེག་བྱ་ཆོར་ཞིང་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྤྱིང་བ་ནི་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་ཐིན་ལས་ཡིན་པས། རེག་བྱར་སྤྱང་བ་སྤྱང་དུས་ཉིད་ནས་
རང་སར་གྲོལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྤྱོད་ས། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྷ་སྟེ་དཔེར་ན་ངས་
ས་ཆེན་པོ་འདིའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བཞིན་བརྩིས་པའི་གྲངས་ཆོད་གཟུང་རུས་ཀྱི།
རིགས་ཀྱི་བྱ་ཡི་གོ་དྲུག་པའི་རིགས་སྒྲགས་ཆེན་མོ་ལན་གཅིག་བསྒྲས་པའི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་བགྲང་མི་རུས་སོ། །གསུངས་ཤིང་། ཡི་གོ་དྲུག་པ་ལྷོ་མ་ཁི་པལྷེ་རྩྱ་
རྩྱེ་ ཞེས་པ་འདི་སྒྲགས་ཡིན་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟོ། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕྲང་ཞེས་པ་དང་
མི་འདྲ་བ་ཆོས་ཉིད་དེ་བོས་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རུས་པ་མཐུ་ཡིས་གྲུབ་པ་སྟེ་གྲུབ་པ་བཞི་ལྷན་
ཀྱི་སྒྲགས་ཡིན་ཞིང་། སྒྲགས་ལ་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་རུས་པ་མི་བསྐྱུ་པ་ཐོགས་མེད་
དུ་ཡོད་པས། གསུང་མཆོག་ཡི་གོ་དྲུག་པ་འདི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲགས་རྗེའི་རུས་
པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲམས་ནས། ལྷ་སྒྲགས་ཆོས་ཉིད་གསུམ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་
ཡི་གོ་འབྱུང་དྲུག་གི་རྣམ་པར་སྦྱེ་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འགག་མེད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་སྒྲགས་སུ་
ཤར་བས། སྒྲགས་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་དང་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པ་དེ་ལྷར་ཡིན་
ནོ། །མདོ་སྟེ་བ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་ནང་ན། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཡི་གོ་དྲུག་པའི་
རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོ་འདི་བྲག་ལ་བཞོས་པའམ་རྩིག་དོགས་སུ་བྲིས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གང་
གིས་མཐོང་བ་ཅོམ་གྱིས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་ཐམས་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོད་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་སྦྱར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆོང་རྒྱ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་ཡི་གོ་དྲུག་པའི་རིག་སྒྲགས་ཆེན་མོ་གྲང་དོས་སུ་
བྲིས་པ་སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་གིས་མཐོང་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐུབ་

ཅེས་པའོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་བྱས་ནས་བསྐྱོར་བ་དང་། རྫོང་ར་བྱས་ནས་རླུང་ལ་
ཕུར་ན་ཕན་ཡོན་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཆེན་མོ་
གང་གིས་བསྐྱུས་པ་དེའི་ལུས་ཀྱི་རླུང་སེམས་ཅན་གང་ལ་ཕོག་པས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་
བྱང་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལྷ་སྟེ་མ་ཁི་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཆེན་མོ་འདོན་
མཁན་གྱི་ལུས་ལ་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བའི་རླུང་གིས་ཕོག་ཆོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དག་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་མ་ཁི་ལ་ཕན་ཡོན་
དེ་ལྟར་ཡོད་པའོ།

དྲུག་པ་རྟོག་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ བསྟན་པ།

དྲུག་པ་རྟོག་ཚོགས་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཆོས་ཀུན་སྦྱོང་པར་གཤམ་ན་ལྷ་བའི་གནད།

བདེན་རྒྱུ་སྒྲོལ་ཡི་འཛིན་སྟངས་རང་སར་གྲོལ།

ཞེན་མེད་སྤྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཆོས་སྦྱུང་འདྲ་ངང་།

རྟོག་ཚོགས་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྦྱོང་ས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་བཅོས་ཤིང་བསྐྱུབས་པ་མ་ཡིན་པར་གདོད་ནས་སྦྱོང་བ་ཡིན་
པར་གཤམ་ན་ལྷ་བ་མ་བཅོས་སྒྲོལ་པ་དང་བྲལ་བའི་རང་གནད་ཡིན་པས། གནད་དེ་ཇི་
བཞིན་རྟོགས་པའི་སྐྱབས་སུ་བདེན་པ་ལ་མཆོག་དང་། རྒྱུ་པ་ལ་དམན་པར་ལྷ་བའི་

ཁྱེད་པདག་པལ་སྐྱེས་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྒོ་བྲལ་སྒོ་ཡིས་འཛོམས་པའི་སྒོ་ཡི་འཛིན་སྐྱེད་ས་དམ་ཀྱང་དེ་བའི་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྐྱེད་བ་
རང་སར་གྲོལ་ལོ། །ཞེན་མེད་གྱི་དོ་ཁར་སྐྱེད་སྤྱོད་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཆོས་སྐྱེད་ཡོ་ལང་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བས་རྟོག་ཆོག་ས་བཟང་དན་དུ་སྐྱེད་བ་ཐམས་ཅད་
གཉིས་མེད་མ་སྐྱེད་ས་འཛིན་མེད་རང་གྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོང་ས། ཞེས་
གསུངས་པའོ།།

ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོ་བོར་གྲོལ་བ་ཀུན་འབྱུང་
ལམ་དུ་སྒྲོང་པའི་མན་ངག་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོ་བོར་གྲོལ་བ་ཀུན་འབྱུང་ལམ་དུ་སྒྲོང་པའི་
མན་ངག་བསྟན་པ་ལ་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ཞེ་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ཞེ་སྒྲུང་རང་གྲོལ་གྱི་དང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི།

ཞེ་སྒྲུང་ཡུལ་རྗེས་མ་འབྲང་ཁྱོ་སྒྲོ་སྒྲོས།།

ཁྱོ་སྒྲུང་རང་གར་རང་གྲོལ་གསལ་སྒྲོང་དང་།།

གསལ་སྒྲོང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལོགས་ན་མེད།།

ཞེ་སྒྲུང་རང་གྲོལ་དང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོང་ས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གན་གྱིས་ང་ལ་དོ་བསྒྲེས་མེད་བརྩམས་གྱིས་དོ་ལ་བལྟས་ནས་
མགོ་ལ་བརྒྱབ་བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཕྱི་ལྷ་རྩེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེ་སྒྲུང་དུག་པོ་སྐྱེས་པའི་དུས་

སྟུ། ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་མི་སྤྱད་པའི་མཚན་མ་ཅན་དུ་སྤང་པའི་ཡུལ་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་
ཕར་མ་འབྲང་བར་ཁོང་ཁྱོད་པོ་བྱིས་ཉིད་ལ་རྩེར་ལྷོས་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་ལས་
མ་བྱུང་། རྣང་སེམས་ལས་མ་བྱུང་བར་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་དང་པོ་སྤང་
དུས་ནས་རང་ཤར་རང་གྲོལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་གསལ་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་དེ་
གང་ཡིན་སྟོན་ཅིག གྲུ་བཞི་ཞིག་གམ་གྲུ་གསུམ་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན་སྟོན་དུ་མེད་པ་ནི་
རང་ཤར་རང་གྲོལ་གཞི་མེད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གསལ་
སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ལོགས་ན་མེད་པས་ཞེ་སྤང་རང་གྲོལ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་
ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱོང་ས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱབ་བའི་རྒྱལ་བསྟན་

པ།

གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱབ་བའི་རྒྱལ་བསྟན་པ་ནི།

ང་རྒྱལ་ཡུལ་རྗེས་མ་འཛིན་འཛིན་སྒྲོ་ལྟེས།

མཚོག་འཛིན་རང་ཤར་རང་གྲོལ་ཡེ་སྤྱོད་དང་།

ཡེ་སྤྱོད་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལོགས་ན་མེད།

ང་རྒྱལ་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱོང་ས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནི་ང་བཟང་པོ་ཡིན། ང་ཆེ་བ་ཡིན། ང་
ལྷག་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ནས་གང་མེད་ཀྱང་དོ་ཡོད་མདོག་བྱེད་པའམ། །ཡང་ན་ཡོན་ཏན་

ཁྱེད་པོ་ལྟོ་སྐྱོད་པའི་མཁའ་མཁུ་གསུང་།

ཅུང་ཙམ་ཤེས་ནས་ད་རྒྱུ་བ་དང་། མཛེན་པའི་ད་རྒྱུ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པར་
རང་གིས་ཤེས་པར་སེམས་ནས་ད་རྒྱུ་བ་དང་། རང་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་
ཏེ་ཁོ་བས་ད་རྒྱུ་སྒྲིམ་པ་དང་། རང་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་དེད་གཉིས་འབྲེལ་
དགོས་པ་ཡིན་ཡང་དེས་ལྷན་གོ་སྒྲིམ་ནས་གཞན་ལས་རང་ཉིད་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ད་
རྒྱུ་གི་རྣམ་རྟོག་སྒྲིམ་པ་ནི། ཡུལ་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་མཆོག་གོ་སྒྲིམ་པའི་དམིགས་
རྣམ་ལ་འཛིན་པ་མ་ཞུགས་པར་མཆོག་འཛིན་གི་སྒྲོ་རང་ལ་ལྟོས་དང་། རང་ཉིད་ལ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ད་རྒྱུ་གི་སྒྲོ་ཉིད་ཤར་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་སྒྲུ་མེད་འགག་པའི་ཐ་སྐྱོད་
དང་བྲལ་བ་རང་ཤར་རང་གྲོལ་བ་སྟེ། དང་པོ་སྒྲུ་བ་མེད་པས་འདི་ནས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་བྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་། གཟུགས་གི་རིང་ཐུང་དང་། ལྷི་ཡང་
སོགས་གིས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲུ་བ་མེད་ན་མཐར་འགག་པ་ཡང་མེད་པས་སྒྲུ་
འགག་མེད་པ་རང་ཤར་རང་གྲོལ་བས་ཡེ་ནས་སྒྲོང་པའི་ངོ་བོའི་ངང་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་
མ་སྐྱེད་པའི་ད་རྒྱུ་ཡེ་ནས་རང་གྲོལ་བ་མཐུད་པས་བསྐྱེད་མས་མ་སྐྱེད་པ་ལ་བགྲོལ་
མི་དགོས་པ་ལྟར་རོ། །ཡེ་སྒྲོང་དེ་ཉིད་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ལོགས་ན་
མེད་པས་ད་རྒྱུ་ཡེ་ནས་རང་གྲོལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོང་ས།
ཞེས་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་འདོད་ཆགས་རང་གྲོལ་གི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པ།

གསུམ་པ་འདོད་ཆགས་རང་གྲོལ་གི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

འདོད་ཆགས་ཡུལ་རྗེས་མ་ཞེན་ཞེན་སྒོ་ལྟོས།
ཞེན་སྦྱང་རང་ཤར་རང་གྲོལ་བདེ་སྦྱང་རང་།
བདེ་སྦྱང་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ལོགས་ན་མེད།
འདོད་ཆགས་རང་གྲོལ་རང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྦྱོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྲུག་པ་སྟེ་མཛེས་པར་སྦྱང་བ་ལས་འདོད་ཅིང་
ཆགས་པའི་སྒོ་འབྱུང་བས་ན་ཆགས་པའི་ཡུལ་རྗེས་སུ་འབྱུང་ནས་མ་ཞེན་པར་འདོད་ཅིང་
ཆགས་པའི་སྒོ་ཉིད་ལ་ལྟོས་དང་། ཞེན་ཅིང་ཆགས་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་
གྱི་རང་ནས་རང་ཤར་ལ་དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་གྱི་རང་དུ་རང་གྲོལ་ཏེ་བདེ་སྦྱང་གི་རང་ལས་
མི་འདའ་བས། བདེ་སྦྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ལོགས་
ན་མེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་རང་གྲོལ་གྱི་རང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྦྱོངས། ཞེས་
གསུངས་པའོ།

བཞི་པ་སྤྲུག་དོག་རང་གྲོལ་གྱི་རང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་
པ།

བཞི་པ་སྤྲུག་དོག་རང་གྲོལ་གྱི་རང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།
སྤྲུག་དོག་ཡུལ་རྗེས་མ་འབྱུང་དཔྱོད་སྒོ་ལྟོས།
རྟོག་དཔྱོད་རང་ཤར་རང་གྲོལ་སྒོ་སྦྱང་རང་།
སྒོ་སྦྱང་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ལོགས་ན་མེད།
སྤྲུག་དོག་རང་གྲོལ་རང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྦྱོངས།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱག་དོག་སྒྲེ་བའི་ཡུལ་རང་ཉིད་དང་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་
ཀན་ངའི་གོང་ན་ཤོར་མི་ཉན་སྒྲུལ་པ་དང་། རང་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་དམིགས་ནས་ང་
ཀན་གྱི་ཡན་དུ་ཐོན་དགོས་སྒྲུལ་པའི་འགྲན་སེམས་དང་། དེའི་ཕུན་སུམ་ཚྎ་གསུལ་ལ་
དམིགས་ནས་ཀན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལོངས་སྒྲིད་ལས་མང་བ་ང་ལ་དགོས་སྒྲུལ་པ་དང་།
ཁོ་ལ་ཡོན་ཏན་འདུག་པ་དེ་བས་ལྷག་ཅིག་ངས་ཤེས་དགོས་སྒྲུལ་ནས་སྤྱག་ཅིང་དོག་པའི་
མི་བདེ་བའི་བྲག་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པས་ན། རང་ཤེས་ཚོས་སྒྲུབ་དུས་སུ་ཁ་རྒྱུར་ནང་
ཁོ་ནར་བསྐྱོར་ནས་ཡུལ་པར་ལ་ལྟ་མཁན་ཉིད་ལ་བརྟག་དགོས་པས། སྤྱག་དོག་བྱ་
ཡུལ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་པར་མ་འབྲང་བར་རེ་དོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱག་ཅིང་དོག་པའི་རྟོག་
དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ཉིད་ལ་ཁ་རྒྱུར་བསྐྱོར་ནས་ལྟོས་དང་། རྟོག་དཔྱད་དེ་དབྱིངས་ལས་ཤར་
ཞིང་ཤར་བའི་དུས་ཉིད་ནས་མ་གྲོལ་པ་མི་སྲིད་པར་རང་ཤར་བ་དང་རང་གྲོལ་བ་དུས་
མཉམ་པར་མཐོང་སྟེ་སྒྲོ་རང་ཉིད་རང་སྟོང་གི་ངང་ན་གནས་པས། སྒྲོ་རང་ཉིད་སྟོང་
པར་མཐོང་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
སྤྱག་དོག་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས་། ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡི་གེ་
དུག་པ་བཏོན་ཅིང་དད་པས་སྒྲུ་མ་དང་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་ལ་བུས་འབོད་ཀྱི་
རྒྱལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་སྒྱུར་ན། ཡོ་མ་ཁི་པ་རྒྱེ་རྩྱུ་ཞེས་པ། ཡོ་སྒྱུ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས། མ་གསུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཁི་བྲགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
པད་ཡོན་ཏན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མེ་ཐིན་ལས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྩྱུ་སྒྱུ་
གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྒྱུད་པར་བྱེད་
པའོ། །གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་བྱིན་རྒྱབས་འབྱུང་ལུགས་མེད་ཅིང་། མ་ཁི་བཏོན་
པ་ནི་གསོལ་འདེབས་དང་དངོས་བྱུབ་འབྱུབ་པའི་སྤྲགས་ལགས་པས་མ་ཁིས་གསོལ་བ་

འདེབས་པ་གལ་ཆེན་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་ཐུ་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་འདོད་
འབྱུང་བའི་གཞི་ཡོད་ཀྱང་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་དགོས་འདོད་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།

ལྷ་བ་གཏི་མུག་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བརྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

ལྷ་བ་གཏི་མུག་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བརྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

གཏི་མུག་ཡུལ་ལ་མ་རྒྱུ་རང་རོ་ལྟོས།

རྟོག་ཆོགས་རང་ཤར་རང་གྲོལ་རིག་སྟོང་ངང་།

རིག་སྟོང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལོགས་ན་མེད།

གཏི་མུག་རང་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྟོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོངས་ཤིང་
གཏི་མུག་པ་འབྱུང་བས་ན། གཙང་བདེ་བདག་ཏུག་གི་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་མ་རྒྱུ་
པར། གཏི་མུག་ཅེས་དམུན་ཞིང་འཐིབས་པའི་ཡང་དག་ལྷ་བའི་སྟོང་རིག་མི་གསལ་བ་
རང་གི་རོ་བོ་ལ་ལྟོས་དང་། འཛིན་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་རྟོག་དེ་ཉིད་དང་པོ་ཤར་
པའི་དུས་ནས་དབྱིངས་ལས་ཤར་པས། དབྱིངས་ཆོས་ཉིད་སྟེ་འགག་དང་བྲལ་བ་
ལས་གང་ཤར་རང་སར་མ་གྲོལ་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་རྟོག་ཆོགས་རང་ཤར་རང་གྲོལ་
གྱི་རིག་སྟོང་ཡེ་ཤེས་དེ་ག་ལས་གཞན་པའི་རིག་སྟོང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་བྱ་བའང་
ལོགས་ན་མེད་པས་གཏི་མུག་རང་གྲོལ་གྱི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྟོངས། ཞེས་
གསུངས་པའོ།

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐུ་བ་ཟེང་གི་ཞལ་གསུང་།

དུག་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀ་དག་འཁོར་འདས་རོ་སྒོམ་གྱི་གནད་བསྟན་པ།

དུག་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀ་དག་འཁོར་འདས་རོ་སྒོམ་གྱི་གནད་བསྟན་པ་ལ་ལྟ་ལས།

དང་པོ་གཟུགས་ཡུང་ཡེ་གྲོལ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་
བར་བསྟན་པ།

དང་པོ་གཟུགས་ཡུང་ཡེ་གྲོལ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ་ནི།

གཟུགས་ཡུང་ཡེ་སྟོང་སྟེ་མེད་ནམ་མཁའི་ངང་།།

སྟོང་ཉིད་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་སྤྱན་རས་གཟིགས།།

འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་ལོགས་ན་མེད།།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྟོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། རྣམ་
ཤེས་ཏེ་ཡུང་པོ་ལྟ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ནི་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་སྟེ་མེད་འགག་པ་དང་
བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ངང་ལ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གང་མེད་ཅིང་། དབྱིངས་ངོ་བོ་ཀ་
ནས་དག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་འཕམ་འཕོ་
ཆགས་མཚན་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀུན་རྒྱུ་ཐིག་ལེའི་གོང་བུ་གཅིག་ཏུ་
འདུས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཞིང་།
སྦྱིར་འཕགས་པ་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོས་གང་འདུལ་འགོ་བའི་སྒྲིང་བའི་ངོར་མཚན་དང་སྦྱ་ཡི་
བཀོད་པ་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་པས། རྒྱལ་སྟེད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་འགོ་དོན་མཛད་

བཞིན་ཡོད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མཚན་གྱི་ནམ་
གངས་ལ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ།
འཕགས་པ་འཁོར་བ་དོང་སྒྲུགས། འགོ་འདུལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། འཕགས་
མཚོག་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ། འཕགས་མཚོག་ཁ་སངས་ཅི། འཕགས་མཚོག་སང་གའི་
སྒྲ། འཕགས་པ་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ། འཕགས་མཚོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་
སོགས་དེ་ལྟར་མཚན་དང་སྒྱུ་ཡི་བཀོད་པ་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་། དབང་པོ། བསམ་
པའི་བྱུང་པར་གྱིས་འདུལ་བྱེད་འདྲ་མིན་དུ་སྒྲུང་བ་ལས། གཟུགས་ཡུང་ཡེ་སྟོང་སྟེ་
མེད་སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྟོང་ཉིད་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་དབྱིངས་ཡེ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཤར་བ་དེ་
ལས་གཞན་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ་བྱ་བ་ལོགས་ན་ཡོད་པ་མིན་པས།
འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་པོའི་རང་ཞལ་ནང་ནས་མངལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བའི་ངང་
ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །གནའ་གཏོ་རུ་ཨ་དགེ་ཚང་གི་
དགུན་ལུལ་དུ་ཚོགས་ཆེན་དགོན་པ་བཏབ་ཅེས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་གཏོ་
རུ་ཨ་དགེ་ཚང་གི་ནང་རྟེན་སྒྲུན་རས་གཟིགས་འགོ་འདུལ་ཕྱག་བཞི་པ་ཞིག་དེ་རིང་ང་
སར་འབྱོར་བ་རྟེན་འབྲེལ་གིན་ཏུ་བཟང་ལ། རྟེན་འདི་གིན་ཏུ་ཙུ་ཆེན་ཡིན་པས་རྗེས་
སོར་པར་འདི་ཐང་གི་ནང་རྟེན་མིང་གྲགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ངེས་འདུག

གཉིས་པ་ཚོར་བ་རང་གྲོལ་རོ་མཉམ་དག་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྒྲ་
བར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ཚོར་བ་རང་གྲོལ་རོ་མཉམ་དག་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྒྲ་བར་བསྟན་པ་ནི།

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐུལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཚོར་བ་ཡུལ་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་འཆིང་བའི་ཞགས།།

མཉམ་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོགས་ན་སྦྱན་རས་གཟིགས།།

འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་ལོགས་ན་མེད།།

རོམ་ཉམ་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་སྦྱག་བར་མར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཡུལ་དང་
སེམས་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་ནས་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཞགས་པ་ལྟ་བུ་འདི་གྲུབ་པས། དོན་ཡུལ་
མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ན་བདེ་སྦྱག་བྱང་སྟོམས་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པས་བདེ་དང་སྦྱག་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡུལ་སེམས་གཉིས་
སམ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡིན་ལུགས་གཤིས་ཀྱི་བཅུགས་ཚུལ་དུ་རྟོགས་ན་
སྦྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་དུ་འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པ་བྱ་བ་
ལོགས་ན་མེད་པས། འཁོར་འདས་ཡུལ་སེམས་བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མེད་
རོམ་ཉམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་རང་གྲོལ་དམིགས་མེད་སྟིང་རྗེའི་ངང་ནས་ཡིག་

དྲུག་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་རང་གྲོལ་དམིགས་མེད་སྟིང་རྗེའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱེད་བར་བསྟན་
པ་ནི།

འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་འཁྲུལ་བའི་སྒོ།།

འགོ་ཀུན་སྟིང་རྗེས་འཛིན་ན་སྦྱན་རས་གཟིགས།།

འཕགས་མཆོག་འཁོར་བ་དོང་སྤྱགས་ལོགས་ན་མེད།།

དམིགས་མེད་སྤྱིང་རྗེའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མེད་ལ་ཡོད་པར་སྤང་བའི་སྤྱིག་རྒྱུའི་ཚུ་ལ་རི་དྲགས་འབྲུལ་བ་
བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་ཆོགས་པས་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྷ་བུའི་འབྲུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཉིད་དག་སྟེ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་
ཆོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ཡལ་བ་མི་འདོར་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་
ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཏེ། འཕགས་མཆོག་འཁོར་བ་དོང་སྤྱགས་བྱ་བ་ཡང་དེ་
ལས་ལོགས་ན་མེད་པས་དམིགས་མེད་སྤྱིང་རྗེའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས། ཞེས་
གསུངས་པའོ།

བཞི་པ་འདུ་བྱེད་རང་གྲོལ་གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་གི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་

བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་འདུ་བྱེད་རང་གྲོལ་གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་གི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ་
ནི།

འདུ་བྱེད་འཁོར་བའི་ལས་ཀྱིས་རིགས་དྲུག་འཁོར།།

སྤྱིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས།།

འགྲོ་འདུལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལོགས་ན་མེད།།

གཞན་ཕན་རོ་གཅིག་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིང་རྒྱ་མ་རིག་པའི་རྒྱས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་

ཁྱེད་པདག་པར་སྐྱེ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གྱི་འདུ་བྱེད་འཁོར་བར་འཁོར་སྤྱད་གྱི་ལས་གྱིས་ཁམས་གསུམ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་
ཐར་མེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འདིར་འབྱམས་ཤིང་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། དོན་
དུ་ན་འཁོར་བ་ཡི་དག་དག་ཆེན་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་འཁོར་བ་བྱ་བའི་སྤང་བྱ་ངན་པ་
ཞིག་དང་། སྤང་འདས་བྱ་བའི་ཐོབ་བྱ་ཡག་པ་ཞིག་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་
ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྤྱིད་
ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་དོན་རྟོགས་ན་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགོ་
འདུལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ལོགས་ན་མེད་པས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ངན་དེ་བོར་ལ་
གང་སྤྲས་གང་བྱང་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞན་ཕན་ཁོ་ནར་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངང་
ནས་ཡིག་དྲུག་སྒྲིངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

ལྷ་པ་རྣམ་ཤེས་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་
བཟླ་བར་བསྟན་པ།

ལྷ་པ་རྣམ་ཤེས་རང་སེམས་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བཟླ་བར་བསྟན་
པ་ནི།

རྣམ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོགས་བརྒྱད་ཆ།
སེམས་ཉིད་ཚོས་སྦྱར་རྟོགས་ན་སྦྱན་རས་གཟིགས།
འཕགས་མཚོག་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་ལོགས་ན་མེད།
རང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཤེས་པས་ཡིག་དྲུག་སྒྲིངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་སེ་སེར་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྣམ་ཤེས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཁྲིམས་ཕྱིས་པའི་གཙོ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་རུ་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད། སེམས་ཉིད་སྦྱེ་བ་མེད་པ་རིག་སྟོང་ཆོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་སྦྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཏེ། རང་སེམས་ཆོས་སྐྱར་རྟོགས་པ་འདི་ལས་འཕགས་མཆོག་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོ་བྱ་བ་ལོགས་ན་མེད་པས། རང་སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

བདུན་པ་སྒྲོག་སུམ་ལྷ་སྒྲགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལ་བསྐྱབས་
བསྟན་པ།

བདུན་པ་སྒྲོག་སུམ་ལྷ་སྒྲགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལ་བསྐྱབས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

དང་པོ་སྤྲང་སྟོང་ལྷ་སྐྱའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་ལ་བསྐྱབས་བསྟན་པ།

དང་པོ་སྤྲང་སྟོང་ལྷ་སྐྱའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་ལ་བསྐྱབས་བསྟན་པ་ནི།

ལུས་སྤྲང་གདོས་བཅས་འཛིན་པ་འཆིང་བའི་རྒྱ།

སྤྲང་སྟོང་ལྷ་རུ་ཤེས་ན་སྦྱན་རས་གཟིགས།

འཕགས་མཆོག་ཁ་སངས་ཀྱི་ལོགས་ན་མེད།

སྤྲང་སྟོང་ལྷ་སྐྱའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་སྤྲང་བའི་ག་ཁྲག་བྲོད་དབུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གདོས་བཅས་

ཁྱབ་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

རགས་པ་འདི་ལ། ངའི་ལུས་ཞེས་གཅེས་འཛིན་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐར་
མེད་གྱི་གནས་སུ་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ལུས་འདི་ཉིད་བརྟགས་ན་ཆོས་
དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་བྱིན་གསང་གསུམ་གང་དུ་འང་མེད་པ་སྒྲུང་
བ་ཉིད་ན་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་མིང་རྒྱུད་ཙམ་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་སྟོས་པ་ཀུན་བལ་གྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་རུ་ཡིན་པར་ཤེས་ན་སྦྱོར་རས་གཟིགས་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་མཆོག་ཁ་སར་པ་ཆི་བྱ་བ་ཞལ་བྱུག་
མཆོན་མ་ཅན་གྱི་ལྷ་ཞིག་ལོགས་ན་བཙལ་ནས་རྟེན་རྒྱུ་མེད་པས། རྒྱུད་སྟོང་ལྷ་སྦྱར་
ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྟོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་སྐྱ་བྲག་སྒྲགས་སུ་ཤེས་ནས་ཡིག་དུག་བཟླ་བར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྐྱ་བྲག་སྒྲགས་སུ་ཤེས་ནས་ཡིག་དུག་བཟླ་བར་བསྟན་པ་ནི།

དག་སྒྲུང་བཟློད་པའི་སྐྱ་རྟོག་འབྲུལ་པའི་རྒྱ།

བྲག་སྟོང་སྒྲགས་སུ་ཤེས་ན་སྦྱོར་རས་གཟིགས།

འཕགས་མཆོག་སེལ་སྐྱ་ཞེས་ལོགས་ན་མེད།

སྐྱ་བྲག་སྒྲགས་སུ་ཤེས་པས་ཡིག་དུག་སྟོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིགས་དུག་འབྲུལ་བའི་སྐྱ་རྟོག་དག་གི་སྐྱ་བཟློད་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་སྐྱ་
རྟོག་རང་མཆོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་འབྲུལ་རྟོག་མཆོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན་ལ། སྐྱ་
བྲག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་བྲག་སྟོང་སྒྲགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་པའི་
དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ན་དེ་ཉིད་སྦྱོར་རས་གཟིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་དུ་

འཕགས་མཆོག་སོདློ་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ལོགས་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་བྲག་ཐམས་ཅད་
སྒྲགས་སུ་ཤེས་པའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་སྤང་བདེན་ཞེན་འབྲུལ་འཁོར་འཁོར་བའི་རྒྱ།

རྟོག་བྲལ་གཤིས་ལ་བཞག་ན་སྤྱན་རས་གཟིགས།

འཕགས་མཆོག་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་ལོགས་ན་མེད།

སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོག་ཆོགས་སེམས་སུ་སྤང་བ་ལ་ཤེས་རིག་རང་མཆོན་དུ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་ཨ་འཐས་འབྲུལ་བའི་སེམས་འདི་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བའམ་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱལ་སྦྱོང་བའི་མཆེད་གཞིར་གྱུར་པས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོས་ཅན་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་རྟོག་བྲལ་མ་
འབྲུལ་པའི་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་གཤིས་ལ་དགག་སྤྱབ་དང་སྦྱོར་བསྐྱེད་པར་བཞག་ན་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་ན་འཕགས་མཆོག་སེམས་ཉིད་ངལ་གསོ་
བྱ་བ་དེ་ཡང་ལོགས་ན་མེད་པས། སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱའི་ངང་གཤིས་གནས་ལུགས་
དོན་གྱི་བཞུགས་ཚུལ་དུ་ཤེས་ནས་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་
སྐྱའི་ངོ་བོ་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྤྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རང་ལ་ཆང་
བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་རབ་
འབྱམས་སུ་ལྟ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྟུང་བར་བསྟན་པ།

བརྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ལྟ་བའི་
ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་བསྟུང་བར་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡེ་ནས་དག་པ་ཆོས་སྐྱའི་ངང་།།

ཆོས་སྐྱའི་ངང་ཞལ་མཇལ་ན་སྦྱར་རས་གཟིགས།།

འཕགས་མཆོག་འཛིན་ཏེན་དབང་ཕུག་ལོགས་ན་མེད།།

དག་པ་རབ་འབྱམས་ངང་ནས་ཡིག་དྲུག་སྟོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་ཞིང་སྒྲིབ་པའི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་
ནས་རྣམ་པར་དག་པ། དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད། ཆོས་སྐྱའི་ངང་ལས་
གཡོས་མ་སྤངས། གཡོ་བར་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བར་གནས་པ་མི་སྒྲིབ་པ་
སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཞིར་བཞུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ནས་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་གཞིར་
བཞེངས་ཀྱི་དགོངས་པས། ཆོས་སྐྱའི་ངང་ཞལ་མཇལ་ན་སྦྱར་རས་གཟིགས་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་མཆོག་འཛིན་ཏེན་དབང་ཕུག་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་ན་
བཅོལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་དག་པ་རི་བོ་ཏུ་ལའི་ཞིང་ཁམས། བརྒྱད་དག་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྟ་ཆོགས་སུ་ཤེས་པའི་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ངང་ལས་མི་གཡོ་བར་
ཡིག་དྲུག་སྟོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །འོ་ན་སྒྲིབ་བ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་དུ་
རྒྱུ་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྦྱར་རས་གཟིགས་ཁོན་ལ་སྦྱར་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུད་
དང་སྒྲིབ་ཐབས་རྣམས་ལས་རིགས་བརྒྱ་དང་། རིགས་ལྔ་དང་རིགས་གསུམ་སོགས་

ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་རིགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ།

གསུམ་པ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པར་འགག་སྒྲོམ་པ།

གསུམ་པ་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པར་འགག་སྒྲོམ་པ་ནི།

ལྷ་གཅིག་རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་སྦྱན་རས་གཟིགས།།

སྤྲུགས་གཅིག་སྒྲིང་པོ་ཀུན་འདུས་ཡི་གེ་དུག།

ཆོས་གཅིག་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀུན་འདུས་བྱང་ཚུབ་སེམས།།

གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྒྲིངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་ལྷ་ལ་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྷ་དང་། ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་དང་།
མཚན་མའི་ལྷ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྤྱེས་ནས་བཤད་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྷ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་དང་། ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་ནི། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ལམ་རྣམ་པོལ་དང་། མཚན་མའི་ལྷ་ནི། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་
རྩེའི་རང་གཟུགས་རྣམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱར་སྒྲུབ་བ་ལྷ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་བ་ཀུན་འདུས་པ།
རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྟར་འདུས་པ། རིགས་ལྷ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ། རིགས་དུག་
པའི་བདག་ཉིད་འཕགས་མཆོག་སྦྱན་རས་གཟིགས་དང་། གསུང་གཅིག་ཡན་ལག་
རྒྱ་མཚོའི་སྒྲ་སྒྲིང་གྱིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་དབྱངས་ཡན་ལག་རྣམ་དག་
པ། །གསུངས་པ་ལྷ་བྱའི་སྤྲུགས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་འདུས་པ་གསུང་
མཆོག་ཡི་གེ་དུག་པ་དང་། དོན་ཆོས་ཉིད་དུ་འདུས་པ་དང་། རྟགས་སེམས་ཉིད་དུ་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་པའི་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཐོག་པ་དང་། གནད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་འདུས་པའི་ངང་ནས། ཆོས་གཅིག་
བསྐྱོམས་པས་བསྐྱེད་ཐོག་གཉིས་ཀ་འདུས་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས།
གནད་གཅིག་ཤེས་པས་འགག་ཀུན་གྲོལ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱངས། ཞེས་
གསུངས་པའོ། །རྒྱལ་པོ་སྤྱིང་བཙན་སྒྲུབ་པོ་འཕགས་མཆོག་སྐུ་རས་གཟིགས་ཀྱི་
སྐུལ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ནི་ཀུན་རྗེ་བ་དང་དོན་
དམ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་ཙམ་ཡིན། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཅིག་ཏུ་
འདུས་པ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡན་གྱིས་བར་དུ་དགོ་བ་ལྟ་སྒྲུབ་སྤྱོད་པའི་གནད་
བསྟན་པ་སོང་བས། དེ་རིང་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ངང་ནས་ཡིག་དུག་སྦྱངས་ཞེས་
པའི་མཆོམས་སུ་བཞག་ནས། སང་ཉིན་མཐའ་མ་ངས་འབྱུང་ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་
གཏམ་ལས་མཐུག་ཡོངས་སུ་ཐོག་པའི་མཛད་བྱང་བསྐྱོས་ཏེ་བཅས་ཏེ་ཐངས་འདིའི་
ཆོས་ཁྱིད་རེ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཐུག་སྒྲུབ་བྱེད་སར་ཐུག་
པའོ། །ད་དེ་རིང་གི་ཆོས་ཁྱིད་གྲོལ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་
ཁྱིད་གྲོལ་ལ་ཉེ་སོང་སྐྱམ་མ་ཐག་ཏུ་ཡར་ལ་རྟར་རེ་ལངས་མི་ཉན་པར་དགོ་འདུན་པ་ཡར་
བཞེངས་དུས་སུ་རང་ཡང་ཡར་ལངས་ནས་ལག་གིས་ཐལ་མོ་སྐྱར་ནས་དད་པ་དང་དང་
བའི་སྒོ་ནས་བླ་མའི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བཞིན་འདུག་དགོས། དགོ་འདུན་པ་བྱོན་པ་དང་
བསྐྱོ་བ་ཆ་ཆོང་མ་བྱས་གོང་ནས་ཁ་ལོག་གར་འཁོར་ནས་སྐབ་མཐའ་སྐྱགས་ནས་བྱད་
འགོ་མི་ཉན་པར་ཕྱིར་བྱེད་གོམ་པ་གསུམ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོར་
མ་ཐོན་བར་དུ་ངག་སྒོ་མི་དགོལ་བར་འགོ་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་བསྐྱོ་བ་བྱ་
དགོས་ཀྱི་མ་གཏོགས་བསྐྱོ་བ་མ་བྱས་གོང་ནས་བྱད་སོང་བ་ནི་ཅ་ལག་སྐྱད་གསོག་མ་
བྱས་པར་གང་སར་སྒོར་ནས་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྒོར་མོ་

དོག་མ་ཁ་ཤས་དེ་ཉེན་འགོག་སྒོམ་དུ་མ་བཅུག་པར་གང་སར་བཞག་ནས་ཁང་པའི་སྒོ་
ཟུང་མ་བརྒྱབ་པར་སྤྱི་དུ་སོང་ཆོ་རྒྱལ་མས་བྱིར་ནས་པོར་ཤས་ཆེ་ཡང་ཉེན་འགོག་སྒོམ་
དུ་བཅུག་ན་མི་འཁོར་བ་ལྟར་དུ། བསྡོམས་རང་གིས་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་དེ་སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསགས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བསྐྱེད་ནས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་
པོར་བསྡོམས་ཏེ་དགོ་ཅུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་བྱེད་པས། རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རྒྱ་ཐིགས་བསྐྱེད་
པར་རྒྱ་མཚོ་མ་བསྐྱེད་པར་དུ་རྒྱ་ཐིགས་མི་སྒྲིམ་པ་བཞིན་དུ་འགའ་རེ་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་
སྐབས་མང་ཤོས་སུ་གཡེང་ཡོད་ལས་ཆེ་ཡང་མཚམས་དང་མཚམས་སུ་ཆོས་བྲིད་ལ་
སེམས་གཏད་པའི་དགོ་ཅུ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུན་ཆོད་ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་བསྡོམས་ནས་དགོ་བ་
སྦྱང་གསོག་བྱས་ཆོ་ནམ་ཡང་རྒྱུད་མི་གཟེན་པའོ།

འདིའི་མཚམས་ནས་རྗེ་གསལ་ཆེན་དགོན་གཞུང་གི་དབུ་མཆོད་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གི་མཆོད་
ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་ཀྱིས་མགྲུར་ཞིག་གསུངས་མཛོད།

༥ ཡག་སོང་ཞལ་དཀར་ཚོང་གི་གསུང་ཡག་པ་རེད་ལ། ད་དུང་འདོན་པའི་དག་
རྟ་ཡག་ཅིང་ཆོག་གསལ་མེ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གོ་གིན་འདུག དེས་ན་ཕྱིན་ཆད་རང་གི་ཡི་
གའི་ངོས་བཞུགས་ཏེ་ཞལ་དཀར་ཆོགས་དུག་རང་གོ་ལ་གྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་མགྲུར་འབུམ་དང་
མི་ལ་རས་པའི་མགྲུར་འབུམ་གླ་མ་གོང་མ་རྣམ་པའི་མགྲུར་འབུམ་དེ་དག་རང་གིས་དག་
བཀུག་སྟེ་འདོན་དང་ཆོག་པ་རེད། དེ་སྐད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་པས་འཐེན་མི་ཉན་པ་
མིན། འདིའི་མཚམས་ནས་ངས་སྟོན་འགྲོའི་དག་འདོན་གྱི་ལུང་འདོན་རྒྱ་ཡིན།
ལུང་འདོན་ཟེར་དུས་དེའི་སྤྱི་དེ་རྣམས་གོ་སོང་བས་ཐོབ་སོང་བ་ཡིན་ལ། ཕྱིན་ཆད་
རང་གིས་འདོན་ན་འདོན་པའི་དབང་ཆ་ལྟ་བུ་ཐོབ་སོང་བས་ཕན་ཡོན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིན་

ཆད་འདི་ཡིན་གཅིག་མིན་གཉིས་ཁ་བཏོན་གྱི་ནང་དུ་བཞག་སྟེ་འདོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

ཉིན་བཞི་བའི་ཆོས་བྲིད།

ད་ཡང་ཆོས་ཉན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆང་མས་ངག་བཅད་བྱས་ཏེ་སློལ་སྤྱོད་པ་ཡིད་གསུམ་ཚུན་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་ཉན་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡུག་གི་ཆོས་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་མདོ་སྡུག་སྤྱད་དུ་འབྲེལ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་འཆད་ཉན་གྱི་སྐབས་སུ། རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གཏན་བདེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་དམ་པར་འགོད་པའི་ཆེད་དུ་བདག་གིས་ད་རེས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཅིང་། དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྒྲུམ་པའི་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་དང་པོ་བཅོས་མའི་ཚུལ་གྱིས་སློམ་ཞིང་། མཐར་བཅོས་མ་མིན་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས། འོན་སེམས་ཅན་ཁམས་དབང་མོས་པ་སྤྱོད་ཆོག་པ་ཅན་ཡིན་པས། འགའ་རེས་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྨོང་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་ཐུབ་རུང་། འགའ་རེས་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་མ་ཐུབ་ན་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིན་ཡང་དེ་སྤྱི་བའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་ཆོས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གྲལ་དུ་འགོ་བ་མིན་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་རུང་བསམ་པ་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སུ་འགོ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དམིགས་ནས་བསྐྱབས་པ་

མ་ཡིན་པའི་དག་ཅུ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རང་ཉིད་འཁོར་བ་
དང་ངན་སོང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཐར་ཆེད་དུ་ཆོས་ཞུས་ན་སྦྱོར་བུ་འབྱིང་གི་ལམ་རང་
ཉིད་ཞི་བདེར་སྦྱོར་བའི་ཆེད་ཙམ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་ལས་ཐར་
འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་
འགོ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ལུང་སྟེ་སྒྲོད་གསུམ་གྱི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས།
ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རིམ་པ་ཙན་ཞིག་བརྒྱད་ནས། ལམ་དེ་དང་
བསྐྱེད་པའི་སྤངས་བྱ་སྤངས། རྟོགས་བྱ་རྟོགས། བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་གང་ལ་
གང་འཆོམས་རྟོགས་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་བཙུག་པའི་ཞི་བ་མུང་
འདས་ལ་སྦྱོགས་རྒྱ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟའི་ཆ་ཆད་དང་ཡང་མི་ལྡན་པས་སྦྱོར་བུ་འབྱིང་
ཡང་མིན་པའི་ཕྱི་མ་ལྷ་མའི་བདེ་འབྲས་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་ནས། ང་རང་གི་སྐྱབས་
དཔུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་གསུམ་ལ་མ་སྦྱོར་ན་བསམ་མཁན་ནི་སྦྱོར་བུ་རྒྱུད་དུ་ཞེས་
བྱ་ཞིང་། དམིགས་ཡུལ་དེ་ཙམ་འཛིན་པ་དག་གིས་ཀྱང་མི་དག་བཅུ་སྤངས་ཤིང་།
དག་བ་བཅུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། ད་དུང་འདོད་ཁམས་ལས་འདས་པའི་
ལྷ་ཡུལ་དུ་སྦྱེད་དགོས་བསམ་མཁན་ཞིག་གིས་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོགས་
བསག་དང་འབྲེལ་བར་བསྒྲོམ་དགོས། འཛིག་རྟེན་མི་ཡུལ་འདིར་ཞེན་ཆགས་ཙན་
ཆོས་ད་དུང་མི་ལུས་ཤིག་བྱངས་ན་བསམ་ནས། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་མ་
སྦྱོར་པའི་མི་ལུས་ཡིན་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ས་ཆ་སྦྱིད་ས། འབྱོར་བ་རྒྱས་ས་ཞིག་ཏུ་
སྦྱེ། རང་ཉིད་ལ་རིགས་དང་། གཟུགས་དང་། ལང་ཆོད་དང་། འབྱོར་བ་
དང་། མངའ་ཐང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། ཆོ་རིང་བ་དང་། ནད་མེད་པ་
དང་། ཅི་བསམ་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། གཏམ་མི་སྒྲན་པ་དང་།

ཁྱུང་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མི་འདོད་པའི་ཚིག་གཅིག་གི་སྒྲ་ཙམ་ཡང་གོ་རྒྱུ་མེད་པའི་མི་ལུས་ཤིག་འདོད་ན་ནི།
མི་དགོ་བ་བཅུ་སྒྲངས་པ་དང་། དགོ་བཅུ་ཁྱེད་པར་བ་བསྐྱབས་ན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལ།
ད་རུང་ཡར་ཕྱིན་དུག་སྟེ། སྦྱིན་དང་། ཚུལ་བྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་
འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་རྣམས་བསྐྱབས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པ།
སྦྱིན་པས་ལོངས་སྦྱོང་ཆེ་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་གཟུགས་མངོས་ཐོབ་པ་དང་།
བཟོད་པས་དག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྟག་རྟུ་ལེ་ལོ་དང་
གཡེང་བས་མི་ཁྱེར་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
ཐུབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདི་དང་ཕྱི་མའི་ཕན་བདེའི་སྒོ་འཕར་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་
འབྱེད་ཐུབ་པ་འོང་བའོ། །ཆོ་ཕྱི་མར་མི་སེམས་པར་ཆོ་འདི་རྒྱུད་པར་བསམ་པའི་སྒོ་
རྒྱུད་ནང་གི་ཡང་རྒྱུད་། རྒྱུད་མིག་གྲེན་ཁ་མ་གཏོགས་མི་རིག་པ་དང་། ཕྱི་ཐག་
སང་ཉིན་ཕན་ལས་མེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་རུང་། སང་ཉིན་གྱི་འཆོ་བ་བདེ་མོ་སྦྱིད་པོ་
ཡོང་བའི་དོན་དུ། དེའི་རྒྱུ་ལ་དེ་རིང་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་དགོས་ལ། མི་ཞིག་
ཡིན་ཆོ་ཇི་ལྟར་ཞན་རུང་ཁ་སང་། དེ་རིང་། སང་ཉིན་གསུམ་གྱི་སྒྲ་བར་ཕྱི་གསུམ་
དཔྱད་ཤེས་པས། ཁ་སང་གི་ང་དེ་རིང་གི་ང་མིན་པར་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྱུར་
སོང་བ་ཤེས་དགོས། འོ་ན་ཁ་སང་གི་ང་དེ་རིང་གི་ང་མིན་ན་འདྲེ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱོད་རང་ད་ལྟའི་ཁྱོད་རང་ཡིན་སྒྲུང་ཤར་ན་ཁྱོད་རང་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་
པར་ལ་ལྷོས་དང་མིན་པར་ཤེས། དེས་ན་ཁ་སང་གི་ང་དེ་རིང་བསྐྱད་མེད་པས་སང་
ཉིན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། ཁ་སང་བདེ་ནས་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་རིང་ན་བཞིན་འདུག་པས། སང་ཉིན་ཤི་མེད་པའང་སུ་ཡིས་ཤེས། དེ་བཞིན་ན་
ནིང་ད་ལོ་སང་མེད་གསུམ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་དེ་ལས་ཆེ་བ་འགོ་བས། མི་ཆོ་ལ་རྟག་

བརྟན་དང་། དབུལ་ཕྱག་ལ་ངེས་པ་དང་། དག་གཉིན་ལ་གཏན་ཁེལ་ཡོད་པ་མིན་
པའི་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ན་ཁ་སང་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་སྒྲིབ་སྒྲུ་མ་ཡོད་ཅིང་།
སང་ཉིན་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་ཆོ་ཕྱི་མའང་དེ་རིང་མ་རིག་པས་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་ལ།
ད་སྔོན་གྱི་མི་ཆོ་སོང་ཟིན་པ་ཕྱིར་ཡོང་མེད་རུང་། སང་ཉིན་ཕན་ཆད་འབྱུང་འགྱུར་ཆོ་
སྒྲུད་གྱི་ཕྱི་འདང་མི་རྒྱག་ཐབས་མེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཞེས་པའང་ཐག་རིང་རྒྱུད་གི་སྒྲུད་ཆ་
མིན་པར་དབུགས་པར་འཕངས་ཚུར་ལ་མ་འདུས་ན། ཆོ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་སོ་
མཚམས་སུ་ཐོན་པ་ཡིན། ཐམས་ཅད་གྱིས་ང་གི་དུས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྒྲུམ་རུང་། དེ་ནི་
བསམ་མེད་ཅོལ་རྒྱུད་གྱིས་པའི་འདང་རྒྱག་ཡིན་པ་སྟེ། རང་གཅིག་པུར་གི་རྒྱུ་ལ་
འདང་བརྒྱབ་པས་མི་ཆོག་སྟེ། བྱིས་ན་པ་མ། བང་ན་བྱ་རྒྱུད། གཉིན་དང་
གོགས་པོ་ཡོད་ལ། དང་པོ་གཅིག་ངོ་གཅིག་གིས་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་པོ་ཁ་
ཤས་ཤིག་འབྱུག་གི་ལུས་རྟེན་འདིར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས། ལས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་གིས་
སྒྲེལ་བ་ཡིན་རུང་། གཅིག་སེམས་གཅིག་ལ་ཆགས། ཤ་དང་རུས་པས་འབྲེལ།
བརྟེ་གདུང་འཆིང་ཞགས་གྱིས་བཅིངས་ནས། ཉིན་གཅིག་གི་ལམ་ཙམ་དུ་སོང་ཡང་
འགོ་མཁན་འདུག་མཁན་ཆང་མས་གཅིག་སེམས་གཅིག་ལ་འབྲང་བ། ཁོའི་ཆབ་རུ་
ང་གི་ཐུབ་སེམས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཕྱི་མའི་སྦྱིད་སྦྱུག་ལ་འདང་རྒྱག་མ་བྱས་དུས།
དུད་འགོ་ཐ་ཤལ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ་དུད་འགོས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཤིན་རུ་གཅེས་སེམས་
ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདང་རྒྱག་བྱས་ན་ཆོ་འདིའི་བཟའ་ཆོ་གཉིན་གོགས་དང་འབྲ་བར་
སྒྲིབ་སྒྲུན་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེ་བའི་པ་མ་སྦྱར་གོགས། གཅེས་པའི་བྱ་དང་
བཟའ་ཆོ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་སྒྲུ་ཕྱི་བརྗེས་ནས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཙམ་མོ། །ན་ཞིང་གི་ཨ་
མ་དང་ད་ལོའི་ཨ་མ་ལ་བྱད་མེད་པ་དང་། ཨ་མ་ལ་པར་རྒྱབ་ཐག་རིང་ན་ཡོད་པ་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དང་། རྩེ་ནང་ཐག་ཉེན་ཡོད་དུས་སུ་གཅེས་སེམས་དང་། བརྟེ་གདུང་ལ་བྱུང་
པར་མེད་པ་ལྟར་དུ་སྐྱེ་བ་སྒྲོན་རྗེས་ཀྱི་ཨ་མ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་
རང་རེའི་ཆོ་སྟོན་གྱི་གནའ་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལི་གསར་བའི་མི་སྤྱི་དམར་ཅན་
རྣམས་ཕྱི་མའི་ལམ་ཆེན་དུ་བལྟས་བལྟས་རིག་རིག་ལ་བུད་སོང་བས། ལི་ནས་སྐྱེ་བ་
གར་སྤངས་མི་རིག་ཅིང་། འགའ་རེ་དང་ཐུག་བཞིན་ཡོད་ནའང་ལུས་རྟེན་བརྗེས་ནས་
སྒྲོན་མ་དང་ལུས་རྟེན་མི་འདྲ་བས་ཕན་ཚུན་མི་ཤེས་ཤིང་། འགའ་རེས་དཔྱལ་བ་ཡི་
དུགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཡང་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟེ། མི་ཐོག་སྒྲོན་མ་དག་གིས་
དུས་བབ་དན་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ། ལུས་ཀྱི་བབ་དན་བྱིས་ཆང་ལ་སེམས་པའི་
ཁྱུང་བྱས་ནས་སྐྱུག་སྒྲིག་པ་ལ་ཅི་ཅམ་འབགས་མེད། འགའ་རེས་ཆོ་སྟོན་ལྟ་མེད་
འདྲེ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཛིན་ཁྱུང་བྱས་ཀྱང་། རྣམ་ཞིག་དེ་ཡང་མྱོངས་དད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་
པ་དང་། རྣམ་ཁར་གི་ཁ་རུ་དེ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་འགྱོད་ཀྱང་། ཆོས་
ངོ་མ་གོ་སྤྱོད་མེད་ནས་སྐྱུབ་མ་ཤེས་ནས་ཆོས་འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་མེད་པར་ཆོས་
མེད་ལག་སྟོང་དང་གི་མིག་གསོན་ལ་ཡང་བལྟ་བྱས་ནས་སོང་བ་མང་བས། དེ་དག་
ལ་བསམ་སྒྲུལ་ལྟར་བྱུང་ན། དས་ཕྱི་མར་ལྟ་མིའི་བདེ་འབྲས་ཅམ་ཐོབ་པས་མི་ཆོག་པར་
འཁོར་བའི་གནས་ནས་གཏན་དུ་མ་ཐར་དུས་ནམ་ཞིག་དན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱི་ཅམ་དུ་
འདུག་ཅིང་། ལར་རང་གཅིག་ཕུ་བསམ་པ་ནི་ལོ་ར་བ་ཆོབས་པེ་ཆེ་སྟེ། རང་ཞེས་པ་
ནི་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ལ་གཞན་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡིན་པས། མི་མང་རི་ལྟར་སྐྱུར་
རུང་སྐྱུར། ད་གཅིག་ཕུ་བབ་དགོས། ཡག་དགོས་ཞེས་པ་ནི། མི་བསམ་
ཤེས་ཤིག་གིས་སེམས་པ་ཡང་མིན་ལ། བསམས་ན་ངོ་ཆོས་ཀྱང་ཟེར་མི་ཐུབ་པའི་
ཁྱུང་མེད་ཀྱི་སྐྱད་ཆ་སྟེ། རང་གཅིག་ཕུ་བབ་དགོས་ཞེས་པའི་མི་ནི་མིའི་ནང་གི་ཐ

ཤལ་ཡིན་པས། རང་གཅིག་དུའི་བདེ་ཐབས་ལ་སེམས་པར་མི་བྱ་བར། ས་མ།
སྤྱན་སྤྱིང་། གཉིན་དང་། མཛེས་གྲོགས། ལུ་དང་། ཆ་བོ། བྱོང་
རོགས། བྱིམ་མཆོས། ཡུལ་སྡེ་བུ་ཕུག་གཞན་ཡང་ཆོ་སྐྱེ་བ་རེ་ལའང་པ་མ་
ཉེ་འབྲེལ་རེ་ཡོད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་ཐོག་མེད་གྱི་མཐའ་ལ་དེད་ནས་ཐུག་ཏུ་མེད་པས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་མ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་འདུག་པའི་བསམ་པ་ནི་མི་ཞིག་
ལ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ཆོ་མི་སྐྱེ་ཐབས་མེད་པའོ། །དེས་ན་ཆོས་བཤད་སྐབས་དལ་
འབྱོར་རྟེན་དཀའ་དང་། ཆོ་མི་རྟག་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་པ་
གང་བཤད་ཀྱང་། སྤྱག་རབས། ཐར་བས་བཤད་བཞིན་ལྟ་བུར་འདུག་པས་དེ་ལ་
ཉན་པར་མི་སྦྱོའི་ཞེས་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་དག་སྦྱིད་
རིག་མ་མྱུངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས། དཔུལ་བ་རང་ཡུལ་ལ་དུང་། ཞེས་པ་ལྟར་
དུ། སྤྱག་ལ་སྤྱག་ངོ་མ་ཤེས་པར་སྦྱིད་དུ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱས་ནས་ར་
སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆེ་ཚུལ་
དང་། མི་ལུས་མཐོངས་གྱི་ལུས་རྟེན་ཡིན་རུང་བདེ་སྦྱིད་མེད་པའི་ཚུལ་ནི་ཉན་བསམ་
རུང་མ་བསམ་རུང་། རང་རེས་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་
པའོ། །འོ་ན་དེ་བཤད་པས་ཅི་ཕན་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་བདེ་བའི་ལམ་དུ་བསྐྱུར་
ཐབས་དང་། ཕྱིན་ཆད་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོང་མི་དགོས་པ་དང་། བདེ་བ་རྟེན་ཐབས་
སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྦྱོན་དུ་བཤད་ནས་དེ་སེལ་ཐབས་དང་། བདེ་སྦྱིད་གང་ཡིན་དང་།
དེ་ལག་ཏུ་ལོན་ཐབས། རང་ཐོག་ཏུ་སྦྱོན་ཐབས་རྣམས་རིམ་པ་བསྒྲིགས་ནས་བཤད་
བཞིན་ཡོད་པའོ། །མདོར་ན་ཆོས་བཤད་ཅེས་པ་ནི་མ་འོངས་པར་རང་གཞན་ཐམས་
ཅད་གྱི་ཆོ་འདི་ཕྱིར་བདེ་ཐབས་ལ་གྲོས་གཞི་འདོན་པ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དུ་མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་མོངས་མགོ་འཁོར་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་གནད་བཤད་པ་དང་། ཆོ་ཕྱི་མ་ཞི་ཡོད་ཅི་ཤེས་བསམ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནད་དོན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འགོ་སྤངས་བཤད་ནས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། མི་ཆོ་ལ་རྟག་འཛིན་བྱས་ནས་ཤི་སྤང་ཞེ་ལ་མི་ཤར་བ་རྣམས་ལ། ཨ་ཡེ། གཟའ་པར་གྱིས་ཤིག། ཁྱོད་འཆི་བདག་ག་ཤིན་རྗེས་མི་བྲིད་ཅེས་ཆོ་ཐར་བྱས་སམ། རྣམ་འཆི་ཆ་མེད་དང་། འཆི་རྒྱུན་ངེས་མེད་ཡིན་པས། འཆི་བ་རང་ཐོག་ཏུ་སློང་བྱུང་ཐོན་ན་མི་འཇིགས་མི་སྐྱག་པའི་དཔའ་གདེང་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཡོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཆི་བ་མི་རྟག་པའི་ལབ་སྐྱེད་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ལྷན་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ཤིག་རྙེད་པ་འདིའི་རིན་ཐང་ཤེས་ཀྱིན་མེད་ཆོ། ཆོས་ལྷན་དལ་འབྱོར་ཆང་པའི་ལུས་རྟེན་རྙེད་པར་དགའ་རབས་དང་། སློག་ཆགས་གཞན་དང་མི་གཉིས་ཀའི་གངས་ཀྱི་མང་ཉུང་། མིའི་ནང་ནས་བསེད་ནམས་ཅན་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་གཞན་ལ་དལ་འབྱོར་ཆང་མེད་ཚུལ། དལ་འབྱོར་སྟོང་ལོག་བྱས་ན་དོན་མེད་ཆུད་ཟོས་ཡིན་པའི་ཚུལ་སོགས་དལ་འབྱོར་རྙེད་དགའི་ཆོས་བཤད་དགོས་ཤིང་། འདི་དག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྲིད་སྟོང་ལྟར་དུ་རིམ་པ་སྒྲིག་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ནད་མ་ངེས་པ་ལ་སྒྲན་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྟེ། ཕན་ཐོགས་གང་ཆེད་གནད་དང་བསྐྱུན་ནས་ཆོས་བསྐྱུན་དགོས་པའོ། །གང་ལྟར་ཡིན་རུང་བདེ་བ་ཞེས་པ་ཕྱི་དངོས་པོའི་རྒྱ་ནོར་ལས་ཐོབ་སྤང་གིས་དེ་ཐོབ་ཐབས་བྱ་བ་ལྟལ་གྱིས་མི་ཆོ་བད་དུ་འཇུག་པ་ནི་ནོར་བ་ཆེད། །ཆོས་སྒྲུབ་པ་ནི་མངོན་མཐོངས་ལེགས་གཉིས་ཐོབ་ཆེད་ཡིན་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་ངེས་པར་ལེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དངོས་ཡིན་པས་ཐོབ་དགོས་ཀྱང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་མཐོ་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་

ཆོས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཐོབ་དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་ནོར་འདོད་དང་ཐར་བ་སྟེ་
ཡུན་ཆོག་ས་སྟེ་བཞི་འཛོམས་པ་ཞིག་དགོས་པ་སྟེ། རོར་གྱི་འདོད་ཡོན་ཆོག་ས་ན་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་གསེག་ཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཡོད་ན་ཐར་བ་ཐོབ་སྟེ་ཐར་བ་དང་།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྫོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་
གཉིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་དགོས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འང་བྱིས་ན་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་
པའམ། བྱིས་ན་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་པས་འདོད་པ་རྒྱུང་ལ་ཆོག་ཤེས་
པའི་འཕགས་པའི་རོར་དང་མ་བྲལ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་འཛོམས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བྱ་
དགོས། དེ་ཡང་ཆོས་པས་སྤྱང་པོ་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་མིན་པར་བསོད་ནམས་ཅན་གྱིས་
རོར་ཕར་བཏང་ཡང་རོར་གྱིས་རྒྱུར་མི་འདོར་ལ། བསོད་ནམས་མེད་ན་མིས་རྒྱུ་རོར་
ཕར་མ་དོར་ཡང་རྒྱུ་རོར་གྱིས་མི་རྒྱུར་འདོར་བས་ཐོད་པའི་ཨ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་རི་མོ་གང་
བྲིས་བསོད་ནམས་ལ་རགས་ལས་སོ། །དེས་ན་མིའི་ཆེད་དུ་རོར་གྱི་གསེག་གྲུན་བྱ་
དགོས་པ་ལས། རྒྱུ་རོར་གསེག་གྲུན་གྱི་ཆེད་དུ་མི་སྒྲོམ་བཏང་མི་ཉན་ཞིང་། སྒྲོམ་
བཏང་ཞེས་པ་རྒྱུ་རོར་གྱི་ཆེད་དུ་མི་སྒྲོག་ཞ་བ་མ་ཡིན་རུང་རྒྱུ་རོར་གྱི་དོན་དུ་མི་ཆོའི་མགོ་ན་
དང་བྲེལ་བོར། ལས་རྒྱུ་འབྲས་རྩིས་མེད་བྱས་ནས་ཡོད་ཆད་དོར་བ་བྱས་ཆོ་ལན་
གཅིག་ཤི་བ་ལས་སྤྱག་པའི་བྱ་ཉེས་ཡིན་པས། དེ་ལས་ཤི་ཤུལ་གཙང་མ་རུ་སོང་ན་ཤི་
བོ་རང་ཉིད་སྒྲ་བདེ་བ། སྒྲ་བདེ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རྗེས་དཀར་བཞག་ནས་བུད་
སོང་ན་ལེགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤི་བ་ནི་འཕུར་བ་མ་ཡིན་རུང་ཤི་བ་ཤོར་བ་གཉིས་ཀ་
མིན། དེས་ན་ཕྱིའི་དངོས་པོའི་རྒྱུ་རོར་གྱི་ཟས་གོས་འདུག་གནས་ཀྱི་འཛོལ་པའི་མཐུན་
རྒྱུན་ཆོག་ས་པ་དང་མཉམ་དུ། རང་ཆོས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འཛོལ་པའི་ཐད་ནས་སྤྱག་
པོར་འབྱུར་དགོས། དད་དང་། རྒྱལ་བྲིས། གཏོང་ལ་གོམས་པ་ལ་སོགས་

ཁྱུང་བདག་པུ་སྐུ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

པའི་འཕགས་པའི་ཞོར་རྣམས་མེད་ཆོ་དབུལ་བོ་ཡིན་པའོ། །དབུལ་བོ་ཅི་ལ་ཡིན།
 རྒྱུ་ཡོད་ཅེ་ན། མིག་གཏན་དུ་བཙུམས་ནས་ཆོ་ཡ་རོལ་རྒྱ་རིང་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཉིན་ལ་རྒྱ་
 ཞོར་དངོས་པོའི་ཅ་ལག་མ་ཟད། ང་དང་། ངའི་ལུས་ཞེས་འབོད་སའི་བེམ་གོག་
 ལུལ་དུ་བསྐྱར་ནས་འགྲོ་རན་པས། དེའི་དུས་སུ་ཅང་མེད་དབུལ་བོ་ཡིན་པའོ། །དེ་
 ལྟའི་འདང་རྒྱག་གིས་སྒྲ་བསམ་མི་འདང་གི་ཆ་བཞག་དང་འཆར་གཞི་ཞོག་པའི་སྤྲང་ནས།
 དམ་པའི་ཆོས་ཉན་དུས་སུ་རང་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་དུག་གསུམ་གྱི་ནད་ཀྱིས་མནར་
 བཞིན་པའི་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་ནད་དེའི་གདུང་བ་ལས་སྦྱོབ་ཅིང་གསོ་
 བའི་སྒྲན་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ཆོས་བཤད་མཁན་གྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲན་པ་
 མཁས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཀུན་སྦྱོང་དང་མ་བུལ་བའི་སྒོ་ནས། ལུས་འདུད་ཞེས་དང་བཅས་བཞིན།
 དང་བ་དང་དད་པའི་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉན་དགོས་པའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འོད་
 དཔག་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེས་ནས་བདེ་ཆེན་ཞིང་སྦྱབ་དང་བསྐྱབ་ཏེ། གང་
 ཞིག་འཆད་ཉན་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། རྩོགས་ཆེན་དཔལ་སྦྱུལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་
 པོའི་གསུང་རྩོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགོ་བའི་གཏམ་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོད་གསུམ་ཉམས་ལེན་
 དམ་པའི་སྤྲིང་ཞོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཐུན་མོང་ལྟར་དུ་བཀྲལ་ཏེ་འཆད་པའི་སྐབས་ལས།
 གྲུང་གྱི་དོན་མོང་ནས། གཞུང་གི་དོན་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྲིགས་མའི་
 སྦྱོད་ལ་སྦྱོ་བའི་གཏམ་དང་། གཉིས་པ་བར་དུ་ལྟ་སྒྲོམ་གཏན་ལ་འབབ་པའི་གཏམ་
 མོང་ནས།

གསུམ་པ་ཐ་མར་ངེས་འབྱུང་ཆོས་ལ་སྐྱལ་བའི་གཏམ།

གསུམ་པ་ཐ་མར་ངེས་འབྱུང་ཆོས་ལ་སྐྱལ་བའི་གཏམ་ལ་བཅུ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་བྱ་བྱེད་ཅམས་སེ་བཞག་ལ་ཡིག་དུག་བསྐྱབས་བར་བསྟན་བ།

དང་པོ་བྱ་བྱེད་ཅམས་སེ་བཞག་ལ་ཡིག་དུག་བསྐྱབས་བར་བསྟན་བ་ནི།

བྱས་པས་ཅི་བྱ་བྱེད་འཁོར་བའི་རྒྱ།

བྱས་ཆད་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་རྩལ་ལ་ལྟོས།

ད་ནི་བྱར་མེད་ངང་དུ་བཞག་ན་དགའ།

བྱ་བྱེད་ཅམས་སེ་ཞོག་ལ་ཡིག་དུག་སྦྲོངས།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གཞན་ལས་ཀྱང་།
གང་ལྟར་བསམས་ཀྱང་འགྲུབ་དུས་མི་འདུག་གི། །ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་མི་འདུག་
གི། །བྱས་བྱས་བསྐྱབས་བསྐྱབས་རང་གཞན་བསྐྱས་མཐོང་ནས། །ད་ནི་བྱར་མེད་
འཆི་བ་སྐྱུག་སྒྲིང་འདོད། །གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྤང་དང་འབྲེལ་བའི་
བྱ་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་ལ་འབྲུལ་ནས་བྱས་པས་མ་ཆད། །སྐྱེ་བ་འདིའི་ཐོག་
ནས་ཀྱང་ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་མཐོང་དང་རྩྭ་ཆད་ནས་དོན་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་རྒྱ་དང་ཆར་
རྒྱ་མེད་པ། །བྱུང་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་བྱ་བ་འདི་བྱས་ཀྱང་། །བྱས་ནས་ཕན་
ཐོགས་མེད་པའི་ཐོག་ཏུ་ཆོ་འདིའི་བྲེལ་དོ། །ཕྱི་མའི་ཁུར་བོ་འདི་གྲུབ་པས། །ད་ནི་དེ་
བྱས་པས་ཅི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྒྱ། །ཕྱི་མ་ཡིད་མི་འོང་བའི་རྣམ་སྟིན་

བྱུང་བདག་པུ་སྐུ་པམ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྤྱིད་བྱེད་དུ་འདུག་ཅིང་། ད་སྡེ་ཡམ་ཆོད་གྱི་རང་གི་མི་ཆོ་སྤྱོད་གྱིང་། བྱ་བ་འབྲས་
 མེད་དུ་སོང་ཞིང་། ས་འདིའི་ཐོག་ཏུ་ཤར་རྗེས་བཞོད་ཆོད་པོ་སྲུ་ལ་བསམ་མཁོ་བཏང་
 རུང་བྱས་ཆོད་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པས། ད་ནི་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་མི་འདུག་
 པས་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ནི། བྱས་ན་མི་ཟིན་བསྐྱུར་ན་ཟིན། །ཞེས་པ་ལྟར་དུ་ནས་
 བཞག་ཅ་ན་དེ་དུས་མཐུག་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། ལས་ནས་ཆར་སྐྱུག་བྱ་བྱུ་མེད་པས།
 ད་ནི་བྱར་མེད་ངང་དུ་བྱས་ཆོས་བོར་ནས་བྱ་བྱུ་བཞག་ན་དགའ་བས། རབ་ན་བྱ་བ་
 དགུ་ཕྱགས་སྲུ་བོར་བའི་མན་ངག་སྤྱིང་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན། མིན་རུང་ཟིན་མེད་
 གྱི་བྱ་བ་བསྐྱུར་ནས་དགོ་སྤྱོད་གང་ཕྱོགས་རེ་འབད་ནས། ཐག་མི་ཆོད་འབྲུལ་བ་མི་
 ཆོད་ནས་མི་འདུག་པར་སེམས་ཐག་ཐགས་སེ་བཅད་ནས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཅམས་
 སེའམ་ཁྱིགས་སེ་ཞོག་ལ་ཡིག་དྲུག་སྤྱོད་ས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་སྒྲ་བརྗོད་བྱས་ཆོད་ལ་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲ་བར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཐོང་ནད་ཀྱིས་ཚོད་ལ་ཡིག་རྒྱག་བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲུབ་པ་ཅི་བུ་སྒྲུབ་ཚད་བྲེ་མེདི་གཏམ།།

འབྲེལ་མེད་རྣམ་གཤེད་སྐྱེད་པའི་རྩྭ་ལ་སྟོམ།།

དཀྱི་བརྗོད་མེད་ངང་ལ་གནས་ན་དགའ།།

ཐུག་བརྒྱུད་ཅད་ཀྱིས་ཆོད་ལ་ཡིག་རྩལ་སྒྲོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་སྲུ་ཡིན་ཅུང་སྐྱེས་ནས་ད་ཡི་བར་དུ་ཁ་དཔ་མོ་བྱས་ནས་ཉིན་
 གཅིག་ལ་འང་མ་བསྐྱད་པར། སྐབས་རེ་འགའི་ཁ་ཏོན་བཞྱས་བརྗོད་ཅིང་ཡང་དག་

འཆལ་དང་མ་འབྲེས་པ་དགོན་པ་དེས་ན། སྤྲུལ་པས་ཅི་བྱ་སྟོན་པོ་ཡོད་པའི་དོན་ལྟན་
ནི་མ་བཤད་ནས་མི་ལུས་སྟོང་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། སྟོན་བཤད་པའི་ཚུལ་
ལ་བསམ་སྟོན་ཐོངས་དང་། སྤྲུལ་ཚད་བྲེ་མོའི་གཏམ་དོན་མེད་ལོང་གཏམ་ཁོ་ན་རུ་སོང་
ཞིང་། དོན་མེད་ལོང་གཏམ་ཕན་མེད་གཞོད་མེད་ཡིན་ན་སྤྲུལ་བར་ཚུགས་ཀྱང་། དོན་
ལོག་དོན་ལས་གཡེར་ནས། དམ་པ་ལ་སྦྱར་འདེབས། གཞན་གྱི་སྟོན་མཚང་།
ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་ཁྲིད་པའི་ཀུན་རྟོག་ངན་པའི་སྟོགས་སུ་གཡོ་སྦྱང་གི་གཏམ་སྒྲགས་
པོ་ཤ་སྒྲགས་བཤད་ཅིང་། མདོར་ན་འབྲེལ་མེད་རྣམས་གཡེང་སྟེད་པའི་གཏམ་ཁོ་ན་སྤྲུལ་
པའི་ཚུལ་ལ་བསམ་སྟོན་ཐོངས་དང་། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་སྒྲགས་དང་བསྐྱེད་བཅུང་ཡིན་ན་
དུང་ཕྱུར་མང་པོ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་ཆོད་ཡིན་པས། དེ་ལྟའི་ཚུལ་ལ་རང་གིས་ལྟོས་ལ།
ད་ནི་རབ་ན་བཅོད་མེད་བཅོད་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་མ་བཅོས་པའི་དོན་ལ་
གནས་ན་དགའ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མིན་རུང་རུན་དང་སྤྲུལ་མཚོག་རྩལ་ངག་འཆལ་རྣམས་
ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྤྲུལ་བཅོད་ཐམས་ཅད་ཅད་ཀྱིས་ཆོད་ལ་ཡིག་དུག་སྟོངས།
ཞེས་གསུངས་པའོ།

གསུམ་པ་འགྲོ་འདུག་རྒྱུག་འདུར་མི་མང་བར་བག་ཐེབས་ལྟོད་ཀྱིས་སྟོད་
ལ་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་འགྲོ་འདུག་རྒྱུག་འདུར་མི་མང་བར་བག་ཐེབས་ལྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ལ་ཡིག་དུག་
བསྐྱེད་བར་བསྟན་པ་ནི།

སོང་བས་ཅི་བྱ་འགྲོ་འདུག་ངལ་བའི་རྒྱ།

བྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འབྲུམས་ཤིང་ཆོས་ལས་རིང་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས།།

དཀི་གཅིག་ཏུ་སེམས་བག་པམ་ན་དགའ།།

བག་པམ་ལྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ལ་ཡིག་ཏུ་གསྟོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་སྟོན་སོང་སོང་ལ་བསམ་སྟོབ་བྱང་ན། མི་གཅིག་གིས་གོམ་
པ་སྒྲུངས་ཆོད་མཐུད་པར་བྱས་ན་ལེ་དབར་བྲི་ཕྱག་ཁ་ཤས་ཡོད་དེས་ཤིང་། དེང་སང་
གི་དུས་སྐབས་སུ་གནམ་ས་གཉིས་ཀ་ནས་འཁོར་ལོའི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡུལ་འཛུལ་
སྒྲིང་ཤར་རུབ་དང་། གཞན་རང་ཡུལ་དགོན་གྲོང་གཉིས་ཀའི་བར་ནས་འབྲུམས་ཆོད་
དེ། དོན་ཡོད་ཕྱག་བསྐྱོར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱང་ན། ལུས་
ཀྱི་ཤིན་སྒྲུངས་ཐོབ་པའི་ཆོད་ཡིན་ཡང་། རྒྱུད་ན་ས་འགོ་རྩོམ་གྱོ། ཆེན་འགོ་ཉིས་
འདུག་བཙོག་ སྒྱུག་སྒྲིག་པ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་སོང་བས། དཀི་སོང་བས་ཅི་བྱ་འགོ་
འདུག་ཐམས་ཅད་ངལ་བའི་རྒྱ། སྐས་མ་རན་གོང་ནས་དུས་ཚིག་ལྟེན། ལྷ་ཡུར་
འཁྱོག་ སྟོད་ཆོགས་སྒྱུར་བ་ནི། དོན་མེད་སྒྱུག་ལས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སར་འབྲུམས་
ནས་འདུག་དབང་མེད་པས་ཡིན་ཞིང་། འབྲུམས་ཤིང་འབྲུམས་ཤིང་ཆོས་ལས་ཐག་
ཇི་རིང་། འཆི་བདག་ལ་ཐག་ཇི་ཉར་སོང་ནས། ཆོས་ཤར་དུ་ལུས་ཀྱང་ཁ་རུབ་ཏུ་
འཁོར་ནས་དོན་རྒྱུད་ལ་གཡེང་བཞིན་དེ་མི་འགྲུབ་པར་ཁ་ཤ་རྒྱུད་ལ་བཟེད་ནས་འགོ་
བཞིན་འབྲུམ་གྱིན་ཡོད་པས། དཀི་ལུས་ཉལ་སའི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཐག་རིང་
ཡུལ་དུ་མི་འབྲུམ་པར་འདུག་ས་གཅིག་ཏུ་སྟོད་ལ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་བག་པམ་ན་
དགའ་བས། དེ་ལྟར་བག་པམ་ལྟོད་ཀྱིས་སྟོད་ལ། རབ་ན་སྟོད་ཀྱིས་སྟོད་པ་རང་
བཞག་རྒྱ་བོ་རྒྱན་གྱི་ནལ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་རུང་སྟོབ་དེ་བག་
པམ་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་དམ་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོའི་གསལ་སྒྲུང་དང་མ་བྲལ་པའི་སྟོན་ནས་ཡིག་ཏུ་ག

གསུང་གི་བསྐྱམས་པ་སྟོན་གསུམ་ཆུན་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་བསྐྱམས་ན་འགྲུབ་ཐག་ཉེ་ཞེས་
གསུངས་པའོ།

བཞི་པ་ལོག་འཆོའི་སྒྲིག་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཡིག་དྲུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ།

བཞི་པ་ལོག་འཆོའི་སྒྲིག་ཟས་སྤངས་ཏེ་ཡིག་དྲུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཐོས་པས་ཅི་བྱ་ཐོས་ཆད་མི་གཙང་རྒྱ།

བ་འདོད་ཆོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས།

ད་ནི་ཏིང་འཛིན་ཟས་སུ་ཐོས་ན་དགའ།

བཟའ་བཏུང་བྱེད་འཕྲོ་བོར་ལ་ཡིག་དྲུག་སྦྲངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་ན་འདོད་ཁམས་པ་ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འཆོ་
དགོས་ཤིང་། ལུས་འདི་ཐུན་མོང་ཐེག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་ཐར་བའི་གྲུ་གཟིངས་ཡིན་
པས། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྟོང་པའི་ཟས་གོས་ཀྱིས་འཆོ་དགོས་ཤིང་། ཐུན་མིན་
གསང་སྤྲུགས་ལྟར་ན་གདན་གསུམ་ལྟ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་པས། བཟའ་བཏུང་
ཐམས་ཅད་ཆོགས་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་མཆོད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ལྟར་
ཡང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོག་འཆོ་དགོས་ལ། ཟས་གང་ཡིན་ཡང་གཏན་ནས་སྒྲིག་
མེད་གྱི་ཟས་དགོན་རུང་། ཆོས་པས་ཤ་བ་མི་ཉན་པ་ཡིན། ང་དང་ཅུམ་པ་ལ་སྒྲིག་
པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། མ་ཐོས་ནས་རང་སྟོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པར་བྱས་ན་
ཉེས་པ་དེ་བས་ཆེ་བ་འཕྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་དུས་མིན་དུ་སྤར་ན་ལྷ་བསད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་
གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡིན་པའོ། །འོན་ཀྱང་ཟས་ཐོས་ན་ཆོད་ཅིག་དགོས་ཀྱི། མགོ་

ཁྱེད་པོ་ལ་ཐོག་མའི་སྒྲིག་པོ་བཞུགས་པའི་མཆོད་པའི་གསུང་།

མིན་པ་ཁ་དང་པོ་བ་བྱས་ཏེ་ཅི་རིག་གང་རིག་ཐམས་ཅད་ཟ་བ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མ་
ཤེས་པའི་རང་མཚང་ཡིན་པར་ཤེས་སུ་བཅུག་ནས། དཔེར་ན་ནད་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་དུ་
སྒྲན་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་ལུས་སྟོག་གཉིས་ཀ་འཛོལ་ཞིང་ཆོས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཟས་ཀྱི་
ཆོད་རིག་པར་བྱས་ཏེ་འགྲངས་ལྟོགས་སྟོམ་པོ་འདུལ་བའི་ནད་ནས་གསུངས་པ་དང་།
གསེར་རིག་པས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་བཟང་བ་ཡིན། ཆོས་པ་སེར་སྐྱ་སུ་ཡིན་རུང་འཛོལ་
དག་དགོས་ཏེ་འཛོལ་དག་ན་ལྟ་སྟོམ་དག་པའོ། །འཛོལ་མ་དག་པ་ནི་ལོག་འཛོལ་
འཛོལ། དཀོན་མཆོག་གི་རྣམ་དང་། ཀུས་འཕྲོག་གི་ཟས་ཀྱིས་འཛོལ་སྟེ།
སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་དཀོན་པར་གནང་བའི་རབ་བྱུང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེའི་
ནད་དུ་ཞུགས་རུང་པའི་ཆ་ཚད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། ལྷན་གྲོལ་གཉིས་ལྷན་དགོས་པར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལྷན་པ་ཚུལ་བྲིས་ཅན་དང་། གྲོལ་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའོ། །སོ་སོར་ཐར་བའི་རྟོགས་དང་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་མ་གཏོགས། གསང་
སྟགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲོལ་བ་ཅན་མི་སྲིད་པ་མིན་རུང་།
སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོག་འདི་ལྟག་
ལེན་ལ་མ་ཁས་པ། ལྷན་གྲོལ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་
པའོ། །དཀོན་ཞེས་པ་འདི་ལ་འཛོམ་བག་མ་བྱས་ན། འདི་སེར་སྐྱ་སུ་ཡི་ཁོག་ཏུ་
སོང་ན་དུག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེས་ན་ལོག་འཛོལ་ཟས་དང་སྤྱི་ཟས་ཟོས་པས་ཅི་བྱ། ཟོས་
ཆད་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་ཟས་ཤ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཟོས་ཤིང་ཟོས་
ཤིང་ཟ་འདོད་ཇི་ཆེར་སྤྱར་ནས་ཆོམ་རྒྱ་མེད་པར་འགྲོ་བས་ངོམས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ངན་པ་
ལ་ལྟོས་དང་། དཀོན་ཏིང་པའི་འཛོལ་ཟས་སུ་ཟོས་ན་དག་འཛོལ་། ཞིག་ནས་ཀྱི་ཏིང་
པའི་འཛོལ་རྒྱུང་པ་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་འཛོལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་པའི་

འཛིན་གྱི་འཆོ་བ་ནི་ལུས་བརྟན་པའི་མཆོག་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་ལོག་འཆོའི་སྒྲིག་ཟས་
གྱི་བཟའ་བཏུང་བྱེད་འཕྲོ་བསྐྱར་ཏེ་ཡིག་དུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡི་གེ་
དུག་པ་སྒྲ་མ་དང་ལྷ་ལ་ནམ་བུ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་ལ་བུས་འབོད་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲ་
དགོས་པ་སྟེ། མ་ལ་བུས་བོས་པས་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཨའོ་ཟེར་ནས་ལན་སྟེར་བ་འདྲ་
བར། ཐུགས་གྱིད་གྱིལ་ནས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་བུ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཨྲོ་མ་ཆི་པ་རྩེ་རྩྱ་ཞེས་པ། ཨྲོ་སྐྱ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས།
མ་གསུང་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཆི་ཐུགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བད་ཡོན་
ཏན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། མེ་ཕྱིན་ལས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རྩྱ་སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱད་པར་བྱེད་པའོ། །མ་ཆི་བསྒྲ་
དུས་ངག་གེ་འགྱུར་སྟན་པའི་གདངས། ཏུ་ར་ཡི་རྒྱུད་མང་གི་སྒྲ་བཞིན་དུ་བསྒྲས་པ་
དང་བཅས། རང་ཉིད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀའི་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་སྟངས་རྣམས་ ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་བསྒྲེམས་པའི་མཐའ་ཡི་གེ་དུག་པས་བསྐྱོར་
ནས་ཡོད་པ་ལས་འོད་ཟེར་སྒྲ་ཆོགས་འཕྲོས་ནས། ཅུ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་
ནས་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་དང་བཅས་པར་བྱོན་ནས། བདག་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་
རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམས་ན། གདུལ་བྱ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་
པ་པོ་རང་ཉིད་གྱི་དད་དང་། ཐུས་པ། གསོལ་འདེབས། བསྒྲས་པས་ལྷོགས་
ན། འདུལ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་ཕྱིན་ལས་ལ་གཡེལ་བ་ཡོད་
པ་མིན་ནོ།།

གློ་མཁ་བད་ཀྱིས་ཆོད་ལ་ཡིག་རྒྱུ་སྒྲོང་ས།།

222

ཀྱང་། རྣམ་ཞིག་ལ་ང་ལས་རྣམས་སྒྲུལ་པར་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གནས་འདི་ནས་དབྱུང་ལ་
བདག་ཁོ་ནས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིད་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལ་དབང་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་མ་ཐག་
ཏུ་དབང་ཐང་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆུག་རྫོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མི་ཡུལ་དུ་ལྷུང་ནས་
མཐར་ཐུག་སོང་གི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་དང་། དེ་ནི་ཡས་བསམ་མས་
བསམ་གྱི་ཆོའདིའི་སྒོ་སྒྲིལ་རིང་མོ་གི་སྒྲུང་མེད་པའི་མདང་རྒྱག་བསྐྱར་ཏེ་སྒོ་སྒྲིལ་ནང་དུ་
བསྐྱུངས་ན་དགའ་བས། སྒོ་ཐག་ཐད་ཀྱིས་ཆོད། རང་ཐག་རང་གིས་ཆོད། ལྷ་
ཐག་མགོ་ལ་དཀྱིས་ཏེ་ཡིག་རྒྱག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །གསུང་མཆོག་
ཡི་གེ་རྒྱག་པ་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཆོས་སྦྱོང་གི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུང་བསམ་ན། རང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
བསྒྲོམས་པའི་ལྷེ་སྒྲིལ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་རྒྱག་པར་བསམ། པར་འདི་དབུས་སུ་རྒྱུ་
ཡིག་དཀར་གསལ་དང་། འདབ་མ་རྒྱག་ལ་ཡི་གེ་རྒྱག་པོ་ཡོད་པར་བསྒྲོམས་ནས།
ཨྲོ་མ་ཁི་པརྟེ་རྒྱུ། ཨྲོ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། མ་ཡིས་ངག་གི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་།
ཁི་ཡིས་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། པད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། མེ་ཡིས་
བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། རྒྱུ་གིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་
པའི་གསལ་སྒྲུང་དང་མ་བུལ་བར་ངག་གིས་ཨྲོ་མ་ཁི་པརྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ ཞེས་བརྟན་གསལ།
སྒྲགས་ཀྱི་འབྲུ་དག བར་གྱི་ཁྱགས་ལྡིང་། སྒྲད་ཀྱི་ལྡིང་དང་བཅས། སྒོ་ག་
མཁས་པས་སྦྱོང་གི་འདྲེན། བར་གྱི་ཁྱགས། སྒྲད་ཀྱི་ལྡིང་དག་པས་འདོན་པ་ལྟར་
བསྐྱུང་དགོས། སྦྱིར་བཏང་གི་འདོན་པ་བསྐྱུང་ཚུལ་ལྟར་སྒྲད་ག་སྒྲོམ་གཙང་གིས་བསྐྱུངས་
ནའང་ཆོག་པའོ།

ཁྱེད་པོ་འདྲི་བ་ལྟོ་སྒྲིལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

དུག་པ་ཞོར་ཟས་གསོག་འཛིག་གི་ཚུལ་སྒྲུབ་པོར་ལ་ཡིག་དུག་བསྐྱབ་བར་
བསྟན་པ།

དུག་པ་ཞོར་ཟས་གསོག་འཛིག་གི་ཚུལ་སྒྲུབ་པོར་ལ་ཡིག་དུག་བསྐྱབ་བར་བསྟན་པ་ནི།

འབྱོར་པས་ཅི་བྱ་ཡོངས་སྒྲིད་ཞེན་པའི་སྒོ།

བསམ་གསལ་ཚད་ལྡན་དུ་ལུས་པའི་ཚུལ་ལ་སྟོན།

དཀྱིལ་བདག་འཛིན་ཞེན་པ་བཅད་ན་དགའ།

གསོག་འཛིག་ཚུལ་སྒྲུབ་པོར་ལ་ཡིག་དུག་སྒྲོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་སྒྲིད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ནི་ཁྱིམ་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལ་ཡོད་དགོས་པ་
ཞིག་སྟེ། ཆོས་ཞོར་འདོད་དང་ཐར་བ་སྟེ་ཕུན་ཚོགས་སྟེ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པས།
དེ་དག་ལ་མངོན་མཐོའི་འབྱོར་བ་ཚོགས་དགོས་པས་སོ། །ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་
རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་མཚན་དང་དོན་མཐུན་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་འཆོག་གོས་ཀྱིས་
འཆོ་ནས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གནས་དགོས་ཀྱང་། དག་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་དང་།
བསོད་ནམས་བསམ་གསལ་པའི་ཞིང་ས་དང་། ཆོག་ས་བསམ་གསལ་མཚན་འབུལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་སྒྲུབ་
པ་ནི་དོན་དག་ཁ་ཁར་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་གྱི་མཐུན་
རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་ཉ་ཅད་འབྱོར་བ་ཆེ་ཡང་ཆོས་པ་མེད་པའི་འདོད་རྣམས་ནི། རབ་བྱུང་
མ་ཟད་ཁྱིམ་པས་ཀྱང་སྤངས་ནས། ཞོར་ལས་ཞོར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ལེན་ཕྱིར་དུ་བསོད་
ནམས་བསམ་གསལ་བཟང་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་འབྱོར་པས་ཅི་བྱ་ཅི་ཙམ་འབྱོར་
རུང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ་གསོག་འཛིག་གི་ཞེན་པའི་སྒོ་ངན་སྒྲེན་ས། མི་ཆོ་
ཞོར་རྩལ་གསོག་སྒྲུབ་གྱི་ངང་དུ་སྒྲིག་སྒྲུག་གཏམ་ངན་དང་འབྲེལ་ནས་ཟད་ཤོར་ལ།

ནམ་ཞིག་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མེད་བའི་སྤང་བའང་ཤར་ཏེ། ལུག་པོ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་གཏེར་སྤང་
 བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ད་ལྟ་ནས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ལ་ཉེ་བའི་རྟགས་སུ་ཟ་གོན་
 ལོངས་སྤྱོད་ཅམ་ཡང་བྱེད་མི་ཤོད་པར་བསགས་ཆད་ཐམས་ཅད་ལུལ་དུ་ལུས་ཆོ།
 ལུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་བའི་ཞེད་གུ་མ་ཆང་པའི་གོང་དུ་རྒྱ་ཁོར་བགོ་གྲོས་མི་འགྲིག་པར་
 རང་འཐབ་བྱེད་པའང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཅམ་མིན་རུང་དང་པོ་བདུན་ཕྱག་ཁ་ཤས་ལ་ཤི་བོ་
 མིན་པ་བྲན་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། བདུན་ཆོགས་སོང་གིན་སོང་གིན་གསོན་པོའི་
 འདུག་ཆས་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་རྒྱ་ལྷགས་རྗེ་ཆེར་སོང་ནས། མཐར་གཞུག་བསགས་
 པ་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་གྱུར་ནས། བསགས་ཆད་ལུལ་དུ་ལུས་ཏེ་ཕན་ཐོགས་
 མེད་པའི་མིག་དཔེ་རང་རོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱན་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས་དང་། ད་ནི་
 བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་བཅད་ཐུབ་ན་འདི་དང་ཕྱི་མ་རུ་བདེ་བའི་དགའ་བ་
 དེ་ལས་ཐོབ་པས། རྒྱ་ཁོར་འབའ་ཞིག་གསོག་འཛིག་གིས་མི་ཆོ་བདེ་པའི་རྩོལ་སྒྲུབ་
 བོར་ལ་ཡིག་དྲུག་སྤྱོད་ས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །སྤྱིར་ཕྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱོར་
 བ་རི་ཅམ་ཆོགས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ནང་བསམ་པའི་འགྱོར་བ་ཆོགས་དགོས་ཀྱི། ཕྱིའི་
 དངོས་པོའི་འགྱོར་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་དུ་ནང་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་ཡར་
 རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་ཕྱི་ནང་གི་བདེ་སྦྱིད་ཆ་མཆུངས་པར་མ་སོང་དུས། རྒྱབ་ཁལ་དེ་
 མཉམ་མ་བྱུང་བའི་ཁལ་གཡག་ལ་ཁལ་ལོག་ཐེབ་པ་བཞིན་དུ་སྤར་མེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 གསར་བ་མང་པོ་འབྱུང་བའོ། །གཞན་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལས་ལོག་པའི་ལམ་ནོར་
 ལ་འབྲིད་བྱེད་ཡིན་པས་ནོར་ཞེས་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་
 ནོར་གྱི་ངེས་ཆོག་བཀའ་ཅིང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བསགས་དང་བསྤང་དང་
 བརྒྱག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། ཁོར་ནི་ཡུང་ཁྲོལ་མཐའ་ཡས་ཤེས་པར་བྱ། ཁོར་ལ་

ཁྱུང་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས། །སྲིད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་སྐབས་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའོ།

བདུན་པ་ཉིན་མཚན་རྣམ་གཤེང་སྤངས་ནས་ཡིག་རྒྱག་བཟོ་བར་བསྐྱོན་

21

བདུན་པ་ཉིན་མཚན་རྣམ་གཤམ་སྤངས་ནས་ཡིག་རྒྱུག་བསྒྲུབ་བར་བསྟན་པ་ནི།

ཉལ་བསམ་ཅི་བྱ་གཉིད་ཚད་གཏི་མུག་ངང་།།

སེམས་དལ་མི་ཆོ་འཛད་པའི་རྩུལ་ལ་གྲོམ།།

དཀི་སྒྲིང་ནས་བཙུམ་འགྲུས་བསྐྱེད་ན་དགའ།

ཉིན་མཚན་རྣམ་གཤམ་སྤངས་ནས་ཡིག་རྩལ་སྤོངས་༥༥

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་དྲུག་དང་ལྔ་ན་པའི་ལུས་རྟེན་ཅན་གྱི་འདོད་ཁམས་པར་
 གཉིད་ནི་ལུས་འཛོལ་པའི་མཐུན་སྐྱེད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་མི་ཆོའི་ཕྱེད་ཀ་ཉལ་
 ནས་ཟད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། གཉིད་འདི་ལ་ཚོད་འཛིན་མ་བྱས་ན་གཏི་མུག་གཉིད་ལ་
 ཟད་པ་མེད་པས། ལུས་འཛོལ་ཆེད་དུ་གཉིད་གྱིས་འདང་ངེས་ཤིག་བྱས་པའི་རྗེས་
 སུ་ཉལ་བས་ཅི་བྱ། རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིད་འོད་གསལ་དུ་བྱིན་མཁན་ཡིན་ན་མ་
 གཏོགས། གཉིད་ཚད་གཏི་མུག་གི་ངང་ནས་ཉིང་འབྲུལ་གྱིས་དུས་འདའ་བཞིན་ཡོད་
 པས། རིན་མང་ཆེ་བའི་མི་ཆོའི་དུས་ཚོད་འགངས་ཆེན་འདི་ཉིད། སེས་དལ་སྒྲིམ་
 ལས་གྱི་ངང་ནས་གཉིད་དགའ་ཅན་གྱི་མི་ཆོ་དོན་མེད་དུ་འཛད་པའི་རྒྱལ་ལ་སྒྲིམ་དང་།
 དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་ཡུགས་གཅིག་ཏུ་འཁོར་ལོའི་རྒྱ་ཚོད་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས། འགའ་

རེས་རྒྱ་ཚོད་ལྷ་ལས་གཉིད་དགོས་ཀྱིན་མི་འདུག་པས་དཔེ་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་མཁན་
ཡོད་དར་མོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཚོད་བདུན་རེར་ཉལ་ན་གཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་འདངས་ཡིན་གྱི་དེ་
ལས་ཉལ་ཡུན་རིང་ན་ལུས་ཁམས་དྲངས་བྱེད་མ་དགོས་ཆོག་བྱེད་དུ་གྱུར་ནས་ནད་སྦྱང་
པའི་རྒྱ་རུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཚོད་ཉི་ལྔ་ཙུ་བཞི་ལས་བདུན་ཡུད་པའི་འཕྲོམ་རྒྱ་ཚོད་བཅུ་
བདུན་ལ་ཆོས་སྒྲུབ་ཆོག་པའོ། །ཅི་ཟ་འཕུང་གཡོས་སྒྱུར་ལ་སོགས་ལས་ཀ་གཞན་
དག་གཅིག་ཀྱང་བྱ་མི་དགོས་སམ། རི་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོམས་པ་ཡིན་ཡང་སྒྲོམ་སྤྱོད་ནད་གི་
འགོ་འདུག་ཉལ་འཆག་སྟེ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་བཞི་དང་ཟ་འཕུང་ཙམ་རེ་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་
ན། བདེན་མོད་ཀྱང་། ལྟ་ཁང་དང་། མཆོད་ཁང་། སྒྲོམ་ཁང་སོགས་
ལས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ཆོས་པ་ཡིན་རུང་། སྒྲོམ་སྤྱོད་རུ་བྱུང་དུས་ཆོས་པ་མིན་པ་ལྟར་དུ་
གྱུར་ཆོ་ཆོས་སྒྲུབ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པས། དེ་ལྟར་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་
མཁན་ནི་རྒྱེད་དང་འཕྲད་སྐབས་ཆོས་གར་སོང་མེད་པ་མ་ཟད། ཆོ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་
སོ་མཆོམས་སུ་ཐོན། བཅའ་རིག་སོ་སོར་བྲལ་བའི་དུས་སུ། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱིས་
ཕན་ཐོགས་དཀའ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཆོས་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་རང་རྒྱུད་ལ་ཆོས་མ་འབྱོར་
བས་ཆོས་དང་རང་རྒྱུད་ཁ་ཁར་སོང་གིང་། དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱིས་
ཀྱང་འདང་དཀའ་སྟེ། ཆོས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཚོད་གཅིག་དང་། འཛིག་རྟེན་སྒྲུབ་པའི་
དུས་ཚོད་གཅིག་བཅས་སོ་སོར་དགོས་གིང་། ད་དུང་མི་དགོ་བསལ་པའི་དུས་ཚོད་
གཅིག་ཀྱང་དགོས་པས། གཅིག་དུས་ཚོད་ཀྱིས་འགལ་བ། གཉིས་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་
གཉིས་ཐོད་མི་སྒྲིག་པའི་འགལ་བ། དེའི་ཐོག་ལ་ཆོས་ཆོས་ཀྱང་མ་འབྲལ། འཛིག་
རྟེན་འཛིག་རྟེན་ཡང་མ་འབྲལ་སྐྱམ་ནས་ཁུར་བའི་ཉིས་བཅེགས་སུ་མ་བཅེགས་ཀྱིས་གཞོན་
པའི་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ལྟན་དུ་ཡོང་བས་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་མ་ཤེས་པའོ། །དེ་

ཁྱབ་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ལྷ་བས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སླིང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པས་སྟོན་པ་བཅུ་ཉི་དུས་
གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་
བརྟེན་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་སླིང་རྩེའི་སླིང་པོ་ཅན་ཡིན་པས། ལས་
དང་པོ་པ་ནས་བྱམས་སླིང་རྩེས་ཀྱི་ནས་བསྐྱངས་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་མི་འབྲལ་
བའི་ངང་ནས། འདི་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་བྱིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་སྒྱུ་མ་མི་
ལམ་ལྟ་བུ། ཁ་སང་གི་བྱ་བ་དང་མཛད་སྟངས་གི་མི་ལམ་གྱི་འབྲལ་སྤང་གཉིས་དེ་རིང་
མེད་པར་མཛུངས་ཤིང་། དེ་རིང་གི་བྱ་བ་དང་དོད་གོང་གི་མི་ལམ་གཉིས་ཀའང་སང་
ཉིན་མེད་པའི་ཚུལ་འདྲ་ཞིང་། སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་
རྟོགས་པར་འབྲལ་སྤང་ལ་ཨ་འཐས་པའི་སེམས་ཅན་འདི་ཐམས་ཅད་སླིང་རེ་རྩེ། རང་
དང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགོ་ཆོགས་དགོ་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་
ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་འབྲལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་རུ་གྱུར་
ནས་དེ་དག་གིས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་ཤོག་ཅེས་འགོ་འདུག
ཟ་ཉལ། མི་དང་གཏུག་འབྲེལ་སོགས་གང་གི་སྐབས་ཡིན་ཡང་དཔེ་ཤེས་བཞིན་བག་
ཡོད་གསུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་དེ་ལྟར་སེམས་པར་བྱས་ན། སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་སུ་འགྱུར་བས་ཆོས་སྒྱུབ་པའི་དུས་ཚོད་ཟུར་དུ་དགོས་པ་མིན་ལ། ཁྱད་པར་དུ་
སྟོན་འདུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་སྟོན་བྱས་ན། ཟ་ཉལ། འགོ་འདུག་ཐན་ལག་པ་བརྒྱུད་སྐྱུ་མས་ཚུན་
ཆོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྱུབ་པ་ཤིག་ལྟར་དང་། རྒྱལ་བ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བདེ་སྒྱུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་ལོ་ན་གོ་དང་

གཞོན་གསུམ་སུ་ཡིན་རུང་། ད་སྔོན་འདས་པའི་མི་ཆའི་ལོ་རྒྱུ་ཞག་པོ་གངས་ཅན་དུ་
སོང་བ་དོན་ལྡན་དང་སྤྱོད་གྱིང་ཇི་ལྟར་སོང་འདུག་ཅིས་པའེར་དང་། སྤྱིས་འབྱུང་མི་
ཆའི་དུས་ཚོད་ལ་འཆར་འགོད་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་ཆ་དོན་མེད་སྤྱོད་
ཟད་མི་རུང་སྐྱམ་པའི་བླན་སྒྱུ་ལ་ཡོང་བའོ། །དེས་ན་ད་ནི་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་བཙོན་
འགྲུས་བསྐྱེད་ན་དགའ་ཞིང་། དེའང་དགའ་ངལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བ་བཟོད་ཨེ་ཐུབ་
ལྟ་ནས་སྤྱག་རུས་དོ་ལ་རར་བ་བཙོན་འགྲུས་མིན་ཅིང་། ལུས་ལ་མེ་ལཱི་དགའ་ཐུབ་
བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོགས་བཞི་དང་དབུས་སུ་མེ་སྐར་བའི་དགྱིལ་དུ་འདུག་ཅིང་རང་ལུས་ཆ་
ཞིང་སྤྱོད་གྱིང་ཨེ་བཟོད་ལྟ་བ་དང་། གཙེར་བུ་དམར་རྩེན་དུ་བུད་ཅིང་གྱི་པག་ལྟ་བུ་
གཙང་བཙོག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་རོལ་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་
མི་དགོས་པར། བཙོན་གང་དགོ་ལ་སྤྱོ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ནི་དགོ་
ལ་སྤྱོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན། གཞན་གྱིས་ཆོས་སྐྱབ་རྒྱ་སྐྱར་ཤོག་ཅེས་རུང་གཞན་དུ་
བསྐྱར་མི་བརྟུབ་པར་ཆོས་བསྐྱབ་རྒྱ་ལ་མོས་པ་དང་སྤྱོ་བ་ཡིན་པས། ཆོས་སྐྱབ་རྒྱ་ལ་
སྤྱོ་བའི་སེམས་ལྷགས་གྱིས་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་ཉིན་མཚན་རྣམ་གཤེད་སྤངས་ནས་
ཡིག་དུག་སྤྱོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཉིན་མཚན་རྣམ་གཤེད་སྤངས་
ནས་ཞེས་པ་མཚན་ལ་གཉིད་མི་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་ཞིང་། སྔོན་འདུག་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱིས་ཟིན་ན་གཉིད་གྱིང་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བ་གོང་ནས་གྱིང་སྤྱོས་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན་ལ། གཞན་མཚན་མོ་གཉིད་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་ཁའི་
པར་འདབ་བརྒྱུད་གྱི་དགྱིལ་དུ་བཞུགས་ཡོད་པར་སྤྱོམ་པའམ། སྤྱོར་རས་གཟིགས་གྱི་
ཐུགས་སྤོག་གི་སྤྱིང་པོ་རྩྭ་ ཡིག་དགར་གསལ་ཞིག་སྤྱིང་པར་འདབ་བརྒྱུད་གྱི་དགྱིལ་དུ་
སྤྱོམ་ནའང་ཆོག་པས། དེ་ལྟར་བསྤྱོམས་ཏེ་གཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཞུགས་ན་མཚན་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

མེད་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟིན་ནས་སྤྲུགས་དམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་
མ་བྱུང་རུང་ཉིང་འབྲུལ་རྒྱ་འབྲུམས་སུ་མི་འགོ་བར་མི་ལམ་དག་བ་མིས་པ་འབྱུང་
ངོ། །མདོར་ན་སྦྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་སྤྱེལ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་སྦྱབ་མཁན་ཞིག་
གིས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་སྟེ། ཆོས་དང་སེམས་འདྲེས་ཆོ་སྦྱོད་ལམ་
དང་ཆོས་གཉིས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་པས་དེས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་
ལ་མི་གཞོད་པ་མ་ཟད། འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་
འབྱུང་བ་སྟེ། མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལེགས་སྦྱང་ན། །ལྷ་ཡུལ་བགྲོད་པ་ཐག་མི་
རིང་། །ལྷ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྐྱས་ལ། །འཛོགས་ན་ཐར་བ་གམ་ན་འདུག །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དུ་མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ནི། འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བསམ་པ་
བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསྒྲངས་པའི་བྲེལ་དང་ངོ་ཆ་ཡོད་པ། ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཤེས་
པ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་བབ་ཅོལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ངན་པ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་།
སྦྱིར་མི་ལུས་སྒྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་མ་ཡིན་པས། སློབ་གསོ་དང་། སྦྱོང་བརྟུན་
གྱིས་མི་ངོ་མ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་པ། དེ་ནས་ཆོས་པ་རྣམ་དག་བྱེད་རྒྱའི་
རིམ་པ་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་དགོས་པ་ཡིན། མདོར་བཤད་དོན་གཏམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་
སྒྲོན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཚད་མེད་བཞི་དང་། འདུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་དུག་སྦྱོད་ལམ་
དུ་བསྟེན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཡ་རབས་ཀྱི་སྦྱོད་བཟང་དང་། དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་
གཉིས་ཀ་མཉམ་དུ་འགྲུབ་སྦྱབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན། ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་མཚོན་ན་དང་པོ་
སྦྱིན་པ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་ཟས་སྦྱིན་པ་ལས་གཞན། མི་འཛིགས་པ་
སྦྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱས་ན་སྦྱིན་པའི་མཆོག་ཡིན་པ་སྟེ། ལས་

གྲོགས་དང་། འགྲོ་རོགས། འདུག་རོགས། ཡུལ་མི། བྱིས་མཆོས་དག་
ལ་ཤོབ་མ་བཤད། ཀུ་མ་བྱེད། འཛིང་མོ་དང་འཁོན་རྩྱུང་ལ་སོགས་པ་མ་བྱེད་མ་
གཏོགས་དེ་དག་གིས་རང་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་མི་དགོ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནས་བཤད་ནའང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། དུད་འགྲོ་འཆི་ཁམ་མིན་
ཡང་ཆོས་སྒྲུན་བས་གོ་མ་ཐུངས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ན་ལམ་དུ་ཨྲོ་མ་ཁི་པ་སྒྲེ་རྩྱུ་ཞེས་མ་ཁི་
འབྲི་དུག་ལན་གཅིག་ཙམ་བསྐྱུས་ན་ཡང་ཆོས་སྦྱིན་ཡིན་ལ། དེས་ནི་རང་གི་ལས་ཀ་
ལའང་མི་གནོད་ཅིང་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོགས་སེང་བ་ཡིན། གཉིས་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྟེ་བྱིས་ན་གནས་པའི་དགོ་བསྟེན་པོ་མེས་ནི་མི་དགོ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་
དགོས་ཤིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་མི་ཡིས་སྟོན་ལམ་ཅི་བཏབ་འབྲུབ་པ་དང་།
དཀར་ཕྱོགས་སྤྱོད་པའི་ལྷས་ཀྱང་སྤྱོད་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་ལས་ཀ་
ལ་མི་གནོད་པས་མ་ཆད་འབྲུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཡིན། མིས་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་
པའི་དཀའ་ངལ་དང་འཕྲད་དུས་ལྷ་དང་སྤྱང་མ་ལ་རེ་བཅའ་བར་དགོན་པར་རྒྱབ་ཆོག་བྱེད་
དུ་རྒྱག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་དེ་བས་ཀྱང་བཟང་བ་ཡིན། དུས་
རྒྱུན་དུ་རང་གིས་སྤྱོད་རྗེའི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་བར་ལྷ་དགོན་མཆོག་དང་། ཡི་དམ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི་རིམ་གྱོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་
ཞིང་། ཆོས་སྤྱོད་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི་སྤྱང་མ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་བྱེད་
ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་པ་དང་ཆོས་པ་རྣམས་དག་གིས་ནི་གསོལ་ཀ་མ་བཏོན་ཀྱང་འགོ་ཞིང་སྤྱོད་
གྲོགས་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པ་སྟེ་ཞུང་ཁོང་ཁྲོ་མི་བྱེད་པར་ཀུན་ལ་བཟོད་པ་
བསྐྱོམས་ན། བྱིས་བཟའ་ཆང་། བྱིས་མཆོས་དུད་གྲོགས། ཡུལ་སྟེ་ཆོ་པ་
བཅས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་འགྲིག་མཐུན་འོང་ཞིང་། སྤྱད་གང་ལ་ཡང་མི་མཐུན།

མི་དགའ་ས་མེད་དུས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་འགྲུབ་རྒྱ་རུ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་ཞིང་། རང་གི་
ལུས་ཀྱི་སྤྱིང་ནད་ལ་སོགས་པའི་ན་ཚ་མང་ཆེ་བ་ཞིག་བཟེ་རེ་སྟུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཁུངས་ནས་
འབྱུང་བ་ཞིན་ཡོད་པའོ། །བཞི་པ་བརྩོན་འགྲུས་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་རི་
རབ་ཐལ་བར་རྒྱོག་ །ཟེར་བས་མི་རང་ཉིད་ལ་ཁྱུ་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་ན་
ཆོས་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པའི་མཐེལ་དུ་
ཡོད་པ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་ཅིང་། ངས་ག་ལ་འགྲུབ་ཅེས་སྟོབས་པ་ཉམས་ན་འགྲུབ་པའི་
དུས་མེད་དོ། །དེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ཀྱང་ལས་ཀ་ལ་གཞོད་པ་མིན། ལྷ་པ་
བསམ་གཏན་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་གཡེང་བ་མེད་པ་ཡིན་པས། སྟོད་ལམ་གང་གི་
སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་མིན་གཡེང་བའི་དབང་དུ་མི་ཤོར་བར་དུན་པའི་སོ་པ་དང་།
གཡེང་མེད་ཀྱི་བྱ་ར་པ་ཡོད་ན་ཉན་ཁ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན།
དུག་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཡོད་མེད་གྱིས་སྟེ་ཡུལ་གཅིག་པ་མ་ཟད་བྱིས་ཆང་
གཅིག་གི་བུ་སྟུན་གཉིས་ཡིན་རུང་བཟང་ངན་ཤོར་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་
གིས་ལས་དང་བྱ་བ་སྐྱབ་ལུགས་བཅའ་སྟངས་མི་འདྲ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
རབ་མཆོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་རྟེན་
ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་སྟོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
ལྟར་དུ་བསམ་སྟོད་ཆོས་དང་འབྲས་ཐུབ་ན་འདི་ཕྱི་དགོ་བའི་ལམ་ནས་བདེ་ནས་བདེ་བའི་
སར་བཤོད་ཐུབ་པའོ། །ཞུ་མ་ཁི་པལྷེ་རྩྱུ། འདི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་སྦྱར་ན།
ཞུ་སྟུན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཟང་ཟིང་གི་སྟུན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟུན་པ་དང་།
མི་འཛིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྟུན་པ་གསུམ་རྩོགས་པར་བྱེད། མ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པས་ཉས་སྟོད་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་། དགོ་བ་ཆོས་སྦྱད་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་

དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱེད། ཁི་བཟོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས། གཞན་གྱིས་ལོག་སྒྲུབ་བཟོན་པའི་བཟོན་པ་དང་། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྒྲུབ་བཟོན་པའི་བཟོན་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྒྲུག་པར་བཟོན་པའི་བཟོན་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱེད། སང་བཙུན་འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས། གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། སྦྱོར་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བཙུན་འགྲུས་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱེད། མེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བྱིས་པ་ཉེར་སྦྱོད་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་དགེས་བསམ་གཏན་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱེད། རྩི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་རྫོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་ཡི་གེ་དུག་པ་བརྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།

བརྒྱད་པ་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ཏེ་ལ་འུར་ཡིག་དུག་བརྒྱ་དགོས་པར་
བསྟན་པ།

བརྒྱད་པ་ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་ཏེ་ལ་འུར་ཡིག་དུག་བརྒྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།
ལོང་མེད་ལོང་མེད་སྤྱོད་པའི་ལོང་མི་འདུག།
འཆི་བདག་སྒོ་བྱར་སྒྲེབས་ན་ཅི་ཞིག་བྱ།
ད་ནི་འཕྲལ་ལ་ལྷ་ཆོས་འགྲུབ་ན་དགའ།
ད་ལྷ་ལ་འུར་ཉིད་དུ་ཡིག་དུག་སྤོངས།

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤིན་རུ་དོན་དང་ལྡན་པ་ལ། །ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་བརྗོད་
པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་དུ། ཡོང་ཁོམ་མི་འདུག ཡོང་ཁོམ་མི་འདུག སྔོན་
པའི་ཡོང་ཁོམ་མི་འདུག་ཅེས་ཚིག་གཅིག་ལན་གཉིས་གྱིས་མ་ཚད་པར་གསུམ་དུ་གལ་པོ་
ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས། ང་ཚོའི་ཁ་སྤྲད་དུ་ལག་མགོར་འོར་མ་དགུ་ལ་བཟུང་ནས་བཤད་
ཅེས་པ་ནང་བཞིན་མཛད་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡོང་མེད་དང་པོས་དལ་འབྱོར་
ཆེད་དཀའ་བ་དང་། གཉིས་པས་འཁོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཆེ་བ་དང་། གསུམ་པས་
སྔོན་པའི་ཡོང་མི་འདུག་ཅེས་ཆོ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་ནི་
མདའ་གཞུ་རྒྱུད་ནས་མངགས་པ་ལྟར་དུ། རང་རེ་ལ་རྗེ་ཉི་ཤེས་བྱེད་ཅིང་ཡོང་བཞིན་
ཡོད་པས་སློབ་ཁྱེད་སྟེ་བས་ན་ཅི་ཞིག་བྱ། ང་ད་དུང་ཁོམ་གྱི་མི་འདུག་པས་ལས་ཀ་
འདི་མཇུག་ཡུད་ཆུག བུ་འཚར་ཡོངས་བྱུང་མེད། བུ་མོ་མི་སར་ཐོན་མེད།
ངས་མ་ཉི་རྟོག་པོ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མ་འགྲུབ་ཅེས་འཆི་བདག་ལ་བཤད་ས་ནི་མི་འདུག་
མེད། དེ་ལྟར་བསམ་སློབ་བྱང་ནས་དནི་ད་སྔོན་གྱི་དུས་ཚོད་སྔ་དྲོའི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་བཟང་
ཤོས་དེ་ཤོར་མོང་བས་ཕྱིར་ཡོང་མེད་རུང་། སང་ལོ་དང་། གནངས་ལོ་ལྟ་ཅི།
སང་ཉིན་དང་། གནངས་ཉིན་ཙམ། སྔ་དྲོ་དང་། ཕྱི་དྲོ་ཙམ་ལའང་ཕྱིར་
འགྲུངས་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ཡོད་ན་སྔོན་པའི་ཐོག་དང་། ལངས་ཡོད་ན་ལང་བའི་ཐོག་
དེ་ནས་འཕལ་ལ་ལྟ་ཆོས་འགྲུབ་ན་དགའ་བའི་དུས་སུ་བབ་པས། ད་ལྟ་ལ་འུར་ཉིད་དུ་
ཡིག་དུག་སྒྲོངས་ཞེས་གསུངས་པའོ། །མཚང་ཆོས་དུག་གི་ཞལ་གདམས་ལས།
ཆོས་ཚིག་རུ་ཐོས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་བླངས་པས། ངན་ཤེད་དུ་ཐལ་བས་ནམ་སྤོན་ལ་མི་
འཛོམ་པར་དམ་ཆོག་མི་སྲུང་། དད་པ་རྒྱུད་ཞིང་མི་གྲུས། ལེ་ལོ་ཆེ་ཞིང་རྩེ་ལ་
དགའ། གྲོགས་དད་ཆེ་ཞིང་སྤྲེལ་དགའ། བཙོན་འགྲུས་རྒྱུད་ཞིང་ཕྱི་བཤོལ་ཆེ།

སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཚུང་ཞིང་སྤྱིང་རུས་མེད། ཅོལ་ཚུང་ཞིང་རང་མདོ་མེད། ཞེན་ཆགས་ཆེ་
 ཞིང་སྤྱིང་རྗེ་མེད། མི་ཆོ་ནམ་རྒྱ་ཡབ་ཡོབ་ལ་ཟད་ནས་འཆི་ཁར་ཡན་ཆད་འགྱོད་པ་
 ཞིག་འོང་བས་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས། ལྷ་རྩེ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིང་རུས་དང་ལྷན་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཅེ་གཅིག་དད་
 པས་གསོལ་བ་ཐོབ་དང་། རང་བཞིན་ལུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དེ་ཉི་མ་དང་དེའི་བློ་བྱ་
 ཡིན་པས། གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་ཉི་མ་ལྡེ་ཡང་ཉི་འོད་ཀྱི་བློ་བྱ་བ་ཅུང་པོ་ལ་ལྷར་དུ་
 དད་པ་ཅན་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་དུས་ལས་འདའ་བར་མི་སྤྱིད་དེ་ཞེས་གསུངས་
 པའོ། །ཡུལ་ཁྱིམ་ཆེ་བརྗེ་རྩྱུ། འདིའི་བསྐྱེད་པ་དམ་ཆོག་དང་སྐྱུར་ན། ཡུལ་གྱིས་
 སྤྱིའི་དམ་ཆོག་མི་ཉམས་སྟོང་། མས་གསུང་གི་དམ་ཆོག་མི་ཉམས་སྟོང་། ཁྱིམ་
 ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་མི་ཉམས་སྟོང་། པད་གྱིས་ཅུ་བའི་དམ་ཆོག་མི་ཉམས་སྟོང་།
 མེས་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་མི་ཉམས་སྟོང་། རྩྱུ་གིས་དམ་ཆོག་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་
 སྟོང་། དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཡང་ཡི་གེ་དུག་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་
 འབྱུང་ངོ་།

དགུ་པ་ལོ་རྒྱའི་འགྲོམ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགྲོ་བར་བསམས་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་
 རས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་བར་བསྐྱེད་པ།

དགུ་པ་ལོ་རྒྱའི་འགྲོམ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འགྲོ་བར་བསམས་ཏེ་ད་ལྟ་ཉིད་རས་ཡིག་དུག་བསྐྱེད་
 བར་བསྐྱེད་པ་ནི།

ལོ་དང་རྒྱུ་མཉམས་ཞལ་གི་ཕྱིས་ཀྱིས་ཅི།

ཁྱེད་པོ་ལ་མཁུ་སྤྱོད་པའི་ལྟ་སྟངས་ལྟར་གྱི་ཞུམ་གསུང་།

ད་ལྟ་སྐད་ཅིག་འགྲུར་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟོས།

སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སོང་བཞིན་འཆི་ལ་ཉེ།

ད་ལྟ་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་ཡིག་རྒྱུག་སྒྲོངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལེ་ཞེས་བྱ་བ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྲོད་བ་འཆར་ན་
ཡང་། ལེ་ནི་ཟླ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། ཟླ་བ་ཞག་གི་ཕུང་པོ། ཞག་ཚུ་ཚོད་དང་།
ཚུ་ཚོད་སྐར་མའི་ཆ་ཤས་བསགས་པ་ཡིན་པས་ཅུ་བ་སྐད་ཅིག་ལ་ཐུག་ཅིང་། ངས་ད་
ལྟ་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་རུ་ཡང་རང་རེའི་མི་ཆོའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་ནས་འཛུལ་
སྒྲིང་གི་རྒྱ་ཁོར་རིན་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་མི་ཆོའི་སྐད་ཅིག་ཁ་ཤས་སོང་བཞིན་ཅིང་།
དེས་ན་ལོ་དང་ཟླ་བའི་ཁ་གྲངས་དང་། ཞག་གི་ཕྱིས་བགྲངས་གིས་ལེ་ཞེས་ཡུན་རིང་
ཡིན་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཅི་བྱེད། རང་མགོ་གཡོགས་སྤྱད་དང་། རང་སེམས་གསོ་སྤྱད་
ཡིན་གྱི། གནད་ཀྱི་ཅུ་བ་ནི་ད་ལྟ་རང་འབྲིས་ནས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འགྲུར་
བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ་ལྟོས་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་སོང་གིན་འཆི་ལ་ཇི་ཉེར་གྱུར་པ་ནི་སྒྲེ་
གཅོད་པའི་ཤན་པའི་དྲུང་དུ་གོམ་པ་གཅིག་གཅིག་བཞིན་གཅར་བ་དང་མཚུངས་པས།
དེ་ལྟར་སེམས་ཆོ་མི་སྤྱོད་པར་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུ་འབྲོས་ས་ནི་མེད་ཀྱི་མ་གཏོགས་འབྲོས་རེ་
རན་པའི་དུས་སུ་སླེབས་ཡོད་ཀྱང་། བཤའ་ལུག་ཐག་པས་བཀྱིགས་པ་ལྟར་དུ་འཆི་བ་
ཤེས་ཀྱང་མི་འདུག་ཀ་མེད་ཡིན་པ་དེས་ན་ད་ལྟ་ད་ལྟ་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་བལྟ་བས་ཅིང་
གཟབ་ནན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིར་འགྲུངས་མི་བྱེད་པར་འདུག་ས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཆི་དུས་
ཕན་ཐོགས་ཡོད་དེས་ཀྱི་མ་ཆི་ཡིག་རྒྱུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

བཅུ་པ་དཔེ་དོན་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་སྡོད་པའི་ལོང་མེད་པས་ཡིག་དྲུག་ བཞེ་བར་སྐྱལ་བ།

བཅུ་པ་དཔེ་དོན་གང་ལ་བསམས་ཀྱང་སྡོད་པའི་ལོང་མེད་པས་ཡིག་དྲུག་བཞེ་བར་སྐྱལ་
བ་ནི།

ཆོ་ནི་ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཕར་ཕར་འགོ།

འཆི་བདག་གི་བ་སོ་བཞིན་དུ་རྩུར་རྩུར་འོང་།

ད་ནི་ཆོ་ལྷག་ཉི་མ་སྐྱེས་གི་བ་སོ་ཙམ།

སྡོད་པའི་ལོང་ཁོམ་མི་འདུག་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་ས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་ཡི་ཆོ་ནི་ཉི་མ་ཤར་རིའི་ཕྱག་པ་ནས་ཤར་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་
མི་སྡོད་པར་རྩུབ་རིའི་ཕག་ལ་ཆས་པ་ལྟར་དུ་ཕར་ཕར་འགོ་ཞིང་། འཆི་བདག་གྱང་
གི་བ་སོ་བཞིན་དུ་རྩུར་རྩུར་དུ་ཉེ་བར་འོང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཉི་མ་ཞག་གཅིག་དང་མི་ཆོ་
གཉིས་ཀ་དཔེ་དོན་མཐུན་པར་བསྒྲིགས་ན་སྤྱོད་ཉི་མ་ལོ་ཉུང་གཞིན་པའི་ཆོད་དང་།
ཕྱི་དྲོའི་ཉི་མ་ན་སོ་རྒྱན་པའི་ཆོད། ལ་སྤང་ཉི་མ་རྒྱས་ཤིང་གོ་ག་པའི་ཆོད་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་
དེས་ན། ད་ནི་ཆོ་ལྷག་ཉི་མ་རྒྱས་པའི་གི་བ་སོ་ཙམ་འདི་འགོ་མཁྱེགས་པས་ན་སྡོད་
པའི་ལོང་ཁོམ་མི་འདུག་པས་འཆི་ཁའི་མ་ཆི་རྩ་རིན་མ་ཡིན་པས་ཡིག་དྲུག་སྒྲོང་ས།
ཞེས་གསུངས་པའོ། །མཚང་ཆོས་དྲུག་གི་ཞལ་གདམས་ལས་དཔེ་འདི་ལྟར་གསུངས་
ཏེ། ཕྱིའི་དབྱེ་བགོགས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྒྲིག་དང་དགེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པས་སྤྱང་གི་
ལྷག་ལ་འཇུག་པ་དང་འདྲ། ནང་དབྱེ་བགོགས་དྲུག་གསུམ་ནི་རང་རྒྱུད་བསྐྱེད་པས་
པས་རྩ་ལྟར་ལ་མེ་བཅུག་པ་དང་འདྲ། གསང་དབྱེ་བ་བདག་འགོང་པོས་རང་ལ་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གཞོན་པ་ནི་ལྷ་བདུད་དུ་བབས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་འདྲ། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་དག་
དེ་གསུམ་ཡང་གཞན་ལས་མ་ཡོང་བར་རང་ལས་བྱུང་ནས་རང་གསོད་པར་གདའ་བ་སྦྱི་
བོ་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་སམ་གསུངས་པའོ། །ཡོ་མ་ཆི་བརྟེ་རྩྱ། ཡོ་
ཀྱིས་ཕྱི་དག་དངོས་ཡོད་ཀྱིས་སྲོག་ལ་འཆོ་བ་ལས་སྦྱོབ། མ་ཡིས་ནང་དག་ཆགས་
སྤང་གི་འཆོ་བ་ལས་སྦྱོབ། ཆི་ཡིས་གསང་དག་དར་འཛིན་གྱི་གཞོན་པ་ལས་སྦྱོབ།
པད་ཀྱིས་ཕྱི་དག་གདོན་བགོགས་ཀྱི་ནད་རིགས་ལས་སྦྱོབ། མེ་ཡིས་ནང་དག་གཉི་
ལྷག་གི་ཆོངས་པ་ལས་སྦྱོབ། རྩྱ་གིས་གསང་དག་དང་དང་འཛིན་པའི་གཞོན་པ་
ལས་སྦྱོབ། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་དག་གསུམ་གྱི་གཞོན་པ་ལས་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་
ཡི་གེ་དྲུག་པ་བརྒྱས་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་།།

བརྟུ་གཅིག་པ་མ་ཡོངས་ཅེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བརྒྱ་བ་
བསྟན་པ།

བརྟུ་གཅིག་པ་མ་ཡོངས་ཅེ་གཅིག་སེམས་ཀྱིས་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བརྒྱ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཆོས་སྤྱི་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བཟང་མོད་དེ།།

ཁ་ཡོངས་མིག་ཡོངས་བརྒྱས་པས་འབྲས་མི་འབྱིན།།

དག་བརྒྱས་གངས་ལ་ཞེན་པ་ཨ་འཕས་སྒོ།།

ཅེ་གཅིག་སེམས་ལ་ལྟོས་ལ་ཡིག་དྲུག་སྦྱོངས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་མདོ་
རྒྱུད་གསུང་རབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟུད་འདུས་པའི་དམ་ཆོས་ཡི་གེ་དྲུག་མ་ལས་ལྷག་

པའི་ཆོས་ཤིག་བཅའ་ཀྱང་རྟེན་དུ་མེད་པས་ཆོས་སུ་ཡི་གེ་དྲུག་པ་བཟང་བ་ཡིན་མེད་དེ།
ཡིག་དྲུག་དེ་ཉིད་རྩོམ་ཁན་གྱིས་ཐོག་མར་བྱང་རྩལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད། བར་
དུ་དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་ཀྱི་དམིགས་པས་མ་བློ། མཐའ་མར་དག་ཅུ་བསྟོ་སྟོན་
གྱི་རྒྱས་མ་ཐེབས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གསལ་སྟངས་དང་། རྩོགས་རིམ་མཆོན་བཅས་
མཆོན་མེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཅིམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་ཁ་ཡེངས་མིག་ཡེངས། ཡས་ལྷ་མས་
ལྷ། ཡས་ཉན་མས་ཉན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་ཆེ་ཁི། ཁོ་ཡི་སྒྲ་རིང་ཁི་བེར་ཞོར།
ལུས་ཆོས་རའི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་མི་དགེ་སྤྲིག་ལས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱུང་བཞིན་བསྐྱས་
པས་ནི་ནི་ཙོའི་ཁ་ཡི་འདོན་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་མི་འབྱེན་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པས།
དག་བསྐྱས་ཀྱི་ཁ་གྲངས་ཁོ་ན་སོང་བས་ཆོག་སེམས་ཀྱིས་གྲངས་ལ་ཞེན་པའི་བདེན་
འཛིན་ཨ་འབྲས་ཀྱི་སྟོང་ན་འདི་པོར་ལ་ཅུ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ལ་ལྟོས་ལ་ཡིག་དྲུག་སྟོངས།
ཞེས་གསུངས་པའོ། །སེམས་དོན་འདི་ཆོས་པ་སྤང་དུ་གཞུག་པའི་ཞལ་གདམས་
ལས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་དང་འབྲེལ་དགོས། སྟོང་རྗེ་འགྲོ་དོན་དང་འབྲེལ་དགོས།
འགྲོ་དོན་ཐུགས་རྗེ་དང་འབྲེལ་དགོས་པ་སྟེ་འབྲེལ་བ་གསུམ་གྱིས་བཤད་ན། དང་པོ་
སྟོང་པ་དང་སྟོང་རྗེ་འབྲེལ་དགོས་པ་ནི། སེམས་སྟོང་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ལ་བཅོས་
རྒྱ་མེད། སྟོམ་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཐུལ་ཆད་པ་དེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མ་ཡིན་པས། རང་དོན་དུ་སྟོང་ཉིད་རང་གསལ་སྟོམ།
གཞན་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་དགོས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་འདི་སྟོང་པོ་ཅན་
ལས་སངས་རྒྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཅན་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྟོང་
རྗེ་འགྲོ་དོན་དང་འབྲེལ་དགོས་པ་ནི། སྟོང་རྗེས་མ་བློན་ན་འགྲོ་དོན་མི་འོང་བས།
སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བློན་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སེམས་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གྲིས། ལྷོ་མ་ཁི་པརྟེ་རྩྱུ་ཞེས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཡི་གོ་བྱུག་པ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ། །ཡི་གོ་
བྱུག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སར་འགོད་པར་བྱེད་པས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་ནམ་ཞིག་འཁོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡི་གོ་བྱུག་པ་བསྒྲུབ་གོས་པའི་
བརྩོན་པའི་སྒྲུབ་ལུག་ཀྱང་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་འགོ་དོན་ཐུགས་རྗེ་དང་འབྲེལ་བ་ནི།
འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་རིགས་བྱུག་སྒྲིའི་ལྷ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། ལྷོ་མ་ཁི་
པརྟེ་རྩྱུ་ཞེས་བསྒྲུབ་ན། ལྷོ་ལྷ་ཡི་སྤྱབ་པས་ང་རྒྱལ་དག་སྟེ་ལྷ་འི་གནས་སྤྱོད་། མ་
ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྱབ་པས་ཐག་དོག་དག་སྟེ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་སྤྱོད་། ཁི་མི་ཡི་སྤྱབ་
པས་ཐེ་ཆོམ་དག་སྟེ་མིའི་གནས་སྤྱོད་། བད་བྱོལ་སོང་གི་སྤྱབ་པས་འདོད་ཆགས་དག་
སྟེ་བྱོལ་སོང་གི་གནས་སྤྱོད་། མེ་ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱབ་པས་སེར་སྒྲ་དག་སྟེ་ཡི་དྲགས་གྱི་
གནས་སྤྱོད་། རྩྱུ་དཔྱལ་བའི་སྤྱབ་པས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཞེས་དག་སྟེ་དཔྱལ་
བའི་གནས་སྤྱོད་། འགོ་བྱུག་ཐུགས་རྗེས་བཟུང་ནས་རིགས་བྱུག་གི་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་
བ་ཐུགས་རྗེ་འགོ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ཅེ་གཅིག་སེམས་ལ་ལྷོས་
ལ་ཡིག་བྱུག་སྤྱོད་ས། །ཞེས་པ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་
ཤེས་ན་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་ཡིན་པའང་བསྟན་ཏོ། །

བརྩུ་གཉིས་པ་ནན་གྲིས་བསྐྱར་ཏེ་སེམས་ལ་ལྷ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ།

བརྩུ་གཉིས་པ་ནན་གྲིས་བསྐྱར་ཏེ་སེམས་ལ་ལྷ་བའི་མན་ངག་བསྟན་པ་ནི།

ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ན།

རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡང་དག་ལམ་ལ་འགོ།

གདམས་པའི་གནད་བརྒྱ་འདུས་པ་འདི་ཁོན།།

གནད་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་པ་ཡིག་ཏུ་གསྐྱོང་ས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་སྔོན་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འབྲུལ་བའི་སེམས་འདི་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་གྱིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ནས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྐྱང་མེད་བཞིན་སྐྱང་བ་ཇི་ལྟར་རྒྱ་དུ་རལ་ཐང་སྒོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱང་བ་འདི་བྱུང་ཞིང། དེ་ཡང་སེམས་འདིས་ཕྱི་གཞན་གྱི་སྒྲོན་ལ་རྟོག་པ་ལས་ཁ་ནང་དུ་རྩྭ་ར་འཁོར་དེ་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་བརྟགས་མ་ཐུངས་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་དབྱེད་གྱིས་ཞེས་གདམས་ངག་གི་གནད་བསྟན་པ་ལྟར་དུ་རང་སེམས་ལ་བལྟས་ཆོ། ཕྱིའི་སྒྲོན་དང་གཞོད་པ་མང་པོ་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་འདི་མེ་ལོང་གི་ངོས་སུ་རང་བྱད་ཤར་བ་བཞིན་དུ། རང་སེམས་འབྲུལ་བའི་སྐྱང་ངོར་འབྲུལ་སྐྱང་གི་མི་འདོད་པ་ཁོན་ར་ཤར་བར་ཟད་གྱི། རང་སེམས་འབྲུལ་བའི་དབང་དུ་མ་ཤོར་ན་སྒྲིབ་པ་དག་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཉིད་གྱི་རང་ངོ་མཇལ་ཏེ། མ་འབྲུལ་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས། ཡང་དང་ཡང་དུ་རང་གི་སེམས་བརྟགས་པའམ་སེམས་ཉིད་དོན་གྱི་བཞུགས་རྩིས་གཏན་ལ་ཕབ་ན། གཞི་མ་འབྲུལ་གཤོད་ནས་དག་པ་ལ། ལམ་མ་འབྲུལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་རྩིས་སྦྱོང་ནས། འབྲས་བུ་མ་འབྲུལ་གཉིས་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བཞིག་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡང་དག་གི་ལམ་ཟུང་འཇུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་ཞིང་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་གཞན་དོན་ནམ་མཁའ་མ་ཞིག་འཁོར་བ་མ་སྦྱོང་གི་བར་དུ་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་པས། གདམས་པའི་གནད་བརྒྱ་འདུས་པ་རང་སེམས་རང་གིས་བརྟགས་ནས་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོན་ཉིད་སྦྱོང་ཉིད་སྒྲིང་རྒྱུ་ཆེའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཁོན་རུ་གནད་དོན་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གཅིག་ཏུ་བྱིལ་ལ་ཡིག་དྲུག་སྒྲོངས། ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་གྲུབ་ན། ཐུན་མེད་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གང་ལ་ཅི་འདོད་
ཐམས་ཅད་ཐོབ་ནས་ཆོ་འདི་དང་སྤྱི་མར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྦྱིད་འབྱུང་
བའོ། །དུས་རྒྱུན་དུ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞིང་
ཁམས་ཡིན་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། སྤྱི་སྦྱོང་ཁང་བྱིམ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་། བླ་བུ་དང་གྲི་འགོ་བ་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ། མོ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་ཡི་གོ་དྲུག་མ། བྱེའུ་
ཐམས་ཅད་སྲས་ཤོར་བུ་འཛིན་པ། བུ་མོ་ཐམས་ཅད་སྲས་མོ་རིག་སྲགས་འཛིན་པ།
སྦྲ་ཐམས་ཅད་གསུང་མཆོག་ཡི་གོ་དྲུག་མའི་རང་སྦྲ། དཔལ་ཤོག་སྤྲ་རགས་གང་ཤར་
ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩལ་མ་འགག་བརྩ་ཆོས་སུ་
ཤར་བ་རང་འབྲེལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པའོ།

བཅུ་གསུམ་པ་གདམས་པའི་མཛུགས་བསྐྱབ་བ།

བཅུ་གསུམ་པ་གདམས་པའི་མཛུགས་བསྐྱབ་བཞི།

དང་པོར་སྒྲིགས་མའི་སྦྱོང་ལ་སྦྱོབ་འཛིན་གཏམ།

གཏམ་འདི་རང་གིས་རང་ལ་གདམས་པ་སྟེ།

རང་སྒྲོ་གཏིང་ནས་འབྱུང་བའི་སྟེ་སྲགས་ཆོག།

སྦྱོང་ལ་འང་འབྲེལ་སྒྲམ་ནས་ཡུལ་བ་ལགས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདམས་པ་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ནས་འགག་བསྐྱུམས་

ཏེ་གསུང་བ་ནི། དང་པོ་སྒྲིགས་མའི་སྦྱོང་ལ་སྦྱོ་བའི་གཏམ། །ཞེས་དེ་རིང་ཁ་སང་
 ཆོ་ཡི་སྒྲིགས་མ། དུས་ཀྱི་སྒྲིགས་མ། ལྷ་བའི་སྒྲིགས་མ། ཉོན་མོངས་པའི་
 སྒྲིགས་མ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མ་སྟེ་སྒྲིགས་མ་ལྷ་ལྷག་པར་བདོ་ཞིང་སྒྲིན་པའི་
 དུས་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་སྦྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་དམན་པས་མི་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཆོ་ཐུང་ཞིང་སྒོ་བྱར་ཡེ་འདྲོག་གི་འཆི་རྒྱུན་མང་། དུས་གཞིའི་འགྱུར་ལྷོག་ཆ་མི་སྒྲོམ་
 པར་འབྱུང་གཞིའི་འཆོ་བས་ཉེན། ལྷ་སྦྱོང་ལོག་ དན་ཡིད་ལྷ་དན་གྱི་མེས་སུ་
 འབྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་སྦྱོང་པ་དན་པ། ཡ་རབས་དམ་པའི་མཛོད་བཟང་ལམ་ཁའི་རྩོ་བཞིན་དུ་བོར།
 མ་རབས་སྒྲིགས་མའི་སྦྱོང་དན་ལ་སྒྲོབ་མི་དགོས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་ བསམ་
 དན་གཡོ་སྦྱུ་འཆང་ནས་གཞན་མགོ་སྒྲོར་ཟེལ་བྱས་ཀྱང་། ཐ་མར་ལ་ཡོགས་རྒྱ་
 འབྲས་རང་ལ་སྒྲིན་ནས་རང་མགོ་འཐོམས་ནས་འདུག་པ། སར་ལ་བཟང་བྱས་ཀྱང་
 རྩར་ལ་དན་ལན་སྦྱོང་པ། བསམ་དཀར་བྱང་པོའི་ཕན་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བྱས་
 རུང་དེ་ལ་དན་དུ་བཙི་བ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁམས་དན་སྦྱོང་ཅན་རྒྱང་བས་གང་ནས།
 ཆོས་བྱེད་ལ་སྦྱོང་། སྒྲིག་བྱེད་ལ་བསྦྱོང་། སྤྲུག་དོག་དན་སེམས་ཀྱིས་རང་མིན་
 ཐམས་ཅད་དག་རུ་མཐོང་། གཞན་གྱི་ལེགས་པ་ཡོད་ཆད་མིག་གི་ཆོར་མར་གྱུར།
 ཡ་རབས་བྱང་པོའི་ལམ་སྒོལ་འཛིན་མཁན་ལ་དམན་པ་དང་ལོག་པར་མཐོང་བའི་དུས་
 ཆོད་འདིར། གཅིག་ཕུར་དབེན་པའི་རི་ལ་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་རྣམ་དག་རེ་འགྲུབ་ན་
 དགའ་བ་ལས། གཞན་རྒྱ་ཆེའི་བསྟན་འགྲོར་སྒྲོན་པའི་བྱ་བ་རེ་ལ་བསམ་བཟང་གིས་
 ཞུགས་ཀྱང་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་གཞི་ལས་མི་འདའ་བས། ཅིས་ཀྱང་དགོས་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུར་
 དགོས་པའི་གཏམ་སྟེ། གཏམ་འདི་རང་གིས་རང་ཉིད་ལ་སྦྱིང་ནས་གདམས་པ་སྟེ།

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐུ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

རང་སྐྱོད་སྒྲིག་པ་མའི་བསམ་སྟེང་དེ་པའི་སྐོར་གྱིས་གཏིང་ནས་འགྱུར་བའི་གདམས་པའི་
 སྟེང་ག་གི་ཆོག་འདི་སྐུལ་བ་པོ་ཁྱེད་ལ་འད་རང་དང་འདྲའམ་སྐྱམ་སྟེ་ཕུལ་བ་ལགས།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་པས་རང་ལ་གྲོས་སུ་གདམས་པ་རྩེ་རྩེའི་
 མགུར་ལས། སྟིང་པོའི་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་སྐྱབ་པར། །ཆོ་འདི་ལྷུང་ལེན་ཉིན་
 མཚན་འབྲུལ་པས་འདའ། །མདོ་མེད་ཅོལ་རྩུང་དམ་པས་བཞད་གད་
 གནས། །འདི་འདྲའི་སྟེང་པས་ཡོང་བར་འདུག་གམ་སོམས། །ཞེས་དང་།
 གཞན་ཡང་། ཆོ་ཡང་ཡུན་ཐུང་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་འགྲིབ། །སྐྱེས་པ་འཆི་ཞིང་
 འདུས་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྲལ། །མཐོན་པོ་སྐྱད་ཅིང་བསགས་པའི་མཐའ་ཡང་
 འཛད། །གཅིག་ཕུར་ཞི་བ་བསྐྱབ་ན་མི་ལགས་སམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ།
 རང་གིས་རང་ལ་གྲོས་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕན་པའི་གདམས་ངག་རྩེས་འཇུག་ལ་གནད་བ་
 བློ་ཆོས་བརྒྱད་འདིའི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕུག་བཞེས་ཡིན་པའོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་
 ལ་ཆོས་འཛིག་རྟེན་མཉམ་དུ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་ཡོད་ན་མཐོལ་ལོ་བཤགས་
 ཞེས་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་མིང་ཆེན་འཛིན་པའི་དཔོན་མ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་བསྟིང་ཆོག་གམ་ཁྱེད་
 གཏམ་རུང་ཟད་མཛད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་བ་ནི།

མི་འདྲ་ལྟ་སྒྲིམ་མཐོན་པའི་གཏེངས་ཚད་དང་།།

ལུགས་གཉིས་བྱ་བཞག་འགྲུབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་སྒོ།

རང་གཞན་སྒོ་གཏད་འཕེར་བའི་འདུན་གྲོས་ཤོམས།།

ཁྱེད་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་མཐོན་ལོ་བཤགས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ངན་སྒྲིགས་མའི་བསམ་སྡོད་ལ་སྡོམས་སྦྱག་གཏམ་སྡེ་དག་
བཏོན་པའི་ཚིག་འདི་དག་དང་མི་འདྲ་བར་ལྟ་བ་དང་སྒྲུལ་པ་མཐོན་པོར་སོན་པའི་རྟོགས་

པའི་གདེང་ཚོད་དང་། ཆོས་དང་སྤྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བཞག་མཉམ་དུ་འབྲུབ་
ཐུབ་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སློབ་གྲོས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་ཡང་དག་ཡིན་པར་རང་
ཉིད་ལ་སློབ་ཁེལ་དང་ར་འཕྲོད་ཡོད་ཅིང་། གཞན་དག་ལ་མ་དེར་བྲིད་ཀྱང་མི་བསྐྱུ་ངེས་
པ་ཡིན་པའི་སློབ་གཏན་འཕེར་བའི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་འདུན་གྲོས་བྱེད་པའི་ཤོམས་ཁྱོད་ལ་
ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཁོ་བོས་སྐྱས་པ་ཐལ་ཆེས་པས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །ཞེས་གསུངས་
པའོ།

བར་དུ་ལྟ་སློམ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གཏམ།

རྟོགས་པའི་ཉམས་སྤྱོད་བདག་ལ་མེད་མོད་ཀྱང་།

ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེའི།

གསུང་གིས་བསྐྱུངས་པའི་གོ་ཡུལ་བཤད་པ་ལགས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བར་དུ་ལྟ་སློམ་སྦྱོར་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་
འབབས་པའི་གཏམ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ རྟོགས་ཤིང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
ཉམས་སྤྱོད་མཐོན་པོ་བདག་ལ་མེད་པས་སྤྱངས་པའི་སློན་ས་བཤད་པ་མིན་མོད་ཀྱང་།
ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་དང་། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱུས་ལན་གསུམ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱུས་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐེག་གི་བསྟན་པའི་
མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ཕྱི་མ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་སོགས་སྡེ་འགྱུར་
བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་གིས་བསྐྱུངས་པའི་གོ་
ཡུལ་རྣམས་མ་ནོར་བར་བཤད་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའོ།

ཐམ་ངེས་འབྱུང་ཆོས་ལ་སྐྱུལ་བའི་གཏམ།

གཏམ་འདི་བརྗོད་དོན་མེད་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐལ།

ཁྱེད་པདག་པར་སྐུ་སྐུ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

འོན་ཀྱང་སྐུ་སྐུ་བཟང་སྐུ་སྐུ་བཟང་གཞུང་དང་།

མི་འགལ་ཉམས་སྐྱབས་ན་སྐྱབས་ཆེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་སྐྱོམ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོག་གམ་ཐམ་རུ། སྐྱེར་
སྐྱེ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བསྐྱེལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་སྐྱོ་གས་
ལ་ངེས་འབྱུང་ཙམ་དང་། འཁོར་བར་སྐྱོ་ནས་ཐར་བར་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ངེས་
འབྱུང་རྣམ་དག་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། ངེས་འབྱུང་རྣམ་དག་ཐར་བའི་ཆོས་ལ་འཇུག་
པར་སྐྱུ་བའི་གཏམ་བཤད་ཅིང་། སྐྱིག་མའི་སྐྱབས་འདིར་གཞན་ལ་བཤད་ཀྱང་
གོ་མཁན་དང་། སྐྱེ་འདོད་བྱེད་མཁན་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ལྟར་དུ་དཀོན་པས་གཏམ་
འདི་ཆེད་དུ་བཞེད་དོན་མེད་ཀྱང་། སྐྱིག་མའི་དུས་ཀྱི་གདུལ་དཀའི་འགོ་བའི་བསམ་
སྦྱོར་ལ་བསམས་ནས་བཙེ་བའི་སྤྲིང་རྗེས་ལྷགས་ཀྱིས་ཐལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་གདམས་
པ་འདི་ཉིད་སྐུ་སྐུ་བཟང་སྐུ་སྐུ་བཟང་གཞུང་བཀའ་དང་རྗེས་འཇུག་མཁས་པའི་བསྐྱེན་
བཙེས་དང་བཙེས་མཛོར་ན་མཛོར་སྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་དང་མི་འགལ་བས། ལེགས་པར་
ཉམས་སྐྱབས་ན་བསྐྱེན་དང་འགོ་བའི་མིག་ལྟོས་སུ་སྐྱབས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའོ། །དེ་ཡན་གྱིས་གཞུང་དོན་མཇུག་བསྐྱེད་དང་བཙེས་པ་སོང་བའོ། །

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན།

དཀོན་སྐྱེའི་ས་བཙད་གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་གདམས་པ་གང་ཞིག་གནས་གང་ནས་རྩོམ་པ་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ངི་
ལྟར་བརྩམས་པའི་རྩལ་བསྟན་པ།

དང་པོ་གདམས་པ་གང་ཞིག་གནས་གང་ནས་རྩོམ་པ་པོ་སུ་ཞིག་གིས་ངི་ལྟར་བརྩམས་
པའི་རྩལ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དགེ་བའི་གཏམ།།

བླ་དཀར་ཅེ་རྩལ་གྲུབ་པའི་བླ་ཡུག་ཏུ།།

སྤར་འདྲིས་གྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་བཟོད་ནས།།

དུག་ལྷ་མེ་འབར་ཨ་བུ་རྩལ་པོས་བྲིས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐོག་མར་དགེ་བ་སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་
དགོས་སྒྲིགས་མའི་བསམ་སྦྱོང་ལས་སྒོ་ལྗོགས་པའི་གཏམ། བར་དུ་དགེ་བ་ལྟ་སློམ་
སྦྱོང་པའི་གདེང་འཆོལ་པའི་མན་ངག་ ཐམས་དགེ་བ་སྤང་བྱུང་འཇུག་ལྗོགས་གི་གནད་
མ་ཞོར་བར་ཤེས་ནས་ཞེན་མེད་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྦྱོབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གཏམ་སྟེ་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་ཆིངས་ཀྱིས་བཅིངས་ནས་བཤད་པའི་གཏམ་འདི་ནི།
ས་འཛིན་ལྟུན་པོའི་ཕྱིང་བས་བསྐྱོར་བའི་ཁོར་ཡུག་གིས་མཛོས་པར་བྱས་པའི་བླ་དཀར་
ཅེ་རྩལ་ན་གྲུབ་ཐོབ་གོང་མས་བསྟེན་པའི་ཡིད་འོང་རང་བྱུང་གི་དབེན་པ་མི་ཉག་རྩལ་
འཕགས་རི་ཁྲོད་ཀྱི་བླ་ཡུག་ཏུ་དཔལ་སྦྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ། ཁོང་
གི་སྤར་འདྲིས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་སྒོ་བ་མ་རྒྱན་སུ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་གསུང་རོགས་ཞེས་ཞུསྦྱུལ་
བཀྲིས་པར་ངོ་སྟོན་ཏུ་མ་བཟོད་ནས། རྩོམ་པ་པོ་དུག་ལྷ་མེ་འབར་ཨ་བུ་རྩལ་པོ་ཞེས་
མཚན་འདི་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་བཏགས་པ་སྟེ། ཕྱི་ལྟར་ན་དམ་པའི་རང་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གཤམ་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་བའི་དམན་ས་གོང་མའི་གདན་ས་འཛིན་པའི་བྱུང་ཆོས་དང་།
ནང་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་འབྲུལ་བའི་ནད་གྱིས་མི་བཟླ་བའི་བྱ་བ་དང་སྤྲུལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
གྱི་རྣམ་ཐར་དང་། གསང་བ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འབར་བ་ཨ་
ཡིག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་སྲིད་པའི་སྤྲང་ཤེས་ཁྲལ་མ་ཁྲོལ་དུ་སོང་བའི་རྒྱལ་པོ་
དེས་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ།

གཉིས་པ་དགོ་ཚོགས་བསྡེ་བ་དང་སློན་ལམ་མཛད་པས་མཐའ་བརྒྱན་པ།

གཉིས་པ་དགོ་ཚོགས་བསྡེ་བ་དང་སློན་ལམ་མཛད་པས་མཐའ་བརྒྱན་པ་ནི།

ཁ་བཤད་རྒྱུད་པར་སོང་ཡང་ཅི་ཆ་སྟེ།

དོན་བཟང་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་དགོ་ཚོགས་རྒྱན།

བྱིད་དང་བདག་བཅས་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན།

ཆོས་མཐུན་བསམ་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲུལ་ཡང་ཁེངས་སྤྱད་མཛད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཞུང་འདི་ལས་
བསྟན་པའི་དོན་གྱི་ཉམས་ལེན་དེ་དག་རང་རྒྱུད་དུ་མ་ཁེལ་བར་ཁ་བཤད་སྟོང་གཏམ་རྒྱུད་
པ་རུ་སོང་ཡང་ཅི་ཆ་སྟེ་དེས་པ་ཅི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་དག་ནི་མ་ཞོར་དོན་
བཟང་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་གསུང་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཟབ་
ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་གནད་ཀྱན་ཆོག་ཉུང་དོན་འདུས་པ་རུ་བསྐྱུས་ཏེ་གོ་སྤྲེའི་ཆོག་གིས་བཀའ་བའི་
རྣམ་དཀར་དགོ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་འདི་བདག་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀྱི་དགོ་
རྒྱུ་དང་བསྡེམས་ཏེ། རྒྱལ་བ་པོ་བྱིད་དང་རྩོམ་པ་པོ་བདག་དང་བཅས་པའི་ཁམས་

གསུམ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོག་གས་ཀྱན་གྱི་ཆོས་དང་
མཐུན་པའི་བསམ་པ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡོལ་ཡིན་ཞེས། ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་
པའི་འབྲས་བུ་མཐའ་ཐུག་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དུ་འགྲོ་ཀྱན་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡོལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའོ། །གང་ཞིག་བསྡོལ་
བར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྡོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་ལ་བསྡོལ་བའི་ཡུལ་དང་
བཅས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་བསྡོལ་བས་བསྡོལ་པ་དང་
ཆབས་ཅི་ག་རུ་དེ་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་སྡོན་ལམ་ཡང་ཤུགས་ལ་བསྐྱན་
ཏོ། །དགེའོ། །ཞེས་འཛིག་རྟོག་ཀྱན་རུ་དགེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་པོས་ས་
གསུམ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཤིས་ཆོག་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་དགེ་བའི་གདམ་ལྟ་སློམ་
སྤྱོད་གསུམ་ཉམས་ལེན་དམ་པའི་སྤྱིང་ནོར་ཞེས་བྱ་བའི་གདམས་པ་འདི་ཉིད་ཆ་ཆར་བ་
ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ།

༥ དཀི་ཐངས་འདིའི་རང་རེའི་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་མཚམས་རེ་ཞིག་འཛིག་རྒྱ་རུ་ཁེལ་
ཞིང་། གོང་དུ་ཡང་ལན་མང་བཤད་པ་ལྟར་དུ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་མིའི་སེམས་
ཁམས་ཀྱི་སྒྲན་དང་། བར་གི་བདེ་སྤྱོད་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བདུན་ཅི་དང་། རང་དང་
གཞན་གྱིས་འདི་དང་ཕྱི་མའི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལམ་སྟོན་དང་།
མ་ཞུགས་ཐབས་མེད་ངེས་པར་དུ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པའི་འཇུག་བྱའི་ལམ་ཉག་གཅིག་
དེ་ཡིན་ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་སྤྱིང་པོ་ནི་སྤྱིང་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་བྱ་གཞི་འབྲས་
དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་འདི་ཡིན་ཞིང་། འདི་ནི་སྤྱར་མེད་གསལ་དུ་སྤྱེས་པ་དང་།
གང་སུ་ཞིག་གིས་གསལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཕྱིན་ཡོད་སོང་བ་ཞིག་མིན་ལ། གནས་

ཁྱུང་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ལུགས་ཇི་བཞིན་པའི་ཆོས་ཉིད་གཤིས་ཀྱི་བཅུགས་ཚུལ་འདི་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་
འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་འགོ་བ་ལ། འདུལ་བྱེད་སྟོན་པར་ཤར་ནས་གདུལ་བྱའི་སྟོ་
དང་འཆོམས་པ་རུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གང་ལ་གང་འཆོམས་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོན་མེད་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་གནས་
རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱའི་སྟོ་རིམ་ལྟར་དུ། མདོ་པར་ཕྱིན་མཆོན་ཉིད་
ཐེག་པ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བཞིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། གནས་མ་
ངེས་པ་ནས་སྒྲགས་རྒྱུད་སྟེ་དང་བཅས་པ་གསུངས་ཤིང་། བོད་ནས་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་
མཁས་གྲུབ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལམ་སྟོལ་བྱས་པའི་མདོ་སྒྲགས་
ཟུང་འབྲེལ་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་མང་པོ་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་དར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོན་པ་
གཅིག་གི་བསྟན་པ་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་།
སྒྲགས་འདི་ལ་དུས་རབས་སྤྱིའི་འགྱུར་གསར་རྒྱུ་གི་དབང་གིས་གསར་རྒྱུ་ཞེས།
དུས་ཀྱི་ཁྱུང་པར་འབྱེད་པའི་མིང་བརྟེན་ཅིམ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་བཟང་ངན་ཡག་
བཅོམ་གིས་གསར་རྒྱུ་དུ་བྱས་པ་མིན་ལ། གསར་རྒྱུ་གི་ཆོས་ཞེས་བྱ་དུས་ཤར་ལུབ་
ཏུ་འགོ་ལམ་ཀྱི་ཁ་འཁོར་སྟོགས་སོ་སོར་ལྟར་དུ་མ་ཡིན་པར་གསར་རྒྱུ་དང་བཀའ་
གཏེར་གང་ཡིན་རུང་། ཚད་མའི་སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའམ། བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཚད་མ་ལ་ཁུངས་སྟག་པའི་བཞེད་སྟོལ་
གཅིག་ལས་གཅིག་བཟང་བའི་ཆོས་ཚད་མ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། རྒྱ་བཅས་འོ་མ་ལ་ཁ་
རྒྱུ་དང་། ལུ་རམ་སྐྱོར་མོ་ལ་དཀྱིལ་ཟུར་མེད་པ་ལྟར་དུ། གང་ཟག་གཅིག་
མདོན་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་ཡིན་པར་མ་ཟད་བརྟོན་འགྲུས་དང་ལས་སྒྲུབ་ལྡན་པའི་
དབང་རྣམས་ཆོ་ཆོ་ལུས་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པའོ། །རང་ཉིད་གང་ལ་

ལས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྒྱུད་དེའི་གདམས་པ་གང་ཟག་རང་རང་ལ་ཟབ་པའང་ཡིན་
ལ། ཆོས་ཀྱི་ངོས་ནས་གངས་ཅན་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་གྱི་བཞེད་སྟོལ་གཅིག་ལས་
གཅིག་བཟང་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་ངོས་ནས་མ་འཛོན་ཆོ་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ལ་སྤྲུག་ཀྱང་
ལྷམ་སྒྲ་དོལ་སྤྲུག་པ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དཔལ་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་ནས། ལྷ་རིག་སྤྲང་བའི་ཉིན་བྱེད་ས་པམ་མེ། །མདོ་སྤྲུགས་ལེགས་བཤད་
འབྱུང་གནས་ཅོང་ཁ་པ། །ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་གྲོང་ཆེན་
པ། །གངས་ལྗོངས་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་རྣམ་གསུམ་ཡིན། །ཕྱོགས་ལྷུང་
གདོན་གྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པས། རྣམ་གསུམ་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་ལེགས་སྦྱངས་
ན། །ཡོངས་རྫོགས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ། །ཇི་སྟེད་གཟུངས་དང་སྟོབས་
པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། བསྟན་པ་རིས་མེད། དག་སྤང་
ཕྱོགས་མེད་བྱེད་དགོས་པའོ། །འོན་ཀྱང་བསྟན་པ་རིས་མེད་ཅེས་ཡ་གི་དང་མ་གི་
བསྐྱེད། མ་གི་དང་ཡ་གི་བསྐྱེད། ཡས་ཆང་གི་དགོན་པའི་ཆོ་གའི་སྟོང་ལས་ཁྱེར་
ནས་མས་ཆང་གི་དགོན་པའི་ཆོ་གའི་སྟོང་ལས་དང་སྦྱར་མི་ཉན་པར་རང་རང་གི་ཆོས་
བརྒྱུད་ཇི་མ་མེད་པའི་བཞེད་སྟོལ་གྱི་རྟ་ཆེན་གཤམ་པའི་ཐོག་ཏུ་ཕྱོགས་ཞེན་ཆགས་སྤང་
གིས་ཀུན་ནས་བསྦྱངས་པའི་འགལ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་ཐམས་ཅད་སེལ་ཆེད་དུ་འགལ་མེད་
གནད་གཅིག་ཏུ་སྦྱུང་བའི་དགོངས་པ་ལོན་ན་སྤྲུང་མེད་བསྟན་པའི་བྱི་དོར་གསར་བ་ཡིན་
པའོ། །མདོར་ན་མདོ་སྤྲུགས་གསར་རྟེན་གང་ནས་བཤད་ཀྱང་ཆོས་གཅིག་ཆོག་སྟོང་
ཉིད་སྟོང་མེའི་སྟོང་པོ་ཅན་དང་། ལྷ་གཅིག་ཆོག་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་མེའི་
རང་གཟུགས་འཕགས་མཆོག་སྦྱོར་རས་གཟིགས་དབང་ནི་བསྐྱལ་པ་མང་པོའི་སྟོན་རོལ་
ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་བེན་ཀྱང་། དུས་སྤིགས་མའི་གདུལ་བྱའི་ངོ་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྐྱེས་པ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

རུ་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་མཛད་ནས། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་
གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་མཐའ་ཡས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་གྱི་ཞིང་ཁམས་
རབ་འབྱམས་རྩལ་སྒྲེད་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་པ་
བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ཅུ་གཉིས་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱིད་གྱིལ་འཁོར་དུ་རྫོགས་
པས་མ་ཚད། འཕགས་བོད་དུ་བྱོན་དང་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་
ཆེན་པལ་ཆེར་བ་ཡང་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་
ལེན་གདམས་པ་གཅིག་ཆོག་གསུང་མཆོག་ཡི་གེ་དུག་མ་ཉིད་སྦྱང་རྒྱུ་ཇི་སྲིད་སེམས་དང་མ་
བྲལ་བའི་ངང་ནས་དད་མེས་བརྟན་པོ་ཅུ་གཅིག་པའི་སྟོན་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་
དགོས་པ་མིན་པས། ཆོ་འདིའི་བགོགས་དང་བར་ཆད་སེལ་ཆེད་དང་། བསམ་
དོན་ཇི་བཞིན་དུ་འགྲུབ་ཆེད་དང་། ཕྱི་མ་ངན་སོང་མེད་ཐབས་དང་། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཆེད་དང་། གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་
ངེས་ལེགས་ཐོབ་ཆེད་དང་། རང་གཞན་འཕྲུལ་ཐུགས་ཀུན་ཏུ་བདེ་ནས་བདེ་བར་
འཁོད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་འདི་ལས་གཞན་གང་ལའང་འགྲམ་ཁྱུ་ལྔ་མི་དགོས་པའི་ངེས་པ་
ཆེད་པའོ། །རང་རེ་བོད་མཐོ་སྒྲིང་གི་ས་ཆ་ན་ཡོད་པའི་མི་ཐམས་ཅད་འཕགས་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ལ་བ་སྟེལ་སྟོམ་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར་གྱིན་ཡོད་
ལ། དེང་གི་དུས་སུ་འཛམ་གླིང་ས་སྐང་འདིའི་ཐོག་ཏུ་མདོ་སྡགས་གཉིས་ལྔ་གྱི་ཐུབ་
པའི་བསྟན་པ་ཆ་ཆར་རྒྱུད་སྟོལ་དང་བཅས་པ་གནས་སའི་ཆོས་ཆོགས་གྱི་ཡུལ་དབུས་
ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བོད་ཆོས་ལྔ་གྱི་ས་ཆ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། བསྟན་པ་ཞེས་པ་
འདི་ཡང་ཕྱིའི་རྟེན་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷ་རྟེན་རྒྱང་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་
མིན་པར། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་

དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་དང་། །སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཁོན་ཡིན། །ཞེས་པ་
ལྟར་དུ། ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་བཤད་དང་སྤྱི་བ་
པས་མ་གཏོགས་འཛིན་ཐབས་མེད་པར་གཟུང་བྱའི་བསྟན་པ་དང་དེ་འཛིན་བྱེད་དང་བཅས་
པ་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པས། རྩལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་
པས། །བསྒྲུམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །གསུངས་པ་ལྟར་དུ། གཞི་རྩལ་བྲིམས་
ནམ་པར་དག་པའི་མང་གཞིའི་སྤྱི་བུ་ཐོས་བསམ་སྒྲུམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དུ་
བསགས་ནས་བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་གསུམ་མཛད་པ་ནི་དགོན་གྱི་ལུ་སྒྲོམ་དགོ་འདུན་
པས་ཉམས་བཞེས་གནང་དགོས་ཤིང་། །བྲིམ་དུ་གནས་པའི་བྲིམ་པ་ཕོ་མོས་ཀྱང་དེ་
དང་ཆ་མཚུངས་པར་སྤྱི་བུ་དང་མ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་བཟུང་ཞིང་སོ་ཐར་དགོ་
བསྟན་གྱི་སྒྲུམ་པ་ལ་གནས་པའི་མང་གཞིའི་སྤྱི་བུ། སྒྲོམ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་
གྱི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་བྱང་རྩལ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲུམ་པ་སྤངས་ནས། བྱང་རྩལ་
གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་མ་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བུ་དང་། སྤྱི་བུ་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་
གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་ལེན་དང་བཅས་ཏེ། མདོར་ན་བྲིམ་པས་བྲིམ་པར་
ཕོག་པའི་སྒྲུམ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རང་རྒྱུད་ནས་བསྤངས་ཤིང་། གང་ཟག་རེ་རེའི་
ངོས་ནས་བསོད་ནམས་སྤྱོད་ཆེན་བསགས་ན། རེ་རེ་ཆོགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་
སྤྱི་བུ་ཆེན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པས་གྱིས། སྤྱི་དགའའི་བདེ་སྤྱི་དུ་
འབྱུང་རྩ་སྒྲོམ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་རྟོག་གྱི་ཁམས་སུ་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་།
བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱུ་འཕང་སྤྱི་བུ་ལས་མཐོ་བ་དང་། མངའ་ཐང་མཐའ་ནས་རྒྱས་པ་
དང་། ཡུལ་ལུང་བདེ་སྤྱི་དུ་སྟོན་གསུམ་འཛོམས་ཤིང་། མི་ལོ་རྒྱུ་གསུམ་
འཛོམས་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་པའོ། །ཁྱེད་པར་དུ་གཟབ་ནན་གྱིས་བཤད་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

རྒྱ་ཞིག་ལ། ད་སྟོན་ཡན་ཚད་དུ་བོད་ཀྱི་མི་འདི་རྒྱ་དྲང་བ། རང་བཞིན་བཟང་བ།
མེས་ཁམས་ལ་སྟོ་སྟངས་ཡོད་པ། འདྲིས་ན་འགྲོགས་ཡུན་རིང་བ། ལས་རྒྱ་
འབྲས་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱེད་མཁན། མིའི་ནང་གི་ལྷ་ཞིག་ཏུ་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་མི་མང་
པོས་བརྩི་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་པ་མེས་བཟང་པོས་བཞག་པ་དང་། མཁན་སྟོབ་
བཟང་པོའི་བཀའ་འདྲིན་དང་། སྟག་ཤ་ར་རི་གསུམ་གྱི་ཕྱོད་ནས་སོང་ན། གཏམ་སྟོན་
གསལ་ལུང་གསུམ་གྱི་མདོ་ནས་བྱུང་པའི་བཟང་ལ་བྱུང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མགོ་འདྲེན་ལེགས་
པས་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ནི་ཁོར་ཡུག་འདྲེས་སྟོད་ཀྱིས་མི་རིགས་གཞན་དག་གྲང་བོད་
མིའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་སྟོན་སྲུང་དུས་ནི་མི་འགྱུར་མི་རྣམས་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས།
བོད་མིའི་སྟོད་པ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་རྗེ་དང་དུ་སོང་ཞིང་། ཡང་སྟོས་རྒྱ་རྒྱུ་གཡོ་
ཁམ་གྱི་ལས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་གྲང་མཐའ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་མ་བཟད།
མི་ངན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་མིག་སྟུན་བརྒྱུད་ནས་ནམ་ཞིག་བོད་རིགས་ཞེས་བྱི་རྒྱུན་ལྟར་དུ་མི་
རིགས་གཞན་གྱིས་བྱིས་དུའང་འོང་མི་འདུག་པས་ངོ་ཚོ། དེ་བཞིན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་
རྟེན་འཛོལ་མཁན་དང་། པ་མའི་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱེད་མཁན། རང་ཡུལ་
སྟག་གི་སྟོ་འདྲེན་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ནི་ཡུལ་ལུང་བཀྲ་མི་ཤིས་པར་བྱེད་པའི་གདོན་འདྲེ་
ཁོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་མི་མིན་ན་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ན་རྒྱུང་གཞོན་ལུ་སྟེ་ཚོགས་འདི་
ས་གང་ནས་ཡིན་ཡང་མ་འོངས་པར་ས་དེའི་བདག་པོ་དང་། མ་འོངས་གངས་ལྗོངས་
ཀྱི་རེ་ལྟོས་བྱེད་ས་ཡིན་པས། མི་རབས་དང་དུས་རབས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་གཙུག་ལག་
རྒྱུད་གི་ལས་འགན་ལྟུ་མེ་དེ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་ན་གཞོན་ཚོའི་ཕྱག་ཏུ་བབ་
ཡོད་པས། རང་ཉིད་ཀྱི་ལང་ཚོ་དར་བ་དང་ལྷན་དུ་དུས་རབས་དང་བསྟན་པའི་ནང་གི་
ཤེས་ཡོན་ཡང་དེ་བཞིན་ཡར་ལ་དར་དུ་ཆུགས། ལྷག་པར་དུ་གཞན་པ་ན་དང་སྟེ་

སེམས་བསམ་པ་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཀུན་སྟོན་གཙང་མའི་ཡ་རབས་ཀྱི་
སྟོན་བཟང་འདི་ཉིད། སྒྲེར་དང་སྒྲེར་གྱི་བར། བྲོང་ཆོ་དང་བྲོང་ཆོའི་བར། སྡེ་
ཕྱོགས་དང་སྡེ་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་དུ་བྱུང་སྡེལ་བཏང་ནས། རང་གི་རིན་ཐང་རང་གིས་
བསྐྱུན་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛམ་གླིང་མིའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་མཆོན་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཐབས་
བྱེད་རྒྱ་ནི། མ་འོངས་ཕྱིས་འབྱུང་གི་བོད་གདོང་དམར་གྱི་རིགས་རྒྱད་འདི་ཡི་ལས་
དབང་ཁ་ལས་བཟང་ངན་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་བཞིན་
ཡོད། མཐའ་མཇུག་གི་གཏམ་ལ། ས་གཙང་། རྒྱ་གཙང་། འཛམ་གླིང་
ས་མཐོའི་ཕྱེ་མོ། གངས་རིས་མཆོན་པའི་ཡུལ་སྡེངས་འདིར། ལུས་གཙང་།
སེམས་གཙང་། ཀུན་སྟོན་གཙང་བའི་ཆོལ་གསུམ་རིགས་རུས་གཅིག་ལས་ཆད་པའི་
གཅེན་གཙུང་མིང་སྲིད་གི་མཐུན་སྦྲིལ་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོའི་ངང་ནས་རང་གཞན་བར་
གསུམ་འདི་བདེ་ཕྱི་མར་སྦྱིད་པར་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་མཐའ་
བརྒྱན་ནས། ཐངས་འདྲིའི་དགེ་ཅུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱུང་དུ་འཁོད་པའི་
བསྟོན་བྱེད་དགོས།

༥ འདྲིའི་མཚམས་སུ་ད་རེས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་མོ་མཆོ་ཁྲི་སྐུ་ཕུག་སྡེ་བའི་སྟོབ་
གྲའི་སྟོབ་མས་སྐྱངས་འབས་རྒྱགས་སྟོན་ཅིག་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དང་པོ་ཡོང་རྒྱ་བྱོས།

༥ ཤིན་ཏུ་ཡག་ཁི། ཆོག་ལ་རྩ་མ་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་རེད། ཡི་གེ་འདོན་
དུས་མི་རྒན་གཞོན་སུས་བཏོན་ཀྱང་ཆོག་ལ་རྩ་མ་ཡོད་པ་གནད་ཆེ། འགའ་རེས་ཆོག་
བཅད་འདོན་དུས་རྩ་མ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་བཏོན་པས་ཆ་ཆོད་གོ་མི་སྐབ་པས་ཆོག་ཆ་ཆོད་

ཁྱབ་བདག་པཏྌ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

བ་ཞིག་རེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་མ་རེད། དུས་ཚྭ་དེ་གི་དབང་གིས་དེ་ཡིས་ཚོགས་སྐྱེས།
མ་སྲིད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡི་པོ་རེད་སོང་།

༥ འདིའི་མཚམས་ནས་པཏྌ་ཐང་གི་འབའ་རྒྱུ་མཁན་པོ་རྒྱས་ལྡན་རྩོམ་མགྲུང་
འཐེན་སྐྱེ་མཛོད།

༥ དུས་ཚྭ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་འགོ་མགྲོགས་པ་ཡིན་པས་མིག་གཅིག་གི་སྒྲེབ་བསྐྱུར་ལ་
ཞིང་སྐྱབ་འཚོགས་ནས་དེ་རིང་གིས་ཉི་མ་དུག་དང་། སང་ཉིན་མ་ཉི་ཉིན་གཅིག་ལ་
འཚོགས་དུས་བདུན་སྐྱབ་གཅིག་ཚང་འགོ་བ་ཡིན། དེའི་རིང་གི་ཕྱི་ངོ་བཞིའི་ཆུ་ཚྭ་
རེའི་ཡུན་དུ་རང་རེ་འདིར་འཛོམས་ནས། ཚོས་བྲིད་དང་ལྷན་དུ་ངས་ངག་བཅད་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་ཞོར་དུ་ཡུལ་སྡེ་གཅིག་དང་ཚོས་སྡེ་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བའི་མི་བྲངས་བྲི་ཚོ་
གཅིག་གཉིས་ཤིག་ཐངས་མ་བཞིར་སྤྲུག་ཅོམ་རེ་བྱས་ཏེ་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་བརྒྱུད་མ་ཁ་
ཤས་བྱུང་བ་འདི། གོང་དུ་བཤད་པའི་བར་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མཚམས་རེ་ལ་ངོ་ཤེས་
རེ་ལ་སྤྲུག་ཅོམ་བྱེད་པ་ན། འདི་ནས་ཐག་མི་རིང་ས་ན་ལམ་དམར་ནག་འཛིགས་སུ་
རུང་བ་ཡང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་འབྲིས་སུ་མ་བཅར་མ་གཏོགས། རྟོང་མོ་ཆེ་མེ་སྤྲུག་
གི་ཟླ་ར་མཆེད་པའི་ནང་དུ་འཐེན་ཀྱིན་འདུག་པས་གཟབ་གཟབ་གྲིས། ལམ་དཀར་པོ་
འོད་ཟེར་བཀྲ་ག་མདངས་ཅན་ཞིག་མཚམས་རེ་ལ་ཤར་དུ་འོང་བ་དེའི་ནང་དུ་ཨོ་ཐོན་ལྷོས།
ལྷ་ཇོ་བོ་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ལ་མཚན་ནས་བཟུང་སྟེ་བོས། ཚོས་
གཅིག་ཚོགས་གཟུངས་སྤྲུགས་ཡི་གེ་དུག་པ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་མིན་པས་འཕགས་པ་
སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་ལ་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅས་ཟེར་བའི་འོང་ཡོད་མེད་མཚམས་ནས་ལས་ཀྱི་

སྤྱད་དམར་དྲག་པོས་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་གཏོར་སོང་བ་ལྟར་དུ། དུས་ཚོད་སྐར་མ་ཁ་ཤས་ཀྱི་མཚམས་ནས་རང་རེའི་ཁ་བརྟེན་རྒྱུ་མཐུད་ལོང་མི་གཏོད་པར་ད་ལོའི་ཁ་བརྟེན་བཤད་པའི་དུས་ཚོད་ཡིག་ནས་སང་ཉིན་ནས་རང་རང་སོ་སོའི་གནས་སུ་འགྲོ་བས། ལུས་ཞེས་པའི་གདོས་བཅས་རགས་པའི་གཟུགས་འདི་ཡོད་མེད་ཅམ་ལས་ད་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་བར་སྤིང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོས། བཟང་པོའི་སྒྲ་མ་འདི་དང་དུས་ཏྲག་ཏུ། །མི་འབྲལ་ཆོས་ཉན་འདོད་ཀྱང་འབྲལ་བར་དེས། །བཟའ་ཚང་ཉི་འབྲལ་འདི་དང་དུས་ཏྲག་ཏུ། །མི་འབྲལ་འགྲོགས་པར་འདོད་ཀྱང་འབྲལ་བར་དེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ད་རེས་ཀྱི་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རང་རེའི་མི་ཚའི་ནང་གི་ཉི་མ་བདུན་ཟད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱ་གུ་འཆར་ལོངས་བྱུང་བ་ལ་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་ཁ་སྒྲོལ་བྱས་རུང་། སྐར་གོག་འབྱུང་བ་སྤྱད་པ་ལ་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རྗེ་སྤྱག་ཏུ་སོང་བས། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་བདེ་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་ཉི་སོང་བའོ། །ཆོས་རའི་ནང་དུ་ང་ཚོ་སྒྲ་སྒྲོབ་དང་ཆོས་གྲོགས་མཉམ་དུ་འཛོགས་ནས་ད་ལྟ་རུ་གྲོལ་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ། ཉི་དུ་བྱིས་མཆོས་ཞེས་བྱ་སའི་འགྲིག་ཞོར་དང་འཁོན་ཞོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། བྱིས་ཚང་བཟའ་ཆོ་ཞེས་བྱ་སའི་མཐུན་ཞོར་དང་འཛིང་ཞོར་དུ་སྤྱིད་སྤྱག་ཉི་མ་ཁ་ཤས་ལ་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་འདི་དག་དང་ཡང་ཡུན་རིང་མི་འབྱུང་བར་འབྲལ་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཟད། ང་ཞེས་གདགས་པའི་གཞིའམ་མཚུ་གུ་འཚུགས་སའི་གསལ་བྱང་ང་ཁམས་ན་ཡོད་དུས་སུ་ཞིམ་པོའི་ཟས་བྱིན། རྫོན་པོའི་གོས་བསྒྲོན། མཛའ་མོའི་རྒྱན་གདགས་སའི་རང་གཞན་གྱི་ལུས་འདི་དབང་མེད་འཆི་བདག་གི་ཞགས་པས་འཕྲལ་དུ་བཟུང་ནས་ཤི་གསེན་ལམ་གྱི་གྲུས་མདོར་ཐོན་ནས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་བྲལ་པའི་ཉིན་མོ་སུ། ལུས་བཅ་གོག་དུར་བྲོད་ཀྱི་བྱ་

ཁྱུང་བདག་པམ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

སྐྱོད་ལ་སྦྱོན་པས། སྦྱིའི་ག་དང་པགས་པ་གྱི་ཡིས་བཤགས། རང་དོན་ལྷ་སྦྱོད་
 རྒྱག་སྦྱི་རུ་ཡུད། མིག་ཁ་རྒྱུང་དབང་པོའི་དྲངས་མ་དེ་བྱ་བྱ་ཏ་ཞིག་གི་ཁ་ཟས་ལྟར།
 མགོའི་སྒྲ་ལོ་དར་སྒྱུད་ལྟ་བུ་དེ་རྩ་ཅི་གིང་ཞིག་གི་མགོ་རུ་གཟར། བོམ་པ་གང་བཟང་
 གི་ཁྱག་ཏུ་སྦྱིབས། གསེར་དངུལ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་འདོགས་སའི་གསེན་ལུས་དེ་སྒོ་བྱར་
 དུ་རོ་གྱི་དང་རོ་སྒྲར་གྱི་གདན་ས་རུ་འཁྱུར་བ་ནི་ཀུན་ལ་ཡོང་ཞིང་སུ་ལའང་མི་འོང་པ་མིན་
 པ་དེའི་སྦྱིར། འདུས་པའི་མཐའ་མ་འབྲལ། མཐོ་བའི་མཐའ་མ་སྦྱང་།
 བསགས་པའི་མཐའ་མ་འཛད། སྦྱུས་པའི་མཐའ་མ་འཛི་བ་སྟེ་མི་རྟག་མཐའ་བཞིས་
 བསྐྱས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་རྟག་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་སྡོན་ནས་ཤེས་པར་གྱིས་ལ།
 རང་གཞན་སྦྱི་མའི་ལམ་མགོ་ཐོན་སྦྱུད་ཀྱི་ཆོས་བྱེད་དགོས་ཞེས་རང་རེ་འབྲལ་རན་པའི་
 དུས་སུ་སྦྱིར་འབོད་བྱས་པའི་གཏམ་ཡིན། ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱས་སྦྱབ་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་
 བ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུང་དང་དབང་ཡོད་མེད་གྱིས་མི་འགྲུབ་པར་ཡོད་སྟེད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམ་དག་
 སེམས་ཀྱིས་སྦྱབ་དགོས་པས་སྦྱོགས་དང་རིས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་མཚུངས་
 སུ་དབང་ལ། བསམ་པ་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྤྱིང་རྩེའི་སེམས་དང་མ་
 བལ་བའི་སྒྲོན་ས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་རུ་འཇུག་ཐུབ་ཆོ་ཐར་བའི་ལམ་
 ལྷ་ཟིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐར་བའི་ལམ་སྒྲ་ཟིན་ཆོ་སྦྱེབས་སུ་སྦྱི་ཙམ་མ་གཏོགས་མཐར་
 ཐུག་གི་ཐོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན་པའོ། །སང་ཉིན་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁ་བརྟ་
 བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྒྲ་བས་མ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་རིང་བྱེད་ཅག་ཆོ་རིང་ལོ་བརྒྱ་ཟེར་རན་སོང་བ་
 སྟེ། བྱེད་རང་ཆོས་དཀའ་སྦྱག་ལས་ཚོལ་ཆེན་པོ་སྡོན་ལ་བརྒྱབ་པའི་རྩེས་སུ་ཆོ་སྦྱུད་
 ལ་སྦྱིད་པོ་ཡོང་རྒྱུའི་འདང་རྒྱག་མ་བྱེད། གལ་སྟེད་ཆོ་སྦྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རིང་པོ་ཡོད་
 སྟེད་རུང་དེའི་དུས་སུ་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྦྱག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་ནས་སྦྱིད་པོར་ཡོད་པ་

མིན། ད་ལྟའི་དུས་སུ་ནད་ན་ཆས་མ་མཉམ་པ། ལུས་འབྱུང་བཞི་མ་རྒྱད། ཁྱིམ་
བཟའ་ཆང་མགོ་འཛོམས་ཡིན་དུས་སུ་སྤྱིད་པོ་སྟོང་གི་ཡང་ཅེ་ཡིན་སྒྲམ་དགོས་ཀྱི།
དེ་ཙམ་ལས་ཕན་ཆད་དུ་འཛིག་རྟེན་ན་བདེ་སྤྱིད་ཡོད་པ་མིན། ལུ་རུ་ནང་དམེ་མ་བྱེད་
མི་ཡི་ཐམ་ཡིན། བཟའ་ཆང་འཛིང་མོ་མ་བྱེད་རྗེས་ནས་འགྲོད་སྤྱད་ཡིན། ཤ་ཉེ་
བའི་མཐུན་སེམས་ཡོད་དགོས་པས་ཉེ་རིང་དང་ཉེ་སྒྲོར་དཔུང་སྤྱིལ་པ་བཟང་མོད་ཀྱང་།
དེ་ཆོ་ཅི་ཡང་མེད་རུང་སྡེ་དགོན་སྤྱི་ལ་སེམས་པའི་སྤྱི་སེམས་ལྷག་བསམ་ལྷན་པའི་མི་
སྤྱིས་པ་ནི་པ་བཟང་གི་བུ་རྒྱུད་བཟང་པོ་ཡིན་པ་སྟེ། སྤྱི་གི་ནང་དུ་སྤྱི་དཔོན་རིང་ཆོ་ཁྱ་
གན་གྱིས། ངར་རྟ་གཅིག་ཡོད་པ་སྤྱི་རྟ་བྱས། །ཁབ་གཅིག་ཡོད་པ་སྤྱི་ཁབ་
བྱས། །ངར་སྤྱི་དཔོན་ཐོགས་དོན་དེ་ནས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྡེ་
ལུལ་པ་སྤྱི་ཡི་གཅས་ལྷག་ཅིག་བྱ་བསམ་ཆེ་སྟོག་དམར་པོ་ཡིན་ཡང་སྤྱི་དོན་དང་གཞན་
དོན་དུ་གཏོང་མོད་ཅིང་། སྤྱི་དོན་ཙམ་གྱི་ཙམ་གྱི་སྤྱི་མེད་དུ་འཛིག་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་
དགོས། མ་མཐའ་ཡང་རྟུ་མ་བྱེད་མ་གཏོགས་རང་གི་ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་དང་ཟ་ཐང་
ལོངས་སྟོན་མར་ལ་འགྲིབ་པར་བྱེད། ཤོབ་མ་བཤད་མ་གཏོགས་རྩུན་གྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱི་
བས་ཆེ་སྤྱི་མ་རུ་རྣམ་སྤྲིན་ཁྱོང་ཞིང་། ཤོབ་ཐངས་གཅིག་གིས་མི་ཆེའི་རིན་ཐང་བསྐྲག་
པར་བྱེད། སྟོག་མ་གཅོད་མ་གཏོགས་རང་དང་བཟའ་ཆང་བུ་རབས་ཆོ་རྒྱུད་དང་
བཅས་པས་ཆེ་ཐུང་ནད་མང་གི་སྤྱུག་བསྐྲལ་ཁྱོང་ཞིང་། སྤྱི་མ་རུ་དཔུལ་བའི་སྤྱུག་
བསྐྲལ་ཡང་བ་ཁྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱིམ་ལས་བྱ་མཁན། རྗེ་བོར་འགོ་མཁན།
སྤྲན་རྩུ་རྟོ་མཁན་གྱི་པོ་མོ་སུ་ཡིན་རུང་མ་མཐའ་རུ་སྐར་མ་ལྷ་རུ་ཁོམ་སྤྱིད་པས་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བའི་གཏམ་ལུ་སྒོམ་སྟོན་གསུམ་ཉམས་ལེན་དམ་པའི་སྤྱི་དོན་
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཐོབ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱིན་ཆད་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱི་དོན་

ཁྱུང་བདག་པམ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

པོ་རུ་སྐྱེལ་ཀྱང་གྲུ་བཞི་པ་ཞིག་འཆོས་ལ་ཁ་ཡིས་མ་ཆི་འདོན་བཞིན། སེམས་གྱིས་ལྟ་
ཡི་དམ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་
པར་སྒྲོམས་དང་། དེ་ནི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམས་པ་
ཡིན། དེ་ནས་སྒྲིང་རྩེ་དང་གཅིག་ དད་པ་དང་གཉིས་། རྣམ་རྟོག་འབྱུང་བའི་
རྩེས་སུ་མི་འབྲང་བའི་མ་ཡོངས་པ་དང་གསུམ་པོ་སོ་སོར་སྤྱེ་རུ་མེད་པར་རྩ་དང་འོ་མ་
འབྲས་པ་ལྟ་བུའི་དང་རུ་སྒྲིང་དང་། དེ་ནི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྩོགས་
རིམ་བསྒྲོམས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྩོགས་
ཤིང་། རྩོགས་རིམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྩོགས་པ་ཡིན། གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། གཞི་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཡིན་སྟབས། ལམ་
ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུ་མཐའ་ཐུག་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་
ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཐེངས་འདི་རུ་མཐའ་ཐུག་གི་གདམས་ངག་བྱིན་པ་ཡིན། དེ་
ནས་ཐམས་ཅད་ཆོ་རིང་། ལོ་བརྒྱ། མ་ཤི་ཆོ་རིང་བྱུང་ན་སང་པར་ལོའི་ད་ལྟའི་
དུས་ཚོད་ལ་སྤར་ཡང་ཐུག་པའི་སྒྲོན་འདུན་དང་བཅས་ཏེ།

༥ དེ་ལྟར་ཆོས་འཆད་ཉན་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ད་རེས་ཀྱི་ཆོགས་
འཇུགས་ཀྱི་སྒྲིན་བདག་གཙོ་བོ་མཆོ་བྱི་ལྷ་ཐུག་སྤྱེ་བའི་མི་ཐོག་སྒྲོན་རྩེས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
དགེ་བ་བསྐྱབས་པ་བྱས་ཆོད་དང་། འབྲེལ་འཛིག་ཞལ་འདེབས་བྱས་པ་དང་།
མར་མའི་མཆོད་ཐིགས་དཀར་གསལ་དང་། གསོལ་ཇ་དང་གུང་ཆོགས་བྲངས་པ་
དང་། འབྲེད་དང་ཡོན་འབྲུལ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ར་འདི་རྩོག་པས་བརྩིས་པ་དང་།
རྒྱུད་ནས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་པ་དང་། ཐར་མ་ཆིའི་མགུར་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་ཐོས་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མཆོན་ཏེ། དུས་གསུམ་བཤེགས་བཞུགས་འབྱོན་འགྱུར་གྱི་

སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཟག་མེད་གྱི་དགེ་ཅུ་དང་། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་བསགས་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་དགེ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཤིང་བརྒྱུམས་ཏེ་བསྒྲུམས་པའི་མཐུ་ཡིས། སྦྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་བུ་སྤྲ་བས་བྱོན་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ད་ལྟར་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱ་ཆའི་ཞབས་པད་བརྟན་ཅིང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བར་སྒོམ་པའི་ཐུགས་བཞེད་གོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ས་གཡོ་པ་དང་། མེ་དབྲ་འབྱུང་བ་དང་། མཆོ་འཕྱར་བ་དང་། རྒྱུད་ནག་འཇུབ་པ་དང་། རྩ་ཡིས་དེད་པ་དང་། བད་ལུག་མཆོན་འབྲུགས་གྱི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྤྲེ་བཞི་དགེ་བཅུའི་འབྱོར་བ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཁྱུ་འབྱུར་བ་དང་། བདག་ཅག་རྣམས་གྱི་སྤང་བྱེད་དག་དང་། གནོད་བྱེད་གྱི་བགོགས་དང་། མཁའ་དང་ས་ལ་རྒྱ་བའི་སློག་ཆགས་དུད་འགྲོ་ཆེ་ཕྱ་དང་། མི་མིན་ལྟ་འདྲའི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་དང་། བར་དེའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུངས་པོ་དང་། སྤུལ་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྲེ་ཆོགས་དང་། རང་དེའི་ལུས་ལ་གནས་པའི་སློག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཚུན་ཆོད་དང་། ཞིང་སྦྱབ་འདིའི་དུས་སུ་དབང་དང་ཆོས་བྲིད་རྒྱན་འཛོགས་སུ་ཡོང་བའི་ལམ་ནས་བསད་པའི་འབྲུ་སྤྱང་ཕྱ་མོ་རྒྱུ་པས་བཞེས་ཆད་དང་། རང་དེའི་ཆོས་ར་འདི་དང་འབྲེལ་ཆད་ཐམས་ཅད་དང་། བད་མི་བཟའ་ཆད་དང་། ཉེ་འབྲེལ་དང་། རོ་ཤེས་དང་། གནའ་ཤི་རྩིང་པ་དང་། ད་ཤི་གསར་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཤི་ནས་ལུས་རྟེན་མ་རྩིང་པའི་བར་དེའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། རིན་ཅན་གྱི་ཆོ་འདིའི་ཕ་མས་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ཁྱབ་བདག་པལ་སྒྲུབ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

ཅད། རྣམ་མཁུན་སྒྲིན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་རུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཡང་ལྷ་དང་མི་ཡི་
ལུས་ཐོབ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཕྲོར་བ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་པ་མེད་པའི་བདེ་སྦྱིད་དང་
བཅས་ཏེ། སྦྱོར་མ་ཐག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་དང་འཕྲད་ཅིང་འཕགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་མངལ་བ་དང་། ཆོ་དེ་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་ཞིང་ཁམས་རི་བོ་ཏ་ལ་རུ་འཕགས་
པའི་གསུང་གི་བདུད་ཅིས་དབུགས་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ། གང་ཞིག་བསྡོམས་
བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྡོམས་བྱེད་པ་དང་། གང་དུ་བསྡོམས་པའི་ཡུལ་དང་བཅས་ཏེ་
ཁྱབ་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསྡོམས་བཟང་མོ་འཕགས་པ་
འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཇི་
ལྟར་བསྡོམས་པ་བཞིན་དུ་བསྡོམས་པའི་ཐུགས་མདུན་དང་བཅས་ཏེ་བསྡོམས་ལྷན་དུ་གསུངས་ཏེ་
གོལ་རྒྱ་བྱུང་། །

བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཉིད།
ཐོབ་ནས་ཉིས་པའི་དག་རྣམས་ཡམ་བྱེད་ཅིང་།
སྦྱོར་ན་འཆི་བྱ་སྐབས་འབྱུག་པ་ཡི།
སྦྱིད་པའི་མཚོ་ལས་འགོ་བ་སྦྱོལ་བར་ཤོག།
འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ཇི་ལྟར་མཁུན་པ་དང་།
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ།
དེ་དག་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྦྱོབ་ཅིང་།
དག་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བསྡོམས།
ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཁྲི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན།

ཐོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གསལ་གྱུར་ཏེ།
སྟོ་གོས་པ་སྟོ་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་།
སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག།
དཔལ་ལྡན་གླ་མའི་སྒྲ་ཆོ་རབ་བརྟན་ཅིང་།
བསྟན་པའི་སྒྱིན་བདག་མངའ་ཐང་དར་བ་ཡིས།
ཆོས་སྲིད་མི་རྣམས་ལྟེན་འཁྱུར་ཆུལ་མཆོན་བསྐྱེདས།
མཆོ་སྒྲིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།
རྫོང་། སྟོན་ཆོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་གཏོར་ཅན།
འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཆེན་ཀུ་ཀུ་རི།
ཁ་བ་ཅན་དུ་དཔལ་ལྡན་ཐང་བ་ཞེས།
པར་རིག་འཛིན་ཞབས་ལ་གསོལ་བར་འདེབས།
བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།
ཐུབ་བསྟན་མཛེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་གྲོང་ཆེན་པ།
བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་འཛིགས་མེད་སྤིང་།
མཆུངས་མེད་གླ་མའི་བསྟན་པ་སྲིད་མཐའི་བར།
བཤད་སྒྲུབ་ཐོས་བསམ་སྒྲེམ་པས་འཛིན་གྱུར་ཅིག།
དཔལ་ལྡན་མཁས་གྲུབ་བྱེད་པའི་གཙུག་གི་རྒྱན།
མདོ་སྒྲགས་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེ།
འཛིགས་བྲལ་སྤྱེ་འགྱུར་རྒྱལ་བ་རྟོགས་ཆེན་པ།
སྤྱི་མང་ཆོས་གྲུའི་བསྟན་པ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐད་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།

གངས་འི་རི་བས་སོགས།

སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་།།

སྐྱུ་མ་ཟེལ་བ་རྒྱ་བུར་དང་།།

མི་ལམ་སློག་དང་སྤྱིན་ལྟ་བུ།

འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་ལྟར་བལྟ།།

སྐར་སྐས་པ།

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སློམ་སྦྱོང་པའི་སྒོལ།།

མ་ཞོར་ཇི་བཞིན་བཀའ་པའི་རྩི་རྩེའི་ངག།

ཡི་གེའི་འཕྱུལ་དུ་བཏབ་པའི་རྣམ་དཀར་དགས།།

འབྲེལ་ཆོད་དོན་ལྡན་འཁོར་བ་དོད་སྦྱུག་ཤོག།

ཅས་པའང་རྗེ་གང་གི་སློབ་ཕྲན་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་

བགྱིས་པའོ།། །།མར་ལོ།།